

کرنلیوس راین

طوالی ترین روز

ترجمه دکتر اسماعیل دولتشاهی

سازمان کتابخانه ای جمهوری

تهران - خیابان گوته - شماره ۴۶

چاپ اول .. .. ..
۱۳۴۲ سازمان کتابهای جیبی

با همکاری مؤسسه انتشارات فرانکلین
بغداد - بیروت - تبریز - تهران - جاکارتا - داکا
قاهره - کوالالامپور - لاھور

This is an authorized translotion of
THE LONGEST DAY June 6 ,

1944 , by Cornelius Ryen

Copyright 1959 by Coruelius Ryan .

Published by Simon and Schuster , Inc . , New York .

این کتاب در چاپ مسطح شرکت سهامی افت بطبع رسید.

۱۳۴۲ مهر ماه

پنجم اول

انتظار

۱

دهکده لاروش گویون، (۱) در آن صبح مرطوب ماه روشن، آرام بود و مانند دوازده قرن گذشته بهمان وضع در کنار یکی از بیج و خمهای بزرگ رودخانه من که تقریباً میان پاریس و نرماندی قرار داشت روزگار هی گنراست. مردم در طی سالها از این دهکده می گذشتند و ب نقاط دیگر هی رفتند. تنها چیزی که آنرا مشخص می ساخت قصری بود که در گذشته دو کوهای خانواده لاروش فوکو (۲) در آن اقامه داشتند.

La Roche - Guyon - ۱ دهکده ای در نرماندی، در شمال

غربی فرانسه .

La Roche Foufauld - ۲ - معروفترین آنها فرانسوادوک

دولاروش فوکو (۱۶۱۳-۱۶۷۰) پند و اندرزهای حکیمانه ای از خود بجای گذشته است .

و همین قصر که از پشت تپه‌های شهر سر برآورده بود عاقبت صلح و آرامش لاروش‌گویون را بهم زد.
در این صبح تیره، قصر مذکور از دور نمودار بود و سنگهای عظیم آن از شدت رطوبت برق می‌زد. تقریباً ساعت شش بود، ولی در دو حیاط بزرگ سنگ فرش شده سر و صدائی شنیده نمیشد. در خارج از دروازه‌ها، در میان راه اصلی عریض، رفت و آمدی نبود و در خود دهکده، پرده‌های خانه‌ها هنوز کنار زده نشده بود. لاروش‌گویون چنان آرام بود که انسان تصور می‌کرد کسی در آنجا سکوت ندارد، ولی این سکوت و آرامت واقعی نبود. در پشت پنجره‌ها، مردم انتظار شنیدن زنگی را می‌کشیدند.

در ساعت شش، زنگ کلیسای سن ماتیون که در قرن پانزدهم ساخته شده بود بصفا در آمد و شروع بنواختن آهنگ آنجلوس (۱) کرد. در روزهایی که صلح و صفا حکم‌فرما بود، این آهنگ مفهوم ساده‌ای داشت: مسکنان دهکده روی سینه خود بعلامت صلیب دست را حرکت‌می‌دادند و برای دعا خواندن لحظه‌ای توقف می‌کردند. ولی این بار آهنگ آنجلوس بیش از این مفهوم داشت: در این صبح، هنگامیکه زنگ بصدا درآمد، مردم دریافتند که عبور و مرور آزاد و هزار و چهارصد و پنجاه و یکمین روز اشغال آلمانها آغاز شده است. در تمام نقاط دهکده لاروش‌گویون، نگهبانان آلمانی مستقر شده بودند و برای آنکه از نظر دشمن پنهان بمانند لبام مخصوصی بر قن داشتند. گروهی از آنها در کنار دو دروازه قصر و عده‌ای در کنار جاده‌ها که آنرا با میله مسدود کرده بودند و دسته‌ای در آشیانه‌های مسلسل که در رگه‌های گچ واقع در دامنه تپه‌ها ساخته شده بود و بالاخره گروه دیگری در مخربه‌های یک برج قدیمی واقع در روی بزرگترین تپه مشرف بر قصر مشغول نگهبانی بودند. در این نقطه منفع، سریازان از پشت مسلسل می‌توانستند همه چیز را در داخل این دهکده که بیش از سایر دهکده‌های فرانسه در آن آلمانی وجود

۱- آهنگی مذهبی است مربوط بکاتولیکها

داشت بهینند.

لاروش گویون، با آن منظرة آرام بخش خود . در واقع زندانی بیش نبود ، زیرا در مقابل هر یک نفر از ۵۳۴ تن ساکنان دهکده بیش از سه نفر آلمانی در آنجا اقامت داشت . یکی از این اشخاص ، فیلد مارشال رومل ، فرمانده سپاه « ب » یعنی نیرومند - ترین قوای آلمان در غرب بود . مرکز فرماندهی او در قصر لاروش گویون قرار داشت .

در این محل و در این سال پنجم بعراوی جنگ دوم ، رومل خود را آماده می کرد که با خطرناکترین جنگ دوره خلعت خود مواجه شود . وی بیش از یافصد هزار سرباز در استحکامات یک خط محدود عظیم ساحلی در زیر فرمان داشت . این خط که تقریباً بطول هشتصد میل بود ، از سهای هلنند تا سواحل شبه جزیره بر و تانی (۱) در کنار اقیانوس اطلس امتداد داشت . نیروی عمدۀ او یعنی لشکر پانزدهم در اطراف پادشاه ، در تنگ ترین ناحیه دریای مانش میان انگلستان و فرانسه متصرف شده بود .

هوایپماهای متفقین در طی شباهای متواالی این ناحیه را بیماران کرده بودند . سربازان کار آزموده لشکر پانزدهم که از این بیمارانها خسته شده بودند بطور طمعنۀ و کنایه می گفتند که بهترین محل برای استراحت بعد از بیماری در منطقه لشکر هفتم در نرماندی است ، زیرا تقریباً بمعی روی این محل تیغتاده بود .

قوای رومل ماهها بود که در پشت موانع بیشماد ساحلی و زمینهای میان گذاری شده در استحکامات بتوئی خود انتظار حملۀ دشمن را می کشید . ولی در امواج خاکستری و متمایل با آبی دریای مانش اثری از کشتی دیده نمی شد . در این صبح آرام روز یکشنبه ۴ ژوئن ۱۹۴۴ نیاز از دهکده لاروش گویون نشانی از حملۀ متفقین بچشم نمی خورد

در اطاق وسیع و بلندی در طبقه اول ، رومل پشت میز بزرگی متعلق بدوره رنسانی نشسته و از پرتو نور چراغ روی میز مشغول مطالعه بود . روی دیوار یک پرده رنگ پرینده گوبلن (۱) دیده می شد و روی دیوار دیگری تصویر دوکدولاروش فوکو (نویسنده پند و اندرزهای معروف و پدر دوک فعلی) آویزان بود . این تصویر در میان قاب سنگینی قرار داشت . روی کف چوبی اطاق تمیزی و همچنین کنار پنجره هایی که پرده های ضخیم بر آنها آویخته شده بود چند صندلی چیده بودند .

در این اطاق اثری از آنچه که متعلق به رومل باشد وجود نداشت . عکس زنش لویی هاریا و پسرانزده ساله اش مانفرد در آنجا نبود و همچنین از آنچه که پیروزیهای بزرگ او را در شمال افریقا در اوائل جنگ دوم بخاطر آورد اثری پیشتر نمی خورد . حتی عصای پر زرق و برق مارشالی او که هیتلر در سال ۱۹۴۲ در مراسم پر هیجانی با عطا کرده بود در آنجادیده نمیشد . (رومل این عصای ذرین سه یوندی و هیجده آینه چی محمل پیچ و مزین بمقابله ای طلائی و صلیبیهای شکسته سیاه را فقط یکبار بدست گرفته بود و آنهم هنگام دریافت آن از دست هیتلر بود .) حتی نقشه ای که موقعیت لشکرها را معین کند در این اطاق وجود نداشت . «روبه صحراء» با شهرت افسانه ای خود مثل سابق از همه کناره می گرفت و محلش نا معلوم بود . حتی می توانست بآنکه اثری بجای بکذاردن از آن اطاق بیرون برسد . این مارشال پنجاه و یک ساله اگر چه بیش از سن واقعیش بینظر من می آمد ، ولی بنیه ای خستگی ناپذیر داشت . در سیاه «ب» کسی بخاطر نمی آورد که او بیش از پنج ساعت در شب خواهد بود .

۱- Gobelins پرده های معروف و پراز نقش و نگار فرانسوی

است که سابقاً بدیوار می کوییدند .

طولانی ترین روز

روم‌آنروز صبح، قبل از ساعت چهار بیدار شده بود و مثل سایرین با کمال بی‌صبری در انتظار رسیدن ساعتش بود و می‌خواست در این وقت با اعضاء ستاد خود صبحانه صرف کند و بعد عازم آلمان بشود.

این اولین هر خصی او پس از چندین ماه بود. رومل قصد داشت با اتوموبیل حرکت کند. هیتلر اصرار کرد بود که افران ارشد با هواپیمای سه موتوره و همیشه به مردمی یک دسته هواپیمای جنگی سفر کنند و این شرط در آن وقت تقریباً غیر عملی بود. در هر حال رومل علاقه‌ای بمسافرت با هواپیما نداشت و می‌خواست بالاتومبیل کروکی بزرگ و مسیاه خود بمنزلش واقع در هر لینگن (۱) در اولم (۲) سفر کند. این سفر بیست ساعت طولی‌کشید.

رومل اگر چه با خوشحالی انتظار این سفر را می‌کنید، ولی با ناراحتی تصمیم بمسافرت گرفته بود، زیرا در صورت حمله متفقین، مسئولیت عظیم دفع آن بعده‌ای اوبود. تا آن وقت رایش سوم باشکسته‌ای فراوانی مواجه شده بود؛ هزاران هواپیمای متفقین شب و روز آلمان را در هم می‌کوییدند؛ قوای بی‌شمار روسها وارد لهستان شده و قشون متفقین در مقابل دروازه‌های رم تمرکز یافته بود خلاصه در تمام نقاط اروپا، متفقین قوای آلمانها را بعقب میراندند و نابود می‌کردند. اگر چه هنوز آلمان از پا در نیامده بود، ولی حمله متفقین بقضیه خاتمه می‌داد. در این موزد آینده آلمان در معرض خطر قرار می‌گرفت و کسی بهتر از رومل این مطلب را نمیدانست.

با وجود این، رومل آنروز صبح عازم منزل بود، یعنی از آن مدت‌ها آرزو می‌کرد بتواند چند روزی از اوائل ماه زوئن را در آلمان بگذراند. علل بسیاری او را بحرکت بر می‌انگیخت و اگرچه خود هرگز اعتراف نکرده بود، ولی احتیاج زیادی به استراحت

— Herrlingen

— Ulm

شهری است در آلمان.

داشت.

چند روز پیش از آن، رومل بفیلد مارشال فن رومنشتدت، رئیس خود و فرمانده کل نیروهای آلمان در غرب تلفن کرد، از او اجازه سفر خواسته، فوراً آنرا هم دریافت داشته بود و بعد بمرکز فرماندهی فن رومنشتدت واقع در حومه یاروس جهت اخذ اجازه رسمی رفته بود. هم فن رومنشتدت و هم رئیس ستاد او سر لشکر بلومون تریت از دیدن قیاقاً فرسد و پریشان رومل سخت تعجب کرده بودند. بلومون بخطاطر داردگه: «رومل خسته و عصبی بمنظور می‌رسید و ظاهراً احتیاج به چند روز استراحت در نزد خانواده خود داشت.»

در حقیقت هم رومل خسته و عصبی بود. از همان روز و رود او بخاک فرانسه در اوخر سال ۱۹۴۳، این مشله که کجا و چگونه حمله متفقین را دفع کند خاطر او را سخت مشغول داشته بود و مثل تمام افراد جبهه در اضطراب و نگرانی بس می‌برد. رومل همینه می‌خواست نقشه متفقین را کشف کند و بداند چگونه حمله خود را آغاز خواهد کرد، کجا پیاده خواهد شد و همتر از همه چه موقعی دست باین حمله خواهندزد.

فقط یک نفر از ناراحتی شدید رومل خبر داشت و او زنش لویی هاریبا بود. رومل تمام اسرار خود را باو می‌گفت و در ظرفی کمتر از چهار ماه پیش از چهل نامه برای او نوشته و تقریباً در هر نامه ای پیش‌بینی جدیدی در خصوص حمله متفقین کرده بود.

در ۳۰ مارس چنین نوشته بود: «حال که ماه مارس با آخر رسیده است و انگلیسیها و آمریکائیها حمله خود را شروع نکرده‌اند باین عقیده میرسم که از منظور خود منصرف شده‌باشند.»

در ۶ آوریل: «در اینجا هیچان هر روز زیادتر می‌شود. فقط چند هفته‌ای بوقایع قطعی باقی مانده است.»

در ۲۶ آوریل: «روحیه مردم انگلیس خوب نیست. هر روز اعتصاب می‌کنند و فریاد می‌زنند مرگ بر چرچیل و کلیمی‌ها،

طولانی ترین روز

و بیش از بیش تقاضای صلح می‌کنند. این جریانات برای یک حمله مخاطره آمیز علائم خوبی نیست.

در ۲۷ آوریل، « ظاهراً انگلیسیها و آمریکائی‌ها باسانی نخواهند توانست با یکدیگر توافق کنند که در آینده نزدیکی باینجا حمله ببرند. »

در ۶ مه، « هنوز اثری از انگلیسیها و آمریکائی‌ها دیدنمی‌شود. هر روز وهر هفته قوی‌تر می‌شویم. بالطمیان کامل منتظر وقوع جنگ هستم. شاید در روز ۱۵ و شاید در آخر ماه رویدهد. »

در ۱۵ مه: « دیگر نمی‌توانم برای هدتی طولانی ببازدید خطوط جبهه بروم، زیرا معلوم نیست حمله در چه روزی آغاز خواهد شد. فکر می‌کنم چند هفته ای بشرع قضایا در غرب باقی مانده باشد. »

در ۱۹ مه، « امیدوارم بتوانم کارهایم را زودتر از آنچه قصد داشتم انجام دهم. نمیدانم می‌توانم چند روزی در زوئن از اینجا دور شوم یا نه؟ فعلاً که چنین فرصتی ندارم. »

ولی عاقبت این فرصت فرا رسید. یکی از علی‌که رومل را بحرکت ترغیب می‌کرد حدسات خود او درباره مقاصد متفقین بود. در آنوقت گزارش هفتگی سپاه « ب » روی میزش دیده می‌شد و قرار بود که این گزارش دقیق در ظهر روز بعد بمرکز فرماندهی فن‌روندشتیغ فرستاده شود. بعداز آنکه تغییر و تبدیلی در گزارش مذکور در این محل بعمل می‌آمد، آنرا بمرکز عالی فرهنگی قشون آلمان بنزد هیتلر می‌فرستادند.

روم می‌دانست که متفقین کاملاً خود را آماده کرده‌اند و پیغامهای متعددی برای اعضاء نهضت مقاومت پنهانی در فرانسه ارسال می‌دارند، ولی چنین تصوری کرد که این اقدامات، طبق تجارت گذشته، علامت یک حمله قریب الوقوع نخواهد بود. لیکن این پاره‌حده او صائب نبود.

در اطاق رئیس ستاد که پائین تراز محل کار فیلد هارشال در راه ر و قرار داشت، سروان لانگ، آجودان سی و شش باله رومل، گزارش صبحانه را بدست گرفت. رومل همیشه مایل بود این گزارش را صبح زود دریافت دارد تا بتواند بررس مطالب آن با اعضاء ستاد خود چنگام صرف ناشتا بحث کند. ولی امروز در این گزارش مطلب جالبی وجود نداشت؛ ناحیه ای که قرار بود حمله بس آنجا صورت بگیرد مثل گذشته آرام بود، فقط در شب پیش متفقین بمبهای بطور متناوب بر پادوکاله (۱) ریخته بودند. بمباران شدید این نقطه نشان می‌داد که متفقین آنرا جهت حمله انتخاب کرده‌اند و اگر وقتی تصمیم حمله بگیرند، از همین نقطه خواهد بود. تقریباً همه کس چنین می‌پندشت.

لانگ نگاهی مساعتش کرد و دید چند قیقه‌ای از ساعت شش گذشته است. قرار بود وی با تفاوت رومل سفر خود را درست سه ساعت هفت آغاز کند. در این مسافرت فقط دو اتوموبیل عازم حرکت بود؛ یکی اتوموبیل خود رومل و دیگری اتوموبیل سرهنگ تعیل هوف. مطابق معمول، بفرماندهانی که رومل از محل کارشان می‌گذشت خبری داده نشده بود. رومل این روش را می‌پسندید. زیرا نمی‌خواست که فرماندهان با مراسم زائد در مدخل هر شهری انتظار اورا بکشند و باین ترتیب هانع پیشرفت کارش بشوند، بنابراین تصویری رفت اگر پیخت یاری کند، بتوانند در حدود ساعت سه بهارم برسند.

اشکال معمولی این بود که برای ناهار فیلد هارشال چه غذائی تهیه شود. رومل سیگار نمی‌کشد و بندرت مشروبات الکلی می‌نوشید و غالباً باندازه‌ای نسبت‌بغذا بی‌اعتنایی نشان می‌داد، که گاهی فراموش می‌کرد غذا بخورد. گاهی اتفاق می‌افتد که رومل در ضمن گفتگو با لانگ بررس تدارکات سفر، ناگهان روی صورت غذا بحر وف سیاه درست

می نوشت ، « غذای ساده مطبخ صحرائی ». گاهی هم لانگ را با این جمله گیج و مبهوت می کرد که می گفت : « البته اگر یکی دو قطعه گوشت هم در غذا باشد بدم نمی آید ». لانگ که آدم دقیقی بود هرگز نمیدانست چه غذائی مطبخ سفارش بدهد و در آن صبح ها گذشت از یک ظرف آب گوشت رقیق ، دستور داده بود که چند نوع ساندویچ بازند و حدس می زد که این بار نیز رومل مطابق معمول فراموش خواهد کرد ناهار پخورد .

لانگ از اداره بیرون آمد و در راه روئی که اطرافش با چوب بلوط مزین شده بود برآم افتاد و از اطاقهای که در هر دو طرف او قرار داشت و صدای گفتگو و ماشین تحریر از آنجا بگوش می رسید گذشت . در محل فرماندهی سپاه « ب » در آینه وقت همه‌های بربا بود . لانگ همیشه از خود می برسید که دوک وزنش چگونه می توانند در اطاقهای فوقانی با اینهمه غوغای بخواب بروند .

در انتهای راه راه راه ، لانگ در مقابل دربزنگی ایستاد ، آهته در زد ، دسته را پیچاند و داخل شد . رومل توجهی باو نکرد ، زیرا چنان سرگرم مطالعه اوراق بود که گفتی از ورود آجودانش با خبر نشده است . ولی لانگ ترجیح داد سخنی نگوید . رومل متوجه او شد و گفت :

« سلام ، لانگ » .

لانگ گفت : « سلام عرض می کنم ، فیلد مارشال ، گزارش حاضر است . »

سپس از اطاق خارج شد ویشت در ایستاد تا همراه رومل به - سالون غذاخوری برود . ظاهرآ فیلد مارشال بسی نهایت کار داشت . لانگ که میدانست رومل تا چهاندازه متلوان المزاج است تعجب می کرد که آیا مسافت صورت خواهد گرفت یانه .

رومل قصد نداشت از سفر منصرف شود ، و اگرچه هنوز با هیتلر بطور قطع قرار نبود ملاقات کند ، ولی میل داشت اورا بهبینند . تمام فیلد مارشالها می توانستند هیتلر را بهبینند . بنابراین رومل به - دوست قدیمی خود سرلشکر شموندت ، آجودان هیتلر ، تلفن کرد و وعده ملاقات خواست . شموندت اظهار داشت که شاید این عمل میان

ششم و فهم میسر باشد . طبق معمول ، بجز اعضاء ستاد رومل ، کسی خبر نداشت که او قصد دارد هیتلر را ببیند .
در یادداشت‌های رسمی روزانه مرکز فرهنگی فن روشن شدت فقط چنین ذکر شدم است که رومل چند روزی بعنوان مرخصی نزد خانواده خود رفته است .

رومل اطمینان کامل داشت که بتواند مرکز فرماندهی خود را در آنروز ترک کند و تصور می‌کرد که چون ماهمه بیان رمیده است و متفقین با وجود هوای عالی دست بحمله نزدیک‌اند ، ناجار چند هفته طول خواهد کشید که این حمله صورت بگیرد . درواقع رومل چنان نسبت باین امر اطمینان داشت که گفت بود در روز معینی تدارکات ضد حمله تمام خواهد شد . در روی میزش فرمانی خطاب بشکرهای هفتم و پانزدهم باین مضمون دیده میشد :

« تمام مساعی خود را بکار بینید که از پیاده شدن متفقین در وقتی که آب دریا آرام است جلوگیری کنید ، و اگر نتوانید ، لاقل تلفات سنگینی به آنها وارد آورید . باید کارهارا بسرعت انجام دهید . قبل از بیستم ژوئن ، خبر اتمام کارها را بمرکز فرماندهی من برسانید . »

رومل و همچنین هیتلر و مرکز فرماندهی عالی نیروهای آلمان باین نتیجه رمیده بودند که حمله متفقین یا مقارن و یا کمی بعداز حمله ناستانی قشون سرخ آغاز خواهد شد و می‌دانستند که حمله روسها بعلت وجود برف در لهستان مدتی بطول خواهد انجامید و بنابراین عقیله داشتند که حمله متفقین قبل از نیمة دوم ماه ژوئن روی نخواهد داد .

چند روزی بود که هوای غرب رو بسیار میرفت . سر亨گ - شتوبه ، دئیس هواشناسان نیروی هوائی آلمان در پاریس ، پیش بینی کرده بود که هوا هر روز بیشتر ابری و طوفانی خواهد شد . حتی در اینوقت باد شدیدی در دریای هائنس می‌زید . رومل تصور نمی‌کرد که متفقین ظرف چند روز آینده جرأت حمله را داشته باشند .
حتی در لاروش گویون در شب گذشته هوا تغییر کرده بود .

تقریباً در مقابل میز رومل دو ینجره بلند وجود داشت که بیانگیر از گلی بازمیشد. ولی آنروز صبح، گلبرگهای پراکنده و شاخهای شکسته و ترکهاروی زمین ریخته شده بود، زیرا کمی قبل از طلوع خورشید طوفان مختصی در دریای ماقش آیجاد شده و بقسمتی از سواحل فرانسه روی آوردہ بود.

رومل در اطاق کار خود را باز کرد و بیرون آمد و مثل اینکه آجودان خود را تا آن لحظه ندیده باشد گفت: «سلام، لانگ، حاضرید؟» سپس با او بسالون غذاخوری رفت.

دردهکده لاروش‌گویون، صدای زنگ‌کلیساي سنسانون که آنجلوس را می‌نوشت بگوش میرسید و هرنوتی از این آهنگ برای بقاء خود بآباد می‌جنگید ا ساعت شش شده بود.

۴

میان رومل و لانگ روابط ساده و بدون تشریفاتی وجود داشت. این دو نفر ماهها با یکدیگر بسی بردۀ بودند. لانگ در همه فوریه پنزد رومل آمده، تقریباً هر روز باتفاق او جهت نظارت امور به استحکامات رفته بود. هر دو معمولاً قبل از ساعت چهارونیم با سرعت زیاد برای سرکشی عازم نقطه دوردستی می‌شدند. یک روز بهمند و روز دیگر ببلژیک و روز بعد بنرماندی یا بروتانی می‌رفتند. رومل که هر دو بالاراده‌ای بود، می‌خواست از هر لحظه فرصت استفاده کند و می‌گفت: «حالا فقط یک دشمن حقیقی دارم و آن، وقت است.» برای آنکه از وقت هر چه بیشتر استفاده کند، خود و دیگران را آسوده نمی‌گذشت. وی از ماه نوامبر ببعد، یعنی از همان وقتی که به فرانسه فرستاده شد، این رویه را پیش گرفته بود.

در یائیز آن سال، فن‌روندشتد که مسئولیت دفاع اروپای غربی را بعده داشت، از هیتلر تقاضای قشون امدادی کرده بود، ولی هیتلر بچای آن رومل سرسرخ و شجاع و جاه طلب را فرستاده بود. فرمانده شصت و هشت ساله و اشرافی قوای آلمان در غرب، ورود

روم را اهانتی نسبت بخود تلقی می‌کرد، خصوصاً اینکه روم فرمانی دردست داشت که بموجب آن هیتلر با او امرکرده بود که از استحکامات ساحلی یعنی از «دیوار اتلانتیک» بازدید بعمل آورد و سپس بفرماندهی عالی قوای آلمان گزارش دهد. فنرونداشت که از این قضیه بسیار ناراحت و مأیوس بنظر می‌رسید چنان از درود روم که از خود او جوانتر بود برآشته شد که ضمن صحبت در باره روم اورا «بچه - مارشال» نامید و بعد، از فیلد مارشال کایتل، رئیس ستاد فرماندهی عالی قوای آلمان، پرسید که آیا روم بعنوان جانشین او درنظر گرفته شده است؛ کایتل در پاسخ گفت که نباید از این قضیه نتیجه غلطی بگیرد و باید بدانکه روم با تهم استعدادش قادر باشام آن وظیفه نیست. رومین از درود خود، بیازرسی دیوار اتلانتیک پرداخت، ولی از آنجه دید سخت تعجب کرد، زیرا ساختن استحکامات آهنین و بتونی فقط در چند نقطه در طول ساحل بیان رسیده بود و این نواحی عبارت از بنادر عمده و مصبهای رودخانه‌ها و نقاط مشرف به تنگه‌ها بود و تقریباً از شمال لوه‌اورتا هلند ادامه داشت. در این نواحی، استحکامات دردست اتمام بود، و در بعضی از آماکن حتی ساختن استحکامات شروع نشده بود. درست است که دیوار اتلانتیک در آن قسمت‌ها هم سدمخوف و عظیمی بشمار می‌رفت و در بعضی از نقاط آن توپهای سنگین و متعددی نصب کرده بودند، ولی این توپها بدرد روم نمی‌خورد، و حتی باندازه‌ای نبود که جلوی حمله آینده‌را بگیرد، زیرا روم شکست سختی را که در شمال افريقا از مونت‌گومری خورده بود همیشه بخاطر داشت. روم دیوار اتلانتیک را مسخره‌ای بیش نمی‌دانست و آنرا ساخته و پرداخته خیالات‌هیتلر قلمداد می‌کرد. از ساختن قسمت‌هایی از این دیوار مدت دو سال بیشتر نمی‌گذشت.

تاسال ۱۹۴۲ فتح وپروزی آنقدر در نظر هیتلر و زیرالهای مفروز نازی امری قطعی و مسلم محسوب می‌گردید که نیازی ساختن استحکامات حس نمی‌شد، زیرا بر جم صلیب شکته همه‌جا در اهتزاز بود. اطربیش و چکوسلواکی حتی قبل از شروع بجنگ بددست هیتلر افتاده و لهستان در سال ۱۹۳۹ میان آلمان و روسیه تقسیم شده بود.

پس از تقریباً یکسال از آغاز جنگ، ممالک اروپای غربی یکايلک سقوط کردند. دانمارک دریکروز بچنگ دشمن افتاد. نروژ که عمال آلمانی در آنجا مشغول فعالیت بودند هفت هفته بیمتر پایداری نکرد. پس در ماههای مه و زوئن آنسال، درست در ۲۷ روز و بدون هیچگونه مقدمه‌ای قوای هیتلر کشورهای هلند و بلژیک ولوکزامبورگ و فرانسه را يتصرف درآورد و در حالیکه جهانیان با تعجب ناظر این وضع بودند، سربازان انگلیس را در دونکرک بدیربار ریخت. بنابراین پس از اضمحلال فرانسه تنها کشور باقیمانده انگلیس بود که بنهایی کاری نمی‌توانست بکند. در اینصورت هیتلر جهاحتیاجی بدیوار اتلانتیک داشت؟

با این وضع، هیتلر بانگلستان حمله نبرد، و اگرچه ژنرهای او می‌خواستند بجهنین کاری دست بزنند، ولی خود او بتصور آنکه انگلیس تفاضای صلح خواهد کرد ترجیح میداده سیر کند. باگذشت زمان وضع بسرعت تغییر کرد، زیرا وضع انگلیس در نتیجه کمک امریکا متدرجاً بهبود یافت. هیتلر که در ماه زوئن ۱۹۴۱ بر سیه حمله کرده بود، در اینوقت دریافت که از سواحل فرانسه دیگر نمی‌تواند بعنوان پایگاهی علیه انگلیس اقدام کند و در آن نواحی نقاط ضعفی وجود دارد. لذا در پائیز ۱۹۴۱ بزرگ‌الاها اظهار داشت که تصمیم گرفته است اروپا را بصورت یک «دز تخریب ناپذیر» درآورد. در میتامبر پس از آنکه آمریکا وارد جنگ شد، پیشوا اعلام کرد که یک سلسه استحکامات عظیم از سواحل نروژ و فنلاند قامر زهای فرانسه و آسیانیا را بنا شده است.

این مطلب بسیار اغراق‌آمیز و غیر عملی بود، زیرا صرف نظر از سواحل مضری، خط ساحلی از آقایانوس منجمد شمالی تا خلیج بیکی در جنوب تقریباً سه‌هزار میل طول داشت.

حتی درباریکترین قسمت دریای مانش استحکاماتی دیده نمی‌شد. ولی هیتلر سخت در فکر این «دز» بود. زنرال هالدر، رئیس ستاد کل ارتش آلمان در آنوقت، روزی را بخوبی یاد دارد که در آن هیتلر برای نخستین بار نقشه شکفت انگیز خود را طرح کرد. هالدر که هرگز هیتلر را بعلت خودداری او از حمله بانگلیس نمی‌بخشید، تسبت

بنقشه او خویزدی نشان داد و بجز اوت گفت در صورتی که احتیاجی باستحکامات باشد ، باید آنها را در پشت خط ماحلی و دور از تپرین تویهای کشتهای ساخت ، و در غیر این صورت از دست سربازان کاری بر-نمی آید . هیتلر شتابان بسوی میزی که روی آن نقشه بنزگی گسترده شده بود رفت و درست پنج دقیقه فریاد زد و مشت بر روی عینکویید و گفت : « گلوله باینچا و آنچا و در چلوی دیوار و پشت آن و روی آن اصابت خواهد کرد ولی سربازان در داخل دیوار از خطر در آمان خواهند بود ! بعد می توانند بروند بسیارند و بجنگند . »

هالدر چیزی نگفت ، ولی مثل مایر ژنرالهای فرماندهی عالی می دانست که علی رغم پیروزی های مهمی آلمان ، باز هیتلر از بوجود آمدن جبهه دوم یعنی حمله متفقین بیم دارد .

با وجود این درساختن استحکامات تعجیل نشد . در سال ۱۹۴۲ هنگامی که هیتلر با شکتهای مواجه گردید ، کماندوهای انگلیسی حملات خود را علیه « دز تسخیر نایدیر » هیتلر آغاز کردند . بعد از آن ، خونین ترین حمله کماندوها صورت گرفت . توضیح آنکه پنج هزار از سربازان رشید و دلاور کانادائی در دیپ (۱) پیاده شدند و این خود مقدمه حمله بود . در نتیجه متفقین دریافتند که آلمانها تا چه اندازه در بنادر استحکامات برپا کرده اند . از سربازان کانادائی ۹۰۰ نفر کشته و ۲۴۶۹ نفر زخمی شدند . این حمله اگر چه بعثای نرسید ، ولی هیتلر را سخت متعصب ساخت و بهمن علت بود که هیتلر بژنرالهای خود دستور داد که استحکامات را در اسرع وقت و با جدیت فراوان تکمیل کنند .

در نتیجه ، هزاران نفر از اسیران جنگی در طی شب و روز باساختن استحکامات پرداختند . میلیونها تن بتوون مصرف شد و باندازه ای بتوون بکار رفت که در تمام نقاط تحت تسلط هیتلر از آن تقریباً یافت نمی شد . مقادیر هنگفتی فولاد دستور داده شد . ولی این فلن باندازه ای کمیاب بود که مهندسان مجبور شدند از آن صرف نظر کنند . در بسیاری

از نقاط استحکاماتی که بصورت گنبد ساخته می شد وجود نداشت. این توده های مدور می توانستند بدور خود بچرخند و نیر خالی گشته باشند که بعمل کمبود فولاد، از این گنبدها کمتر ساخته شد، طبیعاً توبهها نمی توانستند باطراف شلیک کنند. در واقع باندازه ای مهمات و مصالح ساختمانی بسختی بدسته ای آمدکه آلمانها قسمتی از استحکامات خط معاشرینو (متعلق بفرانسه) و همچنین خط زیکفرید (متعلق با آلمان) را خراب کردند تا با آنها استحکامات جدیدی بازنده. در اوخر سال ۱۹۴۳، اگرچه ساختمان دیوار اتلانتیک هنوز به آخر نرسیده بود، ولی بیش از یانصد هزار نفر کلگر مشغول اتمام آن بودند و اندکاندک جنبه تحقیق بخود می گرفت.

هیتلر که می دانست حتماً حمله صورت خواهد گرفت در این وقت بالشکال بزرگتری روپرورد و آن پیدا کردن سرباز برای حفظ استحکامات بود. در روسیه، لشکرهای آلمانی که در طول یک جبهه دو هزار میلی می چنگیدند، نمی توانستند در برابر حملات شدید پروسها پایداری کنند و یکی پس از دیگری نابود می شدند. در ایتالیا، که بعد از حمله متفقین به سیسیلی از پا در آمد بود، هزاران سرباز آلمانی مجبور بتوقف بودند. بنابراین، هیتلر در سال ۱۹۴۳ مجبور بود که گروه عجیبی مرکب از پیغمرادان و نوجوانان و بقایای سربازان جبهه روسیه و «داوطلبان» کشورهای اشغال شده از قبیل مجارها و کلیمها و غیره را بکار بگمارد. حتی دو لشکر از اهالی روسیه را که خود ترجیح می دادند در جبهه بجنگند تا در بازداشتگاه های بماننده بکنار ساحل فرماد. هیتلر اگرچه اعتماد واطمینانی باین اشخاص در ضمن جنگ نداشت، ولی برای پر کردن جاهای خالی از آنها استفاده می کرد. با وجود این عده ای سرباز کار آزموده و تمدادی تائق در آنجا مستقر کرده بود و هنگامیکه حمله متفقین صورت گرفت شست لشکر آلمانی در غرب وجود داشت.

اگرچه هیتلر امیدوار نبود که بتواند از تمام این لشکرها استفاده کند، ولی اطمینان داشت که دیوار اتلانتیک سد محکمی در مقابل حمله متفقین بشود. مع الوصف، مردانی نظری رومل که در

جبهه‌ها جنگیده و شکست خورده بودند از دین استحکامات نخست در تعجب می‌افتدند . رومل از سال ۱۹۴۱ به بعد بفرانسه نیامده بود و او نیز مثل سایر ژنرالها فریفته تبلیغات هیتلر شده بود و تصور می‌کرد استحکامات تقریباً بپایان رسیده است .

انتقاد شدیدی که رومل از دیوار انلانتیک کرد باعث تعجب فن- روندشتادت فرمانده قوای آلمان در غرب نگردید، زیرا او نیز با این انتقاد موافق بود و در حقیقت این نقشین باری بود که با رومل برسن یک مسئله توافق می‌کرد: فن روندشتادت که مردی عاقل و کهنگه کار بود ایمانی بخطوط دفاعی ثابت نداشت و هم مطابق نقشه او بود که در سال ۱۹۴۰ آلمانها از پشت خطوط مازینو سر برآوردند و فرانسه را شکست دادند . بعقیده او دیوار انلانتیک چیز موهومی بود و هیتلر بیشتر برای دشمن بتوسط عمال خود بیش از آلمانها از این قضیه اطلاع داشت . فن- روندشتادت همچنین می‌گفت که این دیوار بطور موقع جلوی حمله متفقین را خواهد گرفت ، ولی آنرا متوقف خواهد ساخت و هیچ عاملی نخواهد توانست مانع بیاده شدن آنها بشود . نقشه او برای خنثی کردن حمله متفقین این بود که سربازان آلمانی را دور از ساحل نگاه دارد و فقط بعد از بیاده شدن متفقین دست بحمله بزند . بعقیده او موقع حمله آلمانها همین وقت خواهد بود ، زیرا متفقین پس از بیاده شدن ، هنوز ضعیف‌هستند و ذخایر کافی ندارند و در نقاط پراکنده می‌کوشند بکدیکر ملحق شوند .

رومل با این فرضیه کاملاً مخالفت می‌ورزید و اطمینان داشت که تنها راه خنثی کردن حمله دشمن مقابله با اوست ، زیرا در غیر این- صورت فرصتی برای اعزام قوا از پشت جبهه در میان خواهد بود و اگر هم چنین فرصتی بیش بیاید ، دشمن آنرا با گلوله از طریق دریا و هوا نابود خواهد ساخت . بعقیده او می‌بایستی هم سربازان و هم لشکرهای مسلح را در کنار ساحل یا قدری دورتر از آن بحال آماده باش نگاه داشت . آجودانش بخوبی روزی را پاد دارد که در آن رومل خلاصه‌ای از نقشه خود را بیان می‌کرد . در آندوز هن دو در کنار ساحل قدم

می‌زدند و رومل با آن قد کوتاه و بدین فربه خود پالتلوی ضخیمی بر تن و شال‌گردن کهنه‌ای بگردن داشت و عصای «غیر رسمی» هارشالی خود را بست گرفته آنرا می‌چرخانید. این عصا عبارت از چوب سیاهی بود که یک سر آن با نقره پوشیده شده و از آن منگوله‌های قرمز و سیاه و سفیدی آویزان بود. وی با عصا اشاره بشنا کرد و گفت: «در روی ساحله است که یا جنگ را می‌بریم و یا آنرا می‌بازیم. برای جلوگیری از دشمن فقط یکراه باقی است و آن وقتی است که دشمن در دریا باشد و بکوشد که باشل ویاده شود. افراد ذخیره هرگز قادر به عمله نیستند و حتی در نظر گرفتن این موضوع احتمانه است. خط دفاعی همین جاست و هرچه داریم بایدروی ساحل متصرکز شود. لانگ، باور کن ۲۴ ساعتی که پس از حمله خواهد گذشت هم برای متفقین و هم برای آلمان قطعی و حیاتی و نیز طولانی ترین روزخواهد بود.»

هیتلر بطور کلی با عقیده رومل توافق داشت. واژ این تاریخ به بعد بود که فن روندشتد مقام واقعی خود را از دست داد. رومل فقط در موردی او امر فن روندشتد را اجراء می‌کرد که این اوامر با نقشه خود اوافق می‌داد و برای آنکه مقاصد خود را عملی کندهمیشه دلیل خوبی می‌آورد و می‌گفت: «هیتلر فرمانهای صریح و روشنی بعن داده است.» رومل هرگز این نکته را نزد فن روندشتد که مردموقری بود بین‌بان نمی‌آورد بلکه آنرا با سر لشکر بلومون تریت رئیس ستاد قوای آلمان در غرب در میان می‌گذاشت.

رومл با پیشیانی هیتلر و موافقت اجباری فن روندشتد تصمیم گرفت که تمام نقشه‌های ضد دفاعی را مورد بازرسی قرار دهد (فن- روندشتد در باره هیتلر گفته بود: «این سچوخه بی‌بندوبار معمولاً برخلاف میل خود تصمیم می‌گیرد.»)

در ظرف چند ساعه، رومل با اراده قوی خود تمام اوضاع را عرض کرد و در روی هر ساحلی که تصویر می‌کرد حمله شروع خواهد شد فرمان داد که سر بازان، باکمک کارگران، موانئی برای جلوگیری از حمله متفقین برپا کنند. این موانع عبارت بود از سدگوشه‌های فولادین و دندانه‌دار با چوبهایی که سر آنها را با فلن پوشانده بودند، مخر و طهاهای

بتوانی و همچنین اشیاء مضری از آهن که بصورت دروازه ساخته شده بود.

این موانع را پائین‌تر از حد جزءی می‌گذاشتند و مبنی‌های عملکری با آنها بستند. در مواردی‌که می‌باشد آنها کافی یافت نمی‌شود، گلوله‌هایی گذاشتند که نوک آنها بطرف بالا بود و بعضی اینکه تماس با آنها برقرار می‌شود، انفجار شدیدی رخ می‌داد.

ابداعات عجیب رومل هم‌ساده‌وهم ههلك بود و مقصود از آنها این بود که از حرکت کرجیهای پر از سرباز و پیاده شدن آنها جلوگیری شود و در هر حال بعدی آنها را متوقف سازد که توهیهای ساحلی بتوانند عملیات خود را آغاز کنند. در هر صورت رومل عقیده داشت که عدد زیادی از سربازان متفقین قبل از آنکه بتوانند پیاده شوند از میان خواهد رفت. بیش از یانصد هزار از این موانع ههلك در سرتاسر خط ساحلی برپا گردید.

ولی رومل که همیشه می‌خواست کارها را تکمیل کند هنوز راضی نبود و فرمان داد که در میان شنها و پرتابهای کنار آب و جاده‌هایی که بساحل منتهی می‌شود همه نوع مین کار گذاشته شود. قسمی از این مینها می‌توانست مسیر تانک را هنفجرا کند و قسمی دیگر و قفقی سرباز با روی آن می‌گذاشت، بهوا می‌برید و در محاذات کمرش منفجر می‌شود. بیش از پنج میلیون از این مینها در ساحل کار گذاشته شد. رومل می‌خواست قبل از حمله متفقین شش میلیون دیگر از این مینها بکار بیند و امیدوار بود بتوانند روی هم رفت و شست میلیون مین آماده داشته باشد. (۱)

۱- رومل مین را وسیله دفاعی بسیار خوبی می‌دانست. روزی به مردمی سر لشکر گاؤزه (رئیس ستاد او قبل از انتصاب شپاپل) مشغول بازرسی بود. گاؤزه اشاره بگلهای بهاری کرد و گفت: «چه منظره زیبائی!» رومل سری تکان داد و گفت: «یادتان باشد که در این منطقه هزار مین می‌توانیم کار بگذاریم.» روز دیگر که در پاریس بودند، بقیه یاوران در صفحهٔ بعد

قوای رومل در پشت خطوط ساحلی و در پناه این همه موائع در آشیانهای مسلسل و سنگرها و خندق‌های محصور با سیم خاردار انتظار می‌کشید. رومل تمام توبهای را که در اختیار داشت بطرزی نصب کرد که بتوانند مواضع واقع در روی شن یا کنار دریا را در معرض گلوله قرار دهند. همچنین بعضی از آنها را در روی خود ساحل پشت منازل کنار دریا مستقر ساخت تا مستقیماً بطرف سربازان مهاجم شلیک کنند.

رومл می‌خواست از هر فن جدیدی استفاده کند لذا در محل هائی که توب باندازه کافی نصب نشده بود، آتش بار و خمیاره انداز متفوکر گرد. در بعضی جاها تانکهای کوچکی موسوم به «گولايت» (جالوت) (۱) گذاشت. این تانکها بیش از یک تن مواد منفجره حمل می‌کردن و از دور هدایت می‌شدند، بطوریکه پس از رها شدن از استحکامات، وارد سربازان یا صفوف کرجهای دشمن می‌گردیدند و منفجر می‌شدند.

می‌توان گفت فقط بوتهای سرب مذاب که در قرون وسطی بکار می‌رفت مورد استفاده رومل قرار نگرفت، ولی او تاحدی معادل آنرا نیز داشت و آن عبارت از لوله هائی بود که شعله پرتاب می‌کرد توضیح آنکه از طول جبهه، لوله هائی هربیوت بمخازن نفت نصب کرد که تا سبزه زارهای کنار ساحل امتداد داشت و بمخصوص فشاردادن روی دکمه، قشون متفقین یاک پارچه آتش می‌شد.

بقیه یاورقی از صفحه قبل

باو پیشنهاد گردکه با یکدیگر از کارخانهای چینی سازی سور بازدید کنند و وقتی رومل پذیرفت، گاؤزه تعجب کرد، زیرا رومل باشیاء هنری علاقه‌ای نداشت. در آنروز هم شتابان از اطاقی که ابزار چینی را در آن بمعرض نمایش گذاشت بودند گذشت و رویه گاؤزه کرد و گفت: «بپرسید به بینیم می‌توانند جعبه‌های رطوبت‌ناپذیری برای مینهای دریائی من درست کنند یانه . ۲»

۱ - نام دیوی بوده است که داود اوراکشت.

کرفیوس راین

روم خطر چترباز یا پیاده نظامی راکه بوسیله هواپیماهای بی هو تور و یعنی فرود می آمد فراموش نکرده بود و برای این منظور در پشت استحکامات آب رها کرد و در هفت یا هشت میلی ساحل تیرهای محکم در زمین گذاشت و آنها را با سیم بیکدیگر وصل نمود بطوریکه اگر کسی بآنها میخورد ، فوراً در اثر انفجار مین یا گلوله کشته میشد .

روم خود را آماده پذیرانی « خونینی » از متفقین کرده بود در تاریخ جدید محاربات ، هرگز اینهمه استحکامات مهلهک علیه قنون هواجم برای نشده بود . با وجود این ، روم اظهار نارضایتی میکرد و استحکامات ، مین ، قوب و سرباز ییشتیری میخواست و بیش از همه میل داشت که سربازان ذخیره دور از ساحل در اختیار او قرار گیرند . روم در بیانهای شمال افریقا پیروزیهای بزرگی بوسیله قوای منلخ بدلست آورده بود و در این موقع بحرانی نه او و نه فن روند شدت نمیتوانستند بدون رضایت هیتلر از قوای مسلح منکور استفاده کنند . هیتلر اصرار داشت که اختیار استفاده از این قوا با شخص او باشد . رومل لااقل به بنج لشکر مسلح احتیاج داشت تا در لحظات اول حمله متفقین ، بدفع آن پردازد . فقط با دیدن هیتلر بودکه رومل میتوانست از این قوا استفاده کند . رومل همیشه بلانگ گفته بود : « آخرین کسی که هیتلر را ببیند میتواند موفق بشود . » رومل در این صبح تیره دهکده لاروش گویون ، در همان حال که عازم آلمان و سفر طولانی خود بود ، بیش از همیشه تصمیم داشت که موفق بشود .

◎

در مرکز فرماندهی لشکر پانزدهم در نزدیک مرز بلژیک ، یعنی در ۱۲۵ میلی ، مردمی از رسیدن صبح چهارم روش خشنود بود . این شخص که سرهنگ دوم مایر نام داشت با حالی افسرده و چشمی خسته دراداره خود نشسته بود و درواقع از اول ژوئن تا آنوقت یک شب راحت نگذرانده بود . ولی شب گذشته بد ترین شبهای او

محسوب هیشد.

مایر وظیفه بسیار سنگین و خسته کننده‌ای داشت و گذشته از آنکه افسر قسمت اطلاعات لشکر پانزدهم بود، ریاست بخش ضد جاسوسی در سواحل غرب را نیز بهمراه داشت. سی‌نفر وابسته باین بخش بطور متناوب روز و شب در یک سنگر بتونی و پیر از دستگاه‌های گیرنده کار میکردند و وظیفه داشتند فقط گوش بدھند. ولی تماماً در کار خود متخصص بودند و به زبان بخوبی حرف میزدند و تقریباً هیچ علامت نلگرانی از هنایع متفقین صادر نمیشد که آنها درک نکنند.

زیردستان مایر باندازه‌ای تجربه داشتند و دستگاههای آنها باندازه‌ای حساس بودکه حتی میتوانستند پیغامهای جیوهای پلیس در انگلستان را نیز بشنوند و این قضیه‌کمک بزرگی به مایر میکرد، زیرا پلیسهای نظامی آمریکائی و انگلیسی در همان حال که دسته‌های قشور را هدایت میکردند با یکدیگر حرف میزدند و مایر توانسته بودکه فهرستی از لشکر‌های متمنکز در انگلیس را بدست بیاورد. ولی مدتی بود که زیردستان مایر نمیتوانستند هیچ پیغام مشابهی بشنوند و خود او درک میکرد که هتفقین مخابره را من نوع کرده‌اند. در هر حال این علامت دیگری بود که حمله بسزودی صورت خواهد گرفت.

مایر با گزارش‌های جاسوسی دیگری که در اختیار داشت توانست بکمک این اطلاعات از نقشه‌های متفقین مطلع شود. وی هر روز اخباری را که زیر دستانش شنیده بودند مورد مطالعه قرار میداد و همیشه خبر مشکوک، غیرعادی و حتی باور نکردنی را تعقیب میکرد شب قبل، درست بعد از غروب، کارمندان او توانستند خبری باور نکردنی بگست بیاورند. این خبر فوراً مطبوعاتی از طرف اسوشیتدپرس صادر شده و باین مضمون بودکه مرکز فرماندهی آیزنهاور پیاده شدن متفقین در فرانسه را اعلام میدارد.

مایر مات و میهووت شده بود. از اول قصد داشت که اعضاء ستاد را مطلع سازد، ولی بعد بقصور آنکه این خبر صحیح است آرامش د.

علت عکس العمل هایر دو چیز بود . اول آنکه در جبهه اتری از دشمن دیده نمیشد و در غیر اینصورت فوراً اطلاع می یافتد . دوم آنکه در ژانویه ، دریا سالار کاتاریس ، رئیس اداره جاسوسی آلمان ، جزئیات یک پیغام دو بخشی را بعاین داده و گفته بود متفقین ، در صورتیکه بخواهند حمله را آغاز کنند ، این پیغام را برای اعضاء نهضت مقاومت پنهانی در فرانسه خواهند فرستاد .

همچنین کاتاریس گفته بود که متفقین ، در ماه قبل از حمله هزاران پیغام جهت اعضاء نهضت های مقاومت پنهانی در تمام اروپا خواهند فرستاد و فقط چند پیغام منبوط بروز حمله و باقی آها جعلی و بمنظور گمراه کردن آلمانها خواهد بود . کاتاریس به هایر صریحاً دستور داده بود که تمام این پیغامهای اگوش کند تا مباداً از مطلب اصلی وعهم غافل بماند .

هایر در آغاز اطمینان با این حرف نداشت و بعیده او انکه بیک پیغام ، عاقلاقه نبود . گذشته از این بخوبی میدانست که اخباری که انگلیسها میدهنند نود درصد غلط است و برای اثبات این مدعی گزارش‌های فراوانی در دست داشت . ظاهرآ متفقین بجاموسان آلمانی از استکهم گرفته تا آنکارا محل و تاریخ « قطعی » حمله را رسانده بودند - در صورتیکه هیچکدام از این خبرها با یکدیگر توافق نداشت .

ولی هایر این بار میدانست که حق با مشolan امور در بر لان است . در شب اول زوئن ، همکاران هایر ، پس از چندین ماه گوش دادن ، بالاخره توانستند بخش اول پیغام متفقین را بهمان طریقی که کاتاریس گفته بود بدست بیاورند . این پیغام بی شباخت بصد ها جمله رمزکه همکاران هایر در ماههای قبل یافتهند نبود ، زیرا هر روز دستگاه فرستنده بی . بی . بی » پس از اخبار ، دستورهای رمزی بزبانهای فرانسوی ، هلندی ، دانمارکی و نروژی جهت اعضاء نهضت های مقاومت پنهانی صادر میکرد . بسیاری از این دستورها بدون معنی بود و زیرستان هایر از اینکه نمیتوانستند هقصود آنها را کشف کنند عصبانی می شدند . بطور مثال یکی دو دستور را ذکر میکنیم ، « جنک

مکولانی ترین روز

تر وا (۱) بریا نخواهد شد. »، «شیره قند، کنیاک مییراند. »، «جان سبیل درازی دارد»، «غده زیر بنگوش سایین درد میکند و خودش برقان گرفته است. » ولی ما یعنی پیغامی را که پس از اخبار ساعت نه «می بی سی» در شب اول زوئن شنید بخوبی درکرد.

توضیح آنکه گوینده رادیو بزمیان فرانسه گفت: «لطفاً بجند پیغام خصوصی گوش بدهید. » گروهبان رایش لینگ بیدرنگ ضبط صوت را روشن کرد. اول سکوتی برقرار شد و بعد گوینده گفت: «آههای عمیق و میلونهای پائین »

رایش لینگ تاگهان دستها را روی گوشیهای که برگوش داشت کویید و بعد آنها را کنار گذاشت و متابان بطرف محل کار ما یبر رفت و سراسیمه گفت: «مرکار، این بخش اول پیغام است، »

سیس هر دو باهم بجهاتی که رادیوها قرار داشتند بازگشتند و در آنجا ما یبر پانچه ضبط شده بود گوش فرا داد. پیغامی که کاناریس گفته بود میباشد انتظارش را کشید همین بود. این پیغام، مصرع اول آواز پائین^۱ ائر ورلن (۲) شاعر فرانسوی در قرن نوزدهم بود. طبق اطلاعات کاناریس، قرار بود این مصرع در اول یا پانزدهم ماه فرستاده شود و بخش اول پیغامی بود که حمله متفقین را اعلام میداشت.

بخش دوم پیغام عبارت از مصرع دوم شعر ورلن بود، یعنی « قلب من با کنندی یکنواختی مجرح میکند. » کاناریس میگفت وقتی که این مصرع از رادیو پخش شود، معلوم خواهد شد که حمله در ظرف بیست و چهار ساعت آغاز میگردد و باید تاریخ آنرا نصف شب روز بعد از پخش این مصرع حساب کرد.

ما یبر پس از شنیدن مصرع اول بیت ورلن بیدرنگ هوفمان رئیس ستاد لشکر پانزدهم را خبر کرد و گفت: «پیغام اول رسید،

۱ - Troie شهری در آسیای صغیر بود که یونانیهای قدیم مدت

ده سال آنرا محاصره کردند.

2 - Verlaine

حالا دیگر واقعه‌ای اتفاق می‌افتد . «

هو فمان پرمید، «کاملاً مطمئنند؟»

مایر جواب داد : «آنرا ضبط کرده‌ایم ..

ـ هو فمان فوراً فرمان داد که تمام لشکر پانزدهم بحال آماده باش

در آید .

در این ضمن ، مایر پیغام را بوسیله تله تایپ به مرکز فرماندهی نیروهای آلمان در برلن فرستاد . بعد مراکز فرماندهی روند شدت درومل را نیز مطلع ساخت .

در مرکز عالی فرماندهی نیروهای آلمان این پیغام بژنرال یودل مسئول عملیات جنگی داده شد و لی روی میز اوماند . یودل ، بتصور آنکه روند شدت فرمان آماده باش داده است ، از دادن چنین فرمانی خود داری کرد . از طرف دیگر روند شدت می‌پندشت که مرکز فرماندهی رومل فرمان را صادر کرده است .

در ساحلی کمترین میخواستند پیاده شوند فقط لشکر پانزدهم بحال آماده باش در آمد . لشکر هفت که در طول ساحل نزماندی مستقر شده بود از این پیغام خبر نداشت و در نتیجه بحال آماده باش در نیامد .

در شب دوم و سوم زوئن ، بخش اول پیغام دوباره منتشر و باعث اضطراب و پرسانی هاین شد . مطابق اطلاعاتی که وی در دست داشت این پیغامی باستی قطبیکار از رادیو پخش شده باشد و فرض میکرد که متفقین برای آگاه ساختن اعضاء نهضت مقاومت پنهانی آنرا چند بار هنتر ساخته‌اند .

ظرف یک ساعت پس از تکرار این پیغام در شب سوم زوئن ، خبر اسوشیتدپرس درباره پیاده شدن متفقین در فرانسه دریافت شد . مایر فکر می‌کرد که اگر اخطار کافاری پس درست باشد ، پس خبری که خبرگزاری فوق داده است غلط است . در اینوقت وی اگر چه خسته بود ، ولی در خود احساس غرور میکرد ، زیرا میدید که صحیح رسیده و در سواحل صلح و صفا حکم‌فرمات و پیش‌بینی او درست در آمده است .

پس از این جریان ، دیگر کاری نمی شد کرد و میباشتی در انتظار
نصرع دوم باقی ماند تا شاید این پیغام در ظرف چند لحظه برسد .
نتایج این پیغام وحشت انگیز اورا گیج می کرد ، زیرا شکت حمله
متفرقین و عمر هزاران نفر از هم میهنانش و حتی موجودیت کشورش
بسته بسرعتی بودکه او و همکارانش بتوانند خبر را بگیرند و جبهه را
از آن مطلع سازند . بنابراین مایر ویارانش تصمیم گرفتند بیش از
بیش آماده شنیدن نصرع دوم باشند . وی فقط امیدوار بود رؤساش
بتوانند اهمیت پیغام را درک کنند .

در همان لحظاتی که مایر شروع بکار کرد ، در ۱۲۵ میلی
محل او فرمانده سیاه «ب» آماده مسافت بالمان می شد .

۹

فیلد مارشال روعل باتأثی مقداری عمل روی قطعه نانی کمکره
بر آن مالیده بود گذاشت . سر میز صبحانه ، رئیس ستاد با هوش
او شایدل و چند تن از اعضاء ستادش نشسته بودند . در میان آنها
تشربقاتی وجود نداشت و از هر دری سخن می داشت و مثل این بودکه
اعضاء خانواده ای در برابر پدری که سر میز نشته گرد آمدند . این
جمع تاحدی هم بخانواده نزدیکی شباخت داشت ، زیرا رومل هریک از
آن افسران را بدقت انتخاب کرده بود و آنها نیز نسبت باو بسیار
صمیمی ووفدار بودند . در جمع آنروز هر کدام از آنها اطلاعاتی بر عمل
درباره مسائلی که هیتلر میباشتی با او مطرح کند دادند . روعل بدون
آنکه زیاد حرف بزنند بمعطاب آنها گوش داد و بسیار مایل بودکه زود
حرکت کند لذانگهان نگاهی باعث خودکرد و گفت : «آقایان ، باید بروم .»
در خارج در رودی اصلی ، راننده اتومبیل روعل بنام دانیال استاده
و در اتومبیل را باز گذاشت بود . رومل سرهنگ تمیل هوف راک
علاوه بر لانگ تنها افسر ستاد او بود دعوت کرد که سوار اتومبیل
او بشود . قرار شد اتومبیل تمیل هوف در عقب حرکت کند . روعل
با اعضاء « خانواده رسمی » خود دست داد و مختصراً با رئیس ستاد

گفتگو کرد ، سپس مطابق معمول ، کنار راننده نشست . لانگ و سرهنگ تملی هوف روی صندلی عقب نشستند . در اینجا رومل رو براننده کرد و گفت : « دانیال ، حالا میتوانیم برویم . » ساعت هفت صبح بود . حرکت از لاروش گویون در این صبح ملال انگیز روز چهارم زوئن کاملاً مطابق میل رومل بود و وقتی بهتر از این نمیشد تعین کرد . در کنار اویک قوطی مقوائی محتوی یک جفت کفش خاکستریزنانه وجود داشت . رومل بیک دلیل خصوصی و مایسته طبیعت بشری میخواست در روز سه شنبه ششم زوئن در کنار خانواده خود باشد زیرا جشن تولد زنش در همین روز برپا می شد . (۱) در انگلیس ، ساعت هشت صبح بود (میان وقت تابستانی در انگلیس و وقت مرکزی در آلمان یک ساعت تفاوت وجود دارد .) در اطاق کوچکی که بوسیله ماشین باطراف برده می شد و در اینوقت در درجنگل نزدیک پرستمود قرارداشت آینه اور فرمانده کل متفقین

۱- از جنگ دوم تاکنون بسیاری از افسران ارشد رومل کوشیده اند که کیفیات غیبت اورا از جبهه در روزهای چهارم و پنجم زوئن و روز حمله متفقین توجیه کنند و بوسیله کتب و مقالات و مصاحبه ها اعلام داشته اند که رومل در پنجم زوئن با آلمان عزیمت کرد . این قضیه صحت ندارد . همچنین می گویند که هیتلر برومی فرمان داد که با آلمان باز گردد . این نیز درست نیست . تنها کسی که در مرکز فرماندهی هیتلر از قصد ملاقات رومل با هیتلر خبر داشت سرلشکر شموندت بود . ژنرال وارلیمنت که در آنوقت معاونت عملیات جنگی را در مرکز عالی فرماندهی قشون آلمان بعده داشت بمن گفت که یودل و کایتل و خود او از بودن رومل در آلمان خبر نداشتند . حتی در روز حمله متفقین ، وارلیمنت تصور می کرد که رومل در مرکز فرماندهی خود مشغول اداره عملیات جنگی است . روز حرکت رومل از فرماندهی چهارم زوئن بود و دلیل آنهم مندگی است که در یادداشتهای روزانه سپاه « ب » ضبط شده و از همین جا تاریخ قطعی حرکت رومل را میتوان بدست آورد .

پس از یک شب تمام بیداری بخواب عمیقی فرورفته بود . ساعتها بود که پیامهای رمزنگار بوسیله تلفن و قاصد و رادیو از مرکز فرماندهی او در ناحیه هجاور فرستاده می شد . آینه هار در حدود همان وقت که رومل بیدار شد تصمیم مهمنی گرفته بود یعنی بعلت ناساعد بودن اوضاع، جوی حمله متفقین را بیست و چهار ساعت بتعویق آنداخته بود. قرار شد اگر اوضاع جوی مساعد باشد، حمله در مهنتبه ششم و نیم صورت گیرد .

۷

ناوبان هوفمن، فرمانده سی و ساله ناویشکن آمریکائی «کاری» با دوربین خود بصف طویل کشتیهای که در آبهای دریای مانش در پشت سوا در حرکت بودند نگاه کرد و نمی توانست باور گند که این کشتیها بدون مواجه شدن با حمله دشمن تا این مسافت پیش آمدند باشند. کشتیهای هزبور طبق مساحت معنی در مسیر خود در حرکت بودند و از شب قبل ، پس از حرکت از پرت سموث، با سرعت کمتر از چهار میل دو ساعت و گذشتند از راه پر پیچ و خمی مقدار هشتاد میل طی کرده بودند . ولی هوفمن انتظار داشت که حمله زیر دریائیها و هوا - پیامهای دشمن در هر لحظه آغاز شود ، و در هر حال فکر می کرد بزودی با مینهای دشمن بر خورد گند زیرا پندریع بمنطقه میان گذاری شده فزدیک می شدند . از این نقطه تا فرانسه فقط چهل میل مانده بود. فرمانده جوان (که دوره ناویانی تا فرماندهی را ظرف سه سال طی کرده بود) از اینکه فرماندهی یک دسته کشتی با شکوه و عظیم را بعده داشت بخود می بالید ، ولی در همان حال که بادوربین خود نگاه می کرد ، می دانست که کشتی های زیر نظر او هدف خوبی برای گلوله های دشمن خواهند بود.

در جلو، شش کشتی کوچک که کارشان جمع کردن مینهای بود بخط غیر مستقیم (مانند یک طرف حرف ۷ واژگون) حرکت می - کردند و هر کدام از آنها ، در سمت راست ، دستگاهی با خود حمل می کرد که داخل لنگرگاهها بشوند و مینهای داخل آب را منفجر سازند

کونلیووس ران

دریشت هن جمع کنها ، ناوکنهای برآق در حرکت بودند و دنبال آنها تعداد زیادی کشته حامل هزاران سرباز و تانک و توپ و عهدهات و وسائل نقلیه پخته سینه امواج را می شکافتند. بهر کدام از این کشتهها بالونی باسیم محکمی بسته شده بود تاکشی از حمله هوایی های دشمن در آمان باشد . واژ آنجاکه این بالونهای محافظ همگی دریک ارتفاع در بالای کشتهها قرار داشتند و در اثر باد شدیدی تکان می خوردند ، چنین بنظر می سید که تمام این ناوگان مثل مستها بیک طرف متمایل می شود .

هوفمن در حال انتظار بس می برد . کشتهایی که فرماندهی آنها را بعده داشت از آن لحظه زودتر ازانگلیس حرکت کرد و بودند که محل مأموریت آنها دورتر از سایر کشتهای قرار داشت و فقط قسمتی از قوای عظیمی بودند که مقرر بود بمحلی بر ونکه هوفمن ، مانند میلیونها نفر آمریکائی هرگز اسم آفرا نشینید بود این محل شن زاری واقع در قسمت شرقی شبه جزیره شربروگ و اسم رمزی آن «یوتا» بود . در دوازده میلی جنوب شرقی آن ، در براین دهکده های ویهول (۱) و کول ویل (۲) ، ساحل دیگری قرار داشت که آمریکائیها آنرا «امهه» (۳) نام گذاشته بودند و آن ساحلی نقره ای بشکل هلال و محل پیاده شده شدن سربازان لشکر اول و بیست و هشتم بود .

فرمانده کشته «کاری» انتظار داشت که کشتهای دیگری در دنبال خود ببیند ولی در دریای عانش کشته دیگری نبود . وی از این موضوع ناراحت نشد ، زیرا می دانست کشتهای دیگری عازم دو ساحل فوق الذکر در فرماندهی هستند . هوفمن اطلاع نداشت که آینه اور ، بعلت شرایط جوی نامساعد ، فرمان داده است که فقط چند کشته کند رو بحر کت در آید .

ناگهان تلفن اتفاق فرماندهی زنگزد . یکی از افسران روی عرش که نزدیکتر بود خواست گوشی را بردارد ، ولی هوفمن

۱- Vierville

۲- Colleille

۳- Omaha

آنرا برداشت و گفت، «اینجا اطراق فرمانده است، خود او صحبت می‌کند.» سپس لحظه‌ای گوش فرادویر پرسید، «شما کاملاً مطمئنید که پیغام تکرار شده است؟» هوفمن آنکه بیشتر گوش داد و بعد گوش را سرجایش گذاشت. ولی نمی‌توانست باور کند که بتمام کشته‌ها امر شده است که بانگلیس مراجعت کنند و علت آنرا هم نکفته بودند. از خود می‌پرسید: «جهه اتفاقی رویداده است؟ آیا حمله بتعویق افتاده است؟»

هوفمن با دوربین خود بکشیده‌ای می‌جنع کن که در جلو میرفتند نگاه کرد و دید که آنها میر خود را تغییر نداده‌اند و ناشکن‌های پشت سر او بهمان حال حرکت می‌کنند. هوفمن تعجب می‌کرد که مگر پیغام را دریافت نداشته‌اند؛ و قبل از همه چیز می‌خواست بداند پیغامی که او را ببازگشت مجبور می‌کرد صحبت دارد یا نه. بنابراین باطاق دستگاه فرستنده در طبقه پائین رفت.

گلی سن متصدی دستگاه فرستنده اشتباه نکرده بود. وی کتابجهای را که مطالب مربوط بفرستنده را در آن مینوشت با او ارائه داد و گفت: «برای آنکه مطمئن باشم، دو دفعه آنرا بررسی کرم.» هوفمن شتابان باطاق فرماندهی رفت.

وظیفه او و مایر ناویکنها این بود که این همه کشته را باعجله برگردانند و از آنجا که در جلو حرکت می‌کرد، نگرانی اصلی او برگرداندن می‌جنع کنهای بود که چندین میل جلوتر حرکت می‌کردند و چون مخابرات بوسیله‌ی سیم قدغن شده بود، هوفمن نمی‌توانست با آنها گفتگو کند. ناجار فرمان داد که کشته‌ی با سرعت به می‌جنع کنها نزدیک شود و متصدی علائم پشت چراغ مخابرات قرار گیرد.

در حالیکه کشته‌ی «کوری» بشتاپ جلو میرفت، هوفمن بعقب نگریست و دید ناویکنها پشت سر او در جناح کشته‌ها رواند. در اینوقت ناویکنها مزبور با دادن علامت بوسیله چراغ مشغول باز-گرداندن کشته‌ها شدند. هوفمن با خاطری پریشان میدید که از آن محل تا خاک فرانه فقط سی و هشت میل فاصله است و با خود می‌گفت، «آیا دشمن آنها را دیده است؟ اگر کشته‌ها بتوانند بدون آنکه دیده

شوند برگردند، معجزه کرده‌اند.»

در اطاق دستگاه فرستنده، گلی سن هر پانزده دقیقه‌ای پیغام مربوط ببازگشت کشته‌ها را دریافت میداشت و این بدترین خبری بود که پس از مدت مديدة باو می‌سید. زیرا سوءظن ذراحت کننده او را تأیید می‌کرد. سوءظن منکور از این قرار بود که آلمانها از قصد حمله مطلع شده بودند. گلی سن از خود می‌پرسید: «آیا حمله از آن لحاظ بتعویق افتاده که آلمانها از آن باخبر شده‌اند؟» او نیز مثل هزاران نفر دیگر تعجب می‌کرد که هواپیماهای آلمانی اینهمه تدارکات حمله یعنی کشته‌ها و سربازان و مهمانی را که در هر بندروی در انگلیس تمرکز داشتند ندانده باشند، و اگر هم مفهوم آن پیغام این باشد که حمله بعلت دیگری بتعویق افتاده است آلمانها فرصت بیشتری خواهند داشت که از تدارکات متفقین آگاه شوند.

متصدی بیست و سه ساله دستگاه مخابرات پیج رادیوئی را باز کرد و باستگاه فرستنده پاریس که مرکز تبلیغات آلمانها بود گوش داد، زیرا می‌خواست صدای سورانگیز «آکسیس سلی» را بشنود. مردم از آن لحاظ آوازهای پر از سرزنش او را دوست داشتند که مطالب غلطی را عنوان می‌کرد. علت دیگری هم وجود داشت: این زن که او را بطعمه «ماده سگ برلنی» مینامیدند همیشه آوازهای جدیدی می‌خواند.

گلی سن نتوانست با آواز او گوش بدهد، چون در همان لحظات گزارش هوا رسید ولی پس از تایپ کردن آن، «آکسیس سلی» اولین صفحه روز را گذاشت. گلی سن فوراً آهنگ «ترا بجنگ دعوت می‌کنم» را که در زمان جنگ معروف شده بود شناخت، ولی برای این آهنگ اشعار تازه‌ای ساخته بودند و همانطور که گوش هدایاد، دیدکه این اشعار سوءظن او را تأیید می‌کند. در صبح آن روز، کمی قبل از ساعت هشت، گلی سن و هزاران نفر از سربازان متفقین که خود را برای حمله بنزماندی در پنج‌جم زوئن آماده کرده بودند و بیست و چهار ساعت پر از اضطراب دیگر در پیش داشتند این اشعار مناسب ولی نومید کننده را شنیدند:

«ترا بجهنگ دعوت میکنم. اگر جرأت داری پیش بیا.
 اگر جرأت داری، قدم جلوتر بگذار.
 کلاه بلندت را بردار و لاف نزن.
 مطالب فریبنده نگو و خشمگین نشو.
 آیا جرأت حمله نداری؟
 اگر جرأت حمله داری پیش بیا.
 اگر جرأت داری، بکوش حمله کنی.
 و اگر نصف تبلیغات تو حقیقت داشته باشد.
 ترا دعوت میکنم که پیش بیائی.
 ترا بجهنگ دعوت میکنم.»

۸

در اطاق هربوط بعملیات جنگی واقع در مرکز فرماندهی قوای دریائی متفقین در خارج پرت سموث، همگی انتظار مراجعت کشتهها را میکشیدند.

در این اطاق بزرگ که دیوارهایش با کاغذهای سفید و طلائی مزین شده بود و سقف بلندی داشت جنب و چوش فراوانی پیش میخورد. روی تمام سطح یک دیوار، نقشهٔ بسیار بزرگ دریای هانش کوبیده شده بود. در هر چند دقیقه، دو زن انگلیسی که در ارتش انگلستان خدمت میکردند از یک نردنیان سفری بالا میرفتند تا موقعیت جدید هر دسته کشته را که باز میگشت باعلام رنگین در روی نقشه نشان دهند. افسران ستاد وابسته به مقامات مختلف قوای متفقین دو بدو و سه بسه دور هم گردآمده بودند و همانطور که گزارش‌های جدیدی میرسید در کمال سکوت نگاه میکردند. اگر چه ظاهر آرام بنظر میرسیدند، ولی باطن نگران و پریشان بودند، زیرا نه تنها کشتهها میباشند در براین چشم دشمن و از جاهایی برآز میباشند بلکه در اینوقت با خطر دیگری یعنی با طوفان مواجه بودند. در واقع طوفان برای کشتهای کنده و پر از سریاز و

همه‌مات خطر بزرگی داشت. در همان وقت هم با بدبار سرعت می‌میل در ساعت در دریای مانش می‌وزید و امواجی بارتفاع پنج یا بلند می‌کرد و امکان داشت که هوا بدتر از این نیز بشد.

پس از مدتی، نقشه نشان می‌داد که کشتیها با نظم و ترتیب مراجعت می‌کنند و از روی عالمی که روی نقشه نصب می‌شده معلوم می‌گردید که کشتیها پشت سرهم در دریای این‌لند در حرکتند و در نزدیکی جزیره وايت در جنوب انگلیس هتمراکن و در بنادر و لنگره‌گاههای جنوب غربی این کشور جمع شده‌اند. بعضی از کشتیها می‌باشند یک‌روز تمام جهت مراجعت بینند بگذرانند.

موقعیت هر فاوگان و تقریباً هر کشتی را می‌شده از روی نقشه حدس زد. ولی از دو زیر دریائی کوچک اثری بچشم نمی‌خورد، مثل اینکه در روی نقشه بکلی گم شده بودند.

در اداره مجاور، یک زن زیبای بیست و چهار ساله انگلیسی که درجه ستوانی داشت نمیدانست شوهرش چگونه به بینند باز می‌گردد. خانم آنر اگر چه ناراحت بود ولی بجهت نگران نبود، در صورتی که دوستانش از موقعیت شوهرش فاوبان جرج آنر وزیر دریائی کوچک او با اسم X خبری نداشتند.

در یک میلی ساحل فرانسه، لوله دوربین زیر دریائی روی سطح دریا ظاهر شد. در چند متری زیر آب، ستوان جرج آنر که در اطاق فرمان نشته بود کلاهش را عقب زد و بهمکارش که در آنجا جمع شده بودند گفت، «آفایان، اجازه بدهید نگاهی بکنیم.» چشمی را روی لوله‌ای که دورش لاستیک پیچیده شده بود گذاشت و لوله دوربین را آهسته چرخاند، و پس از آنکه امواج از روی عدسیها یکنار رفت، منظره تیره و قاری که در جلو چشمی قرار داشت روشن شد و بصورت شیخ آرام ساحلی اویست‌هام (1) در نزدیک هصبه رودخانه اورن (2) در آمد. زیر دریائی آنقدر

1 - Ouistreham

2 - Orne

طولاً فی قرین روز

نزدیک ساحل و منظره آنقدر بزرگ شده بود که آن می‌توانست دودی را که از هنازل بن می‌خاست و همچنین در مسافت دور هواپیمایی را که از فرودگاه نزدیک شهر کان (۱) بلند می‌شد بهبیند همچنین با شوق و ذوق بسیار دید که سریازان آلمانی با خیال راحت در میان استحکامات ضد حمله واقع در سواحل شنی کار می‌کنند. این لحظه برای ناویان بیست و شش ماله انگلیسی بسیار هیجان‌انگیز بود از پشت‌لوله دوربین بکنار رفت و بناوبان لاین متخصص دریانوردی و متصدی عملیات جنگی گفت: «نگاه کنید، هدف درست در مقابل ماست.»

تا حدی هم می‌توان گفت که حمله آغاز شده بود. نخستین کرجی و نخستین سریازان متتفقین در آبیهای سواحل فرماندهی موضع گرفته بودند. درست در مقابل زیر دریائی فوق، منطقه حمله قوای انگلیسی و کانادائی قرار داشت. ناویان آن و رفاقتیش از اهمیت این روز بخصوص غافل نبودند، زیرا در چهارم ژوئن دیگر، در چهار سال قبل، در محلی که کمتر از دویست میل از آنجا فاصله نداشت. ۳۳۸۰۰۰ سرباز انگلیسی از پندر مشتعل دونکرک بیرون رانده شده بودند. در این لحظه آن پنج تن انگلیسی در زیر دریائی در خود احساس غرور و هیجان شدیدی می‌کردند، زیرا راه فرانسه را برای هزاران نفر از هم‌میهنان خود باز می‌کردند.

این پنج نفر که در خوابگاه کوچک زیر دریائی گرد آمده بودند لباس لاستیکی «مردان قورباگه‌ای» را بتن داشتند و مدارک و اسناد آنها باندازه‌ای ماهرانه چعل شده بود که حتی بدنگان ترین نگهبانان آلمانی هم نمی‌توانستند آنرا کشف کنند. هریک از آنها یک شناسنامه جعلی فرانسوی با عکس و همچنین اجازه کار و ورقه جبری‌بندی که ظاهراً بهمن رسماً آلمانها ممهور شده بود با خود داشت قرار شده بود در صورتیکه حادثه‌ای رخ دهد یا زیر دریائی غرق شود کارکنان آن با شنا خود را بساحل بر مانند و با در دست داشتن

گر نلیوس راین

شناسنامه‌های جعلی، از چنگ دشمن بگیریزند و با اعضاء نهضت مقاومت پنهانی در فرانسه تعامل می‌گیرند.

مأموریت این زیردریائی پرازخطر بود، زیرا می‌بایستی بست دقیقه قبل از نیمه شب، همزمان با زیردریائی دیگری بنام X که دربیست میلی آن و دربرابر دهکده کوچک لوهامل حرکت می‌کرد، بی‌باکانه روی آب ظاهر شود و بطور واضح آخرین حدود منطقه حمله انگلیسی‌ها و کانادائیها را مشخص نماید. این منطقه عبارت از سه نقطه ساحلی بود که اسم رمزی شمشیر، جونو، (۱) و طلا با آن داده شده بود.

برنامه‌ای که اجراء آنرا بهده داشتند بسیار پیچیده و دشوار بود، زیرا می‌بایستی بمحض ظاهر شدن روی آب، دستگاه فرستنده‌ای را که منتب علامت می‌داد بکار بیندازند و در همان حال دستگاهی را که از زیرآب صدا یخشن می‌کرد و از جای دیگر شنیده می‌شدروشن کنند. کشتهایی که سوازان انگلیسی و کانادائی را حمل می‌کرد در آنصورت می‌توانستند بوسیله یکی یا هر دوی این علامات را عنمائی شوند.

هر کدام از این دو زیردریائی کوچک دارای دکلی بود که روی آن یک نورافکن کوچک ولی قوی قرار داشت و شماع آن از مسافت پنج میلی دیده می‌شد. اگر نور آن سبز بود، معلوم می‌شد که هدف در برابر زیردریائی است و در غیر اینصورت، نور آن قرمز بود.

طابق برنامه فوق، هر یک از آن دو زیردریائی یک قایق لاستیکی با مردمی در آن با آب انداخت. این قایقها به زیردریائی بسته شده بودند و پس از آنکه مقداری از زیردریائی دور شدند، سرنشینان آنها نورافکنها را روشن کردند تا کشتهایی که بسوی ساحل در حرکت بودند بتوانند با درنظر گرفتن نور زیردریائیها و نور قایقها موقعیت دقیق سه ساحل وورد حمله را تعیین کنند.

هیچ مطلب مهمی از فظر نیقتاده بود، حتی خطر اینکه زیر-

طولانی ترین روز

در یا ایهای کوچک با کشتهای سرباز پیاده کن تصادف کنند نیز مورد عطالله قرار گرفته بود. قرار گذاشتند که زیر دریائی X۲۳ پرچم زرد بزرگی با هتزا در آورد، ولی ناو بان آن می ترسید که زیر دریائی با این طریق هدف خوبی برای آلمانها شود. با وجود این تصمیم گرفت پرچم دیگری را که برنگ سفید بود برافرازد. آن و رفایش آماده بودند که در معرض گلوله های دشمن قرار گیرند، ولی نمی خواستند که کشتهای متفقین زیر دریائی آنها بخورد و آنرا غرق کند.

تمام این تجهیزات را در داخل زیر دریائی رو بهم ریخته بودند. دو نفر دیگر که در امور دریانوری تخصص داشتند آنها ملحق شده بودند، در صورتیکه ععمولاً سدنفر در این نوع زیر دریائی کفايت می کرد. تقریباً می توان گفت جای ایستادن یا نشست در خوابگاه کوچک وجود نداشت. هوای آن گرم و بدبو بود و همه می دانستند که قبل از آنکه زیر دریائی بعد از غروب بروی آب بباید هوای داخل آن بدترا خواهد شد.

آن می دانست که در روز روشن و در این سواحل کم عمق ممکن است زیر دریائی او بوسیله دو ایمahuای اکتشافی دشمن که در ارتفاع کم پرواز می کردند یا بوسیله قایقهای نگهبانی دیده شود. هر چه بیشتر در عمق کم می ماندند، خطون حمله دشمن بیشتر می شد.

آن با دوربین زیر دریائی چند نقله را معین کرد و با آسانی توانست چند علامت را بیند که عبارت بود از فانوس دریائی شهر اویسترها، کلیسای آن و میلهای بالای دو کلیسا در دهکده های لانگرون (۱) و سنت اوبن سورمر (۲). محلی که تعیین شده بود با زیر دریائی درست بیش از سه چهارم میل فاصله نداشت.

آن از اینکه تا آن اندازه نزدیک شده بود در خود احسان راحتی می کرد، زیرا راه دراز و پر مشقتی را طی کرده و مسافت نواد میلی از برت سموت را در کمتر از دو روز پیموده بود، در صورتیکه

1. Langrune

2. St. - Anbin^t - Sur - Mer

مینهای دشمن در قسمت عمدۀ این راه قرار داشت . اکنون دیگر می‌باشد بزیر آب فرو بروند، زیرا مأموریت خود را که «گم‌بیت» نام داشت بخوبی انجام داده بودند. آنر پیش خود آرزو میکرد که ایکان نام دیگری برای آن اختیار کرده بودند. وی بخرافات اعتقاد نداشت. ولی پس از جستجوی معنی «گم‌بیت» در فرهنگ باین مطلب رسیده بود که «گم‌بیت» در شترنج معنی «ازدستدادن پیاده‌های اول بازی». آنر با دوربین یکبار دیگر بالمانهایی که در روی ساحل کار میکردند نگاه کرد و با خود اندیشید که فردا قبل از این وقت در این قسمتها جهنمی برپا خواهد شد . بعد فرمان داد که لوله دوربین را پائین بیاورند و در حالی که تماس را دیوئی آنها قطع شده بود و پائین تر میرفندند تا دانستند که حمله بتعویق افتاده است .

۹

قبل از ساعت یازده در دریای مانش باد شدیدی می‌وزید . در نواحی ساحلی انگلستان که از سایر قسمتها مجری شده بود سربازان و ملاوانان اعزامی عرق میریختند . دنیای آنها بهمان فرم و دگاهها و کشتهای محدود شده و میان محیط انگلیس که آنرا می‌شناختند و محیط بیکانه نیماندی سرگردان بودند و می‌دانستند که پرده اطمینان بخشی آنها را از دنیا جدا می‌کند . در وقت این پرده، یعنی در انگلیس، زندگی جریان خود را ادامه می‌داد. مردم بی‌آنکه بدانند هزاران نفر از هم می‌هینان آنها در انتظار فرمائی هستند که بجنگ دوم جهانی خاتمه خواهد داد سرگرم امور روزانه خود بودند .

در شهر لظره در ساری^(۱)، آموزگار چهل ساله درس فیزیک با سکش گردش میکرد. این مرد که داو نام داشت بسیار آرام و بی‌رسودا بود و بجز جمع کوچکی از رفقایش کسی او را نمی‌شناخت. ولی هر روز هزاران نفر از مردم جدولهای او و رفیقتو جذونز را

طولانی ترین روز

در روزنامه دیلی تلگراف لندن حل می‌کردند.

بیش از بیست سال بود که داو برای آن روزنامه جدول تهیه میکرد و جدولهای مشکل و بیچیده او هم ملیونها نفر را مشغوف و هم عده زیادی را عصبانی کرده بود. بعضی اشخاص که بحل کردن جدول عادت داشتند می‌گفتند جدولهای روزنامه تایمز مشکل تراست، ولی دوستداران او معتقد بودند که جدولهای دیلی تلگراف هرگز یک مطلب را دوبار تکرار نمی‌کند، و این خود باعث سربلندی داو بود.

داو تعجب میکرد که چرا از دوم ماه بعد قسمت ضدجاسوسی اسکاتلند یارد آنقدر در پنهانی راجع باو تحقیق میکند. بیش از یک ماه می‌گذشت که جدولهای او در بسیاری از قسمتهای فرماندهی عالی متفقین تولید بهت و حیرت کرده بود.

در این صبح یکشنبه، قمت ضد جاسوسی اسکاتلند یارد معروف به «ام. آی. ۵» تصمیم گرفته بود با داو صحبت کند. وقتی داو بخانه بازگشت، دید که دونفر در انتظار او هستند. او هم مثل سایرین اسم «ام. آی. ۵» را شنیده بود، ولی نمی‌دانست از جان او چه می‌خواهند.

پس از آنکه سؤال وجواب آغاز شد، یکی از آن دونفر گفت، «آقای داو، در طی ماه گذشته چند کلمه محترمانه و رمز راجع یکی از عملیات جنگی متفقین در جدولهای روزنامه تلگراف دیده شده است. ممکن است بگوئید چه چیزی شما را باینکار و آداست یا آن کلمات را از کجا گرفتید؟»

قبل از آنکه داو پاسخی بدهد، یکی از آندونفر فهرستی از جیب خود بیرون آورد و آن اشاره کرد و گفت: «مخصوصاً مایل مسانم چطور این کلمه را انتخاب کردید.» درشماره یازده افقی جدول روز ۲۷ مه در دیلی تلگراف که جایزه پaan تعلق گرفت نوشته شده بود: «شخص مهی مثل او گاهی مقداری از آنرا می‌زدید.» این مطلب مجهم برای دوستداران داو بطریقی معنی و مفهومی داشت. پس از انتشار حل جدول فوق در دوم زوئن، درشماره یازده افقی کلمه

کرفتیوس ران

«اورارد» (۱) نوشته شده بود، و آن اسم رمزی برای تمام نقشه حمله متفقین بشار هیرفت.

چون داو نمی‌دانست مقصود آنها کدام جمله است، لذا از این سوالات نگران یا عصبانی نشد و نمی‌توانست بگوید چگونه و چرا آن کلمه را انتخاب کرده است فقط گفت، «این کلمه معمولاً در کتب تاریخی ذکر می‌شود؛ من چطور می‌توانم بفهمم که یک کلمه رمز است و کلمه دیگر رمز نیست؟»

آن دونفر بسیار مؤدب بودند. بعیده آنها داود حق داشت، ولی آیا عجیب نبود که آنهمه کلمات رمز در ظرف یک ماه استعمال شود؟

در اینوقت آن دونفر با داو که کمی ناراحت شده بود فهرست را هر داد مطالعه قرار دادند. در شماره ۱۷ افقی جدول دومه نویته شده بود: «در ایالات متحده شمالی است» و جواب آن «یوتا» بود. در شماره ۳ افقی جدول بیست و دوم مه عبارت: «سرخ پوست کنار رودخانه میزوری» ذکر شده بود و جوابش «امدها» بود. در شماره یازده افقی جدول سوم مه: «این بوته مرکز انتقالات قلمستان است» جواب: «توت» و این کامه رمزی بود برای دو لنگرگاه مصنوعی که متفقین می‌خواستند در ساحل سازند. در یازده عضوی جدول اول ژوئن، «بریتانیا و او بیک چین و استرالیا» جواب، «پیتون» (۲) و این کلمه رمزی برای عملیات دریائی متفقین بود.

داو نمی‌توانست علی‌الای این استعمال این کلمات ذکر کند، و فقط گفت که جدولهای ذکر شده در فهرست را شش ماه پیش ساخته است. آیا دلیلی وجود داشت؛ بعیده او این موضوع درنتیجه تصادف بسیار عجیبی بیش آمده بود.

جزیقات ناراحت کننده دیگری نیز روی داده بود. سه ماه قبل از آن در اداره مرکزی پست شیکاگو، پاکت بزرگی که بطور بدی

۱- Overlord بمعنی بزرگ لرد هاست.

۲- پیتون بعیده رومیان قدیم خدای دریا بود.

طولانی‌ترین روز

پیچیده شده بود روی میز باز شده و مقداری اسناد و مدارک مشکوک از آن بیرون ریخته بود، ولااقل دوازده نفر از کارکنان کوشان جدا کردن نامه‌ها بود دیدند که آن مدارک درباره یک سلسله عملیات جنگی موسوم به «اورلند» است.

پس از مدت کوتاهی کارآگاهان اداره ضد جاسوسی ظاهر شدند و از کامپانی خواهش کردند که آن پاکت را نادیده بگیرند. میز از گیرنده نامه که دختر کاملاً معمصون و بیگناهی بود سؤالاتی کردند. دختر که نمی‌دانست که چرا آن پاکت را بر لیش فرستاده‌اند، ولی می‌توانست تشخیص بدهد که خط روی پاکت از گیست. کارآگاهان بوسیله این دختر کشف کردند که فرستنده پاکت یک‌گروهبان بیگناه آمریکائی در مرکز فرماندهی آمریکائیها در لندن است و او نشانی پاکت را عوضی نوشته یعنی اشتباها آنرا برای خواهش در شیکاگو فرستاده است.

این واقعه اهمیتی نداشت، ولی اگر مراکن فرماندهی متفقین می‌دانستند که جاسوسان آلمانی از مفهوم کلمه «من» «اورلند» آگاه شده‌اند، دست بفعالیت شدیدی می‌زدند. یکی از این جاسوسان که اهل آلبانی بود و دیلو نام داشت و آلمانها او را با اسم «سیرو» می‌نامیدند در ماه زانویه برلن را از معنی آن کلمه آگاه کرده بود. در ابتداء این شخص نقشه متفقین را «اورلند»^(۱) نامید، ولی بعد آنرا اصلاح کرد. مقامات آلمانی در برلن حرف سیرو را قبول داشتند، زیرا وی در سفارت انگلیس در برلین کار می‌کرد.

ولی سیترو نمی‌توانست که این راز بزرگ را کشف کند، یعنی به هم متفقین در چه وقتی و در چه محلی دست بحمله خواهند زد. این راز باندازه‌ای خوب نگهداشی شدکه تا اواخر آوریل فقط چند صد فری از افسران متفقین از آن آگاه شدند. ولی در همان ماه با وجود این اخطار مکرر که جاسوسان آلمانی در تمام جزایر انگلستان مشغول فعالیتند، باز هم دو افسر ارشد یکی ژنرالی امریکائی و دیگری

۱- Overlock نوعی بخیه در دوزندگی است.

سرهنگی انگلیسی غفلتاً پرده از روی این رازبرداشتند . توضیح آنکه درضیافتی در یکی از هتلها لندن ، این ژنرال آمریکائی ضمن گفتگو با چند افسر اظهار داشت که حمله متفقین قبیل از پانزدهم ژوئن صورت خواهد گرفت . در جای دیگری از انگلیس ، سرهنگی که فرماندهی گردن را بعده داشت بیش از او باحتیاطی کرد و بر قای غیر نظامی خود گفت که سربازان زیر نظر او آماده تصرف یک نقطه مخصوص می‌باشند و اشاره کرد که این نقطه در فرماندی است . در نتیجه هردو افسران از کل برگزار کردند و درجه آنها تنزل دادند .^(۱)

در این وقت ، یعنی در این صحیح یکشنبه چهارم ژوئن ، مراکن فرماندهی از شنیدن اینکه خبر حمله از منشاً دیگری انتشار یافته است سخت مات و مبهوت شدند ، و این خبر از سایر اخبار بمراتب برتر بود جریان آنکه در شب قبل ، یکی از متصدیان تله تسایپ اشویتیدت پرس روزی یکی از ماشینهای کار نمیکرد مشغول تمرين شده بود و اشتیاهآ نواری که « خبر » اورا در برداشت بطریقی جلوتر از خبری که شبها بنیان روی منتشر می‌شد قرار گرفته بود و اگر چه فقط پس از می ثانیه اصلاح گردید ، ولی خبر انتشار یافته بود . خبری که آمریکا رسید حاکی از آن بود که اشویتیدت پرس از طرف مرکز فرماندهی آیزنهاور پیاده شدن متفقین در فرانسه را علام میدارد . اگر چه عواقب این افشاء راز بنظر عدهای و خیم می‌آمد ، ولی کاری نمی‌شکرد ، زیرا مقدمات حمله فراهم شده بود . با گذشت

۱- این ژنرال آمریکائی اگر چه سابقاً یکی ازهم کلامهای ژنرال آیزنهاور در دانشگاه نظامی آمریکا (West Point) بود ولی فرمانده عالی متفقین کاری جز فرستادن او با آمریکا نمی‌توانست بکند . پس از حمله ، قضیه آن ژنرال مورد بحث مردم قرار گرفت و او بعد بادرجه سرهنگی متقادع شد . در مرکز فرماندهی آیزنهاور مدرکی دیده نمی‌شود که نشان دهد خبر بحتیاطی افسر انگلیسی آنجا رسیده باشد ، زیرا رئسای خود او بقضیه رسیدگی کردند ، و از بعد بعضویت پارلمان رسید .

طلولانی ترین روز

ساعات و بدهدن اوضاع چوی ، بزرگترین قواهی هوانی و دریائی که تا آنوقت مجتمع شده بود انتظار تصمیم آیزنهاور را می‌کشید . همگی از خود می‌پرسیدند : «آیا آیزنهاور روز ششم زوئن را برای حمله تعیین خواهد کرد یا بعلت خرابی هوا در دریای مانش که بیست سال بود سایه نداشت مجبور خواهد شد حمله را دوباره بتعویق بیندازد ؟ »

۹۰

در جنگل باران خورده‌ای در دومیلی هر کز فرماندهی دریائی در سوئ ویک هاووس (۱) کسی که می‌بایستی بزرگترین تصمیم را بگیرد با خود در نبرد بود و می‌کوشید که بر اعصاب خود مسلط شود . محل استراحت او عبارت از اطاقی بود که با اتوبیل حمل می‌شد ، اگر چه وی می‌توانست که جای دستی و بهتری برای خود تعیین کند ولی حاضر بچنین کاری نمی‌شد . این شخص ، یعنی آیزنهاور ، میل داشت در نزدیکی بنادری باشکه قواش از آنجا عازم حرکت بودند . چند روز قبل از آن دستور داده بود که مرکز فرماندهی کوچکی عبارت از چند چادر و اطاق برپا کنند . اطاق خود را مدتها پیش « ارابه سیز ک » نامیده بود . این اطاق عبارت از وسیله نقلیه طویل و گوتاه سقفی بود که قدری بوگون سر پوشیده شیاهت داشت و در آن سه قسمت دیده می‌شد که می‌توان آنها را اطاق خواب ، اطاق نشیمن و اطاق کار نامید . همچنین یک کشتی شراعی کوچک ، یک صفحه کلید برق ، یک دستشوئی ، و درگوش دیگر قسمت سر پوشیده‌ای از شیشه در آن دیده می‌شد ، ولی فرمانده عالی هتفتنین بندرت از آنها استفاده می‌کرد ، زیرا کمتر در آن حوالی بود . تقریباً می‌توان گفت که اطاق کار و اطاق نشیمن بدون استفاده بود و وقتی اعضاء ستاد را دعوت می‌کرد معمولاً آنها را بجادری واقع در نزدیکی محل سکونت خود می‌برد . فقط اطاق خواب او منظره‌ای عادی و بخود اختصاص داشت ، در آنجا چند کتاب در باره موضوعهای

کرنلیوس راین

مربوط بگاوچرانان آمریکائی و عکسها ای از زنش (می) و فرزند بیست و یک ساله‌اش (جان) که دانشجوی دانشکده نظامی آمریکا بود دیده می‌شد.

آینه‌ها در این محل می‌توانست تقریباً سه میلیون سرباز اراهبری کند. بیش از نصف این عده آمریکائی و عبارت از سرباز و ملوان و خلبان و نگهبان ساحلی بودو تعداد قوای انگلیسی و کانادائی مجموعاً بیک میلیون میرسد و گذشته از این، عده‌ای سرباز فرانسوی، لهستانی چک، بلژیکی، فروزی و هلندی در آنجا وجود داشتند. هرگز یک تن از آمریکائی بر اینهمه سرباز از آنهمه ملتها می‌متلهای مختلف ریاست نکرده و چنان مسئولیت عظیمی را بعده نگرفته بود.

آینه‌ها دردارای اندامی بلند و قیافه‌ای آفتاب خورده و تبسمی گیرنده بود و با استثناء مأموریت خطیر و اختیارات وسیع، علامتی وجود نداشت که مقامش را نشان دهد. ولی برخلاف بسیاری از فرماندهان متفقین که بوسیله علامتی نظیر کلاههای عجیب و غریب و لباسهای پر-زرق و برق و پراز نشانهای نظامی شناخته می‌شدند؛ بسیار ساده و بی پرایه بود و بجز چهار ستاره فلانی روی دوش و یک نوار نشانهای نظامی روی سینه‌اش و علامت فرماندهی قوای کل اعزامی متفقین بشکل شمشیر بر روی شانه‌اش نشان دیگری نداشت و از نصب علامت دیگر خودداری می‌کرد. حتی در محل سکونتش علامت قدرت یعنی پرجم و نقشه فرامین قاب‌گرفته یا عکس امضاء شده بنرگانی که غالباً بدیدش می‌آمدند دیده نمی‌شد. ولی در اطاق خواش سه تلفن بر نگاهای مختلف وجود داشت تلفن قرمز مخصوص گفتگوی مرسائل فوری و ضروری با راشنگتن، تلفن سبز مربوط بخانه وینستون چرچیل در لندن و تلفن سیاه ویژه مذاکره با رئیس ستاد کاردانش سراشکر بدل اسمیت و سایر افسران ارشد در فرماندهی کل متفقین بود.

آینه‌ها وقتی بوسیله تلفن سیاه رنگش خبر غلط پیاده شدن متفقین را که پخش شده بود دریافتکرد، بسیار ناراحت شد، ولی چیزی نگفت. آجوان دریائی او ناخدا بوجرس بیاد دارد که فرمانده کل قوای متفقین در جواب فقط زیر لب تشكیر کرد. غیر از این چه

طلولانی ترین روز

می‌توانست بگوید ویا بگفتند.

چهار ماه قبل از آن، رئسای ستادهای قوای آمریکائی از واشنگتن بموجب فرمانی، فرماندهی کل قوا را باور محول و وظیفه اورا در یک جملهٔ صریح و روشن معین کرد و بودند: «باید وارد قارهٔ اروپا بشوید و با نفاق سایر ملل متحد عملیاتی علیه قلب آلمان و بمنظور تحریم قوای نظامی آن کشور بعده بگیرید.»

در یک جملهٔ هدف و مقصود حملهٔ خلاصه شده بود، ولی این حمله برای متفقین بیش از یک ساله عملیات جنگی اهمیت داشت. آینه‌ها در آنرا «جنگ صلیب بزرگی» ناید، جنگی که می‌باشد برای همیشه بظلم و ستم وحشت انگیزی که جهان را گرفتار خویند ترین مبارزات وقاره‌ای را ویران و بیش از یصد میلیون نفر را اسیر و برده کرده بود خاتمه دهد. در واقع کسی در این وقت از حد وحشیگری فازیه‌ها خبر نداشت. میلیونهانفر که از کشور شان رانده شده بودند مانند برده کارمی-میر فتند. میلیونهانفر که از مخانه وزادگاه خود باز نگشته‌اند؛ میلیونهانفر که دندو عده زیادی از آنها هر گز مخانه وزادگاه خود باز نگشته‌اند؛ میلیونهانفر دیگر در نتیجهٔ شکنجهٔ جان سیر دند یا بعنوان گروگان اعدام شدند و یا در اثر گرسنگی از بین رفتند. هدف تغییر ناپذیر این جنگ صلیبی فقط رسیدن پیروزی نبود؛ متفقین می‌خواستند مردم نازی را بر اندازند و دورهٔ توحش بی‌سابقه‌ای را از میان ببرند، این بود که سعی می‌کردند حمله با موفقیت روبرو شود. در غیر این صورت شکست قطعی آلمان سالها طول می‌کشید.

بیش از یکسال بود که نقشهٔ حمله طرح می‌شد. مدتها بیش از آنکه کسی از انتصاب آینه‌ها در بعنوان فرمانده عالی خبر داشته باشد، چند تن از افسران انگلیسی و آمریکائی تحت نظر یک سهbed انگلیسی بنام مورگان نقشهٔ حمله را طرح می‌کردند. وظیفهٔ آنها بسیار دشوار بود، زیرا اللا اطلاعاتی نداشتند و ثانیاً جنان حمله‌ای در پیش صورت نگرفته بود. افسران منکور نمی‌دانستند که حمله را کجا و چگونه باید آغاز کنند و از خود می‌پرسیدند اگر تعدادی لشکر مورد احتیاج باشد، می‌توان آنها را تعلیم داد و در تاریخ معینی اعزام داشت؟

و برای حمل این قوا چه مقدار کشتی و هواپیما لازم خواهد بود؟ مسئله شلیک توپهای کشتیها و سفائر محافظت چه خواهد شد؟ آنهمه کشتی برای پیاده کردن سریاز چگونه می‌توان تهیه کرد و آیا می‌شود از کشتیهای دریایی مدیترانه و اقیانوس کبیر استفاده کرد؟ برای هزاران فروند هواپیما چند فرودگاه لازم خواهد بود؟ تهیه کردن تمام مهمات و اغذیه برای دوره حمله و همچنین ادامه دادن آن چقدر طول خواهد کشید؟

اینها سوالاتی بود که مسولان نقشه حمله از خود می‌کردند. هزاران پرسش دیگر نیز در میان بود. پس از انتساب آینه‌اور، نتیجه مطالعات آنها بعد از تغیر و تبدیلهای زیاد بصورت نقشه «اور-لرد» درآمد. مطابق این نقشه آنقدر هواپیما و کشتی و تجهیزات لازم شد که در هیچ جنگی سابقه نداشته بود. حتی قبل از آنکه نقشه بصورت نهائی درآید، عده بیشماری سریاز و مقدار فراوانی مهمات به انگلستان فرستاده شد. در مدت کوتاهی آنقدر سریاز آمریکائی وارد شهرهای کوچک و دهکده‌های انگلیسی شد که انگلیسهای مقیم آن نواحی در اقلیت قرار گرفتند. سینماها، هتلها، رستورانها، محله‌ای رقص و مشروب فروشیهای آنها ناگهان پر از تعدادی سریاز از ایالات مختلفه آمریکا گردید.

فرودگاههای بسیار در همه جا ساختند؛ علاوه بر چندین فرودگاه موجود، ۱۶۳ فرودگاه دیگر درست کردند، بطوریکه تعداد آنها بحدی رسید که خلبانان آمریکائی بشوخی می‌گفتند که قادرند سرتاسر بریتانیا را از روی زمین فرودگاه طی کنند، بدون آنکه خراسی ببال هواپیما وارد آید. در بنادر جای خالی دیده نمی‌شد، زیرا ناوگانی مرکب از تقریباً نهصد کشتی و شامل کشتی جنگی و همچنین از دراکن در آنجا نگر انداخته بود. کشتیهایی که با آن بنادر رسیدند تا یائین تقریباً دو میلیون تن کالا و مهمات خالی کردند، بطوریکه برای حرکت دادن آنها صبوحتاستاد میل خطوط جدید آهن ساخته شد.

تا ماه مه، جنوب انگلستان بصورت قورخانه عظیمی درآمد و

طولانی ترین روز

توده های بزرگی از مهمات را در میان جنگلها پنهان کردند. در طول زمینه های پر از خار و خلنگ، هزاران تانک و توب ضد هوایی و کامیون و جیپ و آمبولانس و غیره صفت کشیدند، بطوریکه تعداد آنها به پنجاه هزار می رسید. دردشتها صفوف طویلی از توپ های ضد هوایی و مقادیر زیادی اشیاء از پیش ساخته شده از قبیل کلبه های مخصوص و فرودگاه های موقتی گذاشتند. همچنین ماشینهای عظیم خاک برداری را در پشت سر یکدیگر قرار دادند. در انبار های مرکزی مقادیر فراوانی غذا و لباس و لوازم و احتیاجات طبی از قبیل حب مخصوص ناخوشی دریا و تخت خواب بیمارستان انباشتند. ولی شکفت انگیز ترین منظره عبارت از دردهای پر از قطار آهن بود. تقریباً هزار لوکوموتیو تازه و در حدود دویست هزار ماشین نفتکش و باربر جهت استعمال پس از ایجاد پایگاه در روی ساحل آماده شد.

همچنین اختراعات عجیب و غریبی بچشم می خورد. هشلا تانکهای ساخته بودند که در آب حرکت می کرد و بعضی از آنها نیز توفالهای بزرگی برای گذاشتن روی صندوقهای ضد تانک یا بیجاد جای با روی دیوار حمل می کردند، بعضی از آنها هم زنجیرهای بصورت خرمن کوب داشتند که برای منفجر کردن مین زمین را می کویند. کشته های بزرگی نیز موجود بود که مقدار زیادی لوله برای انداختن موشک که تازه ترین اسلحه جنگی بود حمل می کردند. شاید بتوان گفت که عجیب ترین این اختراقات دو بندرگاه مصنوعی بود که می خواستند آنها را بساحل فرماندی ببرند. این دو بندرگاه از شگفتی های علم هندسی بشمار می آمدند و یکی از بزرگترین اسرار حمله متفقین بودند و سربازان تا ساخته شدن بندر جدیدی در روی ساحل، هی توانستند از آنها استفاده کنند. این دو بندرگاه که با اسم «توت» نامیده می شدند عبارت بودند از یک موج شکن خارجی که از اجرام شناور بزرگ و فولادین ساخته شده بود و پس ۱۴۵ پایه زیر آبی عظیم از بتون باندازه های مختلف درست کرده بودند که می خواستند کنار هم در زیر آب بگذارند تا بصورت یک هوج تکن داخلی در آید.

در بزرگترین این پایه‌های تعدادی سر باز و توب ضد تانک وجود داشت و هنگامیکه آنرا حمل می‌کردند چنین تصور می‌رفت که یک ساختمان پنج آشکوبه‌ای روی پهلو قرار گرفته است . در داخل این بندرگام‌های مصنوعی با کشتیهای بزرگی می‌توانستند محمولات خود را به کرجیهای کوچک که سواحل می‌رفتند تحویل دهند . کشتیهای کوچک‌تر می‌توانستند بار خود را در دهانه اسکله‌های بزرگ فولادین خالی کنند و از آنجا کامپونهائی که روی اسکله‌های متعلق حرکت می‌کردند بارها را بساحل می‌بردند . کمی دورتر از این دو بندرگاه توده‌های عظیم بتوپی بزرگ آب انداختندها موج شکن داخلی جدیدی احداث شود . این دو بندرگاه در آبهای سواحل نرم‌ماندی بزرگی بندر دور (۱) بود .

در طی ماه مه تعداد بیشماری سر باز و مقدار فراوانی مهمات در بنادر انگلیس متوجه شد و اگر چه مسئله تراکم بیش آمد، ولی پلیس نظامی و متمدیان قطار بطریقی آنرا بر طرف ساختند . همه جا قطارهای پر از بار آماده حرکت بساحل بود ، و کامپونهای راهها را مسدود کرده بود . روی هر دهکده کوچک بروءة نازکی از گرد و غبار پچشم می‌خورد و در طی تمام شباهای آرام بهادر جنوب انگلیس صدای حرکت کامپون و تانک و همچنین صدای آمریکائیها با لهجه مخصوص خودشان پیکوش می‌رسید . ظاهراً این سر بازان همکی از خود می‌پرسیدند : « این محل چه اتفاقی تا اینجا چقدر فاصله دارد ؟ »

در همان زمان که سر بازان خود را آماده حرکت با کشتی می‌کردند مقدار بیشماری چادر و کله در نواحی ساحل بر پا گردید . سر بازان در تخت خوابهای که رویهم گذاشته شده بود می‌خوابیدند . حمام و مستراح معمولاً چندین میل دورتر بود و سر بازان برای استفاده از آنها می‌باشدی در صفت انتظار بکشند . همچنین مجبور می‌شدند برای گرفتن غذا در صفوی که طول آنها بیک چهارم میل می‌رسید بایستند .

طولانی ترین روز

تعداد سرباز باندازه‌ای بود که پنجاه و چهار هزار نفر آشیزکه چهار هزار و پانصد نفر از آنها تازه کار بودند در مطبخها کار می‌کردند . در آخرین هفتۀ ماه مهر سربازان سوار کشته‌ای مخصوص سرباز پیاده‌کردن شدند .

تعداد و آمار این عده گیج کننده بود . در این هنگام این قوای عظیم یعنی جوانان و منابع دنیای جدید (آمریکا) انتظار تصمیم یک مرد یعنی آینه‌اور را می‌کشیدند . آینه‌اور در تمام روز چهارم زوئن در محل سکونت خود در تنها یک بس برد و با تفاق همکاران خود نقشه‌هائی طرح کرد که تلفات بعد اقل ممکن برسد . ولی در اینوقت که پس از چندین ماه نقشه کشی سیاسی و نظامی ، حمله متفقین با وضع اجوری و استگی داشت . آینه‌ورنی توانست کاری بکند و فقط انتظار خوب شدن هوا را می‌کشد . ولی در هر صورت مجبور بود تا آخر روز تصمیم خود را بگیرد یعنی حمله را شروع کند یا آنرا بتعویق بیندازد . در هر حال موقتی یا شکست حمله منوط و منبوط با آن تصمیم بود و کسی فمی توانست بجای او آن تصمیم را بگیرد ، زیرا فقط شخص او مسئولیت را بعهده داشت .

آینه‌اور مسئله دشواری در دست داشت . در هفدهم مه گفته بود که حمله باید در پنجم یا ششم یا هفتم ماه زوئن صورت گیرد . طبق مطالعات هواشناسی ، دو شرط برای حمله در آن روزها لازم بود : یکی اینکه ماه دین طلوع کند و دیگری اینکه پس از برآمدن آفتاب دریا آرام پاشد .

هیجده هزار چتر باز و سرباز که می‌بایستی بوسیله‌هوا پیغاماها حمل شوند ، احتیاج بنور ماه داشتند ، ولی حمله ناگهانی آنها تا هنگام فرود آمدن مستلزم تاریکی بود . بنابراین می‌خواستند حمله را در شبی آغاز کنند که ماه دین طلوع کند .

پیاده شدن سربازان در ساحل نیز منوط بجزر امواج بود تا آنها بتوانند موانع رومل را تمیز و تشخیص دهند و در واقع تمام حمله منبوط بهمین جزر امواج بود ، و همچه دیگر آنکه پیاده شدن سربازان بعدی در اواخر روز نیز مستلزم جزر امواج بود و این

گرنیوس راین

حال می‌بایستی قبل از رسیدن تاریکی پیش بباید.
این دو عامل مهم یعنی ماهتاب و موج باعث ناراحتی آینه‌وار
شده بود ، در هر حال فقط شتی روز در هر ماه برای حمله مناسب
بودو سهشب آنها می‌بایستی بدون ماهتاب باشد.

ولی مسئله بهمین جا ختم نمی‌شد و مسائل دیگری نیز می‌
بایستی مورد توجه قرار گیرد. اول آنکه سریازان بچندین ساعت روشناختی
روز احتیاج داشتند تا بتوانند سواحل را تشخیص دهند . در این
صورت نیروی دریائی و هوائی می‌توانستند هدفها را پیدا کنند و
کشتهایا پس از ورود بخلیع کوچک سن بیکدیگر نمی‌خوردند . دوم
آنکه دریا می‌بایستی آرام باشد ، زیرا نه تنها کشتهایا در غیر این صورت
گرفتار بی‌نظمی می‌شدند بلکه بسریازان قبل از پیاده شدن در نتیجه
ناخوشی دریا حال نهوع دست می‌داد و این وضع باعث بیجارگی آنها
می‌شد . سوم آنکه می‌بایستی باد ملایمی بوزد که دودها را از ساحل
دور کند تا هدفها از نظر پنهان نمانند و بالاخره متفقین می‌خواستند
که سه روز آرام دیگر پیش بباید تا بتوانند بعداً سریاز و مهمات
بفرستند .

در مرکز عالی فرماندهی هیچکس انتظار نداشت که شرایط
جوی مناسب باشد و آینه‌وار از همه مأیوس‌تر بود . آینه‌وار از
مذاکرات طولانی و بیشمار خود با هوا شناسان توانسته بود حداقل
شرایط لازم برای حمله را درک کند ، ولی هواشناسان پیش بینی
کرده بودند که در روز حمله متفقین بنرماندی این شرایط هم احتمالاً
وجود نخواهد داشت . در این یکشنبه طوفانی ، همچنانکه آینه‌وار
امکانات را در نظر می‌گرفت ، اشکالات کار بنظرش بسیار زیاد می‌آمد .
آینه‌وار از سه روز مناسب برای حمله ، روز پنجم را انتخاب
کرده بود تا در صورتیکه حمله را بتعویق بیندازد بتواند آنرا در روز
ششم از سر بگیرد . ولی اگر فرمان می‌داد که سریازان در روز ششم
پیاده شوند و بعد آنرا دو باره نقض می‌کرد ممکن بود مسئله موقت
گیری مجدد کشتهایا پس از مراجعت مانع از آن شود که حمله در روز
هفتم آغاز گردد . آینه‌وار می‌توانست یکی از این دو راه را انتخاب

طولانی ترین روز

کند : اول آنکه حمله را تا موقع مناسب بدون امواج یعنی تا نوزدهم زوئن تعویق بیندازد ، در اینصورت چش بازان مجبور میشند در تاریکی حمله کنند ، زیرا فوزدهم زوئن بدون هاختاب بود . دوم آنکه تا ماه زوئن صبر کند . همانطور که خودش بعداً اظهار داشت این مسئله اخیر ناراحت کننده بود .

فکر تعویق حمله باندازهای وحشت تولید میکرد که بسیاری از محظا طرین همکاران آیینه اور حاضر بودند حتی در روز هشتم یا نهم حمله را شروع کنند و از خود میپرسیدند چگونه دویست هزار نفر را در کشتی ها یا در محله ای سوار شدن سر بازها یا در فروندگاهها هی توان چند هفته نگاه داشت ، بی آنکه راز حمله آشکار شود و در صورتیکه هم بتوان از اشاعه این خبر جلوگیری کرد ، مسلمًا هوای پیماهای گشتی آلمانی اینهمه کشتی را خواهند دید و یا آنکه جاسوسان آلمانی بطريقی از قصد حمله هتفقین آگاه خواهند شد . در هر حال مسئله تعویق حمله بنظر همگی بسیار دشوار می آمد ، ولی تصمیم با آیینه اور بود .

در روشنائی ضعیف بعد از ظهر ، فرمانده عالی گاهگاهی کنار در محل مکونت خود میایستاد و از میان شاخ و برگ درختان که در آثر نسیم در اهتزاز بود بتوده های ابر می نگریست . گاهی هم در طول و عرض اطاق قدم می زد و پشت سر هم سیکار می کشید و خاکستر آنرا در راه کوچکی می ریخت . گاهی هم دست در جیب فرو می برد و شانه هارا اندکی خم می کرد .

آیینه اور در این رفت و آمد ها کمتر متوجه اشخاص می شد ، ولی در بعداز ظهر آنروز یکی از چهار خبرنگاری را دید که اجزاء داشتند با مقامات وابسته باو در تماس باشند . این من دنبام مولو و خبرنگار N.B.C. بود . آیینه اور ناگهان او را بگردان دعوت کرد ولی درحالیکه دست در جیب داشت ، بدون آنکه منتظه او بماند ، با قدمهای سریع و معمولی خود از آن نقطه دور شد . خبرنگار منکور در لحظاتی که آیینه اور در میان جنگل از نظر نایدید هی شد به او رسید .

گردش عجیب آندو در سکوت انجام گرفت. آینه اور تقریباً هیچ نمی گفت و بقول مولر کاملاً در بحر افکار خود غوطه ور بود و مثل اینکه از وجود او خبر نداشت. مولر اگرچه می خواست مسئالات مهمی بکند، ولی احساس می کرد که نباید رشته افکارش را قطع کند.

پس از آنکه پاردوگاه رسیدند و آینه اور خدا حافظی کرد، خبرنگار دید که وی از پله های کوچک آلو یعنیوم وارد منزل موقتی خود شد. در آن لحظه چنین بنظر مولر رسید که آینه اور از شدت فکر و ناراحتی خمیده شده و مثل اینکه وزن هر یک از چهار ستاره روی دوشش یک تن شده است.

در آن شب، اندکی قبل از ساعت نه و نیم، فرماندهان عالی ستاد آینه اور و رؤسای ستاد آنها در کتابخانه سوت ویک هاووس گردیدند. این کتابخانه عبارت از اطاق بزرگی بود که در وسط آنمیزی با پارچه ماهوتی سبز و چند صندلی راحتی و دو نیمکت قرار داشت. در کنار سه دیوار این اطاق قفسه هایی از چوب بلوط تیره گذاشته بودند. ولی روی طاقچه های آنها چند کتاب بیشتر دیده نمیشد، بطوری که اطاق خالی بنظر می آمد. پرده های ضخیمی برای ایجاد ناریکی کامل آویخته بودند که در این شب صدای باد و باران را کم می کرد.

اعضاء ستاد بدسته های کوچک تقسیم شده و در اطاق به حال ایستاده مشغول گفتگو بودند. فرزدیک بخاری دیواری، رئیس ستاد آینه اور سر لشکر بدل اسمیت با معاون فرمانده کل یعنی مارشال هوائی تدریکه پیپ هیکشید بحث می کرد. در یک طرف، فرمانده نیروی دریائی متفقین دریاسالار رفیزی و در کنار او فرمانده نیروی هوائی متفقین مارشال هوائی لی مالوری نشسته بود. فقط یکی از افسران لباس نظامی بتن داشت و او مونتگومری آتشین هزاچ مسئول حمله بود که شلوار محمل کبریتی و پیراهن کشی پوشیده بود. این اشخاص می باستی مقصود حمله را در موقع خود برای ذیر دستان بیان کنند. در اینوقت این عده که شماره آنها بدوازده نفر می رسید انتظار و رود فرمانده کل و شروع کنفرانس قطعی را داشتند که قرار بود در ساعت نه و نیم آغاز گردد و در آن پیش بینیهای هواشناسان مورد بحث قرار

گیرد.

درست در ساعت نه و نیم ، در باز شد و آینه‌هاور در لباس پاکیزه نظامی خود قدم پیرون اطاقنهاد و در حالیکه بدوستان سلام می‌کردد تبسم کوچکی بر لب داشت ولی پس از شروع کنفرانس ، باز قیافه ناراحتی بخود گرفت . در اینجا احتیاجی بمقدمه نبود ، زیرا همه کس از دشواری تصمیمی که وی می‌باشد بگیرد اطلاع داشت . بنابراین تقریباً در همان وقت سه نفر هوا شناس بر هبری سروان - ستگ از نیروی هوائی انگلستان برای مشاوره دعوت شدند .

پس از آنکه ستگ شروع بسخن کرد ، سکوت مطلقی حکم فرماد . وی با اختصار وضع هوا را در بیست و چهار ساعت گذشته بیان کرد و گفت : «آقایان ، تغییرات سریع و غیرمنتظره‌ای بوجود آمده است .» تمام چشمها در اینوقت باو دوخته شد ، زیرا در دل آینه‌هاور و فرماندهان ستاد بارقه امیدی ایجاد شده بود .

ستگ گفت که در ظرف چهار ساعت آینده تغییرات هوائی جدیدی در دریای مانش ایجاد خواهد شد و در محل پیاده شدن سر- بازان ، هوا پتدریج صاف خواهد گردید . این تحول تا روز بعد ادامه خواهد یافت و تا صبح روز ششم باقی خواهد ماند . پس از آن هوا دوباره رو ببدی خواهد گذاشت . در طی این دوره موقتی خوبشدن هوا ، باد کمر و آسمان صاف خواهد شد ، و در هر حال وضع هوا طوری خواهد بود که بمب‌افکنها بتوانند در شب پنجم و در طی صبح روز ششم فعالیت کنند . نزدیک ظهر ابرها متراکم و آسمان دوباره نیره خواهد شد . خلاصه آنکه ستگ با آینه‌هاور می‌فهمانید که اوضاع جوی نسبتاً مناسیبی بیش از بیست و چهار ساعت برقرار خواهد بود .

پس از آنکه ستگ مطالب خود را بیان و سانید ، حضار از او و دو نفر هواشناس دیگر سوالات زیادی کردند ، از قبیل آنکه آیا به بیش بینی خود اطمینان و اعتماد کامل دارند ؟ و آیا گزارش‌های خود را بخوبی مورد رسیدگی قرار داده‌اند ؟ و آیا امکان دارد که هوا بعد از روز ششم چند روزی بهتر شود ؟ هوا شناسان به بهترین وجهی

که می‌توانستند باین سؤالات پاسخ دادند ، سپس از اطاق بیرون رفتند .

آینه‌وار مدت پانزده دقیقه با حضار بحث کرد . دریا سالار رمزی اصرار داشت که هر چه زودتر تصمیمی گرفته شود و گفت که قوای امریکائی عازم سواحل «امه‌ها» و «یوتا» بفرماندهی دریادارکرک در صورت شروع حمله در سه شنبه می‌بایستی دولطف نیماتع فرمان را دریافت بدارد ، زیرا اگر این قوا دیرتر حرکت کند و بعد فرا خوانده شود دیگر امکان نخواهد داشت که در روز هفتم که چهارشنبه باشد برای حمله آماده شود . نگرانی دریاسالار رمزی بعلت مسئله سوخت گیری مجدد کشتهایا بود .

آینه‌وار نظر یکا میک فرماندهان را بر سید . ژنرال اسمیت عقیده داشت که حمله باید در روز ششم آغاز شود و گفت اگر چه این یکنوع قمار است ولی باید آنرا بذینفت . تدریجیا مالوری نگران بودند که مبادا اوضاع جوی پیش بینی شده آن اندازه خوب نباشد که هواپیماها بتوانند بنحو مطلوب وظیفه خود را انجام دهند و در واقع مفهوم این نگرانی آن بود که حمله بدون همکاری کافی قوای هوایی صورت گیرد . بنظر آنها موقوفیت حمله مربوط بتصادف بود . مونتگو- مری مانند سابق عقیده داشت که حمله باید شروع شود .

اگنون آینه‌وار می‌بایستی تصمیم نهائی را بگیرد و لحظه‌ای فرا رسیده بود که جز او کسی نمی‌توانست آن تصمیم را اتخاذ کند . در دقایقی که وی راجع با امکانات حمله فکر می‌کرد ، سکوت ممتدی برقرار بود . ژنرال اسمیت از «نهائی» آینه‌وار که دو دست را در هم کرده و خیره بینیز می‌نگریست همتعبج بود . دقایق بسیار می‌گذشت ، بمقیده بعضی دو دقیقه و بگمان جمعی دیگر پنج دقیقه سیری شد . آنگاه آینه‌وار با قیافه‌ای گرفته سر بر داشت و تصمیم خود را آهست اعلام کرد و گفت : «کاملاً هصم شدم که باید فرمان حمله را صادر کرد و اگر چه راضی نیستم ولی بالآخره کار باینجا رسید ، زیرا نعیدانم غیر از این چه کار دیگری می‌توانیم بکنیم .»

سپس برخاست و اگر چه خسته بمنظر می‌آمد ، ولی

سیماش کمتر گرفته و در هم بود. شش ساعت بعد هم پس از مذاکره هنختصری درباره‌هاوا تصمیم خود را تایید کرد و گفت حمله در سه شنبه ششم زوئن صورت خواهد گرفت.

آینه‌هاور و سایرین از اطاق بیرون رفتند تا چرخهای حمله عظیمی را پجرکت آورند. در پشت میز آنها، در کتابخانه آرام، همه از دود آبی سیگار بن روی میزدیده میشدند. نور آتش در کف اطاق پاکیزه منعکس میگردید و عقربه‌های ساعت روی بخاری دیواری ساعت نه چهل و پنج دقیقه را نشان میداد.

۱۹

در حدود ساعت ده شب، سرباز وظیفه آرتوور «داج» نولش، از هشتاد و دومین لشکر که قرار بود با هوا پیما بمنطقه حمله برده شود، تصمیم گرفت از طاس بازی دست بکشد، زیرا ممکن بود هرگز این قدر پول در قمار نبرد. از همان وقتی که اعلام شد حرکت هوا پیماها بیست و چهار ساعت بتعویق افتاده است، قمار شروع شد و اول در پشت چادر و بعد در زیر بال هوا پیما ادامه یافت. در اینوقت جلسه قمار در یک آشیانه هوا پیما که بصورت خوابگاه عظیمی در آمده بود بشدت ادامه داشت. حتی در اینجا نیز سربازان در راهروهایی که در نتیجه چیدن تخت خوابهای دو طبقه بوجود آمده بود چند بار محل بازی را تغییر دادند.

در اواخر مبلغ زیادی برده بود، بطوریکه خودش هم از مقدار آن خبر نداشت، ولی حدس میزد که اسکناهای انگلیسی و فرانسوی که در دستش مچاله شده بود بدو هزار و پانصد دلار میرسد. در واقع در طی بیست و پنج سال عمر خود اولین بار بود که این مقدار پول میگیرد.

داج چه جسمی و چه روحی کوشیده بود که خود را برای پریدن از هوا پیما آماده گند. آن صبح برای پیروان فرقه‌های مذهبی، مراسمی در فرودگاه بن باشده بود و داج که با این کاتولیک اعتقاد

داشت در من اسم عشاءه ربانی و اعتراف که مخصوص من کانولیکهاست شرکت کرده بود و در این وقت بخوبی میدانست با مبلغی که برده است چه کند، با خود فکر کرد که هزار دلار آنرا در اداره آجودانی بگذارد تا پس از مراجعت با انگلیس آنرا در من خصی خرج کند و هزار دلار دیگر را برای مادرش بسانف انیسکو بفرستد تا آنرا برایش نگاه دارد، ولی میخواست که مادرش پانصد دلار از این مبلغ را برای اختیارات شخصی خود خرج کند، برای بقیه پولها مصرف مخصوصی در نظر گرفته بود یعنی میخواست آنرا در پاریس برای عیش و نوش خود بکار ببرد.

این سریاز جوان در خود احساس نشاط میکرد زیرا تمام موضوعات را در نظر گرفته بود، ولی واقعه‌ای که صبح روزی داده بود بیوسته بخطرش میآمد و او را رنجور و افسرده میکرد. توضیح آنکه آن صبح نامه‌ای از مادرش دریافت داشت و پس از باز کردن نامه تسبیحی از آن بیرون آمد و روی پایش افتاد. داج تسبیح را برعت از زمین برداشت تا جمع بذله گوئی که در اطراف او بودند آنرا نه بینند، سپس آنرا در یک کیسه سریاز که در پشت سرگذاشته بود انداخت.

بعد فکر تسبیح سؤال جدیدی در سرش بوجود آورد و آن این بود که چرا در جنین موقعی دست بقمار زده است؟ نظری به اسکناهائی که در میان انگشتانش مچاله شده بود انداخت و دید که این مقدار پول را در یک سال هم نمی‌توانست بدست ویاورد و احساس میکرد که اگر تمام آن مبلغ را در جیب بگذارد مسلمًا کشته خواهد شد. بتنابن این تصمیم گرفت دوباره بیازی بپردازد. نگاهی ساعت انداخت و از خود پرسید برای باختن دو هزار و پانصد دلار چقدر وقت لازم خواهد بود؟

شولتش تنها کسی نبود که در این شب رفتار عجیبی داشت. از سریازان گرفته تا ژنرالها هیچکس نمی‌خواست با تقدیر می‌آرزو کند. در آن حوالی سرلشکر تیلر فرهانده لشکر حد و یکم که قرار بود با هوا پیما برده شود در یک جلة غیر رسمی و طولانی با افسران

ارشد بحث میکرد . شاید تعداد حاضرین بشش نفر هیز سید و یکی از آنها بنام سرتیپ پرات که معاونت فرمانده لشکر را به عهده داشت روی تخت خوابی نشسته بود . در ضمن صحبت آنها ، افسر دیگری وارد شد که کلاه ازس برداشت و آنرا روی تخت خواب انداخت . سرتیپ پرات از حاجت و کلاه را روی زمین پر کرد و گفت : « لعنت پر این پخت بد ! » حضار از این جمله خنده دند ، ولی پرات دیگر روی تخت خواب ننشست . وی حاضر شده بود که لشکر صد و یکم را با هواپیما به زمانی رهبری کند .

شب فرا هیز سید . قوای عازم حمله در سرتاسر انگلیس انتظار میکشیدند و چون ماهها تمدن یافته بودند کاملاً آماده حرکت و از تعویق حمله ناراحت بودند . اکنون هیجده ساعت از موقعی که فرمان توقف داده شده بود میگذشت و هر ساعت آن از آمادگی و شکنیابی سربازان میکاست ، ولی این اشخاص نمی دانستند که در حدود بیست و شش ساعت دیگر حمله شروع خواهد شد ، و هنوز زود بود که تصمیم حمله بآنها ابلاغ شود ، بنا براین در این شب طوفانی پیشنهاد ، سربازان دقایقی را در تنهائی و اضطراب میگذرانند و در نهانی هیتر سیدند که واقعه ای روی دهد .

سربازان در این لحظات همان کاری را انجام میدادند که هر کس در چنان شرایطی انجام میداد و آن فکر کردن در باره خانواده و زن و فرزند و معشوق بود . همگی راجع بجنگی که در پیش داشتند بحث میکردند و از خود میزرسیدند که ساحلها چه شکلی خواهند داشت ؟ آیا پیاده شدن پخشکی مشکل خواهد بود ؟ کسی نمی توانست جریان حمله را بنظر بیاورد ، ولی هر کس بخوبی خود را برای مقابله با خطر آماده میکرد .

در دریای متلادم و تاریک ایرلند ، ناویان فار در روی کشتنی آمریکائی هر انداز مشغول بازی بربیج بود ولی خیال راحتی نداشت و بعلت خاطرات بسیار میدید که آتشب با سایر شبهای مخصوص تقریباً و سرگرمی فرق دارد . روی دیوار عکس های بزرگی الصاق شده بود که موقعیت مواضع توپهای آلمانی را در سواحل فرماندهی نشان میداد .

می‌دانست که کشتی او نیز ممکن است هدف توبهای دشمن قرار گیرد.

فار امیدوار بود که بعد از حمله متفقین زنده بماند. سایقاً سربازان با یکدیگر شوخی می‌کردند و می‌گفتند چه کسی از جنگ سالم بیرون خواهد آمد و چه کسی کشته خواهد شد. کارکنان کشتی «کاری» شرط بسته بودند که کشتی هرندان بر نخواهد گشت. در صورتیکه کارکنان کشتی اخیر این شایعه را منتشر ماخته بودند که پس از حرکت قوای اعزامی بفرماندهی، کشتی «کاری» بعملت روحیه خراب کارکنان آن در پندر خواهد هاند.

تا وابان فار امیدوار بود که هرندان صحیح و سالم از جنگ باز گردد و خود او هم آسیبی نه بیند. وی از نوشتن نامه بلند بالائی بپرستولد نشده خود خشنود بود و میدانست که زنش که مقیم نیویورک بود دختر نخواهد زاید. پیش گوئی او درست در آمد و در نوامبر آنسال خداوند پسری باو داد.

در منطقه دیگری نزدیک نیویورک، سروجخه انگلیسی بنام دیل در رختخواب نشسته و راجع بزن خود هیلدا فکر می‌کرد. این دو نفر در سال ۱۹۴۰ ازدواج کرده و همیشه آرزومند داشتن فرزندی بودند. در آخرین مرخصی او چند روز قبل، هیلدا باو گفته بود که باردار است. دیل بسیار خشمگین شده بود، زیرا احساس می‌کرد که ساعت حمله فرا رسیده است و ممکن است بازنگردد، لذا باو گفته بود «چه روزگار بدی است» اکنون که دیل تنها بود، حالت تاثیر در چشم زنش را بخطاطر می‌آورد و از اینکه آن حمله را به زبان رانده خود را سرزنش می‌کشد. ولی دیگر دین شده بود، زیرا حتی نمی‌توانست باو تلفن کند. بنا بر این روی رختخواب دراز کشید و مثل هزاران نفر انگلیسی دیگر کوشید که بخواب برود.

فقط چند نفری که اعصابی قوی و طبعی خوفسرد داشتند آرام خفته بودند. یکی از آنها گروهبانی انگلیسی بنام هالیس بود. این شخص می‌دانست هر وقت اراده کند بخواب برود، و از آنجا که می‌دانست انتظار چه واقعه‌ای را باید داشته باشد لذا از حمله آینده

بیمی بخود راه نمی داد. وی جزء سربازانی بود که از پندر دونکرک رانده شده و با سپاهیان رومل در شمال افریقا جنگیده و در سواحل سیسیل پیاده شده بود. هالیس در میان میلیونها نفر سرباز انگلیسی در آتش موجود عجیبی بود، و نین با خشنودی انتظار شروع حمله را میکشید و میخواست برای کشتن تعداد بیشتری آلمانی بخاک فرانسه بازگردد.

این قصیه هر بیو ط ب شخص هالیس بود. در زمان حادثه دونکرک بعنوان قاصد در ارتش خدمت میکرد و در شهر دیل ضمن عقب نشینی منظره‌ای دید که پس از آن همیشه بخاطرش میآمد. هالیس که از واحد خود دورمانده بود اشتباهًا از قسمی از آن شهر گذشت که ظاهرآ آلمانها از آنجا عبور کرده بودند، و خود را در کوچه بنستی یافت که بیش از صد زن و مرد و بچه فرانسوی چند دقیقه قبل در آنجا بقتل رسیده بودند. همچنین دید که گلوههای خالی در دیواری که پشت اجساد قرار داشت فرو رفته و تعدادی گلوههای نیز روی زمین افتاده است. از آن لحظه بعده هالیس کینه شدید آلمانها را در دل گرفت و بعد هایش از نود نفر از آنها را بهلاکت رسانید. (در پایان سه روز حمله پنجماندی، وی روی تنگ خود عدد صد دورا نوشت)

أشخاص دیگری بودند که انتشار بازگشت بفرانسه را می‌کشیدند و آنحال برای کیفر و صد هفتاد و بیک کماندوی فرانسوی بسیار ناگوار بود. این افراد باشتناء چند نفری که با آنها در انگلیس آشنا شده بودند کسی را نداشتند که با آنها تودیع کند، زیرا خانواده آنها هنوز در فرانسه اقامت داشتند، کماندوهای مزبور در اردوگاه خود واقع در نزدیکی مصب رود خانه همبیل، اوقات را بامتحان کردن اسلحه‌ها و مطالله طرح ساحل «شمیر» و در نظر گرفتن هدفهای شهر اویستر هام می‌گذرانند. در این طرح نموده ساختمانهای از لاستیک ساخته بودند تا با محل بهتر آشنا شوند. یکی از کماندوها که از داشتن درجه گر و هبانی بخود می‌بالید خوشحال بود که در این شب تغییری در نقشه داده شده هدف کشی او منهدم ساختن این تویها بود، ولی ناویان فار

است و آن این بود که دسته او میباشدی بگازینوی کنار ساحل حمله ببرد زیرا چنین تصور می‌رفت که آلمانها پاسگاه مستحکم در آنجا ساخته‌اند، کیفر می‌گفت: «من از اینکار بسیار خوشحالم، چون ثروتهای زیادی در آن کازینو از دستدادم.»

در صدو پنجاه هیلی آن نقطه در نزدیکی پلیموت یک سر جوخه آمریکائی بنام برون که از کار باز می‌گشت چشم‌بندانه‌ای افتاد. وی اگرچه نظر این نامه را بارها در فیلمهای مربوط بجنگ دیده بود، ولی هیچ باور نمی‌کرد که درباره او هم صدق کند. این نامه که عبارت از اعلانی بود برای کفشهای ادلر (۱) خشم بردن را برانگیخت ازیرا در جوخه او آنقدر سر باز قندکوتاه وجود داشت که آنرا بشو خی «جوخه کوتوله‌های بردن» می‌نامیدند، سر جوخه‌ماکه از اسایرین بلندتر بود قدمش به پنج پا نیم اینچ می‌رسید.

در لحظاتی که برآون تعجب می‌کرد چه کسی نشانی اورا بشرکت ادلر داده است ناگهان یکی از سر بازان جوخه او که می‌خواست قرض خود را با پردازد وارد شد. برآون باور نمی‌کرد، ولی آن سر باز بود گفت: «اشتباه نکن، دلم نمی‌خواهد که در جهنم برای گرفتن قرضت دنبال می‌بودی.»

در آنطرف خلیج، در روی کشتی نیو آمستردام که در نزدیکی و یموث لنگر انداخته بود، ستون دوم آدم آمریکائی که چنان از گردن دوم تفنگداران مشغول انجام وظیفه معمولی خود یعنی سانسور گردن نامه‌های سر بازان دسته خود بود ولی در آتشب وظیفه دشواری در پیش داشت، زیرا اجنبین بنظر می‌رسید که تمام افراد نامده‌های بالابلند نوشته‌اند تفنگداران گردن دوم و پنجم یکی از دشوارترین وظایف حمله را بهده داشتند، زیرا می‌بایستی از پرتگاه‌های مرتفعی در کنار دریا در محلی بنام پوانت دوهک (۲) بالا برondوشن توپ بزرگ را که می‌توانستند

۱ - کفشهای ادلر (Adler) را در آمریکا برای اشخاص

کوتاه قدیمی‌سازند Pointe - du - Hoc - ۴

طولانی ترین روز

سواحل امدها و یوتا را گلوله باران کنند از کار بیندازند .
انتظار می رفت که تعداد تلفات زیاد باشد و بعضی ها فکر می کردند
که شصت درصد سر بازان کشته شوند ، مگر اینکه متفقین قبل از رسیدن
تفنگ داران با آن محل از طریق دریا و هوای توفیهای دشمن را منhem
کنند . در هر حال بجز گروهیان جانسون که رئیس یکی از قسمتهای
دسته کر چنر بود کسی انتظار نداشت که حمله با آسانی صورت گیرد .
کر چنر از خواندن نامه جانسون بسیار تعجب کرد ، زیرا قبل
از فرا رسیدن روز حمله متفقین که تاریخش معلوم نبود هیچ نامه ای
از طریق پست فرستاده نمی شد و حتی امکان نداشت که این نامه را
بوسایل معمولی بفرستند . کر چنر کسی را بدبال جانسون فرستاد ، و
چون سرجوخه وار شد نامه را باو پس دادو باخوبی گفت : «بهتر
است وقتی خودت بفرانسه رسیدی این نامه را بپست بیندازی . »
توضیع آنکه جانسون نامه ای برای دختری که در پاریس زندگی می کرد
فرستاده و تقاضا کرده بود در اوائل ژوئن یکدیگر را ملاقات کنند .
وقتی جانسون بیرون رفت ، کر چنر با یعنی فکر افتاده که نازمانی که اشخاص
خوشنی بینی هانند جانسون در دنیا هستند ، هیچ کاری نشدنی نخواهد
بود .

در طی ساعات متمادی انتظار ، تقریباً هر سربازی نامه
بلند بالائی نوشت ، و چون این سربازان مدتها در یکجا توقف کرده
بودند مثل اینکه نامه نوشتن باعث تسلی و تسکین خاطر آنها می شد .
بسیاری از آنان افکار خود را بطريقی که کمتر کسی آنرا می نویسد
برشته تحریر درآوردند .

سروان دالیگان که قرار بود در ساحل امدها پیاده شود بزنش
چنین نوشت : «من این مردهای را که در عرصه کشته و در زیر وبالای
وسائط نقلیه می خوایند دوست دارم . اینها گاهی سیگار می کشند ، ورق
بازی می کنند ، بایکدیگر کشی می گیرند و شوخیهای خرکی می کنند
گاهی دور هم جمع می شوندو بیشتر درباره دخترها و خانه ها و تحریریات
خود حرف می زنند . سربازان خوبی هستند و مثل آنها در دنیا پیدا
نمی شود . قبل از حمله بشمال افريقا ، ناراحت بودم و کمی می ترسیدم .

گر نلیوس راین

طی حمله به سیسیل ، آنقدر کار داشتم که ترسم بر طرف شد . این بار بساحلی در فرانسه حمله خواهیم برد و از آنجا ببعد خدا می داند کجا می رویم، می خواهم بدانی که ترا ازته دل دوستی دارم و از خدا می طلبم که مرا برای تو و آن ویت حفظ کنند ». »

سر بازانی که در کشتهای بزرگ یاد رفودگاهها یاد را رد و گاهها بس هی بردند وضع خوبی داشتند و اگرچه از حیث زیادی نفرات نزاراحت بودند، ولی جای گرم و نرمی داشتند . در صورتیکه عده ای دیگر در روی کشتهای که دارای کف مسطوح و مخصوص یاده کردن سرباز بود وقت می گذرانند . در این کشتهای که عده زیادی سرباز انباشه شده بود از نظافت اثری دیده نمی شد . همگی در نهایت سختی بس می بردند و در واقع قبل از آنکه انگلیس را ترک کنند با جنگ مواجه شده بودند ، یعنی جنگ علیه یهود و فاخوشی دریا . بسیاری از سربازان هنوز بیاد دارند که در کشتهایابوی سه چیز بیشام می خورد : «روغن دیزل مستراح ، استفراغ . »

وضع هر کشتی متفاوت بود . در یک کشتی موج از یک سو داخل و از سوی دیگر خارج می شد . در یکی از کشتهای انگلیسی باندازه ای سرباز دیده می شد که هر کس آنرا می دید تصور می کرد غرق خواهد شد . موج بینه کمتری می خورد و گاهی بداخل آنس را زیر می گردید . در کشتی آنقدر آب جاری شده بود که سربازان مجبور بودند غذای سرد بخورند . البته مقصود کسانی است که می توانستند غذا بخورند اگر و همان بریان از ینجمین تیپ مهندسان مخصوص ، یادداشد که در یکی از کشتهای باندازه ای سرباز بود که نفرات با آسانی نمی توانستند قدم بردارند و گشتی آنقدر در اثر امواج تکان می خورد که کسانی که موفق بگرفتن تختخواب شده بودند نمی توانستند در آنها دراز بکشند . بعیده یکی از سربازان کانادائی «تکانهای این کشتی شدیدتر از تکانهای قایق در روی دریاچه شامبلن (۱) بود » .

۱ - Champlain دریاچه ایست میان کانادا و ممالک متحده آمریکای شمالی .

این سرباز چنان حالت بهم خورده بود که قدرت استفراغ نداشت . ولی سربازانی که در این دوره انتظار پیش از همه زجر کشیدند کسانی بودند که کشتهای آنها فراخوانده شده بود . این اشخاص در تمام روز با طوفان در دریای مانش جنگ کرده بودند در حالیکه آخرین کشته سرگردان دریندر لشکر میانداخت ، سربازان خیس و خسته با قیافه گرفته و افراده کنار نرده های کشتی ایستاده بودند . تمام کشتهای اقبل از ساعت یازده شب بازگشتهند .

در خارج از بندر پلیموت ، هوفمن فرمانده کشتی «کاری» روی صحنه فرماندهی ایستاده و بتمامی صفوں سیاه و دراز کشتهای سرباز پیاده کن مشغول بود . هنوز بادشید و سردی می وزید و صدای برخورد کشتهای برآموج بگوش می رسید .

هوفمن خسته بنشسته بنتظر می آمد . مدت کوتاهی می از مراجعت ، از علت تعویق حمله آگاه شده بود و مجدداً می بایستی بحال آماده باش در آید .

در زیر عرضه ، خبر بسرعت یخشد . گلی من که متصدی دستگاه مخابرات بود در همان حالت بس کار خود می رفت از آن خبر آگاه شد . وی ضمن عبور از اطاق غذاخوری مشاهده کرده که در حدود دوازده نفر مشغول خوردن شام هستند که عبارت بودا بوقلمون و مضافات آن ، و چون دیدکه همگی قیافه ای گرفته اند دارند ، گفت : «مثل اینکه شماها آخرین شامatan را می خورید . » گلی من تقریباً راست می گفت ، زیرا کمی پس از نیمه شب در هنگام حمله متفقین ، تصف آن عدد باکشته «کاری» غرق شدند .

در کشتی مجاور هم روحیه سربازان خوب نبود . رزف فیلیپس که می خواست آنها را سرحال بیاورد در باره آینده می گفت : « این دسته هرگز جنگ را بجهش نخواهد دید . مدتیهاست که در انگلیس مانده ایم ، ولی کلاما پس از اتمام جنگ شروع خواهد شد و آن عبارت از باک کردن مدفوع پرندهگان از روی صخره های سفید دور خواهد بود . »

در نصف شب ، کشتهای کوچک ساحلی وناوشکنها دوباره مشغول

گرد آوری کشیها شدند. این بار دیگر امکان مراجعت در میان نبود. فزدیک سواحل فرانسه، زیر دریائی کوچک X۲۳ آهسته روی آب آمد. ساعت یک روز پنجم ژوئن بود. ناویان آن بثتاب دریچه را باز کرد و بر روی برج دیدیانی آمد و با تفاوت سایر کارکنان زیر دریائی آذین هارا برا فراشست. در داخل زیر دریائی، هاجز رادیور اروشن گرد و گوشیها را روی گوش گذاشت و آنها را بادوست گرفت. پس از مدت کوتاهی صدای علامت مخصوص را شنید و سخت تعجب کرد. با دستها روی گوشیها فشار آورد و دوباره گوش داد. چون جای تردید نبود، دیگران را آگاه ساخت. کسی حرفی نزد وهمگی با قیافه‌ای گرفته‌ای بیکدیگر نگاه گردند، زیرا لازم بودیک روز تمام دیگر در زیر آب بمانند.

۱۲

در روشنایی سپیده دم، سواحل نرماندی رامه فرآگرفته بود. باز ایکه از روز قبل گاهگاه می‌بارید، اکنون ریزه بزمین می‌ریخت و همه چیز را ترمی کرد. در آن‌وی ساحل، کشتزارهای کهن و بی‌نظم و ترتیب که روی آنها جنگهای بی‌شماری واقع شده بود و بعداً صحنه‌نبردهای دیگری گردید قرارداشت.

چهار سال بود که مردم نرماندی با آلمانها زندگی می‌کردند ولی این بردگی برای بعضی از آنها مفهوم مختلفی داشت. در سه شهر بزرگ یعنی درلوهاور و شربورگ و کان، اشغال آلمانها مصائب بسیاری ببار آورده بود، زیرا مناکن گشتاپو و «اس» در آن نواحی قرار داشت. در اینجا آثار جنگ بخوبی پیدا بود؛ آلمانها هر شب اشخاصی را که بعنوان گروگان تحت نظر داشتند گرد می‌آوردند و از جنگجویان غیر نظامی انتقام می‌گرفتند و همچنین هواپیماهای متفقین آنجارا بمباران می‌کردند.

کمی دورتر از این شهرها، مخصوصاً میان کان و شربورگ سرزمینی پوشیده از خار و خلنگ وجود داشت. در آنجا کشتزارهای

علوم انسانی ترین روز

کوچکی بود که در اطراف آنها پته‌های بزرگی دیده می‌شد و روی هر کدام از این تیه‌ها بوته‌های انبوه و نهالهای گوجک روئیده بود. از عهد رومیها پس بعد، مهاجمان و مدافعان از این بوته‌ها و نهالهای مانند استحکامات طبیعی استفاده کرده بودند. در کنار کشتزارها، ساختمانی‌های دهانی با سقفهای سفالی سرخ یا یوشیده از کاه دیده‌می‌شد و در نقاط مختلفه، شهرها و دهکده‌هایی که شبیه قصرهای کوچک بود قرار داشت و تقریباً در تمام آنها کلیساها مریع شکل فرمان و خانه‌های سنگی خاکستری و قدیمی بجشم می‌خورد. بیشتر مردم دنیا از وجود این شهرها و دهکده‌ها خبر نداشتند. برای مردمی که دسته دسته و جدا از یکدیگر در این نقاط می‌زیستند اشغال آلمانها وضع دیگری بوجود آورده بود که با وضع شهرهای بزرگ اشغال شده تفاوت داشت. در اینجا دهقانان نرمانندی که می‌توان گفت از جنگ بر کنار بودند با وضع خود می‌ساختند. هزاران نفر از آنها برای انجام دادن کلوهای اجباری از محل خود رانده شده بودند و بقیه مجبور بودند قسمتی از اوقات خود را در استحکامات ساحلی آلمانها بگذرانند، ولی این دهقانان سرخت فقط کاری را انجام می‌دادند که مطلقاً لازم بود و در حالیکه کینه آلمانها را در دل داشتند، با خونسردی انتظار رسیدن روز آزادی را می‌کشیدند.

در خانه‌ای که روی تپه و مشرف به دهکده آرام ویرول (۱) بود جوان سی و یکاله‌ای بنام هاردله که شغلش وکالت دادگستری بود با مادرش می‌زیست. در آنروز هاردله کنار پنجه اطاق نشیمن ایستاده و با دوربین خود یک سرباز آلمانی را تماساً می‌کرد که بر اسب فربی سوار و در هر طرف زین قوطیهای حلبي آویخته بود. کفل بزرگ اسب و قوطیهای آویزان و کلاه خود سرباز هر ییمنده را بخنده و می‌داشت.

سرباز آلمانی از میان دهکده و کنار کلیسا گذشت و بدبوار بتونی بزرگی رسیده که جاده اصلی و ساحل را از هم جدا می‌کرد.

سپس از اسب بزیر آمد و تمام قوطیها بجز یکی را پائین آورد. ناگهان سه یا چهار سرباز بطور اسرارآمیز در اطراف صخره‌ها و پرتگاههای کنار دروازه ظاهر شدند و قوطیها را گرفتند و دوباره می‌کار خود رفند. سرباز آلمانی سپس قوطی باقیمانده را بدست گرفت و از دیوار بالا رفت و عازم خانه پیلاقی سرخ رنگی شد که در اطرافش درختانی روئیده بود و در کنار گردشگاه واقع در انتهای ساحل قرار داشت. در آنجا خم شد و قوطی را تحویل دو دستی داد که از زیر ساختمان بیرون آمده بود.

این جریان هر صبح روی می‌داد، سرباز آلمانی هرگز دیر بمقصد فی‌رسید و قهوه را در همین وقت می‌رسانید. روز برای سربازانی که در سنگرهای کنار صخره و استحکامات کنار ساحل بسر می‌بردند باین ترتیب آغاز می‌شد. همین ساحل آرام بود که روز بعد با اسم «امه‌ها» مشهور گردید.

هاردله می‌دانست که درست ساعت شن و پانزده دقیقه قبل از ظهر است، و همیشه از دیدن این هنرخانه لبخند می‌زد، زیرا از یک طرف قیافه سرباز آلمانی‌نظرش مضحك می‌آمد و از طرف دیگر می‌دید که آلمانها با وجودیکه شهرت زیادی در امور فنی دارند باز هم نمی‌توانند قهوة صحنه را بطرز درستی بسریازان برسانند. هاردله مثل سایر مردم نرماندی از آنها متفرق بود و شخصاً هم دلیل دیگری برای تنفر از آنها داشت.

ماهها بود که هاردله سربازان آلمانی را می‌دید که در پرتگاه‌های کنار ساحل بگذشتند خندق و حفره مشغولند و در میان شنزارها، سیمه‌های خاردار و مینهای مهلك می‌گذارند و همچنین با دقت کامل خانه‌های پیلاقی سقید و فرمن و زرد واقع در پائین پرتگاهها را ویران می‌کنند. مقصد آلمانها از خراب کردن این خانه‌ها این بود که اولاً جلوی توپها را برای هدفگیری باز کنند و ثانیاً تیر و چوب منازل را برای تخته کوبی سنگرهای بکار ببرند. یکی از هفت خانه باقیمانده متعلق به هاردله بود. چند روز قبل فرمانده محلی رسماً باو گفته بود که باید منزلش را خراب کنند، زیرا باجر و سنگ آن

احتیاج دارد.

هاردله امیدوار بود که بطريقی این تصمیم فسخ شود، زیرا گاهی نمی‌شد پیش‌بینی کرد که آلمانها سرانجام چه خواهند کرد. ولی می‌دانست که در ظرف بیست و چهار ساعت بعد بطور حتم سروشت خانه‌اش تعیین خواهد شد، زیرا آلمانها باو گفته بودند که روز بعد یعنی در سه شنبه ششم زوئن آنرا خراب خواهند کرد.

در ساعت شش، هاردله رادیو را روشن کرد تاباخبر «بی‌بی‌سی» گوش بدهد. اگرچه اینکار منوع بود، ولی هاردله مانند هزاران نفر فرانسوی دیگر از فرمان آلمانها سرپیچی می‌کرد، و این خود یکی دیگر از طرق مقاومت بود. در اینوقت ریچی که بعنوان فماینده مرکز فرماده قوای اعزامی متفقین بشمار می‌آمد، شروع بخواندن پیغام مهمی کرد و گفت: «فرمانده عالی دستور داده است که بگوییم این سخن پرآکنیها میان فرمانده عالی و شما ساکنان کشورهای اشغالی رابطه‌ای ایجاد می‌کند. اگرچه در موقع خود دستورهای بسیار مهمی داده خواهد شد، ولی ابلاغ این دستورها در ساعتی که قبل از تعیین شده باشد میسر نخواهد بود. بنابراین باید ترتیب یافته باشد که یا خودتان در تمام اوقات برای دیو گوش بدهید و یا دوستان را باین کار ودارید. مسئله آنقدرها که فکر می‌کنید مشکل نیست». همه کس تصور می‌کرد که حمله نزدیک است. خود هاردله چنین می‌بنداشت که متفقین در باریکترين قسمت دریای مانش و در حدود دونکرک و پادوکاله که دارای بندر است پیاده خواهند شد و جای حمله در محل سکونت او نخواهد بود.

دو خانواده دوبوا و داوود که ساکن ویرولیل بودند این سخن پرآکنی را نشنیدند، زیرا شب قبل تاسیده دم مشغول مناسم مذهبی بودند و صبح دیر از خواب برخاستند. در تمام نزمانی تشریفات مشابهی بربای شده بود، زیرا مقامات کلیسا یکشنبه چهارم زوئن را نخستین روز مناسعه ریانی تعیین کرده بودند. هر سال خانواده‌ها و خویشان در چنین موقعی بدور یکدیگر جمع می‌شدند.

کودکان دو خانواده مذکور در حالیکه بهترین لباسهای خود را

در برداشتند برای اولین بار مناسی را در کلیسا در برابر چشم والدین و خویشان سرافراز خود بعمل آوردنند. بعضی از خویشان آنها از آلمانها باز خدمات بسیار اجازه گرفته بودند که از پاریس با آن محل بیایند. مسافرت آنها عصیانی کننده و خطرناک بود، زیرا از یک طرف ترنهای پر از مافر بموضع خود حرکت نمی‌کرد و از طرف دیگر امکان داشت که هواپیماهای متفقین نوکوموتیوها را گلوله باران کنند.

در هر حال این مسافرت با تمام ناراحتیهاش ارزش داشت. ناحیه نرماندی هنوز پر از چیزهایی بود که ساکنان پاریس بندرت بدست می‌آوردنند، از قبیل کره نازه و پنبه و تخم مرغ و گوشت وطبعاً کنیاک مست کننده نرماندی باسم کالوادوس. گذشته از اینها، نرماندی در آن روزگار پر از آشوب محل امن و آرامی بود و بعلت دوری زیاد از انگلیس احتمال داشت که در معرض حمله قرار نگیرد. گرد آمدن آن دو خانواده بدور یکدیگر بخوبی برگزارشد، ولی هنوز بیان فرسیده بود. قرار بود شب آنروز همگی در ضیافتی که مهندسین از شرکت دادند شرکت کنند و غذای مطبوع و شراب گوارائی بخورند. پس از تمام مراسم همگی تصمیم داشتند در صبح زود مهشهده با ترن پاریس بازگردند، ولی نمی‌دانستند که مسافرت سه روزه آنها بنرماندی بعلت محصور شدن در ویرولل چهارماه طول خواهد کشید!

قدرتی دورتر از ساحل، منطقه سالهای بنام بروکس مطابق معمول در ساعت شش و نیم در طولیه مرطوبی نشته و در حالیکه عینکش را کج روی بینی گذاشته بود گاوی را می‌دوشد و شیرش را در سطلی می‌ریخت. منزعه او که در کنار راه کوچک و کثیفی قرار داشت بالای یک منزعه جو در نیم میلی دریا واقع بود و مدت‌ها می‌گذشت که او بکنار ساحل نرفته بود.

بروکس از پنج مالی پیش در نرماندی بزرگ استغلال داشت. در جنگ بین الملل اول خانه‌اش واقع در بلژیک ویران شده بود. بروکس دیگر این قضیه را فراموش نمی‌کرد. در سال ۱۹۳۹ هنگامی-

که جنگ بین‌الملل دوم آغاز شد، بروکس از شغل خود در اداره استعفا داد و با زن و دخترش بنرماندی رفت تا جای امنی بیابد.

در ده میلی این هزاره، در کلیسای شهر بایو، دختر زیبای نوزده ساله‌اش بنام آن ماری خود را آماده رفتن بکوکستان خفهت درس دادن می‌کرد و انتظار فرا رسیدن پایان روز را می‌کشید. زیرا پس از آن، تعطیلات تابستانی شروع می‌شد و او می‌خواست ایام را در کنار هزاره خود بگذراند. آن ماری تصمیم داشت که روز بعد با دوچرخه بازگردد. (انفاقاً روز بعد یک جوان بلند بالای آمریکائی در مجاورت هزاره پیش پیاده شد و عاقبت با او ازدواج کرد.)

در سرتاسر ساحل نورماندی، مردم بکارهای روزانه خود می‌پرداختند؛ کشاورزان در هزاره‌ها کار می‌کردند و مشغول توجه از باغهای سیب خود بودند و گاؤان سفید و قهوه‌ای رنگ خود را گرد می‌آوردند. در دهکده‌های کوچک و در شهرها مردم دکاکین را می‌گشودند و خلاصه هر کس شغل خود را از سر می‌گرفت.

در دهکده کوچک لاما دلن واقع در پشت ساحل شنزاری که بزودی بنام ساحل یوتا معروف خواهد شد مردمی بنام گازن زل کافه و دکان خود را طبق معمول باز کرد، ولی تقریباً هیچ مشتری نداشت.

روزگاری بود گازن زل در آمد مناسبی داشت که کفاف احتیاجات او و زنش هارت و دخترش ژانی را می‌کرد، ولی در اینوقت نواحی ساحلی بروی او بسته شده بود. تمام خانواده‌هاییکه در نزدیکی ساحل زندگی می‌کردند از آنجا رانده شده بودند و فقط کسانیکه بکثت و زرع اشغال داشتند می‌توانستند بکار خود مشغول باشند. گازن زل فقط با هفت خانواده مقیم در لاما دلن و چند سریاز آلمانی معاشرت داشت.

گازن زل بی‌میل نبود از آن نقطه نقل مکان کند، و در لحظاتی که در کافه خود انتظار مشتری را می‌کشید، نمی‌دانست که در طرف بیست و چهار ساعت آینده سفری در پیش خواهد داشت و انگلیسیها

او را باتفاق سایر مردان دهکده برای بازجوئی بانگلستان خواهند فرستاد.

یکی از دوستان گازنژل بنام کالدران که شغلش نانوائی بود بسائل دشوارتری فکر می کرد . کالدران کودک ینچ ساله ای داشت که در درمانگاه کوچکی واقع در ده میلی ساحلی بستری شده و لوزین او را پزشک عمل کرده بود . کالدران غالب اوقات کنار بستر فرزند می نشست . نزدیک ظهر، دکتر طفل را معاینه کرد و پیدر نگرانش گفت: «ناراحت نباشید، حالش خوب است. فردا می توانید او را بخانه ببرید.» کالدرون پاسخ داد: «فکر می کنم اگر امروز او را ببرم مادرش خوشحال خواهد شد .» نیمساعت بعد کودک را در آغوش گرفت و بدھکده کوچک خود واقع دریشت ساحل یوتا رفت .

در این روز آرام ، برای آلمانها واقعه مهمی روی نداد وکسی هم انتظار وقوع آنرا نداشت . هوا آنقدر بدبود که سرهنگ شتویه رئیس هوا شناسان وابسته بنیروی هوائی آلمان در پاریس بکارمندان خود گفت که استراحت کنند ، زیرا تصور نمیکرد که هواییماهای متفقین قادر به رازبایانند ، و حتی بمقصدیان توبهای ضد هوائی فرمان داد که دست از کار بکشند .

سپس شتویه بمرکز فرماندهی قوای آلمان در غرب که تحت نظر فن روند شتندت بود تلفن کرد . این محل در دوازده میلی پاریس و در ساختمان سه آشکوبهای کناریه و در مجاورت یک مدرسه دخترانه واقع بود. شتویه با افسر رابطه بنام مولر که هوا شناس نیز بود حرف زد و این شخص آنجه را که شتویه در خصوص پیش بینی هوا گفت یادداشت کرد و آنرا برای رئیس ستاد سرهنگ بلومن تبریت فرستاد . در مرکز فرماندهی ، به پیش بینی هوا اهمیت فراوان داده می شد و بلومن تبریت مخصوصاً می خواست گزارش اخیر را به بیند . وی در این وقت مشغول تنظیم برنامه بازدیدی بود که فرمانده قوای آلمان در غرب می خواست بعمل آورد . گزارش مذکور او را مطمئن تر ساخت که بازدید طبق برنامه انجام خواهد گرفت . فن روند شتندت

طولانی ترین روز

تصمیم داشت باتفاق فرزندش که ستوان جوانی بود در روز سه شنبه از استحکامات ساحل نزهاندی بازدید کنند.

در اینجا عده کمی از وجود مرکز فرماندهی قوای آلمان در غرب خبر داشتند و حتی کسی نمی‌دانست کمکتعدادترین فیلدمارشال‌های آلمانی در پاختن آلمان در ویلای ساده‌ای زندگی می‌کند. دور این ویلا دیوار بلندی قرار داشت و درهای آهنین آن بیوسته مسدود بود و مراجعن قطب از طریق راهرو مخصوص که از میان دیوارهای مدرسه دخترانه مزبور ساخته شده بود ویا از در کوچکی که در مجاورت کوچه الکساندر دوما قرار داشت بدرورن ویلا میرفتد.

فن روندشتاد همیشه دین بیست می‌رفت و قبل از ساعت ده و نیم از خواب بر قمی خاست، و در آنوقت که پشت میز اطاک کار خود نشست تقریباً ظهر بود. سپس با رئیس ستاد خود مشغول گفتگو شد و طرحی را که تحت عنوان «تخمین مقاصد متفقین» جهت مطالعه هیتلر تهیه شده بود تصدیق کرد. در این طرح حدس غلطی زده و متذکر شده بودند:

افزایش هرتسب و مشخص حملات هوایی نشان می‌دهد که دشمن کاملاً آماده شده است. منطقه احتمالی حمله هنوز ناحیه‌ایست میان شلت (در هلند) تا نرماندی و شاید هم قسمت شمالی بریتانی (۱) جنوب این منطقه باشد. ولی هنوز معلوم نیست که دشمن به چه نقطه از این نواحی حمله خواهد برد. حملات زیاد هوایی بر استحکامات ساحلی بین دونکرک و دیپ ممکن است نشان آن باشد که حمله سنگین متفقین در آنجا صورت خواهد گرفت، ولی زمان و قوع حمله را نمی‌توان دانست.

باین ترتیب روندشتاد بطور مبهم حدس میزد که یک نقطعه از ساحل هشتاد میلی مورد حمله قرار خواهد گرفت. سپس باتفاق فرزندش برستورانی که غذاش را دوست می‌داشت رفت. در آنوقت ساعت یک بعد از ظهر و بحمله متفقین دوازده ساعت باقی بود.

در تمام مناکر فرماندهی آلمانها هوای بد باعث رضایت آنها بود و همگنی اطمینان داشتند که در آینده تزدیک حمله روی نخواهد داد، زیرا آلمانها اوضاع جوی را در زمان پیاده شدن متفقین بشمال افريقا و ایتالیا و سیل در نظر گرفته بودند و اگر چه در هر مورد شرایط خاصی وجود داشته بود، ولی هواشناسانی مانند شتوه و رئیس او بنام زونتاگ در برلن دریافتہ بودند که متفقین وقتی قشون بپاده کردند که از شرایط مساعد جوی بخصوص برای حالات هوایی تقریباً اطمینان داشتند. آلمانها که بنظم و ترتیب عادت دارند ذمی توائستند باورگیرند که متفقین از آن قاعده عدول کنند. اتفاقاً شرایط جوی در آنوقت خوب نبود.

در مرکز فرماندهی سپاه «ب» در لاروش گویون، مثل زمانی که رومل آنجا بود فعالیت زیادی دیده می‌شد، ولی سرشکر شایدل رئیس ستاد او که وضع را آرام می‌دید تصمیم گرفت ضیافتی ترتیب دهد. برای این منظور دکتر هورست شوهر خود و یونگر فیلسوف و مؤلف و یکی از دوستان قدیمی خود بنام شرام را که خبرنگار جنگی بود دعوت کرد. شایدل انتظار رسیدن موقع مهمانی را می‌کشید و امیدوار بود با دوستان خود در باره ادبیات فرانسه که بآن بسیار دلستگی داشت گفتگو کند. گذشته از این موضوع دیگری در میان بود که شایدل می‌خواست آنرا مورد بحث قرار دهد و آن عبارت از یک طرح بیست صفحه‌ای بود که یونگر تهیه کرده و در پنهانی بر رومل و شایدل داده بود. یونگر با این طرح می‌خواست یا هیتلر را نابود و یا بوسیله یک دادگاه آلمانی او را محکوم کند و بسیز زمینهٔ صلح را فراهم سازد. شایدل به شرام گفته بود: «واقعاً می‌توانیم یک شب تمام بحث کنیم.»

در سن لو (۱)، در مرکز فرماندهی لشکر هشتاد و چهارم، سرگرد هاین، افسر اطلاعات، تدارک ضیافت دیگری را می‌دید و برای این منظور دستور داد که چند بطری شراب اعلیٰ بیاورند تا

ناآگهانی جشنی بمعناست ششم زوئن یعنی روز تولد زنرا ال مارکس فرمانده لشکر بریا کند.

این جشن قرار بود در نیمه شب بربا شود، زیرا هارکس می-باشتی صبح زود به رن در بریتانی برود و مطابق برنامه بااتفاق سایر افران ارشد در مانور صبح سه شنبه شرکت کند. مارکس از اینکه می-باشتی نقش «متفقین» را بازی کند خنده اش می-گرفت. این مانور را زنرا ال حایندل پیشنهاد کرده بود و چون مارکس چتر بازبود، قسمت عمده تمرين هی-باشتی حمله ای باشندکه با هجوم چتر بازان شروع و به پیاده شدن سر بازان بروی ساحل ختم شود، همگی عقیده داشتند که مانور جالبی خواهد بود.

این تمرين نظامی باعث ناراحتی سر لشکر پمزل رئیس ستاد لشکر هفتم شده و تمام بیداز ظهر در آن باره فکر کرده بود، زیرا می-دید که تمام فرماندهان ارشد در فرمانندی و شبه جزیره شر بورگ از محل کار خود دور خواهند بود، واگر سفر آنها یکشب طول بکشد خطر بزرگی وجود خواهد داشت. از آنجا که فاصله رن با محل کار فرماندهان منکور زیاد بود، پمزل می-ترسید که همگی آنها قبل از طلوع آفتاب حرکت کنند. زیرا اصولاً پمزل عقیده داشت که متفقین در سپیده دم دست بحمله خواهند زد. بنابراین تصمیم گرفت بتمام کامیکه عازم حرکت بودند خطر را گوشزد کند و برای این منظور بیمام فرستاد که زنرا الها و اشخاصیکه قصد شرکت در مانور را دارند قبل از سپیده دم ششم زوئن نباید حرکت کنند. ولی در اینوقت عدمه ای از آنها برآء افتاده بودند.

باين ترتیب افران ارشد از رومل بپائین درست قبل از حمله متفقین از محل کار خود دور شدند. اگرچه هر کدام از آنها دلیلی داشتند، ولی مثل این بود که دست تقدیم زمینه حرکت همه آنها را فی اهم کرده بود رومل و همچنین فن تمیل هواف (مسئول عملیات جنگی سپاه «ب») در آلمان بودند. دریا سالار کرانکه فرمانده نیروی دریائی در غرب پس از آنکه به روند شدت اطلاع داد که قایقه ای نگهبانی بعلت تلاطم امواج نمی-توانند از بندرگاه حرکت کنند، به برد و رفت، سبب بد همیش

که مسئولیت حفظ یک قسمت از شبکه‌جیره شریبورگ را بعده داشت
غازم رن گردید. سرلشکر شلپین نیز با آنچه رفت. سرلشکر فالی که
بنازگی بنرماندی رفته بود آماده حرکت شد. سرهنگ ما ایردترینگ
افسر اطلاعات ستاد روندستیت در هر خصی می‌گذرانید و رئیس ستاد
یک لشکر معلوم نبود که جاست، زیرا با همشوقة فرانسوی خود بشکار
رفته بود. (۱)

درست در همین موقع که افسران مسئول استحکامات ساحلی در
 تمام اروپا پراکنده بودند، فرماندهی عالی هواپیمایی آلمان تصمیم‌گرفت
 بقیه هواپیما را از سواحل نرماندی دورسازد. خلبانها از این تصمیم
 مات و مبهوت شدند. علت عمدۀ فراخواندن هواپیماها این بود که
 هیتلر آنها را برای دفاع آلمان لازم داشت، زیرا شهرهای این کشور
 مرتباً بوسیله هواپیمایی متفقین بمباران میشد. در تحت این شرایط،
 فرماندهی عالی منطقی ندانست که هواپیماها در فرودگاههای فرانسه
 در معیض حملات بمب‌افکنهای متفقین قرار گیرند و نابود شوند. هیتلر
 بژنرالها قول داده بودکه در وقت یاده شدنش دشمنان، هزار هواپیمای
 آلمانی با آنها حمله خواهد برد، ولی باین ترتیب دیگر چنین کاری
 امکان نداشت. در روز چهارم ذوئن فقط ۱۸۳ هواپیمای جنگی در تمام
 فرانسه باقی مانده بود و از این مقدار در حدود ۱۶۰ هواپیما قابل
 استفاده محسوب میشد. حتی در بعد از ظهر همین روز دسته بیست
 و ششم هواپیماهای جنگی از ساحل انتقال داده شد. (۲)

۱ - پس از حمله متفقین، هیتلر که دیده بود افسران ارشد در
 یک زمان از جبهه دورند باین فکر افتاد که تحقیق کند آیا جاسوسان
 انگلیسی در این کار دست داشته‌اند یا نه.

۲ - حقیقت آنکه هیتلر از سایر زنرالها آعاده نی نبود و در
 این وقت در برچتمندگان در بایر بسر میبرد. آجودان دریائی او بنام
 پوت‌کامر بخطاطر دارد که هیتلر دین از خواب برخاست و کنفرانس نظامی
 معمولی خود را در ظهر تشکیل داد و سپس درساعت چهار بعد از ظهر
 ناهار خورد. گذشته از همشوقه‌ان اواپرون عده‌ای از بزرگان نازی—

در مرکز فرانسه دسته بیست و ششم در لیل در منطقه لشکر بازددهم سرهنگ پریلر یکی از بهترین خلبانهای نیروی هوایی آلمان که ۹۶ هواپیماهی دشمن را سرنگون کرده بود روی فرودگاه ایستاده سیگار می‌کشید. بالای سرش یکی از سه دسته هواپیماهای او بسوی متنه واقع در شمال شرقی فرانسه پرواز می‌کرد، دسته دوم آماده حرکت به رنس (۱) واقع در میان پاریس و سرحد آلمان بود و دسته سوم قبلاً بجنوب فرانسه پرواز کرده بود.

پریلر کاری جز اعتراض نمی‌توانست بینند. وی شخص بر جسته‌ای بود که در نیروی هوایی آلمان بعلت طبع سرکش و تنفس شهرت داشت، زیرا با ذهن‌الها هم بخشوت حرف می‌زد. در اینوقت بفرمانده خود تلفن کرد و فریاد زد: «این دیوانگی است! ماکه انتظار حمله را داریم هواپیماها را باید بالا بفرستیم نه عقب! اگر ضمن انتقال آنها حمله دشمن شروع شود تکلیف چیست؟ هواپیماهای من نمی‌توانند قبل از فردا یا پس فردا بایگاههای جدید خود برسند. شما همه‌تان دیوانه‌اید!»

فرمانده گفت: «پریلر، گوش بد. حمله صورت نمی‌گیرد. هوا خیلی بد است.»

پریلر گوش را روی جایش کوپید و دوباره فرودگاه رفت

به باخانمهایشان حضور داشتند. هیتلر که گیاهخوار بودار خانمهای پوزش خواست که در غذا گوشت بکار نرفته است و طبق عادت خود در سر میز گفت: «فیل بزرگترین جانور روی زمین است. او هم گوشت دوست ندارد.» پس از نهار، حضار بینان باغ رفتند و در آنجا هیتلر شروع بنوشیدن مشروب غیرالکلی مخصوصی کرد. میان ساعات شش و هفت با استراحة پس از ساعت یازده کنفرانس نظامی دیگری تشکیل داد. پس قبل از نیمه شب باخانمهایارا دو باره بحضور طلبید. پوت کامر بیاد دارد که این عده مجبور شدند چهار ساعت با آهنگهای واگن، لهار و اشتراؤس گوش بدھند

و چون دید که فقط دو هواپیما یکی مال خودش و یکی از آن گروهبان و دارازیک باقیمانده است، با او گفت: « چکنیم؛ اگر دشمن حمله کند، شاید رؤسای ها انتظار داشته باشند که بنهانی جلوی آنرا بگیریم. پس بهتر است شروع بخوردن مشروب بشکنیم. »

از میلیونها نفری که در سرتاسر فرانسه انتظار می‌کشیدند، فقط تعداد معنودی زن مرد می‌دانستند که حمله بزوادی آغاز خواهد شد. این عده که شماره آنها بدوازده نفر هم نمی‌رسید طبق معمول در کمال آرامی سرگرم کار خود بودند. شغل آنها ایجاد می‌کرد که آرام باشند و بطور عادی کار کنند، زیرا رهبری نهضت مقاومت پنهانی در فرانسه را بعده داشتند.

بیشتر آنها در پاریس میزیستندند در آنجا تشکیلات عظیم و پیچیده‌ای را هدایت می‌کردند. در واقع میتوان گفت که این تشکیلات بصورت لشکری بود که شعبات مخصوص داشت و هر کدام از اینها امور مخصوصی از قبیل فجات دادن خلبانان متفقین پس از سقوط هواپیما و جاسوسی وقتل را انجام می‌داد. این تشکیلات که دارای رؤسای نواحی، فرماندهان محلی، رهبران شعبات و هزاران نفر مرد و زن عادی بود آنقدر وظایف مشابه داشت که انسان تصور می‌کرد بی جهت پیچیده پنهانی از همین جا ناشی می‌شد، زیرا باعث حفاظت بیشتری می‌گردد. تمام تشکیلات مذکور باندازه‌ای پنهانی بود که حتی رؤسای فقط با اسم رمز یکدیگر را می‌شناختند و دسته‌ها از کار هم خبر نداشتند. نهضت مقاومت پنهانی اصولاً برای آنکه به نتیجه بر سر می‌باشی چنین شکلی داشته باشد. با وجود احتیاطات بسیار این عده از فرانسویها، باز آلمانها چنان شدیداً انتقام می‌گرفتند که در ماه مه ۱۹۴۴ چنگویان پنهانی انتظار نداشتند بیش از شش ماه زنده بمانند.

چهار سال بوداین لشکر پنهانی مرکب از مرد و زن در خفا می‌جنگید و اگر چه اقدامات آن غالباً مورد سوء‌ظن قرار نمی‌گرفت، ولی همیشه پر از خطیب بود. هزاران نفر از آن اشخاص اعدام شدند و هزاران نفر دیگر در بازداشتگاهها جان سپردند. ولی مردم عادی نمیدانستند که

روزیکه بخاطر آن جنگیده‌اند فرارسیده است.

در روزهای قبل، فرماندهی عالی نهضت مقاومت پنهانی صدھا پیغام رمز از دستگاه فرستنده «بی‌بی‌سی» دریافت داشته بود که نشان می‌داد حمله در هر لحظه ممکن است آغاز شود. یکی از پیغامها عبارت از مصروع اول شنبه و رلن تحت عنوان «آواز پائیز» بود، یعنی همان اخطاری که سرهنگ دوم مایر در مرکز فرماندهی لشکر پانزدهم آلمانها در اول زوئن کشف کرده بود.

در اینوقت رهبران نهضت مقاومت پنهانی انتظار شنیدند مصروع دوم شنبه و رلن و مایر پیغامهای را میکشیدند که اطلاعات قبلی را تأیید میکرد. قرار بود این پیغامها در آخرین لحظه قبل از روز حمله فرستاده شود، ولی حتی در این هنگام، رهبران نهضت مقاومت پنهانی نمی‌دانستند که منطقه دقیق حمله در کجا خواهد بود. مردم عادی که برای این نهضت فعالیت میکردند وقتی از نزدیکی وقوع حمله آگاهی شدند که متفقین فران خرابکاری را بآنها میدادند، یعنی دو پیغام می‌فرستادند که یکی از آنها چنین بود: «هوای سوئن گرم است» و این پیغام ایجاد میکرد که «نقشه سبن» بمنظور تخریب خطوط آهن و تجهیزات عملی شود. پیغام دیگر تحت عنوان «مهرها روی میزند» برای اجراء «نقشه سرخ» و هدف آن قطع خطوط تلفن و تلگراف بود. بتمام رهبران مناطق و شعبات اخطارشده بود که منتظر دریافت این دو پیغام باشند. در این غروب دوشنبه، یعنی شب قبل از حمله، گوینده «بی‌بی‌سی» نخستین پیغام را اعلام داشت و گفت: «هوای سوئن گرم است.. هوای سوئن گرم است.»

من کادر، رئیس اطلاعات قسمتی از ساحل نرماندی (که بعداً بهامه‌ها معروف شد)، در زیر زمین دکان دوچرخه فروشی خود در بایو (۱) خم شده رادیوگوش میداد و در اینجا بود که پیغام راشنید و در نتیجه تأثیر آن تقریباً گیج شد. من کادر این لحظه را هرگز فراموش نمیکند. ولی اگر چه نمی‌دانست که حمله در کجا و چه وقتی صورت

خواهد گرفت ، با وجود این اطمینان داشت که سراجام پس از سالها انتظار ، حمله بوقوع خواهد بیوست .

گوینده رادیومکثکرد ، پس پیغام دوم را که من کادر انتظار شنیدن آن را داشت اعلام نمود و گفت : «مهن‌ها روی میزند ... مهرهاروی هیزند . » بعد از آن پیغام‌های زیاد دیگری از این قبیل فرستاده شد . «کلاه ناپلئون در محفل است . جان ماری رادوست دارد . تیرخواهد گذاشت . » من کادر رادیو را خاموش کرد ، زیرا دو پیغام مربوط بخود را شنیده بود . پیغام‌های دیگر اختارهایی برای سایر گروهها در فرانسه بود . من کادر شتابان بطبقه بالا رفت و بنش مادلن گفت ، «مجبورم بیرون بروم . امشب دیرین میگردم » بعد دوچرخه کوتاه مخصوص مسابقه را بیرون آورد و سوار آن شد تا خبر را بگوش سایر رهبان شعبات برساند . من کادر ، قهرمان سابق دوچرخه سواری با رهای از طرف نرماندی در مسابقات «دور فرانسه» شرکت کرده بود و میدانست که آلمانها جلو او را نخواهند گرفت ، زیرا اجازه مخصوص با داده بودند تا بتوانند بتمرین ادامه دهد .

همه جا رؤسائے شعبات خبر را بگوش اعضاء نهضت مقاومت پنهانی رساندند . هو شیعه نقشه مخصوص خود را داشت و هی دانست چه اقدامی بکند . مردی که رئیس ایستگاه کان بود میباشد ، باتفاق کارگران ، تلمبه آب حیاطها را خراب و قسمت مخصوص بخارلوكو-موتیوها را منهدم کند . دیگری که صاحب کافه بودمی باشی خطوط ارتباطی نرماندی را زین ببرد : دسته چهل نفری او قرار بود سیمهای تلفن را ببرد . دیگری که به قالی استعمال داشت هی بایستی بکار بسیار دشواری دست بزند و آن منفجر کردن خطوط آهن از شر بورگ کتا پاریس بود . در اینجا فقط ما بعنوان نمونه ، وظیفه چند دسته را ذکر کردیم . اعضاء نهضت مقاومت پنهانی کار سختی در پیش داشتند . وقت آنها کم بود و نمی‌توانستند حملات خود را قبل از غروب آغاز کنند ولی در همه‌جا ، از بریتانی گرفته تا مرازهای بلژیک ، افراد خود را آماده می‌کردند و امیدوار بودند که حمله متفقین در قسمت آنها صورت گیرد .

بسیاری از آن اشخاص نمی‌دانستند که پیغام را چگونه اجراء کنند. در شهر کوچک گران کان نزدیک دریا تقریباً میان ساحل امدها و یوتا، زان هاریونی خواست اطلاعات مهمی را بلندن بر ماندنی دانست چگونه این کار را انجام دهد و آیا وقت کافی خواهد داشت یا نه. در بعداز ظهر آنروز، رفای او خبر داده بودند که چند توب ضیحه‌ای با آن حوالی رسیده است و هاریون برای اطمینان داشتن با دوچرخه آنجا رفته بود و می‌دانست که اگر آلمانها جلوی اورابگیرند خواهد توابست عبور کند، زیرا یکی از شناسنامه‌هایی که وی برای چنان موقعیتهاي داشت نشان می‌داد که وی در « دیوار اتلانتیک » کار می‌کند.

ماریون از دیدن توبهای ضد هوایی و قسمتهایی که در تیررس آنها قرار داشت بوحشت افتاد. در آنجا همه‌ نوع توب که تعداد آنها بهبیست و پنج عراده می‌رسید دیوه می‌شد و آلمانها آنها را بطریقی می‌گذاشتند که نواحی هایین مصب رودخانه وین در اطراف گران کان در معرض آتش آنها قرار گیرد. توپی‌های سرعت و حرارت زیاد کار می‌کردند و اقدامات آنها باعث نگرانی ماریون می‌شد. زیرا معنی آن چنین بود که حمله متفقین در آنجا روی خواهد داد و اینکه آلمانها بطریقی از نزدیک بودن آن حمله آگاه شده‌اند.

ماریون نمی‌دانست که توبهای متعدد برآهی مشرق‌که هواپیماهای موتوردار و بی‌موتور متفقین و حامل چتری‌باز در ظرف بیست و چهار ساعت آینده از آنجا عبور خواهند کرد. با وجود این، اگر در فرماندهی عالی آلمانها کسی از این موضوع خبر داشت آنرا بسرهنگ کیس تو سکی، فرمانده توبهای منکور، ابلاغ نکرده بود، و این شخص نمی‌دانست که جرادوه‌زار و پانصد نفر سریزی درست او را شتابان به آنجا فرستاده‌اند ولی کیس تو سکی باین نقل و انتقالهای سریع عادت داشت: یک وقت سریزی را به منطقه قفقاز فرستاده بودند و از آن ببعد هیچ واقعه‌ای باعث تعجب او نمی‌شد.

زان ماریون آهسته از کنار سریزی که کارمی‌کردن باد و چرخه گذشت و از خود پرسید چگونه می‌تواند این اطلاعات مهم را بمرکز

فرماندهی زیل ، معاون قسمت جاسوسی نظامی نرماندی ، که مرکزش در کان ، در پنجاه میلی بود ، برگشته . ماریون بعلت آنکه کار زیادی داشت نمی توانست شعبه خود را ترک کند . بنابراین تصمیم گرفت که پیغام را بوسیله چند قاصد به من کادر در بایو بفرستد ، و اگر چه می دانست که این عمل چند ساعت طول خواهد کشید ، ولی اطمینان داشت که من کادر ، در صورت داشتن وقت ، پیغام را به کان خواهد فرستاد .
 ماریون مایل بود که خبر دیگری را بلندن برساند . این خبر مثل قضیه توهیهای ضد هوائی اهمیت فداشت و فقط تایید اطلاعاتی بود که وی چند روز قبل درخصوص محل نصب چندین توپ بر پر تگاههای مرتفع پوانت دوهوك فرستاده بود . ماریون می خواست دوباره بلندن اطلاع دهد که توهیه انتزاع نصب نشده اند و در دو میلی محل قرار دارند . (با وجود کوششهای بسیاری که ماریون برای مطلع ساختن لندن بعمل آورد ، در روز حمله متفقین ۱۳۵ سرباز از ۲۲۵ سرباز آمریکائی کشته شدند .)

سه شنبه ششم میونیگ برای چند تن از اعضاء هفتم مقاومت پنهانی که از نزدیک شدن حمله اطلاع نداشتند دارای اهمیت مخصوصی بود ، زیرا زیل می بایستی در آن روز در پاریس با رؤسای خود ملاقات کند و در همین روز نیز در ترنی که بپاریس می رفت نشسته بود ، و می دانست که هر لحظه ممکن است که طبق «نقشه سبز» ترن را از خط خارج کند زیل اطمینان داشت که حمله در روز سه شنبه بوقوع نخواهد بیوست و اگر همچنین باشد در ناحیه او روی نخواهد داد . با خود می گفت اگر قرار باشد حمله در نرماندی صورت گیرد ، رؤسایش او را احضار نمی کردد .

ولی نزدیک شدن این تاریخ او را نگران می ساخت . بعد از ظهر آن روز ، یکی از رؤسای شعبات در کان که مکونیست بود با او گفته بود که در صبح روز ششم حمله روی نخواهد داد . پیش بینیهای این مرد سابق صورت تحقق پیدا کرد و اکنون چنین سوالی بخاطر زیل رسید که آیا آن مرد مستقیماً از همسکو خبر گرفته است یا نه ؟ ولی نتیجه گرفت که اینطور نیست . زیرا بعد بمنظمش می آمد که روسها عمدآ نقشه های متفقین را با افشاء

راز آنها بمخاطره بیندازند.

برای زانین بوatar ، نامزدزیل ، که در کان اقامت داشت ، سه شنبه خیلی دیر فرا می رسید . سال بود که این دختر بیش از شصت خلبان متفقین را در آپارتمان خود پنهان کرده و سپس آنها را نجات داده بود . این کار خطرناک اعصاب اور اخرابی می کرد و اگر اشتباهی روی می داد آلمانها او را جلوی مسلسل می گذاشتند . زانین امیدداشت که پس از سه شنبه نفسی براحت بکشد ، زیرا قرار بود در این روز دونفر خلبان انگلیسی را که در هواپیماهای آنها در شمال فرانسه سرنگون شده بود بجاده فرار راهنمایی کند . این دونفر پائزده روز در آپارتمان او گذراند بودند و زانین امید داشت که بخت مجدداً با او یار شود .

با بعضی ها بخت یار نشده بود . مثلاً خانم لوشوالیه و شوهرش در دوم زوئن بوسیله پلیس مخفی آلمان توقیف شده بودند ، زیرا او سایل فرار بیش از صد خلبان متفقین را فراهم کرده بودند . یکی از بیچه های دهکده خود آنها قبیه را به پلیس خبر داده بود . در این وقت این خانم در زندان کان انتظار ساعتی را می کشید که خود و شوهرش اعدام شوند .

۱۳

اندکی قبل از ساعت نه صبح ، در حدود دوازده کشتنی کوچک در ساحل فرانه آهسته سینه امواج را می شکافتند و باندازه ای نزدیک ساحل حرکت می کردند که می توانستند منازل نرماندی را در کمال وضوح ببینند . دشمن کشتنی ها را ندید و آنها پس از اتمام وظیفه خود که جمع کردن میان بود باز گشتند .

این دسته کوچک طلایه بزرگترین ناوگان در تاریخ بود . در میان امواج خاکستری و خروشان دریای مانش ، صدها کشتنی آماده حمله بارویای هیتلر بودند . پنج هزار کشتنی مختلف بصورت ده صفحه در آمده بود و طول هر صفحه بیست میل میرسید . در میان آنها کشته های تند رو مخصوص حمله و کشته های کوچک کندر و باربر و سفائن کوچک اقیانوس پیما و کشته های کوچک بخاری مخصوص دریای

هانش و نفت کشتهای کارگرده و کشتیهای ویژه بیماران و هزاران کشته دیگر دیده می‌شد. همچنین صفوں بی‌پایانی از کشتی‌های مخصوص بیاده کردن سری باز در حرکت بود. بسیاری از آنها قایقهای راکه تعدادشان بهزار و پانصد می‌رسید حمل می‌کردند. در جلوی کشتیها و همین جمع-کنها، کشتی‌های کوچک ساحلی، و موتور لنجهای پیش می‌رفتند. برای حفاظت کشتی‌ها بالونهای برفراز آنها قرار داده بودند و هواپیماهای جنگی در زیر ابرهای غرق‌گنان حرکت می‌کرد. در دو سوی این ناوگان صفوں سهمگینی از هفتصد و دو کشتی جنگی پیش می‌رفت.

در میان آنها ناو آمریکائی مزرگی بنام آگتا در تحت فرماندهی دریادار گرگ پیشاپیش کشتی‌های آمریکائی جلو می‌رفت که عبارت از بیست کشتی عازم سواحل آمدها و یوتا بود. درست چهار ماه قبل از حمله ژاپونی‌ها به پرل هاربور، این کشتی زیبا روزولت را بخلیج آرامی در آبهای کانادا برد و در اینجا بود که یکی از ملاقاتهای تاریخی میان روزولت و چرچیل صورت گرفت. سپس کشتی‌های جنگی دیگری که پرچمها را برافراشته بودند در کمال عظمت جلو می‌رفتند و از آن میان می‌توان نوادا را نام برد که ژاپونی‌ها در پرل هاربور آنرا جزء کشتی‌های غرق شده پنداشته بودند.

در جلو سی و هشت کشتی انگلیسی و کانادائی که بموی سواحل تمشی و جنوب طلا پیش می‌رفت، یکی بنام سیلا دریادار و یان را حمل می‌کرد که ناو آلمانی باسم بیمارگ را غرق کرده بود. در نزدیکی او رزم ناو انگلیسی با اسم اجکی حرکت می‌کرد. این کشتی یکی از سارزم ناوی بود که در سال ۱۹۳۹ کشتی آلمانی گراف اشیه را در بندر مونته ویده او (۱) باعماق اقیانوس فرستاده بود.

در کنار کشتی‌ها انواع و اقسام کشتی‌های دیگر از قبیل ناوهای کوچک و از درافکنها کوتاه و ضخیم و ناوکنهای ظریف حرکت می‌کرد. تعداد زیادی ناوکن آمریکائی و انگلیسی، چند کشتی

کانادائی و نروژی و حتی لهستانی نیز دیده می شد . کشتی های منکور با هستگی و سنگینی از دریا ای ماش و از راهی که قبلاً بدقت تعیین شده بود می گذشتند . سفائن انگلیسی از بنادر انگلستان خارج می شدند و از کنار ساحل در حالی که بدو صفت تقسیم شده بودند پیش می رفتند و بعد در ناحیه ای در جنوب انگلیس که محل تلاقی آنها بود بیکدیگر می بیوستند . از آنجا نیز مقسم می شدند و هر یک بسوی ساحل معینی که قرار بود در آنجا سر باز پیاده کنند عزیمت می کردند . از محل اجتماع کشتی هادر جنوب انگلیس ، قافله های از کشتی از پنج میل که بوسیله اجسام شناور در روی آب مشخص شده بود عبور می کردند و بجانب فرانسه می رفتند و چون به آبهای نرماندی می رسیدند پنج میل مبدل به می شد و هر دو میل بیک ساحل منتهی می گردید . یکی از این دو میل برای کشتی های کنده و دیگری برای کشتی های تندر و اختصاص داشت . در نزدیک جبهه ، در پشت میان جمع کنها و وزم ناوها و ناو شکنها ، پنج کشتی فرماندهی پر از رادار و آتش در حرکت بود و در واقع مراکز عصبی حمله را تشکیل می دادند .

همه جا کشتی بچشم می خورد و کشتی نشتگان هنوز هم این منظره را « موئر ترین و فراموش نشدنی ترین » منظره عمر خود می دانند .

سر بازان : با وجود ناراحتی ها و مخاطراتی که در پیش داشتند باز از این که سرانجام سوار کشتی شده اند خوشحال بودند و اگر چه هنوز بعضی ها احسان ناراحتی می کردند ، ولی قدری از پریشانی آنها کاست شده بود . دیگر همه کس می خواست که تکلیف کار یکسرا شود ؛ سر بازان ، در روی کشتی های مخصوص پیاده کردن قوا بخشکی ، آخرین نامه های خود را در دریا می ذوشتند ، ورق بازی می کردند و جلسات طولانی تشکیل می دادند . سرگرد دالاس بخاطر دارد که کشتی ها بسیار مشغول بودند .

در یکی از کشتی ها ، کشیشی مجبور شد تمام سر بازانی را که برقمهای مذهبی گوناگون و استگی داشتند رهبری کند . توضیح آنکه

یک افسر کلیعی از او خواهش کرد که بیش نمازی سربازانش را بعده بگیرد تا «از خدائی که تمام ماخواه پرستان و خواه کاتولیک و خواه کلیعی او را می پرستیم خواهش کنیم که مأموریت ما را قرین موقیت کند و در صورت امکان ما را صحیح و سالم بخانه بازگرداند.» کشیش با کمال میل پذیرفت نزدیک غروب، یکی از کشی‌ها با علامت نشان داد که «اجراء مراسم مذهبی اذاعمه دارد.»

بسیاری از سربازان ساعات اولیه مسافت را با آرامش گذراندند. عده‌ای سر بگریبان تفکر فرو برداشت و سپس از موضوعاتی سخن گفتند که انسان معمولاً در دل خود نگاه می‌دارد. بسیاری از آنها یاد دارند که بترس خود اعتراضی کردن و با کمال صراحت از موضوعات شخصی سخن به میان می‌آورند. بعضی‌ها در این شب عجیب بدور هم جمع می‌شدند و اسرار دل خود را باید اشخاص ناشناش فاش می‌کردند. یکی از مهندسان می‌گوید: «خیلی راجح بخانواده‌های خود و تجارب گذشته و پیاده شدن بخشکی حرف زدیم.» در روی عرشة من طوب این کشی مهندس مذکور با پرسکی که نامش را هرگز ندانست مشغول گفتگو شد و می‌گوید: «این پیشک با زنش که مدل نقاشی بود دعوا داشت. زنش می‌خواست طلاق بگیرد. جوان بیچاره سخت پریشان بود. می‌گفت بایدتا وقت مراجعت او صبر کند. یادم هست در ضمن گفتگوی ما جوانی که در آن نزدیکی با خود زمزمه می‌کرد گفت که هرگز در گذشته با آن خوبی آواز نخوانده بود و در حقیقت از این موضوع لنت می‌برد.» در یک کشی، سربازی با سرجوخه‌ای که در شمال افریقا و سیل و ایتالیا چنگیده بود مشغول گفتگو شد و از او پرسید: «سر جوخه، راستی فکر می‌کنی که بتوانیم زنده بمانیم؟» سرجوخه پاسخ داد:

«غصه کشته شدن را نخور. سربازهای دسته من بفکر روزی هستند که وارد جنگ بشوند.»

سر باز دیگری روی یک کشی بخاری با دوستش مشغول تمادای منظره غروب بود و از دینن صفوف طویل کشی‌ها تعجب نمی‌کرد: زیرا فکرش متوجه پرگاههای بوانت دوهوك بود. ناگهان روبروی فیش

طولا نی ترین روز

کرد و گفت، «هیچ امیدنباشد داشته باشیم که از این جنگ جان سالم
بلدر ببریم.»

دوستش پاسخ داد :

«تو آدم لعنتی بدینه هستی !

دیگری در جواب گفت :

«شاید اینطور باشد ، ولی فقط یکی از ما دونا زفده خواهیم

ماند .

رفیقش تحت تأثیر حرف او قرار نگرفت و پاسخ داد

«وقتی مجبور می شوی بروی باید بروی .»

بعضی از سر بازان کتاب می خوانندند . سر جو خدای که فکر شد
در اطراف جیپش دور می زد نمی توانست حواسش را متمن کن کند و
می ترسید که جیپش پس از خروج از کشتی ، پر از آب بشود. دیگری
می کوشید کتابی را که بنظرش بسیار جالب می آمد و تحت عنوان «یک
دوشیزه و یک میلیون مرد» بود زود تمام کند . کشیشی در یکی از کشتی -
های انگلیسی تعجب می کرد که یکی از افراد نیروی دریائی غزلیات
هوراس (۱) را بزمیان لاتین می خواند . ولی خود کشیش شب را بخواندن
شرح حال می کل آتر (۲) گذرانید . یک سروان کانادائی کتابی می خواند
که در این شب بسیار بجا و مناسب بود . توضیح آنکه سروان منکور
برای تسلکن اعصاب که خود و یکی از افراد ، مزمور بیست و یکم
از توارات را یدا کرده بود و بصدای بلند می خواند که : «خداؤندشان
من است . نمی خواهم که .... الخ»

تمام جریاناتی که در کشتی می گذشت هیبت آور نبود ، بلکه
شوخی و تفریح نیز در آن وجود داشت . در عرشه یک کشتی انگلیسی ،
چند تن از تفنگ داران طنابهای بندکل آویختند و در برابر چشمان
حیرت زده رفقاء خود با آن طنابها از اینسوی کشتی پا آنسو مشغول

1 - H. Horace - ۸۴۵ قبل از میلاد

2 - Michel - Ange - نقاش و پیکر تراش ایتالیائی (۱۵۶۴)

تاب خوردند. در یک کشته کاتادائی، عده‌ای از سربازان بدست افشاری و پاکویی و آواز خوانی برداختند. گروهبان دولاسی اهل ایرلند که در ارتش انگلیس خدمت می‌کرد چنان تحت تأثیر آهنگی که بوسیله‌ئی انبان نواخته‌می‌شد، قرار گرفت که موقعیت خود را فراموش کرد و بپا خاست و جام خود را بسلامتی ایمون دوالرا^(۱) نوشید و گفت این بخاطر آنست که او «مارا از جنگ بر کنار داشته است». بسیاری از اشخاص با آنکه ساعات متعادلی در فکر زندمانند خود بودند، باز برای رسیدن با محل بی‌تابی می‌کردند، زیرا مسافت با قایق برای آنها بدتر از ترس مقابله با آلمانها شده بود. توضیح آنکه نا خوشی دریا مثل طاعون در میان کشته‌ها شیوع یافته بود. هر سربازی قرصهای مخصوص ضد ناخوشی دریا بانضم پاکتها را همراه داشت. از لحاظ نظامی این اقدام مهمی بود ولی کفايت نمی‌کرد. یکی از سربازان می‌گوید که پاکتها مخصوص استفراغ و کلاههای حلبی و سطلهای آتش نشانی همه پر شده بود. انسان روی عرشهای فولادین نمی‌توانست بایستد و سربازان می‌گفتند: «اگر می‌خواهند کشته شویم، باید ما را زودتر از کشته بیاده کنند».

در چندگشتی مخصوص بیاده کردن سرباز، عده‌ای چنان حاشان خراب شده بود که می‌خواستند خود را بدریا بیندازند. شخصی از دیگری تقاضا می‌کرد کمر بندش را رها کند تا در آب بجهد. یک ملوان انگلیسی می‌گوید که تمام پاکتها مخصوص استفراغ پر شده و فقط یکی باقی مانده بود و آنهم دست بدست سربازان می‌گشت.

بسیاری از نفرات در نتیجه ناخوشی دریا از خوردن غذای خوب محروم ماندند. طبق ترتیب قبلی، تمام کشته‌ها بهترین خوراک ممکن را تهیه کرده بودند. صورت غذائی که سربازان آنرا «آخرین غذا» می‌نامیدند در هر کشته فرقی کرد و اشتهای سربازان هم متفاوت بود.

Eamon de Valera^۱ میهن پرست ایرلندی که از سال ۱۹۳۷ تا ۱۹۴۴ رئیس جمهور ایرلند و از مخالفان انگلیس بود و از دخول در جنگ علیه آلمان خود داری کرد.

طولانی ترین روز

در یک کشتی، سروان اسمیت، از لشکر بیست و نهم، غذائی شامل بیفتنک با تخم مرغ و بستنی و توت فرنگی خورد، ولی دو ساعت بعد که حالت خراب شد، دو دستی بردۀ کشتی چسبید. سروان دیگری هفت دقۀ خوراک جوجه خورد و ناراحت نشد. یکی از گروهبانها هم حالت خوب بود و اگر چه مقداری ساندویچ و قهوه ذخیره کرده‌ولی باز گرسنه بود. یکی از رفقاش مقدار زیادی کمپوت مخلوط میوه قایید، ولی چهار نفر دیگر آنرا برایش تمام کردند.

گروهبان دیگری در روی یک کشتی انگلیس هیچ ناراحتی نداشت. چون تعداد زیادی فرمان ضد فاخوشی دریا بلعیده بود و تمام مسافت را در خواب گذراند.

سریازان با وجود ترس و ناراحتی مشترک، جریاناتی را در کمال وضوح بخاطر دارند. یکی از آنها فراموش نکرده است که جگونه آفتاب یک ساعت قبل از غروب از میان این پدیدار شدوبکشی تابید. عده‌ای از سریازان پیور گروهبان را این گرد آمدند و بیست و دو ساعله شدن او را تبریک گفتند. سریاز وظیفه‌الن که بفکر سیارو و دیوار خود افتاده بود آتشب را برای قایقرانی در رودخانه می‌سیبی عناسب می‌دانست.

در تمام کشتیها، اکثر مردانی که ورق تاریخ را در میبددهم برگداندند مشغول استراحت بودند. کیفر، کماندوی فرانسوی، در آنحال که پتو را بر روی خود می‌کشید، بیاد دعائی افتاد که استلی (۱) در نبرد اجھیل در انگلیس سال ۱۶۴۲ خوانده بود، باین مضامون که: «خدایا، می‌دانی که در این روز چقدر مشغول خواهم بود، پس اگر من ترا فراموش کنم، تو من از یاد نبر.» کیفر پس از خواندن این دعا پتو را بسر کشید و بخواب رفت.

لحظه‌ای پس از ساعت ده درربع بعد از ظهر، سرهنگ دوم

Astley-1 ۱۶۵۲-۱۵۷۹) از سرداران چارلن اول پادشاه انگلیس بود و در نبرد اجھیل (Edgehill) (که میان پادشاه و مخالفان در گرفت شرکت کرد.

مایر ، رئیس عملیات ضد جاسوسی لشکر پانزدهم آلمان ، سراسیمه از اداره بیرون آمد . در دستش مهمترین خبری بود که آلمانها در طی جنگ دوم کسب کرده بودند . مایر اکنون می‌دانست که حمله در ظرف بیست و چهار ساعت روی خواهد و مطمئن بود که آلمانها با دردست داشتن این خبر می‌توانند متفقین را بدربایا بینند . توضیح آنکه «بی‌بی‌سی» مصرع دوم پیت‌ورلن یعنی «قلب‌من را با کندی یک - نواختی معروض می‌کند» را برای اعضاء نهضت مقاومت پنهانی در فرانسه ارمال داشته و این پیغام بدنست آلمانها افتاده بود .

مایر شتابان وارد اطاقی شد که زنرال زالموت ، فرمانده لشکر پانزدهم ، با رئیس ستاد خود و دو نفر دیگر در آنجا بریج بازاری می‌کرد و نفس زنان گفت ، «زنرال ، این قسمت دوم پیغام است!» زالموت لحظه‌ای فکر کردو بند فرمان داد که لشکر پانزدهم بحال آماده باش در آید . پس از آنکه مایر بعجله از اطاق بیرون رفت ، زالموت دوباره نظری بورقه‌ای که در دست داشت انداخت و گفت: «من مسن‌تر از آنم که از این موضوع بهیجان بیایم .»

مایر و همکارانش بیدرنگ بمراکز فرماندهی فرزندشتدت با تلفن خبر دادند و از آنجا نیز خبر بگوش هیتلر رسید . همچنین در یک‌زمان ب تمام مرآکز فرماندهی بوسیله نله‌تایب خبر داده شد . بار دیگر ، بعلی که تاکنون معلوم نیست ، بلشکس هفتم خبری ندادند برای کشته‌های متفقین چهار ساعتی بیش نمانده بود که به پنج ساحل فرماندی برسند . هه ساعت بند هر چنده هزار نفر چتر باز روی کشتزارها یعنی در منطقه لشکر هفتکه از قصد حمله آگاه نشده بود فرود آمدند .

سریاز وظیفه شولتس خود را آماده حرکت می‌کرد . او نیز مثل سایرین در فرودگاه در لباس چتر بازان بود و چتر نجاتی روی بازوی راست دیده می‌شد . صورتش از زغال سیاه شده بود و سرش را مثل مایر چتر بازان در این شب بسبک سرخ پوستان ایره -

طولانی ترین روز

کوی(۱) تراشیده و فقط در پشت کله‌اش مقداری مو گذاشته بود. در اطرافش اسباب و لوازم کارش دیده می‌شد و از هر جهت آماده بود. ازدواهزار و پانصد دلاری که چند ساعت قبل داشت اکنون بیش از بیست دلار باقی نمانده بود.

در این هنگام، سربازان منتظر بودند که کامیونها بیایند و آنها را نزدیک هواپیماها ببرند. یکی از دوستان شولس از گروهی که مشغول بازی طاس بود جدا شد و دوان دوان بنزد او آمد و گفت: «زوبدباش، بیست دلار بمن بده!»

شولس پرسید: «برای چه؟ تو که معکن است کنته شوی.» رفیقش ساعت مچی خود را باز کرد و گفت: «اینرا بتومیدهم.»

شولس یاد یافت و آخرین بیست دلاری خود را باورداد. پس از آنکه دوستش بعجله دوباره مشغول بازی شد، شولس نظری ساعت دوستش انداخت و دیدارز طلا و مخصوص فارغ‌التحصیل‌هast و اسم آن شخص و مطلبی از پدر و مادرش در پشت آن حک شده است. نانگهان یکی فریاد زد: «بسیار خوب، برویم.»

شولس اسباب خود را برداشت و باتفاق سایر چتریان از آشیانه هواپیما خارج شد. ضمن سوارشدن بکامیون، دوستش را دید و گفت: «بیا ساعتن را بگیر. من دو تا ساعت لازم ندارم.» بنابراین شواعش بجن تسبیحی که مادرش فرستاده بود چیزی نداشت و تصمیم گرفت آنرا با خود ببرد.

کامیونها از فرودگاه گذشته بکثار هواپیمائی که منتظر بودند رسیدند.

در سرتاسر انگلیس، سربازان متفقین سوار هواپیماهای موتوردار و بی‌موتور می‌شدند. هواپیماهای حامل نفراتیکه می‌بایستی راهرا برای فرود آمدند مایر چتریان روش کنند قبل از حرکت کرده

— Troquois_1 قبیله‌ای از سرخ پوستان که در غرب و شمال

نيويورك می‌زیستند.

گرنیوس راین

بودند. در نیویری، آینه‌هاور باتفاق چندتن از افسران و چهارنفر خبرنگار مشغول تماشای نخستین دسته هواپیما بود که آماده پرواز می‌شد. آینه‌هاور بیش از یک ساعت با سریازان گفتگو کرده بود. عملیات چنگی چتریازان بیش از سایر مراحل حمله بنظرش دشوار و پر از خطر می‌آمد، و حتی عده‌ای از فرماندهان ستاد او عقیده داشتند که حمله از طریق هوا ممکن است بیش از هشتاد درصد تلفات داشته باشد.

پس از آنکه آینه‌هاور با سرلشکر مکسول تیلار (۱) فرمانده لشکر صد و یکمین، تودیع کرد، سرلشکر مذکور برای افتاد ولی ضمن راه رفتن خیلی خشک حرکت می‌کرد، زیرا بعداز ظهر آنروز را بتوب‌بازی گذرانده و بی‌زانوی راستی قطع شده بود و اگر آینه‌هاور این قضیه را میدانست، ممکن بود باو اجازه حرکت ندهد.

پس آینه‌هاور بتماشای هواپیماهای که آهسته بهوا بر می – خاستند پرداخت. هواپیماها پشت سرهم در تاریکی فرو می‌رفتند و ضمن دور زدن روی فرودگاه دسته دسته می‌شدند. آینه‌هاور که دستها را در تمجیب فرو برده بود خیره باشان تاریک می‌نگریست، و در آنحال که هواپیماها غرش‌کنان بسوی فرانسه می‌رفتند، مولو خبرنگار بصورت فرمانده عالی نگاه کرد و دید که جسمانش از اشک پر شده است.

چند دقیقه بعد، سریازانی که در گشتهایها بودند مدادی غرش هواپیماها را شنیدند که هر لحظه بلندتر می‌شد این هواپیماها موج موج از بالای سرشار می‌گذشتند. در روی گشته آمریکائی هرندان ناوگان فار و چندتن دیگر در کمال سکوت چشم باشان تاریک دوخته بودند. پس از آنکه آخرین دسته هواپیماها عبور کرد، یک دود زرد مشعابی بقهوهای از میان ابرها چشمک زد و نقطه نقطه و یک خط که طبق مورس (۲)

Maxwell Taylor - ۱

روشی است که طبق آن نقطه و خط وغیره مرا در –

طولانی ترین روز

حروف V یعنی پیروزی (۱) را نشان میداد علامت داد.

تلگراف بجای حروف بکار می‌برند. مورس یک‌نفر آمنیکائی بود که
تلگرافرا اختراع کرد (۱۸۷۲ - ۱۷۹۱)
Victory - ۱

بخش دویم

شب

۱

ماه بدرون خوابگاه زن شست ساله‌ای بنام لورو که درست
مراگلین (۱) مدیره دستانی بود می‌تابید. پیزنان آهسته چشمان
خود را بازکرد و دید که روی دیوار مقابل رختخوابش نورهای
سفید و قرمی باهستگی چشمک می‌زنند. خانم لورو ناگهان روی رخت-
خواب نشست و خیره نگریست، مثل این بود که نورها آهسته از
دیوار فرو می‌چکند!

پیزنان پس از آنکه از آن حال تعجب باز آمد، درک کرد
که در حقیقت به انعکاسات نور در آئینه بزرگ روی میز آرایش خود
نگاه می‌کند. در آن لحظه نیز غرش هواپیماها و صدای ترکیدن
مواد منفجره و ترق تقویتیهای ضد هوایی را از دور شنید و می‌اصیمه

بسوی پنجه رفت.

در نقطه دور دستی از ساحل، خوشهاشی از شعله در آسمان دیده می‌شد. نور منخی ابرها را رنگین کرده بود. مواد منفجره با رنگ سرخ روشن محترق می‌شد و نور گلوله‌ها برنگ نارنجی و سبز و زرد و سفید بهشم می‌خورد. بنظر خانم لورو چنین می‌آمد که شربورگ، واقع در بیست و هفت میلی، دو باره بمباران می‌شود، و خوشحال بود که در دهکده آرامی زندگی می‌کند.

مدیره دبستان کفشها را بیا و لباس خانه را بتن کرد و از طریق آشیز خانه و دری که در پشت واقع بود عازم رفتن مستراح‌تلوی حیاط شد. باغ خانه بسیار آرام و درنتیجه شعله‌ها و نور ماهتاب مثل روز روشن شده بود. در کشتزارهای پن از خار و خلنگ صدائی شنیده نمی‌شد، ولی در آن، سایه‌های دراز بهشم می‌خورد.

خانم لورو هنوز چند قدمی پر فداشته بود که غرش هوا - بیماهائی که بطرف شهر می‌آمدند بلند شد و ناگهان تمام تویهای ضد هوایی بصدأ در آمد. بیرون وحشت زده و شتابان بزرگ درختی بناء برد. هواپیماها در حالیکه در ارتفاع کم پرواز می‌کردند می‌رسیدند و در همان لحظات آتش تویها با آسمان پرمی خاست، بطوریکه گوش خانم لورو نزدیک بود که بشود. ولی نقریباً بطور ناگهانی صدای هواپیماها خاموش و تیر اندازی تویها قطع شد، مثل اینکه واقعه‌ای روی نداده بود و دوباره سکوت برقرار گردید.

در اینوقت بود که پیش زن صدای خش خش روی سر شنید و چون ببالا نگریست، دید که چتر نجاتی با شیشی بزرگی در زیر آن بطرف باغ پائین می‌آید. لحظه‌ای ماهتاب قطع شد و در آنحال سکنی چتر باز آمریکائی که وظیفه‌اش پیدا کردن راه بود با سر در میان باغ افتاد. خالم لورزو مثل منگ بر جا خشک شد.

چتر باز هیجده ساله بسرعت چاقوئی را از جیب بیرون آورد و خود را از چتر نجات جدا کرد و کیسه بزرگی را بدلست گرفت و سر با ایستاد. در این وقت بود که چشمش بخانم لورو افتاد. هر دو چند لحظه بیکدیگر خیره شدند. بنظر خانم فرانسوی، این چتر-

باز بسیار وحشت انگیز آمد ، زیرا قدش بلند و ظرفی و صورتش با رنگ سیاه شده بود . بطوریکه دماغ و استخوانهای گونه او بیشتر بر جسته بمنظلمی آمد . این سرباز مقدار زیادی اسلحه و مهمات با خود داشت . سپس در آن حال که پیر زن با وحشت می نگریست ، آن شیع عجیب بعلامت سکوت انگشت بر لب نهاد و بستاناب نا پدیدید شد . در آن لحظه بود که خانم لورو بحرکت در آمد و دامن خود را بدلست گرفت و هر اسان باطاق بر گشت . آن جوان از شخصیت دسته چتر بازان آمریکائی بود که در نرماندی فرود آمده بود (۱) ساعت دوازده و نیم را نشان می داد : سه شنبه ششم ژوئن یعنی موقع حمله فرا رسیده بود .

در تمام آن منطقه چتر بازان فرود آمده بود . این بیش روای حمله که عبارت از یک دسته جوان و شجاع بودند وظیفه داشتند که منطقه فرود آمدن سربازان را تعیین کنند و در مدرسه مخصوص ذیز نظر ژنرال جیمز تعلیم یافته بودند که با آنها همیشه می گفت : « وقتی

۱ - در ماه ژوئن ۱۹۴۶ که یعنوان خبرنگار جنگی کار می کردم ، با خانم لورو مصاحبه ای بعمل آوردم . پیر زن نام این چتر باز یا دسته او را نمی دانست ، ولی فشنگهایی بمن نشان داد که هتوز در جا فشنگی قرار داشتند و آنها را چتر بازان آمریکائی بزمیان انداخته بود . در سال ۱۹۰۸ وقتی بنویشن این کتاب و مصاحبه با شرکت کنندگان در حمله پرداختم ، فقط توانستم ده دوازده تا از چتر بازان راهنمای را پیدا کنم . یکی از آنها با اسم مرفنی - (Murphy) که فعلا وکیل دادگستری در بستون است بمن چنین گفت ، « پس از بزمیان خوردن ، چاقویم را از میان جکمهام بیرون آورد و خودم را از بندها جدا کرم ، ولی بیرون آنکه ملتافت بشوم ، چند حلقه ای را که شامل سیصد فشنگ بود نیز قطع کرم . » قصه او از هر جهت با آنچه خانم لورو در چهارده سال پیش بمن گفت مطابقت می کند .

طولانی قرین روز

در نهادنی پائین می‌آید ، فقط یک رفیق خواهد داشت و آنهم خداست .» در هر حال میباشی از ایجاد غوغای پرهیزند زیرا مأموریت خطیر آنها مربوط باین بود که با سرعت و در خفیه کار کنند .

ولی چتر بازان از همان ابتدای کار با اشکال مواجه شدند . هواپیماهای داکوتا چنان با سرعت از روی هدفها گذشتند ، که آلمانهادر آغاز آنها را هواپیماهای جنگنده دانستند و چون ناگهانی مورد حمله قرار گرفتند توبهای ضد هوایی را بکار انداختند و بدون گرفتن هدف مقادیر زیادی گلوله و خمیاره با آسمان پرتاب کردند . یکی از چتر بازان در حال فرود آمدن با خونسردی شاهد « قوهای زیبای گلوله های رنگینی بود که از زمین بلند می‌شد » و اورا بیاد چهارم زوئیه (۱) می‌انداخت . بعقیده او این قوهای « خیلی قشنگ بود . »

قبل از آنکه سر باز وظیفه جو نزدین برد ، هواپیمای او مورد اصابت گلوله قرار گرفت . گلوله بدون وارد آوردن خسارات زیاد به هواپیما خورد ، ولی نزدیک بود خود جو نزد را بکشد و در آنحال که سر باز وظیفه دوس یا مقدار زیادی اسباب بمیان هوا پرید ، از دیدن دفعهای گلوله که از کنار گوشش رد می‌شد سخت بوحشت افتاد و چون گلوله های از میان چتر نجات می‌گذشتند ، وی تکان خوردن چتر نجات خود را احساس می‌کرد . بعد یک رشته گلوله پشت س هم از میان تجهیزاتی که در مقابل او بود گذشت . خود او بطور معجزه آسا جان به سلامت پدر برد ، ولی در کیسه اش سوراخ بزرگی بیدا شد .

شدت تیراندازی توبهای باندازه ای بود که بسیاری از هواپیماها از میز خود منحرف شدند . از صدو بیست نفر چتر باز راهنمای فقط سی و هشت نفر مستقیماً روی هدف فرود آمدند . بقیه آنها در چند میلی هدف یاد رمیان گشتن ارها ، داغها ، جویها ، باطلها و یاروی درختها و بامها افتادند . اگر چه بسیاری از آنها از سر بازان کار آزموده بودند ، ولی باندازه ای گیج شده بودند که نمی‌دانستند در کجا

۱- جشن استقلال ممالک متحده آمریکای شمالی .

قرار دارند . بینظر آنها کشتزارها کوچکتر ، خار و خلنگها بلندتر و راهها پاریکتر از آن می آمد که ماهها در روی نقشه دیده بودند . در آن لحظات مخوف سرگردانی ، بسیاری از سربازان بکارهای احمقانه و حتی خطرناک دست زدند . مثلاً یکی از آنها پس از فرود آمدن فراموش کرد در کجاست و یکی از چراگهای بزرگی را که همان روش کرد ، زیرا می خواست بداند آن چراغ کار می کند یانه . ناگهان تمام کشتزار روشن شد و او بیش از حمله آلمانها بوحشت افتاد . سروانی که میان پیراگاهی سقوط کرده بود چشمی بشیئی سیاهی افتاد که در تاریکی باو حمله می آورد . سروان می خواست اورا بکشد ولی ناگهان صدای گاوی بگوشی خورد .

چتریازان گذشته از آنکه خود بوحشت افتادند ، اهالی نرماندی را هم ترسانندند و آلمانیهائی را نیز که آنها را دیده بودند گیج و سرگردان کردند . دو چتریاز در خارج از مرکز فرماندهی یک سروان آلمانی یعنی در پنج میلی نزدیکشون منطقه فرود آمدن افتادند . این سروان که فرماندهی یک عدد سرباز با مسلسلهای سنگین را بعده داشت از شنیدن صدای حرکت هواپیماها در ارتفاع کم و آتش توپهای ضد هوایی سراسیمه از خواب جست و با چنان سرعتی لباس پوشیده چکمه را را عوضی بیاکرد سپس در کوچه شکلهای سایه هاتند دو چتریاز را دید و آنها را بمبارزه خواند ، ولی جوابی نشانید ، لذا بینرنگ مسلسل دستی خود را میان گوچه خالی کرد . این پار نیز عکس العملی از دو سرباز با تجریه ندید ، زیرا بطریقی گریخته بودند . سروان آلمانی مشتابان بمرکز فرماندهی خود بازگشت و گوشی را برداشت و نفس زبان گفت ، « چتریاز ، چتریاز ! »

بخت پاسایر چتریازان یار نبود . در آنحال که سرباز وظیفه از باغ خانم لورو بیرون می آمد و کیمهای را که محتوی یک دستگاه را دار دستی بود حمل می کرد ، ناگهان صدای تیر در دست راست خود شنید و بعداً خبر یافت که رفیقش در آن لحظه کشته شده است . دوستش که قسم خورده بود باید یک وزمدهالی بنتست بیاورد تا فقط بگوید که می تواند اینکار را بکند شاید اولین سرباز آمریکائی بود که در آن روز

حمله بقتل رسید.

در تمام آن منطقه چش بازان سعی می‌کردند بداتند در چه محل فروند آمده‌اند. این جوانان وحشت‌انگیز که بالباسهای مخصوص و تنفسگ و نارنجیک و رادار و مانند آن بطرف میعادگاه خود در حرکت بودند فقط یک ساعت در پیش داشتند که آن ناحیه را برای حملات هوایی متفقین در ساعت یک و ربیع نصف شب معین و مشخص کنند. در پنجاه میلی آن ناحیه، در قسمت شرقی صحنه نرماندی شش هواپیما پر از سرباز انگلیسی و شش بمب افکن که هواپیماهای بی موتور را می‌کشیدند از روی ساحل می‌گذشتند. بر فراز آنها آتش توپخانه و شعله‌های مرگباری دیده می‌شد. در دهکده کوچک ران ویل در چند میلی کان، کودک یازده ساله‌ای از شنیدن صدای توب و سلس از خواب پرید و با نکات نورهای متفیری که بقبه‌های برنجی بستری می‌تابید خیره شد و مادر بزرگ خود را از خواب بیدار کرد و با هیجان باوگفت: «بلند شو، بلند شو، بین چه خبر است.»

در این وقت پیش شتابان وارد اطاق شد و با آنها امر کرد که زود لباس بپوشند و بعد گفت: «فکر می‌کنم حمله سختی است.» سپس پدر و پسر از پنجه بتماشای هواپیماهای پرداختند که روی کشتزارها می‌آمدند، ولی کودک دریافت که صدائی از آنها بگوش نمی‌خورد. ناگهان پناظر شرسید که چه نوع هواپیمایی در پرواز است و فریاد زد «خدایا این‌ها هواپیمانیستند، اینها هواپیماهای بی موتورند.»

شش هواپیمای بی موتور که هر کدام حامل سی نفر بودند با هستگی مثل خفاش‌های عظیم پائین می‌آمدند. این هواپیماها. یک از عبور از روی ساحت، از هواپیماهای موتوردار جدا شده بودند و در اینحال بطرف ترعة کان و رودخانه اورن که در مجاھتاب میدرخشد پیش میرفتند. دو پل که بوسیله تعداد زیادی نگهبان حفاظت می‌شد و با یکدیگر ارتباط داشت از روی رودخانه و ترمه می‌گذشت. منظور انگلیسها گرفتن این دو پل بود. در صورت موفق شدن، وسیله ارتباط میان کان و دریا را قطع می‌کردند و باین ترتیب از انتقال قوای آلمانی از شرق بغرب و منحصراً از حرکت واحدهای موتوریزه دشمن به جانب منطقه انگلیسها

و کانادائیها ممانعت بعمل نمیآوردند . ولی چون پلهای مذکور برای توسعه عملیات جنگی متفقین لازم بود ، سربازان میباشست آنها را قبل از آنکه بدست آلمانها خرابشود تصرف کنند . این عمل مستلزم یک حمله ناگهانی بود . در واقع انگلیسها دست باقدام جبورانه و خطرناکی زده بودند . در لحظاتی که هواپیماهای بی موتور آهسته در نور ماه حرکت میکرد ، سرنشیان آنها که میدانستند هواپیماهابشعت بزمی خواهندخورد دستهای یکدیگر را محکم گرفته بودند .

گری سربازوظیفه که تفنگبرنو بدست داشت و در یکی از سه هواپیماهای بی موتور عازم پل روی تریه کان بود ، چشمانت را بست و خودرا برای خورد شدن هواپیما آهاده کرد همهجا سکوت عمیقی حکمفرمایی و از زمین صدای تیری بگوش نمیرسید . در گنارهواپیما سرگرد هوازد استاد بود تا بمحض اینکه هواپیما بزمی برسد ، در را باز کند . سرگرد مذکور بیاددارد که ستوان دسته او فریاد زد ، «رققا ، رفتیم » سیس صدای شکاف خوددن و خرد شدن هواپیما بلند شد و چرخهای زیر آن بیرون آمد و از محل خلبان قطعات چوب بهوا پرید و بعد هواپیما مثل کامیونی که فرمان آن از دست راننده بیرون رفته باشد در اطراف کشتر از بچب و راست رفت و جردهای بسیار باطلاف پرتاب کرد و عاقبت نیم داینهای زدو دماغش در سیمهای خار دار کنار پل فرورفت .

در اینوقت سربازی فریاد زد : « بجهها بیائید . سایرین در حالیکه تقاضای کردن از در بیرون آمدند و بعضی ها از دماغ شکته هواپیما خارج شدند . درست در همان زمان و در همان نزدیکیها دو هواپیمای بی موتور بزمی افتاد و باقی قوارا بیرون ریخت سربازان بیل حمله کردن و غوغای بیوشد آلمانها بوحشت افتادند ، زیرا که می دیدند که از هر طرف نارنجک میان سنگرهای آنها می افتد . بعضی از آنها که در سنگرها خوابیده بودند هراسان برخاستند و با انفجارات کورکننده روی و شدند . دیگران که هنوز خیره نگاه می کردند تفنگها و مسلسلها را بدست گرفتند و بدون هدف گرفتن باشکال سایه مانندی که ناگهان ظاهر شده بودند تیر اندازی کردند .

در آنحال که دسته‌های سربازان، مقاومت آلمانها را در نزدیک پل درهم می‌شکستند، گری و چهل نفر دیگر بر همراهی بر از ریچ برای تصرف قسمت دیگریل حمله آوردند. گری در نیمه راه یک نفر نگهبان آلمانی را دیدنکه طباقچه ای در دست دارد و می‌خواهد جهت علامت دادن با این شعله‌ای با آسمان پرتاب کند درواقع این عمل آخرین اقدام آنمرد دلیر بود. گرین و دیگران باو تیر اندازی کردند و نگهبان بزمین افتاد و در همان لحظه شعله‌ای در روی پل بچشم خورد و با آسمان پرتاب شد.

این شعله که بمنظور آگاه ساختن سربازان آلمانی در روی پل اورن در چند میلی آن محل پرتاب شد سودی نداشت. زیرا پادگان آن پل در اثر حمله سرنشینان دو تالاره هواپیمای بی موتور انگلیسی از بین رفته بودند (هواپیمای سوم در روی پل عوضی در چند میلی آن محل فرود آمد) هر دویل تقریباً در یک زمان سقوط کردند، آلمانها که از سرعت حمله‌گنجی شده بودند کاری از پیش نبردند. پادگان آلمانی در صورت داشتن وقت هم موفق بخراب کردن یاهانمی شد، زیرا سربازان انگلیسی که روی پل ریختند دیدند اگر چه آلمانها هممات بسیار دارند ولی دینامیتها را در محل خود نصب نکرده‌اند، بلکه در کله مجاوری گذاشته‌اند.

یکی از سربازان انگلیسی از سنگری که بدستش افتاد برای اعلام پیروزی علامت داد. با این ترتیب که بوسیله دستگاه فرستنده و گیرنده‌ای که با خود داشت چند کلمه مخصوص برای همکاران فرستاد. نخستین نبرد روز حمله بیش از پانزده دقیقه ادامه نیافت... سپس سرگرد هوارد با تفاق صدوینچاه نفر دیگر در قلب سرزمین دشمن و محروم از کمک آماده دفاع از پلها گردید.

این افراد لااقل می‌دانستند در کجا هستند، ولی این نکته در مورد شصت نفر از سربازان انگلیسی که بیست دقیقه بعد از نصف شب از شش هواپیماهای بمب افکن می‌رون پریدند صدق نمی‌گرد.

وظیفه این عده از کارسایرین دشوار تن بود، زیرا می‌بایستی در منطقه نامعلومی یائین بیایند و سه نقطه را برای یاده شدن سربازان

آینده در قسمت غرب رودخانه اورن باشعله وسایل راهنمائی روش کنند.

این مه نقطه‌که در مربع مستطیلی بمساحت تقریباً بیست هیل مربع واقع بود در نزدیکی سه دهکده کوچک قرارداشت. دهکده اول با اسم واراول در میلی ساحل و دهکده دوم بنام رانویل نزدیک پلهایی که سریازان هوارد بتصرف در آورده بودند و دهکده دیگر موسوم به توفرهول در پنج میلی کان واقع بود. قرار بود که سریازان انگلیسی در پانزده دقیقه بعد از نصف شب در آنجا فرود بیایند. بنابراین سریازان راهنمای فقط سی دقیقه وقت داشتند که منطقه‌بائین آمدن آنها را معین و مشخص کنند.

حتی در انگلیس و در روز روش، مشخص کردن منطقه‌بائین در ظرف می دقیقه باسانی میسر نبود. ولی در دل شب آنهم در سرزمین دشمن و در جایی که هرگز ندیده بودند چنین کاری بسیار مخوف بمنظیر میرسید. راهنمایان انگلیسی نظیر رفقاء ایشان در پنجاه میلی آن نقطه باستقبال خطر می‌رفتند و آنها نیز در اطراف پراکنده شده بودند.

در نتیجه اوضاع جوی، اشکالاتی بروز کرد، زیرا بادی که علت آن معلوم نشد شروع بوزیدن کرد و در بسیاری از جاها قلعه‌انهای پیدا شد. هواپیماهای انگلیسی با تیراندازی شدید توپخانه دشمن هواجه گردید و خلبانها طبعاً راه دیگری بیش گرفتند و در نتیجه یا باز روی هدفها گذشتند و یا آنکه موفق به پیدا کردن آنها نشدند. یکی از هواپیماها در کمال سرسرختی در میان آتش توپخانه بیش و پس می‌رفت و سرنشیان آن چهارده دقیقه در فهایت وحشت و اضطراب گذراندند تا آنکه عاقبت موفق بپریدند. در نتیجه بسیاری از آنها اشتباه‌آفرینی داشتند.

سریازانی که مقصدشان واراول بودند درست باونده‌های رسانیدند ولی دیدند که بسیاری از تجهیزات آنها در جاهای دیگر افتاده و بی‌در اثر تصادم بزمین آسیب دیده است. هیچ‌کدام از سریازانی که می‌خواستند در رانویل بائین بیایند حتی در نزدیکی آن ناچیه بزمین نرسیدند. بلکه چند میل دور تن از آن فرود آمدند. ولی بدین‌جهت قر-

طاولانی ترین روز

از همه دو دسته‌ای بود که به تو فره ویل می‌رفتند، این دسته‌های ده نفری قرار بود آن نقطه را باعلامت K روشن کنند. یکی از آنها در منطقه رانویل بزمیں رسید و افرادش باسانی بیکدیگر پیوستند و محل مورد نظر را پیدا کردند ولی چند دقیقه بعد علامت اشتباعی دادند!

دسته دوم نیز بمنطقة مورد نظر نرسید. از ده نفر اعضاء آن فقط چهار نفر سالم فرود آمد. یکی از آنها با اسم ماریسی درنهایت وحشت دید که شش نفر دیگر در اثر وزش باد شدیدی بطرف شرق و بسوی درۀ دیو می‌روند که آلمانها آنرا برای جلوگیری از پیش‌فت دشمن پراز آب کرده بودند. در این وقت امواج آب از دور در زیر پرتوهه تاب میدرخشد. ماریسی دیگر اثری از آن شش نفر ندید.

سپس ماریسی ومه نفر دیگر در قزدیکی تووفره ویل جمع شدند و یکی از آنها بعلوم کردن منطقه فرود آمدن برداخت، ولی ناگهان مورد اصابت تیر واقع شد. هوریسی و دو نفر دیگر ناچار علامات لازم را در گنبدزاری که در آن فرود آمده بودند نصب کردند در واقع می‌توان گفت که سربازان راهنمای در این لحظات اولیه حمله کمتر باشدمن مواجه شدند. در بعضی نقاط، نگهبانان از جا چشیدند و میان دوگروه تیرهائی ردوبدل شد، ولی آنچه بیشتر تولید وحشت می‌کرد سکوت و آرامش آن نواحی بود. سربازان انتظار داشتند که بعضی فرود آمدن، با مقاومت شدید آلمانها روبرو شوند، در صورتی که اثری از دشمن دیده نشود و سربازان بیشتر در نتیجه تخيلات خود بوحشت افتادند. در بعضی موارد، دریشت خارو خلنگها و درهیان مزارع، برای یکدیگر کمین می‌کردند بتصور آنکه شخصی را که می‌بینند آلمانی است!

راهنمایان و دویست و ده نفر سرباز پیش قرار اول در آن شب تاریک و در اطراف دهکده‌های آرام مثل کورها راه خود را پیدا می‌کردند و قبل از خواستند بدانند در کجا هستند. کسانی که درست در نقطه مورد نظر پائین می‌آمدند فوراً علامات آن نقطه از قبیل راه و په را که در انگلیس فرا گرفته بودند تشخیص می‌دادند، در صورتیکه

دیگران که راه گم کرده بودند سعی می‌کردند بكمک نقشه و قطب نما موقعیت محل خود را پیدا کنند. یکی از آنها مسئله را بطريق مستقیم حل کرد، یعنی مثل رانندگانی که راه را دردشت تاریکی گم کرده باشد از تبر راهنمای در کنار جاده بالا رفت و پس از آنکه کبریت فرد دیده گه رانویل، محل مورد نظر او در چند هیلی آن نقطه واقع است!

بعضی از سربازان بلکی گم شده بودند، دو نفر از آنها پس از آنکه در تاریکی غوطهور شدند، درست روی چمنی که مقابل مرکز فرماندهی سراشگر رایشرت فرمانده هفتتصد و پانصد همین لشکر آلمانها واقع بود فرود آمدند؛ رایشرت که هنگام عبور هواپیماها مشغول ورق بازی بود، شتابان بااتفاق سایر افسران بهمیان ایوان آمد و دیدکه سروکله دو نفر سرباز انگلیسی روی چمن پیدا شد.

معلوم نیست کدامیک از آنها از دیدن یکدیگر بیشتر تعجب کردند. افسر اطلاعاتی که در خدمت سرلشکر آلمانی بود بی درنگ آن دو سرباز را خلیع سلاح کرد و بایوان آورد. رایشرت در کمال تعجب فریاد زد: «از کجا می‌آئید؟» و یکی از آن دو در نهایت خونسردی هشتم کسی که بدون دعوت وارد یکمیهمانی شده باشد، پامخ داد: «رفیق خیلی متأسفیم. ما فقط تصادفاً اینجا بزمین آمدیم.»

اگرچه یانصد و هفتاد سرباز انگلیسی و آمریکائی بدرست آلمانها گرفتار و برای بازجویی برده شدند، ولیکن می‌توان گفت که نخستین دسته از قوای متفقین راه را برای حمله بازکردن. در این وقت در مناطقی که قرار بود سربازان بعدی پائین بیانند شعله های آسمان چشمکشی زد.

۷

سرگردیلوسکات از صدای هواپیماهای توپیهای ضد هوایی سراسمه از خواب پرید و دریافت که این جریان یک حمله هوایی ماده نیست، زیرا در نتیجه دو سال تجربه در جبهه روسیه دریافتته بود که خودش بهتر می‌تواند وقوع حوادث را درک کند، در همان حال که هنوز گیج و آشفته بود گوشی را پنهان کرد و بفرمانده خود اوکر تلفن کردو فریاد

طلولانی قرین روز

زنان از او پرسید: «چه خبر است؟» او که از طرز پرسش او عصبانی شده بود با خونسردی پاسخ داد: «هنوز نمی‌دانم چه خبر است. وقتی فهمیدم بشما اطلاع می‌دهم.» و سپس گوشی را به تنداشتی سرجایش گذاشت.

این پاسخ، پلوسکات را قانع نکرد. ظرف بیست دقیقه گذشته هواپیماها از میان آسمان پر از شعله عبور کرده و در شرق و غرب ساحل یمن بیخته بودند، ولی در قسمت وسط که زیر نظر پلوسکات اداره می‌شد خبری نبود. مرکز فرماندهی او در چهار میلی ساحل واقع و چهاردهسته توب که تعداد آنها روی همسفت به بینع عراده‌هی رسید تحت فرمان او بود. نصف ساحل امدها در تیررس این تویهای قرار داشت.

پلوسکات تصمیم گرفت برخلاف عقیده فرمانده خود رفتار کند و برای این‌منتظر بسرگرد بلوک افس لشکر می‌صد و پنجاه و دوم تلفن کرد. بلوک در پاسخ او گفت: «اینهم یک حمله هوائی است. هنوز معلوم نیست.»

پلوسکات مات و مبهوت گوشی را سرجایش گذاشت و با خود گفت شاید زیاد عجله کرده باشد، زیرا اخطاری دریافت نداشته بود. وی یادداز دکه‌پیش از هفته‌ها اخطار، این یکی از شباهای محدودی بود که بسربازان امر شده بود استراحت‌گزند.

در اینوقت پلوسکات که کاملاً بیدار و حواسش سرجایش بود و لحظه‌ای در کنار رختخواب نشست. سکتش با آرامی کنار پایش دراز کشیده بود، واگرچه در قصر آرامش بر قرار بود، ولی از دور غریش‌های ایمها بگوش می‌رسید.

ناگهان تلفن صحرائی زنگ زد. پلوسکات فوراً گوشی را برداشت شنید که سرهنگ او که می‌گوید: «سربازان را خبر کنید و فوراً بطرف ساحل بروید. شاید این حمله باشد.»

چند دقیقه بعد پلوسکات و سروان ویل کنینگ فرمانده دسته دوم تویهای وستوان تین افس تویخانه عازم مرکز فرماندهی خود شدند که در سنگری واقع در پرتگاههای دهکده سنت اونورین قرار داشت.

سرگپلوسکات نیز با آنها رفت. در چیپ جا نبود و در ظرف چند دقیقه حرکت کسی حرفی نزد پلوسکات از آین موضوع رفع می‌برد که تووهای او فقط برای بیست و چهار ساعت مهمات خواهند داشت. چند روز قبل از آن، پلوسکات ضمن بازرسی زیرال مارکس از تووها، این موضوع را باوگزارش داده بود. مارکس گفته بود: «اگر بنایه شما حمله‌ای صورت بگیرد، بیش از مقدار احتیاج خودتان مهمات دریافت خواهید داشت.»

چیپ پس از گذشتן از آن استحکامات ساحلی، به سنت اونورین رسید. در اینجا پلوسکات باشگش و باتفاق همکارانش از راه باریکی که در پشت پر تگاههای کنار دریا قرار داشت بطرف مرکز فرماندهی مخفی رفت. در دو طرف راه سیمه‌های خاردار کشیده و در حواشی آن مین نصب کرد. پس از گرد تقریباً در بالای پر تگاه بمبان شکاف خندقی پرید و از لجه‌های بتونی پائین رفت و از دلان پر بیچ و خمی گذشت و سرانجام وارد اطاق وسیعی شد که سه نفر از آن نگهبانی می‌کردند.

پلوسکات بیدرنگ دریشت یک دوربین قوی توبخانه قرار گرفت که در مقابل یکی از دو سوراخ اطاق نصب شده بود. این محل صد پا از ساحل مرتفع تر و تقریباً در مرکز قسمتی واقع بود که متفقین بعداً با نجاح پیاده شدند. در روز روشن و بدون ابر، تمام خلیج کوچک از شبه جزیره شریورگ کالوحاور از این نقطه دیده می‌شد.

حتی در این وقت، یعنی در نور هاهتاب، پلوسکات می‌توانست همه چیز را بخوبی به بیند و چون دوربین را آهسته از چپ برآست چرخاندو تمام خلیج را از نظر گذراند، مختصری مه دید. اگرچه گاهگاهی ابرهای سیاه نور ماه را می‌پوشاند، ولی چیزی غیر عادی پیش نمی‌خورد و چنانچه وصدای نبود. پلوسکات چند بار با دوربین سرتاسر خلیج را مشاهده کرد، ولی اثری از کشتن ندید.

بالاخره از دوربین کنار کشید و گفت: «خبری در آنجاها نیست.» ولی چون احساس ناراحتی می‌کرد به او گرگفت: «شاید این آژیر جملی باشد، اما باز ممکن است واقعه‌ای بیش بیاید.»

در این وقت گزارش‌های مبهم و متناقضی بشکر هفتمن در سرتاسر

فرماندهی می‌رسید و همه جا افسران سعی می‌کردند صحت و سقم آنها را معلوم کنند، ولی مطالب مهمی نداشتند، هنلا خبر رسیده بود که اشکال سایه مانندی دیده شده یا صدای تیر اندازی بگوش رسیده و یا چتر نجاتی روی درختی پیدا شده است. البته این جریانات بدون دلیل و علم نبود ولی چه می‌شد استنباط کرد؛ فقط ۵۷۰ سرباز متفقین بزمین آمده بودند و این وضع بهت و حیرت شدیدی هیان آلمانها بوجود آورده بود.

این گزارشها باندازه‌ای بی‌اهمیت و جسته جسته بود که حتی مجری بترین سربازها را هم دچار شک و تردید می‌کرد. معلوم نبود آیا دوسر باز یا دویست سرباز پیاده شده است؛ آیا این اشخاص منشینان هوایماعای بمب افکن بودند که بخارج پریده‌اند؛ آیا این عملیات بوسیله فرانسویهای مخالف انجام گرفته است؛ کسی نمی‌توانست دقیقاً جواب این سؤالات را بدهد حتی زنرال رایشت که چن‌بازان را با چشم خود دیده بود نمی‌توانست پاسخ صریح و روشنی بدهد. رایشت تصور می‌کرد که از طریق هوا حمله‌ای بمرکز فرماندهی او صورت گرفته است و این عقیده را بسایر افسران ابراز داشت. بعداً این خبر بمرکز فرماندهی لشکر پانزدهم رسید و در آنجا دردفترا مخصوصاً با این عبارت مرموز ثبت شد: «جزئیات خبر داده نشده است.»

درگذشته باندازه‌ای آژیرهای جعلی داده شده بود که همه - کن دراینوقت در این از عقیده خود احتیاط می‌کرد. فرماندهان، قبل از آنکه اخطار را بگردان خود بر سانند، قلعه درنگ می‌کردند و پاسداران را برای تحقیق درقضیه می‌فرستادند. سرگردها نیز پیش از آنکه خبر را بگوش افسران فوج بر سانند بیشتر احتیاط می‌کردند. بدستی معلوم نیست که در اوائل حمله سربازان متفقین، چه وقایعی در مناکن فرماندهی مختلف گذشت، ولی یاکنکه مسلم بود، هیچ‌کس حاضر نمی‌شد که بر اساس این گزارش‌های پراکنده فرمان آماده باش بدهد زیرا می‌ترسید که بعداً بی‌فایدگی آن باعث شرمندگی او بشود. با این ترتیب دقایقی سپری شد.

از شبه جزیره شبورگ دو زنرال برای شرکت در مانور به

گردنیوس راین

رن (۱) رفته بودند. اکنون نیز سرلشکر فالی عازم حرکت میشد و با آنکه از طرف مرکز فرماندهی لشکر هفتمن خروج افسران ارشد قبل از طلوع آفتاب منع اعلام شده بود ، فالی تصمیم گرفت برای زود رسیدن به مانور قبلاً حرکت کند . تصمیم او بقیمت جانش تمام شد . در مرکز فرماندهی لشکر هفتمن در لومان (۲) زنرال دولمان افسر فرمانده در خواب بود و احتمالاً بعلت هوای بد فرمان آذیری را که می باستی جهت تمرین صورت گیرید نقض کرد ، و درنتیجه خستگی زودتر ببستر رفته بود . رئیس ستاد با کفاایت و وظیفه شناس او بنام سرلشکر پمزل آماده استراحت میشد .

در سن ۷۰ ، در مرکز فرماندهی سپاه هشتاد و چهارم ، وسایل جشن تولد زنرال مارکس فراهم شده بود . قرار بود که در نیمه شب چندتن از افسران وارد اطاق او بشوند و همگی منتظر بودند ببینندگه عکس العمل این زنرال عبوس ویلکپا (که یای دیگر ش در جبهه روسیه قطع شده بود) چگونه است . مارکس یکی از بهترین زنرالها در زرمانندی بشمار می آمد و لی م رد سختگیری بود که به چگونه تظاهری دلیستگی نداشت . با وجود این ، افسران ستاد او نقشه را طرح کردند و اگرچه اینکار را قبری بچگانه میدانستند ، ولی تصمیم داشتند آنرا عملی کنند . در آن لحظه که افسران مزبور آماده دخول باطاق زنرال بودند ، ناگهان صدای توبهای ضد هوائی بلند شد و شتابان بخارج بازگشتند و دیدندگه یک هواییمای بمبا فکن متفرقین ، معلق زنان و در حال اشتعال ، فرود می آید و توپچیها خوش و خندان فریاد می زندند که آنرا هدف قرار داده اند . اما زنرال مارکس از اطاقش خارج نشد .

هنگامیکه زنگهای کلیسا بصدای درآمد ، افسران بر هجری سرگرد هایین که یک بطری شراب و چند لیوان در دست داشت برای اداء مراسم احترام وارد اطاق فرمانده خود شدند . یعنی از آنکه مارکس سر برداشت واژ میان شیشه های عینک خود آرام با آنها نگریست ، لحظه ای سکوت

طولانی‌ترین روز

برقرار شد و چون برای ملاقات آنها پیش آمد ، جیر جیر پای مصنوعی او بگوش خورد. آنگاه باحالی محبت آمیز دست خود را تکان داد، بطوریکه همگی احسان را احتی کردند. افسران سپس بطریکه گشودند و در اطراف زنگال پنجاه و سه ساعت بحال احترام حلقه زدند و جام خود را بسلامتی او نوشیدند، غافل از آنکه در چهل میلی آن نقطه ۴۲۵۵، چتری باز انگلیسی در خاک فرانسه فرود می‌آیند.

۴۳

از وسط مزارع نرماندی، که نور ها بر آنها می‌تابید ، صدای عجیب بوق بگوش میرسید و در آنحال امثال سایه نارندی که کلاه خود بر سر وجامهای سبز و قهوه‌ای و زرد برای پنهان شدن از نظر دشمن دربر داشتند با مهارت و تجهیزات خود بنزحمت از میان مزارع و کنار خار و خلنگها می‌گذشتند و بسوئی که صدای بوق از آنجا می‌آمد روی آوردنند. در این وقت بوقهای دیگری شروع بنواختن کرد و ناگهان صدای شیبوری بلند شد . برای صدعا نفر از سربازان انگلیسی که در آن ناحیه فرود آمده بودند این صدا علامت آغاز حمله بود.

این آنگهای عجیب از ناحیه رانویل بگوش میرسید و دوگردان چتری باز انگلیسی را دعوت می‌کرد که در نقطه مخصوص جمع شوند یکی از آن دوگردان می‌باشد بکمل سرگرد هاورد بشتابد که با سربازانش از پلها محافظت می‌کرد. دیگری می‌باشد رانویل را که در قسمت شرقی این دو پل مهم قرار داشت تصرف کند و آنرا نگاه سابق دارد. فرماندهان نیروهای چتری باز سربازان را باین طریق جمع نمی‌کردند، ولی در آن شب سرعت بسیار اهمیت داشت، زیرا میان ساعت شش و می‌دقیقه و هفت و می‌دقیقه صبح قوای آمریکائی و انگلیسی می‌باشد به وسیع ساحل نرماندی حمله ببرند، بنابراین چتری باز انگلیسی فقط پنج ساعت و نیم وقت داشتند که جای پای اصلی را بدست بیاورند و جناح چپ تمام منطقه حمله را سخت حفاظت کنند. برای موقیت حمله، امور پیچیده‌ای که می‌باشد تقریباً دقیقه

بدقیقه با یکدیگر هم آهنگی داشته باشد صورت گیرد. چتر بازان قرار بود بر تیههای شمال شرقی کان مسلط شوند، پلهای رودخانه اورن و ترعة کان را بندست آورند، پنج پل دیگر روی رودخانه دیورا منهدم گشته و باین ترتیب نگذارند قوای دشمن بهلوی ساحلی که متفقین در آنجا پیاده میشوند حمله بزنند.

ولی سربازان باسلحه سبک مجده بودند و نمیتوانستند حمله قوای موتورین را دفع کنند. بنابراین موقعیت حمله مربوط بورود توپها و گلولههای ضد تانک بود و بعمل سنگینی و بزرگی توپها فقط یک وسیله وجود داشت که آنها را درست بترهاندی برسانند و آنهم بوسیله چند هواییمای بیموتور بود. قرار شد در ساعت سه و بیست دقیقه صبح، شصت و نه هواییمای بیموتور با سرباز و مهمات و تجهیزات و توپهای لازم از آسمان فرماندهی فرود بیاید.

مسئله پائین آمدن این هواییماها اشکال بزرگی بوجود آورد، زیرا هر کدام از آنها بقدر یک هواییمای داکوتا حجم داشت و چهار فروند از آنها باندازه ای بزرگ بود که میتوانست تانکهای سبک نیز حمل کند. بنابراین، برای آنکه شصت و نه هواییمای مذکور بتوانند سالم بزمیں بنشینند، سربازان میباشند منطقه ای را انتخاب کنند که از حمله دشمن مصون باشد و نیز فرودگاهی خارج از چمن زارهای پر از مانع پیدا کند. این کار مستلزم پاک کردن تنہ درختان و تخته های زیر خطوط آهن از مینهای دشمن و آنهم در دل شب در ظرف دو ساعت و نیم بود (همان فرودگاه در غروب بعد مورد استفاده هواییماهای بیموتور دیگر قرار گرفت).

چتر بازان وظیفه دیگری در پیش داشتن و آن عبارت از تخریب توپهای دشمن در فز دیکی مرؤیل بود. بعقیده متفقین، چهار توپ این ناحیه باندازه ای قدرت داشت که میتوانست کشتی هارا متفرق و سربازان را که در ساحل «شمثیر» پیاده میشدند قتل عام کند. بنابراین چتر بازان امر داده شد که قبل از ساعت پنج صبح، توپها را از کار بیندازند.

برای این منظور ۴۲۵۵ چتر بازان تیپ سوم و پنجم چتر بازان در فرماندهی فرود آمدند، ولی در روی منطقه وسیع افتادند، زیرا اولاً

خلمانها در تعیین محل اشتباه کردند ، ثانیاً هواپیماها در اثر آتش تویهای ضد هوائی از میراصلی منحرف شدند ، ثالثاً ناحیه فروند آمدن آنها برستی علامت گذاری نشده بود و رابطآنکه باد شدیدی چتر بازان را بست دیگری می‌راند .

از دو تیپ فوق ، تیپ پنجم آسانتر بمقصود رسید و بسیاری از افراد آن تقریباً نزدیکی مقصد خود در حوالی رانویل فرود آمدند با وجود این ، فرعاندهان دسته‌ها مدت زیادی صرف جمع کردن نصف نفرات کردند . در آنحال تعداد زیادی سریاز که بوسیله آهنگ بووها هدایت می‌شدند پیش می‌آمدند .

سریاز وظیفه بازن از گردن سین دعم صدای بووها را می‌شنید و اگرچه تقریباً در حاشیه منطقه پائین آمدن بود ، ولی کاری از دستش بر نمی‌آمد ، زیرا روی بیشه آنبویی فرود آمده و در اینوقت از درختی با چشم نجات و سایر اوازم خود آویزان بود . اگرچه صدای از خود بیشه بلند نمی‌شد ، ولی از دور صدای ممتدا مسلسل و غرش هواپیما و شلیک تویهای ضد هوائی بگوش می‌رسید . بازن در آن لحظه که چاقویش را بیرون آورد تا بندعا را پاره کند ، ناگهان صدای یک مسلسل دستی در آن حدود شنید . یک دقیقه بعد خشخشی از زیر بوته بگوش خورد و شخص آهسته بطرف او پیش آمد . بازن که تفنگ خود را ضمن فرود آمدن گم کرده بود و هفت تیری در دست نداشت با پریشانی و بیچارگی از درخت آویزان بود و نمی‌دانست آن شخص آلمانی یا انگلیسی است . در هر صورت آن من دجلو آمد و دقیقاً باو نگاه کرد بازن می‌گوید : « تنها کاری که می‌توانست بکنم این بود که آرام سرجایم بمانم و او عم احتمالاً بخیال اینکه من هر ده آم راه خود را در پیش گرفت . »

سپس بازن با سرعت هرچه تمامتر از درخت پائین پرید و بطرف نقطه‌ای رفت که صدای بوغاز آنجا می‌آمد . ولی عذاب او هنوز بیان نیافه بود ، زیرا در کنار بیشه جسد چتر بازان جوانی را دینکه چترش گشوده نشده بود و در آن حال که از راهی می‌گذشت ، هر دیگر یوانه‌وار خود را باو رسانید و فریاد زد : « رفیق‌مرا گرفتند رفیق را گرفتند ! »

و بعد بگروهی رسید که با نگرانی و اضطراب شدید راه می‌رفتند او نیز بآنکه بچپ و راست نگاهکند، بعدها آنها افتاد.

در این شب، بسیاری از چتر بازان مثل یاتن از حقایق تلح جنگ واقع شدند. مثلاً یکی از آنها که می‌کوشید خودرا از میان طنابها رها کند ناگهان چشمتش بهوای پیمایی افتاد که مورد اصابت گلوله واقع شده بود هواپیمای مذکور مثل ستاره دنباله داری از روی سرمه‌گذشت و با صدای وحشتناکی در یک میلی بزمی خورد. معلوم نشد سرنشیان هواپیما قبل خودرا بپیرون پرتاب کرده بودند یا نه.

چتر باز دیگری هواپیمای مشتعلی دید که بطرف او سرازیر بود و چنان از مشاهده آن محصور شد که قدرت حرکت نداشت.

هواپیما با سرعت یائین آمد و در هر رعه مجاور بزمی خورد. چتر باز کانادائی می‌خواست با تفاوت دیگران جهت نجات دادن سرنشیان آن اقدام کند، ولی چون انفجار مهمات شروع شد، کسی نتوانست بز دیگر هواپیما برسد.

چتر باز دیگری نخستین صدائی را که در جنگ شنید در چند میلی منطقه‌ای بود که می‌بايستی در آنجا فرود آمده باشد. توضیح آنکه این چتر باز در دل شب یکنفر سرباز ایرلندی را دید که آه و ناله می‌کند و از او می‌خواهد که بزندگی او خاتمه دهد. چتر باز نمی‌توانست چنین کلری بکند، ولی وسایل راحتی اورا تا حد امکان

فرآهم ساخت و در حالی که شتابان حرکت می‌کرد قول داد برایش کمک بفرستد.

در این لحظات اولیه جنگ، کاردانی سربازان باعث نجات آنها می‌گردید. مثلاً یکنفر چتر باز کانادائی روی گلخانه‌ای افتاد، بطوری که شیشه‌های آن باطراف ریخت و سر و صدای عجیبی ایجاد کرد. ولی چتر باز توانست از آنجا بیرون بیاورد و فوراً شروع بدویدن کند. دیگری که درست در میان دهانه چاهی افتاده بود، دسته را بطنابهای چتر نجات گرفت و کم خود را بالا کشید، و مثل اینکه هیچ اتفاقی نیفتاده است بمحل اجتماع سربازان رفت.

در هم‌جا چتر بازان برای نجات خود تلاش می‌کردند. موقعیت آنها در روز روشن هم خطرناک بود، در صورتیکه در آنوقت، تاریکی

همه‌جا را فراگرفته بود و فرود آمدن در سر زمین بیگانه رعب و وحشتی در دل آنها ایجاد می‌کرد. سر باز وظیفه‌ای چنین موقعیتی داشت. وی در حاشیه مزرعه‌ای گرفتار سیم خاردار شده بود و نمی‌توانست حرکت کند، زیرا سنگینی بار و بنه‌اش او را پیشتر در میان سیمه‌ها فرو می‌برد. این سر باز که ضمن حرکت بسوی رفقای خود، پایش لغزیده و میان سیمه‌ها افتاده بود، می‌گوید: «قدرتی متوجه شدم. هوا بسیار تاریک بود و احساس می‌کردم ممکن است کسی از فاصله نزدیک بمن تیراندازی کند.» آنگاه چند دقیقه‌ای صبر کرد و گوش فراداد و چون دریافت که کسی او را ندیده است آهسته شروع بتنقله کرد و پس از مدتی که بنتظر او چند ساعت آمد موفق شد يك بازوی خود را از هیان سیمه‌ها رها کند و انبیه را که مخصوص بریدن سیم بود از کیسه بیرون بکشد. پس از چند لحظه آزاد شد و دوباره بطرف محلی که صدای بوچها از آنجا می‌امد حرکت کرد.

در همان وقت یکنفر سرگرد کانادائی که دزدانه راه می‌رفت از ساختمانی گذشت که بمنظرش کارخانه‌ای آمد. ناگهان اشکالی روی چمن دید و بیدرنگ خود را بزمین اندداخت. ولی مشاهده کرد که آن اشکال سایه‌مانند حرکت نمی‌کنند. سرگرد خیره با آنها نگریست و پس از لحظه‌ای ناسازگریان برخاست و بطرف آن اشکال رفت و دید که مجسمه‌هایی از سنگند که در باغ نصب شده‌اند!

گروهبانی از همان واحد مرگنشت مشابهی داشت، ولی اشکالی که دید حقیقی بود. این گروهبان که تازانو در آب فرورفته بود با پریشانی و اضطراب باطراف نگاه می‌کرد. ناگهان دید که دونفر نزدیک می‌شوند و برای آنکه مطمئن شود که آنها انگلیسی یا آلمانی هستند صبر کرد. و چون آن دونفر نزدیک شدند، گروهبان از صدای آنها تشخیص داد که آلمانی هستند و بیدرنگ هر دو را با تنگ که از پایی درآورد طبیعت بدترین دشمن سر بازان در ساعات اولیه جنگ بود.

احتیاطات رومل برای جلوگیری از پیشرفت سر بازان نتایج خوبی بیمار آورد، زیرا با قلاچها و آبهای درد دیو بصورت دامهای منگ ک در آمدند. بسیاری از چشی بازان که مثل ذرات کاغذی که از کیسه فرو

میرینزند در این نواحی فرود آمدند بودند ، با مخاطرات فراواتی روی و شدند . بعضی از خلبانها ، بعلت وجود ابرهای متراکم ، مصب رودخانه دیو را با اورن اشتباه کردند و چتر بازان را روی مردابها و باتلاقها ریختند . یک گردان کامل بسعت داد هفتصد نفر که می بایستی در فاحدیه ای بمساحت یک میل مربع فرود بپاید ، روی منطقه ای بمساحت پنجاه میل مربع افتاد ، در صورتیکه برای دشوارترین قسمت حمله یعنی خاموش کردن توپهای آلمانی در مردیل تعلم یافته بود . بعضی از سر بازان چندین روز کوشیدند تا ب واحد خود رسیدند ، در صورتیکه جمعی دیگر پس از آن هرگز دیده نشدند .

پدرستی معلوم نیست چند نفر در آبهای رودخانه دیو جان سپردند . بعضی از سر بازان که زنده هانده اند می گویند آلمانها خندقها را عمیق در باتلاقها کنده بودند . بطوریکه نفرات با بارو بناء بسیار نمی - توانستند از آنها عبور کنند و چون وزن کیسه های پی از ابزار و آلات در نتیجه خیس شدن دوی ابر می گردید ، سر بازان مجبور می شدند برای آنکه سه کبار بگذرند آنها را دور بیندازند . بسیاری از افراد در میان آبهای گلآلود دست و پا می زدند و غرق می شدند ، در حالیکه فاصله آنها تاختکی زیاد نبود .

یکی از سر بازان نزدیک بود بچنان سرنشتی چیزی شود . وی تاکم در مرداب فرو رفته بود و نمیدانست درجه ناحیدی ای قرار دارد . خودش انتظار داشته بود که در باقهای اطراف واراویل بزمی برسد ، در صورتیکه در قسمت شرقی آن منطقه یائین آمدند بود . میان او و واراویل نه تنها مرداب بلکه خود رودخانه دیو قرار داشت . مهی در ارتفاع کم آن منطقه را مثل پتوی کشی یوشنده بود و صدای قورباغه ها از همه طرف بگوش میرسیدند و از جلو صدای آب جاری می آمد . سر باز از میان منارع پر از آب گذشت و افتاد و خیزان خود را به رودخانه دیو رسانید و در احظاتی که دنبال پلی برای عبور از رودخانه می گشت ، چشمی بدون نظر در ساحل مقابل افتاد (این دونفر از گردان اول کانادائیها بودند) و از آنها پرسید : « چطور می توانم آن طرف بیایم ؟ » یکی از آنها جواب داد : « خطیری ندارد . » و ظاهرآ برای آنکه

باو نشان دهد، قدم در آب گذاشت ، ولی هنوز یکدقيقة نگذشته بود که از نظر ناپدید شد. سر باز می گوید : « او هیچ فریادی نزد و قبل از آنکه من یارفیش بتوانیم کاری بکنیم، غرق شد. »

سر وان گوینت، کشیش گردان نهم، یکلی راه خود را گم کرد ، زیرا او فین در مرداب فرود آمده بود. در آن تنها ظای، سکوت و حشت آنکیزی حکمفرما بود. گوینت سعی می کرد به رزحمت شده از مرداب بیرون بیاید، زیرا میدانست که حمله به مردویل بسیار خونین خواهد بود و میخواست در کنار سربازان باشد . در فرودگاه ، قبل از آنکه سربازان سوار شوند، وی با آنها گفت: « ترس حلقه بردرزد، ایمان آنرا باز کرد و دیگر خبری نبود. » کشیش در اینوقت نمیدانست که باید هفده ساعت تمام در میان باتلرها بسیروند

سر هنگ ذوم آت وی که چندین میل دورتر از نقطه مورد نظرش بزمین رسیده بود، بسیار عصبانی بنظر می آمد، زیرا میدید که هنگش بکلی متفرق و پی اکنده شده است . در آنحال که آت وی در تاریکی قدم بر میداشت، در نقاط مختلفه بدسته های از سربازانش بر میخورد و نمیدانست در چه مسافتی پراکنده شده اند و از خود می پرسید آیا هواپیماهای بی موتو رهم از یکدیگر دور افتاده اند یا نه؟

برای خاموش کردن توپهای دشمن در مردویل ، آت وی سخت بتفنگها و مهمانی احتیاج داشته که می بایستی بوسیله هواپیماهای بی موتو ر آورده شود ، زیرا توپهای مذکور از توپهای معمولی نبود و در اطراف آنها یک رشته استحکامات قرار داشت . سربازان برای آنکه بتوانند بمحل توپها برسند، می بایست از نقاط پرازمین و خندقهاي ضد تانک یگذرنند و سیس از میان سیمهای خاردار عبور کنند و دوباره از محلهای مین گذاری شده یگذرنند و راه خود را از میان خندقهاي پر از مسلل باز کنند. آلمانها این استحکامات مهملک را که بوسیله دویست سرباز حفاظت می شد تقریباً تغییر ناپذیر میدانستند.

آت وی این عقیده را قبول نداشت و برای گرفتن آن محل نقشه بسیار پیچیده ای طرح کرده بود. طبق نقشه ، صد هواپیما می - بایستی آن ناحیه را بمباران کنند و سیس جیپ ، توب ، ضدتانک ،

شعله انداز ، لوله‌های پراز مواد منفجره مخصوص خراب کردن سیم خاردار ، دستگاه‌کشف مین ، خمیاره و حتی نرذبان سیک از آلومی نیوم بوسیله هواپیماهای بی‌موتور با آن منطقه حمل شود . نفرات آت وی می‌بایستی این مهام را گرد آوری کنند و بیازده دسته تقسیم شوندو سپس بمواضع دشمن حمله برند .

این عمل مستلزم تنظیم وقت بود ، و برای این منظور گروهی می‌بایستی راهرا برای دیگران بازکنند و مینهارا بردارند و در نقاط بی‌خطر علامت بگذارند و عده‌ای دیگر سیمهای خاردار را زین ببرند و جمعی هم با مسلسل و خمپاره برای حمله بدشمن در نقاط مرتفع موضع بگیرند .

طبق نقشه‌آت وی یک حمله ناگهانی نهائی نیز می‌بایستی صورت بگیرد ، باین ترتیب که دشمن یورش سریازان از زمین ، سه هواپیمای بی‌موتور پرازنفرات بروی موضع توپها فرود بیایند تا از طریق زمینی و هوایی بدشمن حمله شود .

اگرچه این نقشه باعث تلفات بسیار می‌شد ، ولی ارزش داشت زیرا توپهای آلمانی می‌توانستند هزاران تن از سربازان انگلیسی را که بالحل «شمیر» بیاده می‌شدند نابود کنند . آت وی می‌دانست که اگر تمام جزئیات نقشه در چند ساعت بعد بطور کامل اجرا شود و افراد بتوانند خود را بتوپهای دشمن برسانند ، باز خاموش کردن آنها مستلزم یک ساعت تیر اندازی خواهد بود . آت وی گفته شده بود که اگر نفرات او توانند وظیفه خود را بموقع انجام دهند ، توپهای کشتنی ها چنین کاری خواهد کرد و این نکته میرسانید که آت وی سربازانش می‌بایستی در هر حال در ساعت پنج وسی دقیقه صبح از اطراف توپها دور بشوند . در آنوقت اگر از طرف آت وی علامت موقوفیتی دیده نشود ، کشتنی ها شروع بگلوله باران موضع دشمن خواهند کرد .

در لحظاتی که آت وی سراسیمه بطرف محل اجتماع سربازان میرفت ، قسمت اول نقشه بهم خورده بود ، باین معنی که حمله هوایی در ساعت دوازده‌و نیم بکلی بی نتیجه مانده و حتی یک بمب بتوپها

اصلت نکرده بود . گذشته از این ، هواپیماهای بی موتور حامل مهمات ضروری نیز وارد نشده بودند .

در محل دیدبانی آلمانها و مشرف بر ساحل امه‌ها سرگرد پلوسکات بحال انتظار بس می‌بود ، ولی بجز امواج سفید چیزی نمی‌دید باوجود این ، احساس می‌کرد که ممکن است واقعه‌ای روی دهد . مدت کوتاهی پس از ورود او به ساحل ، تعداد زیادی هواپیما از ساحل دست راست گذشته بود و پلوسکات انتظار داشت با خبر دهنده حمله متفقین در حقیقت بزودی آغاز خواهد شد ، ولی تلفن فنگ نزد واژ اوکر دیگر خبری نشد . در این وقت پلوسکات صدای غرش هواپیما را در قسمت چپ خود نیز شنید ولی این بار غرش آنها از پشت سراو بگوشش می‌رسید و مثل این بود که بمب افکنها از سمت مغرب بشبه . جزیره شربورگ نزدیک می‌شوند . پلوسکات بیش از پیش مات و مبهوت شد و دوباره بادورین خود نگاه کرد ، ولی خلیج کوچک کاملاً آرام بود .

۸

در شهر کوچک سنت مراگلیز ، صدای انفجار بمب بگوش می‌رسید . رنو ، شهردار که در عین حال شغلش دارو فروشی بود ، احساس می‌کرد که زمین بلرژه درآمده است و چنین تصور می‌کرد که متفقین بمواضع آلمانها در نزدیک شهر حمله ببرده‌اند ، بنابراین تسبیت بس نوشت شهر خود و ساکنان آن مضطرب و پریشان شد . مردم شهر تنها کاری که می‌توانستند بکنند این بود که در سرداهای منازل یا در خندقهایی که در میان باغ کنده بودند بینهان شوند ، زیرا اجازه خروج از خانه را نداشتند . رنو زنش سیمون و مه فرزندش را از اطاق بمیان راهه و فرستاد ، زیرا تیرهای سنگین آن باعث حفاظت آنها می‌شد . در این لحظه ساعت یک و ده دقیقه بعد از نصف شب بود رنو از آن لحاظ این وقت را بخاطر دارد که شخصی بشدت در آن دقایق در رامی کوبید . رنو خانواده را بهمان حال گذاشت و از پشت وارد دکان دارو فروشی خودش که در کنار « میدان کلیسا » واقع بود ولی قبل از آنکه

بکنار در پرسد دریافت که قضیه از چه قرار است، یعنی از میان پنج مردمی دکان خود دیده میدان با درختان بلوط و کلیسا بزرگ کاملاً روشن شده است و پیلاتی که در آنسوی میدان قرار دارد در حال اشتعال است.

رنو در را باز کرد. دئیس اداره آتش نشانی با کلاه بزرگ بر نقیچی و درخشن خود که تاشانه هایش می رسد در برابر شاهزاد و بدون مقابله گفت: «فکر می کنم بمب آتش زائی که تصادف آغاز هوایما افتاده با آن اصابت کرده است.» سپس اشاره بخانه ای کرد که در حال سوختن بود و گفت: «آتش سرعت سرایت می کند. ممکن است کلی بکنید که فرمانده آلمانی بمدم اجازه عبور و مرور بدهد تا همگی با سطل آب کمک کنند!»

شهردار بمناسن فرماندهی آلمانها که در آن نزدیکی بود رفت و قضیه را باطلاع گرفته بان کشیک رسانید و او هم بمیل خود اجازه داد ولی بجند نفر نگهبان امر کرد که مواظب اجتماع مردم باشند. سپس دنو بدیدن رولان کشیش شهر رفت. کشیش شاگرد خود را به کلیسا فرستاد تا زنگ را بصدای درآورد و بعد خود با تفاوت دنو بطرف مردم رفت و از آنها استمداد کرد. آهنگ زنگ کلیسا بلند شد و مردم در لباس خواب از منازل خود بیرون آمدند. پس از مدت کوتاهی جمهی زن و مرد صف کشیدند و سطلهای پراز آب را دست بست بجلو فرستادند. در آنحال قریب سی نگهبان آلمانی با تفنگ و مسلسل مواظب آنها بودند.

رنو یاد دارد که در این غوغاء، کشیش اور ابکناری کشید و گفت: «باید موضوع خیلی مهمی را باطلاع شما برسانم.» بعد او را میان مطبخ ساختمان وابسته بکلیسا برد. در آنجا خانم لورو، عذرینه پیر که درانتظار آنها بود و در وجناتش علائم اضطراب شدید دیده می شد با صدائی لرزان گفت: «مردی تویی مزرعه نخود من افتاده است.» رنوه سعی می کرد او را آرام کند، باو توصیه کرد که نازاخت نباشد و بمنزل برگردد و استراحت کند. سپس خود شتابان ب محل حریق رفت.

در غیاب او سو صد زیادتر شد . شعله بیشتر زبانه می کشید و جرقه بقسمتهای خارجی ساختمان می خورد . این منظره در چشم رنوعشل کابوس وحشت انگیزی می آمد و در آنحال که بر جایش خشک شده بود قیافه پر هیجان مأموران آتش نشانی و نگهبانان عظیم الجثه آلمانی را دید که تفنگ و مسلسل در دست داشتند . در این ضمن آهنگ زنگ کلیسا که بشدت نواخته می شد بگوش می رسید . پس از چند لحظه غریب هواییها بلند شد .

- این غریب از سمت غرب می آمد و در همان زمان صدای تویهای ضد هوایی در شبجه جزیره با سهان برخاست . هر دم هر آسان ببالافکر مستند و خانه ای را که می سوخت فراموش کردند ، سپس تویهای شهر بصدای در آمدند ، زیرا هواییها از فراز آن می گذشتند . هواییها در حالی که بالایشان تقریباً بهم می رسید از روی شهر عبور می کردند و آگرچه هدف گلوله های تویهای ضد هوایی واقع می شدند ، ولی باندازه ای در ارتفاع کم و با سرعت حرکت می کردند که مردم ناگهان سرشار را پائین می آورdenد بقول رونو «هواییما سایه های بزرگی روی گذمین می انداختند و در داخل آنها نورهای قرمن و چشم می خورد . »

با این ترتیب ۸۸۲ هواییما حامل سیزده هزار سوار و دسته دسته عبور کرد . هقصد آنها سه منطقه بود که در چند فرسنگی سنت منگلیز قرار داشت . چتر بازان پشت سرهم از هواییها بیرون می پریدند و در آنحال که بطرف خارج شهر می رفتند صدای زنگ کلیسا را در هیان شلیک تیرو گلوله می شنیدند . برای خیلی از آنها این صدا آخرین آهنگ بود ، زیرا در اثر وزیدن باد از مسیر خود متصرف شدند و بطرف میدان کلیسا که دست تقدیم عده ای نگهبان آلمانی را با نجف استاده بود رفتند . یکی از سربازان که کنار در هواییما استاده بود خود را آماده پریدن می کرد چشمی بشعلهای آتش و سربازان آلمانی افتاد که سراسیمه می دویدند و بقول او : «مثل این بود که در جهنم را باز کرده اند . آتش توپ های ضد هوایی و اسلحه های دستی بلند شد و آن چتر بازهای بیچاره درست در وسط آن ها قرار داشتند . »

سر باز وظیفه سیتل پس از بیرون پریدن از هواپیما مشاهده کرد که بجای آنکه بطرف منطقه فرود آمدن خود پرورد بسوی شهر مشتعلی در حرکت است. سپس سریازان آلمانی و مردم شهر را دید که دیوانهوار بهر طرف میدوند و چنین بنظرش رسید که چشمها باو دوخته شده است. لحظه‌ای بعد پایش مورد اصابت گلوله قرار گرفت و چنین احساس کرد که نوک چاقوی تیزی بپایش فرو رفته است و در آنحال که او زیر چتر نجات آویزان بود و نمی‌توانست از شهر دور شود متوجه شد که درست بطرف برج کلیسا در حاشیه میدان سرازیر می‌شود.

بلن چرد که بالای سر سیتل بود صدای زنگ کلیسا را شنید و چشمش بشعله‌های آتش که از هرسو زبانه می‌کشید افتاد. لحظه‌ای بعد در مقابل چشمان وحشت‌زده او چتر بازی هیان شعله‌ها افتاد و در اثر انقجار مهماتی که همراه داشت قطعه قطعه شد.

بلن چرد در آن حال که زیر چتر نجات خود آویزان بود می‌کوشید از جمعی که در روی میدان ایستاده بودند دور شود. ولی چون دیر شده بود، عاقبت بمیان یکی از درختها افتاد. در اطراف او آلمانها سایر چتربازان را با مسلل ازیا درمی‌آوردند و آهوفرید و ناله و زاری زخمیها بلند بود. در لحظاتی که آلمانها بطرف او می‌آمدند، بلن چرد دیوانهوار مشغول پریدن طنابهای چتر نجات خود بود و بالاخره از درخت پائین آمد و وحشت‌زده بانسو و آنسو حرکت کرد، غافل از آنکه بالای سست انگشت خود را هم بریده است.

ظاهرآ آلمانها چنین تصور می‌کردند که متفقین می‌خواهند شهر را با یک حیله ناگهانی چتربازها بتصرف در آورند و مردم هم فکر می‌کردند که شهر آنها صحنه نبرد عده‌ای شده است. در حقیقت فقط در حدود سی چترباز آمریکائی با آن شهر وارد شدند و تقریباً بیست نفر آنها بمیان میدان یا در حواشی آن افتادند، ولی همین عده کافی بود که دویست نفر پادگان آلمانی را بوحشت بیندازد. بنابراین آلمانها مقداری قوای امدادی بميدان که ظاهرآ مرکن حمله بود فرستادند. بعقیده رنو بعضی از آنها که دوان دوان وارد میدان خون‌آلود و پراز

شعله هیشندند بلکه خود را می باختند.

در نزدیکی قسمتی از میدان که شهردار در آنجا ایستاده بود، چتر بازار بمیان درختی افتاد و در آنحال که دیوانهوار سعی می کرد خود را از چتر نجات جدا کند، آلمانها او را دیدند. بقول رنو : «چند نفر آلمانی محتویات مسلسلهای خود را میان بین آن بیچاره خالی کردند و او با جشم باز مثل اینکه بزمخمهایش نگاه می کند از شاخه درخت آویزان شد.»

مردم شهر که گرفتار نبرد در میدان شده بودند از عبور هوا پیماهائی که دسته دسته و غرغوش کنان از روی سرشار می گذشت آگاه نبودند. اگرچه هزاران چتر باز در قسمت شمال غربی شهر وعدمهزیادی دیگر در مناطق شرقی و غربی آن میان سنت مرگلین و ساحل یوقا بیرون پریدند، ولی بعلت آنکه در نقاط مختلفه فروود آمدند، بعضی از آنها بطرف شعله های شهر رانده شدند. در واقع یکی دونفر از آنها که مهمات و نارنجک و مواد منفجره همراه داشتند بمیان آن خانه مشتعل افتادند ویس از مختصه آه و فریاد در میان مواد منفجره سوختند.

در آن وحشت ویریشانی، سرباز وظیفه سیتل که چتر نجاشی بدور برج کلیسا پیچیده و خودش از زیر گوشه های دیوار آویزان بود با مر گ نبرد می کرد. صدای آه و ناله بلند بود . در زیر پایش سربازان آمریکائی و آلمانی در میدان و میان درختها بیکدیگر تیراندازی می کردند و در آنحال که از شدت وحشت تقریباً فلجه شده بود، می دیدکه آتش مسلسل از کنارش می گندد، سیتل سعی کرده بود که با چاقو طنابهای چتر نجات خود را ببرد، ولی چاقو از دستش لغزیده و میان میدان افتاده بود. لذا تصمیم گرفت خود را مرده نشان دهد، آلمانها از روی بام به رجنبنده ای تیر خالی می کردند و لی کاری با سیتل نداشتند. هنوز یکی از سربازان آمریکائی که ضمن زد و خورد از کنارش گذشت بخوبی این «چتر باز مرده» را که از برج کلیسا آویزان بود بخاطر می آورد. سیتل در حدود دو ساعت از آنجا آویزان بود و بعد آلمانها او را یائین آورده و اسیر کردند، ولی در نتیجه وحشت و همچنین تیری که بپایش اصابت کرده بود صدای زنگ کلیسا را که در چند قدمی او

با آسمان بر میخاست نشینیده بود.

زد و خوردی که در سنت مر اگلیز روی داد مقدمة حمله چتر- بازان آمریکائی بود، ولی تصادفاً بوقوع پیوست و پیش بینی نشده بود و اگرچه آمریکائیها قصد داشتند شهر را بگیرند ولی میخواستند حمله را دیرتر آغاز کنند، و اصولاً قبل از این عمل وظایف دیگری می- بایستی انجام دهند. قرار بود آمریکائیها قسمت راست منطقه حمله و انگلیسیها قسمت چپ آنرا بتصرف درآورند، ولی مسئولیت چتر بازان آمریکائی بیشتر بود، زیرا سرنوشت تمام عملیات ساحل یوتا آنها بستگی داشت.

مانع عمدۀ چتر بازان آمریکائی عبارت از رودخانه دوو (۱) بود؛ مهندسان روهل بمنظور جلوگیری از حمله هتفقین، از این رودخانه و شعبه آن هوسوم به مرده (۲) بخوبی استفاده کردند بودند. این رودخانه‌ها که در قسمت سفلای شربورگ جریان دارند از زمینهای پست می‌گذرند و بطرف جنوب و جنوب شرقی می‌روند و بتر عه کارا- نتان (۳) در راهین شبجهزیره می‌پیوندند و پس از پیش رفتن به موازات رودخانه ویر (۴) بدریای هافش می‌زنند. آلمانها سدهای واقع در بالای شهر کارانتان را بظری تغییر داده بودند که مقدار زیادی از اراضی شبجهزیره که اصلاً باتلاقی بود زیر آب رفت و تقریباً از بقیه نواحی نرماندی جدا شد. بنابراین آلمانها با دد دست داشتن چند راه و پل که در این نواحی وجود داشت می‌توانستند قوای مهاجم را گرفتار و عاقبت آنرا معدوم کنند. در صورت پیاده شدن قوای متفقین در ساحل شرقی، آلمانها قادر بودند که از شمال و غرب چمله کنند و مهاجمان را بدریا ببرینند.

نقشه سوق الجیشی بطور کلی چنین بود، ولی آلمانها تصمیم

1-Douve

2-Merderet

3-Carentan

4-Vire

داشتند نگذارند دشمن تا این اندازه پیش باید و برای ایجاد موافع بیشتری ، در حدود دوازده میل مربع از زمینهای پست واقع در پشت سواحل شرقی را با آب یوشانده بودند . ساحل یوتا تقریباً در هر کنز این دریاچه‌های مصنوعی قرار داشت . سربازان آمریکائی می‌توانستند با تانک و توپ و مهمات خود فقط ازینچ راه که از میان اراضی پر آب می‌گذشت عبور کنند ، و در اینصورت نیز راههای مذکور در معرض گلوله‌های دشمن فرار داشت .

سه لشکر آلمانی یکی در شمال و در طول ساحل شرقی و دیگری در ساحل غربی و سومی در مناطق میان این دو قسمت آماده دفاع بودند . همچنین یکی از بهترین واحدهای دریائی که از توپهای ساحلی محافظت می‌کرد و نیز با استثناء نفراتی که توپهای ضد هوایی را در دست داشتند و همچنین بجز کارمندانی که در مجاورت شیبورگ کار می‌کردند ، آلمانهای توانستند قریب چهل هزار سرباز برای مقابله با متفقین حاضر کنند . بلشکرهای صدیوکم و هشتاد و دوم تحت نظر سرلشکر تیلر و سرلشکر ریچ وی فرمان داده شده بود که پس از فروود آمدن از هواییما ، ناحیه‌ای واقع در میان ساحل یوتا و قسمت غربی قاعده شبه‌جزیره را بتصرف در آورند و راه را برای لشکر چهارم باز کنند و تا رسیدن کمک مقاومت بکنند . در این شبه‌جزیره و در اطراف آن ، نسبت سربازان متفقین بخشمن یک‌بره بود .

ناحیه‌ای که می‌بایستی بتصرف درآید در روی نقشه شبه‌جزیره بود که پای جپ کوتاه و پهنی روی زمین گذاشته باشد و انگشتان کوچک در روی ساحل و شست‌یا در مقابل سدهای واقع در بالای کارانتان و پاشنه‌یا در پشت و آنسوی یاتلاقهای مردره و دوقرار داشته باشد . سربازان می‌بایستی این ناحیه را که تقریباً بطول دوازده میل بود در ظرف یونج ساعت بتصرف در آورند .

سرربازان تیلر می‌بایستی منطقه‌ای واقع در پشت ساحل یوتا را تسخیر کنند و بطرف چهار راه از یونج راه واقع در میان این منطقه و دهکده ساحلی پوپ‌ویل حرکت و از طرف دیگر پلهای سر راه را ویران کنند . پس از آنکه این مواضع بتصرف درآمد ، سربازان ریچ

وی می‌بایستی قسمت خلفی و چپ ناحیه‌ای را که بصورت اثر پا بود (و در بالا ذکر آن رفت) تغیر کنند و بدفاع از جاده‌های که از رو و دخانه‌ای دو و مرد را می‌گذرد بپردازند و سنت من‌اگلیز را از چنگ دشمن بیرون بیاورند و هواضی در شمال این شهر را متصرف شوند تا از حملات مقابله آلمانها بیهادی جای پا متفقین در کنار ساحل جلوگیری بعمل آید.

سر بازانی که بوسیله هواپیما حمل می‌شدند مأموریت مهم دیگری داشتند، یعنی می‌بایستی ناحیه فرود آمدن هواپیماهای بی‌موتور را از وجود دشمن پاک کنند، زیرا قرار بود هواپیماهای بی‌موتور برای کمک رساندن با امریکائی‌ها و انگلیسی‌ها قبیل از سیمدهم و مجدد در غروب آن ناحیه بر وند. مطابق برنامه بیش از صد هواپیمای بی‌موتور می‌بایستی در ساعت چهار صبح در آن قمت بزمیں بشیند.

امریکائی‌ها از همان ابتدای کار با اشکالات عمدی مواجه شدند، زیرا هانند انگلیسی‌ها در منطقه وسیعی برآکنده شده بودند. فقط یک دسته از سربازان آمریکائی درست بمحل مورد نظر رسید. در تحت این شرایط، شصت درصد تمام مهمات شامل رادیو و خمیاره اندیاز و هانند آن از دست رفت. بدتر از همه آنکه بسیاری از نفرات بهلاکت رسیدند، بعلت آنکه در هنافظی فرود آمدن که مشخصات آنها با آنچه قبل از اگر فته بودند مطابقت نمی‌کرد، در نتیجه گیج و سرگردان شدند. راه هواپیماهای غرب بشرق بود و هواپیماها در ظرف دوازده دقیقه شبه‌جزیره را طی می‌کردند. اگر چهر بازان دیرتر می‌بینند، در دریای مانش می‌افتدند و اگر زودتر پائین می‌آمدند، در دریاچه‌ای واقع در میان ساحل غربی و نواحی آب گرفته سقوط می‌کردند. در حقیقت بعضی از سربازان در ناحیه‌ای فرود آمدند که نزدیکتر پلخ غربی شبه‌جزیره بود، و حال آنکه می‌بایستی در ناحیه‌ای در شرق بزمیں رسیده باشند. صدها نفر از آنها که مهمات‌سنگین بردوش داشتند بمبیان با تلاقوه‌ای مرد را و دو و افتادند بسیاری از آنها در آبهای کم‌عمق جان سپردند. عده‌ای دیگر که دیگر بپائین پریده بودند در تاریکی

طولانی ترین روز

بروی ناحیه‌ای افتادند که بعقیده آنها نرماندی بود و در دریای مانش خفه شدند.

یک واحد تمام چتر باز در حدود هفده یا هیجده نفر باین طریق در دریا افتاد و در میان امواج خفه شد. سر جو خهای بنام میلانو در روی ساحلی شنی سقوط کرد و در آنجا چشمتش بصفحه‌ای افتاد که روی نوشته شده بود: «مواظب انفجار میں باشید!» میلانو دومن نفری از آن واحد بود که بیانی پریده بود. در نزدیکی او، صدای تلاطم امواج از میان تاریکی بگوش می‌رسید و در اطراف افسن تپه‌های شنی و محصور با استحکامات ضد حمله در نزدیکی ماحل یوتا بچشم هم بخورد، در آن لحظه که میلانو نفس زنان روی زمین دراز کشیده بود، صدای آه و ناله‌ای از دور شنید و بعدها فهمید که یازده نفر باقیمانده از واحد او در دریای مانش غرق شده‌اند.

میلانو، بدون توجه باینکه آن ناحیه میان گذاری شده است، از زمین برخاست و برآه افتاد و از مقداری سیم خاردار بالا رفت و بطرف بوته خاری دوید، ولی چون شخص دیگری در آنجا بود توقف نکرد. میس از عرض راهی عبور کرد و خواست از یک دیوار سنگی بالا برود، لکن در آن لحظه صدای دلخواشی در پشت سر شنید و چون بعقب نگیریست، دید که شعله‌اندازی آن بوته را غرق آتش کرده و در میان بوته جسد چتر بازی پیدا است. میلانو با توهش و افطراب در کنار دیوار دولا شد. از پشت دیوار، فریاد آلمانها و صدای مسلسل بلند بود. میلانو که در ناحیه‌ای پر از استحکامات و سرباز آلمانی گرفتار شده بود و مرگ را در برابر چشم می‌دید، خود را آماده دفاع کرد و چون وابسته بیک واحد مخصوص علامت دادن بود، می‌باشدی دفترچه حاوی علامات رعن و غیره را از بین ببرد. ناچار دفترچه را از جیب بیرون آورد و با دقت اوراق آنرا یکی پس از دیگری پاره کرد و بلهید!

در ناحیه دیگری که برای فرود آمدن سربازان در نظر گرفته شده بود، عده‌ای در میان باتلاقهای تیره و تار دست و پا می‌زدند. رودخانه‌های مردره و دو و پن از چتر تجاتهای رنگارنگ بودند و نورهای

ضعیف بسته‌های مهمات از میان با تلاقيها بطور شکفت‌انگيزی چشمک می‌زد . چتری بازان از آسمان بزمین می‌افتدند و در گنار هم در زیس آب برای نجات خود کوشش می‌کردند . بعضی از آنها خفه می‌شدند و بعضی دیگر نفس زنان بالا می‌آمدند تا چتر نجات را از خود جدا کنند ولی دوباره در آب فرو می‌رفتند .

یک کشیش آمریکائی که درجه سروانی داشت در میان مرداب افتاد ، ولی چتر نجاتش درنتیجه وزش باد شدیدی همانطور روی سر ش باز ماند ، و برای آنکه در آب فرود ، مهمات خود و همچنین کیسه‌ای را که حاوی اسباب لازم برای اجراء مراسم مذهبی بود بدلور انداخت . سپس در حالی که چتر نجاتش بصورت بادبان بزرگی در آمده بود ، چندین هتل روی آب حرکت کرد و عاقبت بمحل کم عمقی رسید و متوقف شد ، و چون خسته و کوفته بود مدت بیست دقیقه بهمان حال باستراحت پرداخت . سپس بدون توجه با آتش مسلل و خمیارهای که در اطرافش بلند بود بطرف نقطه‌ای که در ابتداء در آب افتاده بود رفت و در کمال جدیت بجستجوی کیسه‌ای پرداخت که اسباب مورد احتیاج او در آن بود و پس از پنج بار غوطه خوردن آنرا پیدا کرد . کشیش مذکور بعد از دیدار یافت که «دعای توبه» را که بعجله در آب خوانده «دعای شکرگزاری» قبل از صرف غذا بوده است .

آمریکائیها در مزارع و جراغ‌گاههای بیشمار کوچک واقع در میان ساحل‌های نواحی آبگرفته از شنیدن صدای سوت سوتکی شبیه صدای سوسک حمام بطرف یکدیگر پیش می‌آمدند . در حقیقت عمر آنها منبوط باین سوت سوتکهای حلبي بی‌ارزش بود . قرار شده بود که اگر سربازی یکبار سوت سوتک را بصدای آورد ، سرباز دیگر دوبار سوت سوتک خود را بنازد (این علامت برای سربازان لشکر هشتاد و دوم بمنزله اسم شب بود) نفرات باشندن این صدایها از محل اختفای خود و یا خندقها و درختان اطراف ساخته‌انها بیرون می‌آمدند و یکدیگر سلام می‌دادند . باین قریب سر لشکر تیلر و تفنگدار س سرهنه و ناشناسی در گوش خاربینی بهم رسیدند و یکدیگر را صمیمانه در آغوش گرفتند . بعضی از نفرات ، رفقای خود را فوراً پیدا کردند

و جمی دیگر اول افرادی را با قیافه عجیبی در دل شب می دیدند و بعد چشمثان ببر جم آمریکائی کوچکی می افتد که روی شانه آنها دوخته شده بود .

سر بازان بسرعت با این وضع خوگش فتند . نفرات لشکر هشتاد دوم که در سیسیل و سالرنو چنگیزه بودند می دانستند چه شرائطی در پیش دارند ولی نفرات لشکر صفو یکم سخت مصمم بودند که از درقای امشهور خود عقب نمانند . تمام این افراد می خواستند تا حد امکان کمتر وقت زاف شود . کسانی که در نتیجه حسن تصادف از هوقیمت خود خبر داشتند و می دانستند در کجا هستند ، بیدرنگ بهم پیوستند و بسوی مقاصد خود حرکت کردند ، ولی آنها ائم که گم شده بودند بدسته های کوچکی از افراد گروهانها و گردانها و هنگهای مختلف ملحق شدند و نفرات دولشکر در کنارهم چنگیدند ، بدون آنکه قبل از وجود هدفها آگاه شده باشند .

صدما نفر بیان مزارعی افتادند که در اطراف آنها بوتهای خار روئیده بود . این مزارع کوچک و معجزی در بیننده تولید وحشت می کرد ، زیرا در پشت هر سایه و هر شاخه جنبنده آن دشمنی پنهان بود . سر باز وظیفه شولتش در چنین موقعیتی گرفتار بود و نمی توانست راهی بپیرون پیدا کند . ناجار سوت سوتک خود را بصدما در آورد ، ولی ناگهان صدائی شنید که انتظار آنرا نداشت ، یعنی تدقیق مسلسل بلند شد . شولتش خود را بین مین انداخت و تفکش را متوجه نقطه ای کرد که صدای مسلسل از آنجا برخاسته بود و بعده فشار آورد ، ولی خبری نشد ، زیرا فراموش کرده بود تفکش را پر کند . سر باز آلمانی دوباره شلیک کرد و این بار شولتش بنزدیکترین بوته خار پنهان بیند . شولتش در آن حال که باطراف مزرعه مینگریست ، ناگهان صدائی شکسته شدن شاخه ای شنید و لحظه ای وحشت کرد ، ولی چون دید که تلردی ، فرمانده گروهان ، از میان بوته خار بپیرون آمد ، نفسی براحتی کشید . تلردی آهسته او را صدا زد و پرسید : « داچ ، توئی ؟ » شولتش بطرف او دوید ، و سپس هر دو بگروهی ملحق شدند که تلردی جمع کرده بود . این شخصیتین بار پس از پیشین

از هواپیما بود که شوتش در خود احساس راحتی می‌کرد و از آن
بی بعد دیگر تنها بود.

تلر دی از کنار خاربی گذشت و همراهانش پشت سر او براه
افتادند. پس از لحظه کوتاهی جمعی را دیدند که بسوی آنها بیش
می‌آید. تلر دی سوتک خودرا فواخت و تصور کرد که جوابی شنید،
و چون آن عده نزدیکتر شدند، از شکل کلاه خود آنها معلوم شد
که آلمانی هستند. بعداً یکی از نادر ترین و عجیبترین وقایع جنگ
روی داد، هر دوسته در نهایت تعجب و بدون اینکه تیری بخالی کنند
از کنار یکدیگر گذشند و چون فاصله میان آنها بیشتر شد، تاریکی
آن شکلها را از نظر معهور کرد، چنانکه گوئی هرگز وجود نداشتند.
در تمام سرزمین فراندی، چتربازان متفقین و سربازان آلمانی

در دل شب ناگهان یکدیگر برخوردند. در این برخوردها، زندگی
افراد وابستگی بهوش آنها و سرعت استعمال اسلحه آنها داشت. مثلاً
چتربازی تصادفاً بیک نگهبان آلمانی بر خورد که در مقابل آشیانه
سلسل قدم میزد. هر دو نفر در طی یک لحظه خوفناکی یکدیگر
خیره شدند، بعد نگهبان آلمانی از نزدیک تیر خالی کرد. گلوله
بقسمت فلزی تفنگ چترباز که روی سینه اش آویزان بود خورد و
دستش را خراش داد و منحرف شد. بعد هر دو وحشت زده رو بفرار
نهادند.

سرگردی از قشون متفقین عده کوچکی را جمع کرده بود و
آنها را بسوی میعادگاه رهبری میکرد. ناگهان یکنفر آلمانی از او
مطلوبی پرسید. سرگرد زیان آلمانی نمی‌دانست ولی فرانسه را بخوبی
صحبت میکرد. از آنجا که سایر افراد در فاصله کوتاهی در پشت
سرش راه میرفتندو بعلت تاریکی دیده نمی‌شدند، سرگرد خود را
بعنوان کشاورز جوانی و آنmodکرد و بسرعت بزمیان فرانسه گفت که از
ملاقات معشوق خود باز میگردد و بطریق منزل می‌رود و بعد معدربت
خواست که پس از اعلان خاموشی بیرون آمده است. آنگاه ضمن اظهار
این مطلب، نوار چسب نارنجک راکه برای جلوگیری از انفجار رویش
چیزی نداشت، سوزن نارنجک را کشید و برتاب کرد و خود

را بین میان انداخت . بعد معلوم شد سه نفر آلمانی را کشته است . سرگرد مذکور می‌گوید : « وقتی برگشتم تا بسته دلیر خودم ملحق شوم ، دیدم همگی متفرق شده اند . »

جوابات مضحك دیگری نیز بوقوع پیوست . در بساغ میوه قاریکی در نزدیکی سنت مرگلین ، سروانی که شغلش جراحی در ارتش بود خود را کاملاً تنها دید . ناچار اسباب و لوازم طبی خود را برداشت و بجهجوی راهی پرداخت . ناگهان در کنار بوته خاری شخصی را دید که در کمال اختیاط جلو می‌آید . جراح بن جایش خشک شد و کلمه « برق » را که برای لشکر هشتاد و دوم بمتنزه اسم شب بود بزبان آورد و ضمن اینکه انتظار شنیدن جمله « رعد » را داشت ، لحظه مهیجی را گذراند . ولی با کمال تعجب دید که طرف او فریاد زد « یا عیسی ! » ومثل دیوانگان رو بفار گذاشت . جراح آنقدر عصبانی شد که ترسش از یادش رفت . در نیم فرسنگی او کشیش از لشکر هشتاد دوم سخت هشقول نواختن سوتک خود بود ، ولی جوابی نصیحت نمی‌شد . ناگهان شخصی ازیشت سرش فریاد زد : « پدر روحانی » مخصوص رضای خدا این صدای لعنتی را بخواهان ! گشیش از جا پرید و بعد آرام و مؤدب بدنیال آن چتر باز برآه افتاد .

نزدیک ظهر ، این دونفر بمدرسه خانم لور رفته و در آنجا مشنول جنگ مخصوصی شدنکه لباس نظامی در آن ائمی نداشت ، یعنی بپرستاری از زخمیهای دو طرف پرداختند .

در حدود ساعت دو بعداز تیمه شب ، اگرچه نیم ساعت مانده بود که تمام چتربازان بزمین برسند ، ولی عده کوچکی از مردان دلیر بطرف هدفهای خود پیش می‌رفتند . یک دسته از آنها در حقیقت بهدف خودکه عبارت از استحکاماتی درده کده فوکلرویل در بالای ساحل یوتا بود نزدیک می‌شد . این موقعیت اهمیت بسیار داشت ، زیرا هشرف بر راه عملهای بودکه ازیشت ساحل یوتا می‌گذشت ، یعنی راهی که تانک-

های دشمن برای رسیدن باسحل از آنجا عبور می‌گرد .

گرفتن این موقعیت مستلزم یک گروهان سر باز بود ، ولی فقط یازده نفر بر هبری سروان فیتنجر الد بآن محل رسیده بودند ، و چون

این عده علاقه زیادی بگرفتن آن نقطه داشتند ، منتظر ورود کمک نشدند : این نخستین نبرد واحدی از لشکر صدیکم در روز حمله بود .

در طی این جنگ خونین و کوتاه . یک نگهبان آلمانی تیری بسینه فیتزجرالد انداخت ، و فیتزجرالد در لحظه‌ای که بزمین می‌افتد آن نگهبانرا از پا درآورد : آمریکائی‌ها که تعدادشان از دشمن کمتر بود مجبور بعقب نشینی شدند و در آن حوالی با تظار رسیدن کمک موضع گرفتند . ولی نمی‌دانستند که چهل دقیقه قبل ، نه چتر باز به - فوکارویل رسیده‌اند . این عده تصادفاً میان استحکامات دشمن فرود آمده اسیر شده بودند و در آنوقت در خندقی نشته و فارغ‌البال باهنجکی که یکنفر آلمانی با سازدهنی خود می‌تواخت گوش میدادند . ژنرال‌ها مخصوصاً لحظات عجیبی گذرانند ، زیرا نه اعضاء ستاد و نه مهمات ونه سرباز داشتند . سرلشکر نیلر که خود را همراه چندین افسر و لی فقط دو سه سرباز یافت ، با آنها گفت : «هرگز عده‌ای باین‌کمی تحت فرمان عده‌ای باین زیادی نبوده است».

سرلشکر ریچروی یکه و تنها هفت تیر بدست گرفته در من رعه‌ای می‌گشت و احساس خوشی می‌کرد . بقول او : « حد اقل اگر اثری از دوست دیده نمی‌شد خبری هم از دشمن نبود . » معاوش گوین که در این‌وقت فرماندهی چتریازان لشکر هشتم و دوم را به عهده داشت ، در مردابهای مردبه فرنگها دور از او بس می‌برد .

گوین باتفاق عده‌ای چتریاز مشغول بپرون آوردن رادیو و بازوکا و خمپاره‌انداز و مهمات از میان مرداب بود . وی باین اسلحه‌ها و مهمات سخت احتیاج داشت ، زیرا میدانست قسمت خلفی ناحیه‌ای که می‌بایستی قبل از سپیده‌دم بتصرف سربازاش درآید مورد حمله شدید دشمن قرار خواهد گرفت . گوین در آنحال که با سربازان تازانو در آب سرد فرو رفته بود ناراحتی‌های دیگری داشت ، زیرا نمی‌دانست در کجاست و با زخمی‌هایی که با عملحق شده و در کنار مرداب دراز کشیده . اند چه‌کند .

نحویاً یکساعت قبل ، گوین چشمی بنورهای قرمز و سیزی

افتداده بودکه از دور در حاشیه‌منداب میدرختیدند و برای آنکه تحقیقی در آن باره بعمل آرد، آلسن آجودان خود را پانجا فرستاد. گوین امیدوار بودکه این نورها علامت جمع شدن دوگردان از لشکر هشتاد و دوم باشد، و هرچه مدت غیبت آلسن زیادتر می‌شد، گوین بیشتر احساس ناراحتی می‌کرد. در آنحال یکی از افسران درمیان آب لخت و عربان، دنبال بسته‌های مهمات می‌گشت. گوین بعد از اظهار داشت: «این افسر هر وقت از آب خارج می‌شد، شبهه مجسمه مفیدی بود و مرا باین فکر می‌انداخت که اگر آلمانها اورا ببینند، مثل بوقلمون مرده‌ای خواهد شد.»

ناگهان آلسن که تمام بدنش را گلولجن یوشانده بود دست و پا زنان از میان یاتلاق بیرون آمد و خبر دادکه در آن نزدیکی خط‌آهنی کشیده‌اندکه از راه پرپیچ و خمی درمیان مرداب می‌گذرد. گوین از شنیدن این نکته‌که نخستین خبر خوش در آن شب بود بسیار مشعوف شد، زیرا میدانست در آن ناحیه فقط یک رشته خط‌آهن وجود داردکه بدره منتهی می‌شود، و چون برای اولین بار فهمید که کجاست نفسی برآحتی کشید.

محاجای سرهنگ دوم و اندرورت از لشکر هشتاد و دوم پس از افتادن او بزمین شکسته بود، ولی سرهنگ همچنان تضمیم داشت که جنگکرا ادامه دهد. وظیفه اوتصرف نواحی هجاور سنت‌مرأگلیز یعنی جناح آن قسمت از ساحل یوتا بودکه آمریکائی‌ها می‌بایستی آنرا بدأ حمله قرار دهند. در اینوقت واندرورت دریاغ سیبی در نزدیکی سنت-مرأگلیز از یادرد رنج می‌برد ولی سعی می‌کرد بروز ندهد.

بخت هیچ‌گاه با واندرورت یار نبود. وی در انجام وظایف خود بسیار سخت گرفته و پرخلاف سایر افسران لقبی حاکی از محبت‌سازان (۱) نداشته و گذشته از این مانند آنها با افراد خود روابط دوستانه برقرار نکرده بود. جریانات نرماندی این وضع را تشید کرد و بقول

۱- جنانکه به آینه‌های «آیک» و به مونت‌گومری «مونتی»

می‌گفتند.

سرلشکر ریچ وی او را بصورت یکی از دلیرترین و سرسرخترین فرماندهان جبهه در آورد. واندروت مجبور شد با میج پایی شکسته خود را در چهل روز با دشمن بجنگد و سپاهانی را رهبری کند که به مکاری موافقت آنها سخت احتیاج داشت.

جراحی که سرگذشتی را در فوق ذکر کردیم جزء گروهان واندروت بود و در اینوقت از طرز رفتار چتربازی که در بوته خار دیده بود خشمگین بینظر می‌سید. اتفاقاً این جراح گذارش بسرهنگ واندروت و جمعی از نفرات او افتاده در باغ میوه انتظار می‌کشیدند؛ جراح بخوبی قیافه واندروت را در نظر دارد و می‌گوید : « سرهنگ با کلاه پارانی نشسته و در پرتو چراغ قوه دستی مشغول نگاه کردن به نقشه‌ای بود و چون من را دید شناخت و صدا زد و آهسته خواهش کرد که بدون مروصدا نگاهی بمیج پایی او بکنم . ظاهراً مج پایش شکسته بود و سرهنگ اصرار می‌کرد که چکمه‌هایش را عوض کنند و ما آنرا با بند محکم بستیم . » واندروت سپس تفنجک خود را برداشت و آنرا مثل چوب زیرینگل بکار برد و یک قدم بچلو گذاشت و سپاهان اطراف خود گفت : « خوب، برویم . » با آن حال سرتاسر هزاره را طی کرد .

آمریکائیها مثل چتریازان انگلیسی در شرق، وظیفه خود را با شوخی یا غم واندوه ویا وحشت و درد انجام می‌دادند. تمام اینها مقدمه کار بود. نخستین مهاجمان روز حمله که شماره آنها بهیجده هزارنفر می‌سید و شامل آمریکائی و انگلیسی و کانادائی بود در سواحل نرماندی جای داشتند. در میان آنها پنج ساحل برای حمله متفقین واقع بود و از پشت افق پنج هزار کشتی با ساحل فرزدیک می‌شد. نخستین کشتی که حامل دریادار مون بود در دوازده هیلی ساحل یوتا قرار داشت و خود را آماده لنگر انداختن می‌کرد.

اگرچه مقدمه حمله پتدربیچ فراهم می‌شد، ولی آلمانها هنوز بجهد علت خبر نداشتند. اولاً هوا خوب نبود، ثانیاً هوایمایی گسترش داشتند (چند هوایمایی هم که در هفت‌های پیش فرستادند سرنگون شدند)، ثالثاً معلمئن بودند که متفقین در پادوکاله حمله خواهند کرد.

ربما در مرکز فرماندهی آنها هم آهنگی دیده نمیشد، خاماً به پیغام-هایی که کشف کرده بودند توجه نداشتند. حتی دستگاههای رادار آنها در این شب از کار افتاد، و دستگاههایی هم که بمباران نشده بودند مختل شدند، زیرا هواییمهای متفقین مقادیری اوراق جعلی روی ساحل ریختندکه باعث خرابی صفحات رادار شد. فقط یک دستگاه رادار گزارش داد که در دریایی هائش «رفت و آمد عادی است».

از ورود اولین چتر بازها بیش از دو ساعت می‌گذشت. در این هنگام آلمانها کمک متوجه شدند که وقایع مهمی در شرف تکوین است و پس از آنکه اولین گزارشها را دریافت داشتند، مثل بیماری که کمک از حالت بیهوشی بیدار شود باوضاع می‌بردند.

۶

ژنرال مارکس در کنار میز طویلی بنقشه‌های جنگ نگاه می‌کرد. اعضاء ستاد که پس از جشن تولد او با او بودند در اطراف حلقه زده و جنوبیات هائزور نظامی در رن را باطلاغش همی‌ساندند. ژنرال هر چند یکبار نقشه دیگری میخواست، و رئیس اطلاعات سیاه او بنام سرگردهاین چنین تصور می‌کرد که مارکس آن هائزور نظامی را بعنوان یک جنگ حقیقی تلقی میکند، درصورتیکه بیش از یک حمله فرضی متفقین بترهاندی نبود.

در این ضمن، تلفن زنگ زد و چون هارکس گوشی را برداشت تمام صدایها خوابید. بقول هاین: «ژنرال مارکس در همان لحظاتی که گوش می‌داد قیافای جدی بخود گرفت.» سپس ژنرال بیهاین اشاره کرد که گوشی دیگری را بردارد. شخصی که تلفن زد ریشرتر فرمانده لشکر هفتصدوشانزدهم بود که محافظت ساحل بالای کان را بعهد مدعاشت. ریشرتر ناطی را که چتر بازان بتصرف در آورده بودند باطلاغ مارکس رسانید. این نخستین گزارش رسمی حمله متفقین بود که بگویی یک مرکز فرماندهی عده آلمانها رسید و همگی را سخت دیگار تعجب کرد. ساعت دو ویازده دقیقه بعداز نصف شب بود.

مارکس فوراً بسر لشکر پمزل ، رئیس ستاد لشکر هفتمن ، تلفن زد. در ساعت دو وربع ، پمزل فرهان آماده باش پلشکر هفتم داد. از وقتی که معنی دومین مصريع شعر درلن کشف شده بود چهار ساعت میگذشت و در این هنگام لشکر هفتمن ، که هجوم متفقین در منطقه آن آغاز شده بود بحال آماده باش درآمد.

پمزل تصمیم گرفت فوراً اقدام کندو برای این منظور افسر فرمانده لشکر هفتم زنرال دولمان را بیدار کرد و باوگفت : « زنرال ، فکر میکنم حمله شروع شده است. ممکن است فوراً تشریف بایاورید ؟ » پمزل در حالیکه گوشی را بر جایش میگذاشت بخاطر آورد که طبق گزارش مکنفر جاسوس در کازابلانکا . حمله متفقین بنژاده در شبم زوئن روی خواهد داد. وی ضمن اینکه انتظار ورود دولمان را میگشید خبری از منبع دیگری دریافت داشت مبنی بر اینکه چتر بازان دشمن در شبهجزیره شبورگ پیاده شده‌اند و جنگ درگرفته است. پمزل فوراً به سر لشکر شایدل رئیس ستاد رومل تلفن کرد . ساعت دو وسی و پنج دقیقه بعداز نصف شب بود .

در آن لحظات ، زنرال زالموت در مرکز فرماندهی خود نزدیک مرزهای بلژیک سعی میکرد اطلاعات دست اولی کسب کنند. اگرچه قسمت اعظم لشکر او در معرض حملات هوائی بود ، ولی یک قسم آن تحت نظر زنرال رایشت محله‌ای را در شرق رودخانه اورن و میان موضع لشکر هفتم و پانزدهم حفظ میکرد. از طرف زنرال رایشت چندین پیغام رسیده بود حاکی از آنکه چتر بازان هادر نزدیکی مرکز فرماندهی اوردر کابورگ پیائین آمده‌اند و زد و خورد در اطراف آنجادرگرفته است. زالموت تصمیم گرفت که شخصاً از این قضیه اطلاع پیدا کند. بنابراین

به رایشت تلفن زد و یرسید : « آنجا چه خبر است ؟ » رایشت با صدائی که حاکی از پریشانی او بود پاسخ داد : « زنرال ، اگر اجازه بدهید جریان را بسمعتان خواهم رساند . » پس از لحظه‌ای سکوت ، زالموت صدای مسلسل را از میان تلفن شنید و دشکر کرد و گوشی را بزمین گذاشت . سپس بیدرنگ بمرکز فرماندهی رومل خبر داد و گفت : « صدای تیراندازی بگوش می‌رسد . »

بیمامهای پمزل و زالموتکه تقریباً در یک زمان رسید و برای اولین بار مرکز فرماندهی روس را از حمله متفقین مطلع ساخت . در اینجاکسی بطور قطع و یقین نمی‌دانست که آیا حمله متفقین واقعاً آغاز شده‌است یا نه ؟ آجودان دریائی روئی بنام روکه یاد دارد . که پس از خبر حمله چتر بازان . گزارش دیگری رسید می‌تی بر آنکه بجای چتر باز ، مجسمه‌های کوچکی بزمین فرود آمده‌است .

در هر حال این قضیه تاحدی صحت داشت . متفقین برای آنکه حواس آلمانها را پرت کنند مجسمه‌های کوچکی از لاستیک و بصورت چتر باز ساخته و صد ها عدد از آنرا در ناحیه فرماندهی بزمین انداخته بودند ، مقداری تر قوه‌هم باین مجسمه‌ها بسته بودندگه بموضع رسیدن بزمین منفجر می‌شدند ، بطوریکه انسان تصور می‌کرد صدای تن اندازی اسلحه های دستی است ، حتی زنرال مارکس چند ساعتی خیال می‌کرد که عدد ای چتر باز در نزدیکی مرکز فرماندهی اوپاین آمده‌اند .

در مرکز فرماندهی فن‌رونده شدت و رومل در پاریس ولادوش گویون ، همگی را بهت و حیرت فراگرفته‌بود ، زیرا گزارش‌های می‌رسید که غالباً دقیق نبود و گاهی مفهوم نمی‌شد و همیشه باهم تناقض داشت . مرکز فرماندهی در پاریس از آنها در مجاورت استحکامات ساحلی آن فرود آمده‌اند . سپس اظهار داشت که تعدادی از این چتر بازها « فقط آدمکهای کاهی » هستند . هیچ گزارشی رسیدن آمریکائیها را بشه جزیره شربورگ نزدیک اعلام نکرد . در صورتیکه در این وقت از محل توپهای آلمانی در بالای یوتا پر مرکز فرماندهی آلمانها در شربورگ خبر داده شده بود که دوازده نفر آمریکائی اسیر شده‌اند . مرکز فرماندهی نیروی هوایی آلمان دوباره خبر داد که عدد ای چتر باز در نزدیکی بایو دیده شده‌اند و حال آنکه چنین خبری صحت نداشت .

در دو مرکز فرماندهی ، افسان سعی می‌کرددگه با در نظر گرفتن

نقاط قرآن روی نقشه‌ها از اهمیت قضیه باخبر شوند . افسان قسمت رومل بر قوای خود از مرکز فرماندهی فن روندشده تلفن میکردند و قضایا را مورد بحث قرار می‌دادند و به تایمی میرسیدند که بسیاری از آنها با درنظرگرفتن وقایعی که حقیقتاً روی میداد باور نکردنی بود . مثلاً وقتی سرگرد درورتن باخ ، گفیل قسمت اطلاعات مرکز فرماندهی فن روندشده ، بمحل کلر رومل جهت دریافت گزارش تلفن میکند و امکان دارد آن گفتند که رئیس ستاد این قضیه را با خونسردی تلقی میکند و امکان دارد آن چشم بازان فقط کارکنان چند هواییمای جنگی باشند که ببیرون پریده‌اند . ولی لشکر هفتم طور دیگری فکر میکرد . در حدود ساعت سه بعداز نصف شب پمزل یقین حامل کرده بود که حمله عده متفقین متوجه فرماندی خواهد بود ، زیرا نقشه او نشان میداد در دو قسمت منطقه لشکر هفتم فرود آمده‌اند (در شبه جزیره شربورگ مشرق رودخانه اورن) . در این وقت نیز از طرف پایگاه‌های دریائی در شربورگ گزارش‌های وحشت انگیزی میرسید و این پایگاه‌ها با دردست داشتن آلات جهات یابی و مقداری اسباب را دار می‌توانستند از حرکات کشته‌ها در خلیج کوچک سن اطلاع حاصل کنند .

پمزل تردیدی نداشت که حمله آغاز شده است . لذا به شپايدل تلفن زد و گفت که پائین آمدن چشم بازان ، اولین مرحله عملیات وسیع‌تر دشمن است و صدای چرخیدن ماشین در دریا از دور شنیده میشود . ولی پمزل نتوانست که رئیس ستاد رومل را مقاعده کند . دریادداشتهای لشکر هفتم چنین ذکر شده است که شپايدل در جواب گفته : « این عملیات هنوز محدود بآن ناحیه است و نباید آنرا احمله بین رگی تلقی کرد . » حتی در لحظاتی که پمزل و شپايدل پایکدیگر گفتگومی کردن آخرين دسته از هیجده هزار چشم باز متفقین روی شبه جزیره شربورگ پائین می‌آمد و شصت و نه هواییمای بی موتور حامل سر باز و مهمات سنکین از ساحل فرانسه گذشت به طرف رانویل محل فرود آمدن انگلیسها حرکت می‌کرد و در دوازده میلی پنج ساحل نرماندی که متفقین برای پیاده شدن در نظر گرفته بودند یک‌کشی آمریکائی بفرماندهی دریا دار هال آماده لشکر انداختن می‌شد . در کنار نزدهای آن سر بازان

صفکشیده و حاضر بودند با محل امدها پیاده شوند.

ولی در لاروش گویون هنوز اثری دیده نمی‌شد که اهمیت حمله متفقین را نشان دهد، و مرکز فرماندهی روندشتد در پاریس، نظریه اول شایدیل را درباره اوضاع تأثیر می‌کرد. رئیس عملیات مرکز فرماندهی روندشتد بنام زیمرمان، پس از آنکه از مکالمه میان شایدیل و پیمزل آگاه شد، پیغامی فرستاد و موافقت خود را با نظریه شایدیل اظهار داشت و خاطرنشان کرد که مرکز فرماندهی او عقیده ندارد که حمله قطعی از راه هوا هنوز آغاز شده باشد، خصوصاً اینکه مرکز فرماندهی کرانکه گزارش داده است که دشمن فقط آدمکهای کاهی بزمیں فرستاده است.

البته نمی‌توان این افسان را بعلت آشفتگی و گیجی آنها ملامت کرد، زیرا فرسنگها از منطقه زد و خورد دور بودند و منبع اطلاعات آنها گزارش‌هایی بود که دریافت می‌داشتند. این گزارش‌ها باندازه‌ای متفاوت و گمراه کننده بود که حتی با توجه به ترین افسان نیز نمی‌توانستند با درنظر گرفتن آنها از عظمت حمله هوایی متفقین مطلع شوند یا اینکه بطور کلی نحوه حملات دشمن را دریابند. مثلاً اگر متفقین برآستی حمله را شروع کرده‌اند، آیا مقصود آنها گرفتن فرماندی است؟ فقط مرکز فرماندهی لشکر هفتم چنین عقیده‌ای داشت. شاید حمله چتر بازان برای آن بود که آلمانها تصور کنند دشمن بیخواهد بلکه پائزدهم تحت فرمان ژنرال زالموت دریادو کاله حمله کند، یعنی جائیکه همه‌گن تصور می‌کرد متفقین پیاده خواهند شد. رئیس ستاد لشکر پائزدهم سرلشکر هو فمان باندازه‌ای اطمینان داشت که حمله در منطقه او صورت خواهد گرفت که به پیمزل تلفن کرد و با او پرسیک فاهم شرط بست. پیمزل در جواب با او گفت: «این یک شرط را خواهید باخت.» با وجود این، در اینوقت مرکز فرماندهی آلمانها در پاریس و لاروش گویون دلائلی در دست نداشتند تا تایع قطعی از آن بگیرند. تنها اقدام آنها اطلاع دادن بواحدی‌های کنار ساحل و آماده ساختن آنها برای دفع حملات چتر بازان بود. سپس همگی منتظر دریافت اخبار جدیدی شدند، زیرا جزاین کاری نمی‌-

توانستند بگفتند.

در این هنگام پیغامهای زیادی تمام مرکز فرماندهی در نیماندی رسید، ولی یکی از مشکلات کار، پیدا کردن فرماندهان بود، زیرا زنرالها برای شرکت درمانور جنگی بهرن رفته بودند. اگر چه با اکثر آنها فوراً تماس برقرار شد، ولی کسی از محل اقامت سپهبد فن شلیبن و سرلشکر فالی فرماندهان شبه جزیره شربورگ اطلاعی نداشت. فن شلیبن در هتلی در رن خفه بود و فالی هنوز با اتومبیل حرکت می‌کرد.

دریاسالارکر انکه فرمانده نیروی دریائی در غرب، در اینوقت برای بازرسی بهبردو رفته بود. رئیس ستادش او را در اتفاق هتل از خواب بیدارکرد و باوگفت: «چشم بازان در نزدیکی کانپاین آمده‌اند. مرکز فرماندهی کل قوای آلمان در غرب (ستاد روندشتد) عقیده دارد که این حمله برای انحراف خاطرما صورت گرفته است و حمله واقعی نیست، ولی ماز حرکت چند کشته مطلع شده‌ایم و فکر می‌کنیم که حمله واقعی همین است.» کرانکه فوراً چند واحد نیروی دریائی را که در اختیار داشت بحال آماده باش درآورد و بیدرنگ بطری پاریس حرکت کرد.

یکی از اشخاصی که در تحت فرمان او در لوهادر بود، ناوبان هوفمان نام داشت که جزء بهترین افسران دریائی بشمار می‌آید. وی فرماندهی چند از دراگنک را بعده داشت. از همان ابتدای جنگ، از در افکنهای سریع السیر و نیرومند اودرس تا سر دریای مانش حرکت کرده و بکشتهای دشمن حمله برده بودند. هوفمان در واقعه دیپ (۱) نیز شرکت کرده و در سال ۱۹۴۲ بهمراهی چند کشته جنگی آلمانی ازبرست (۲) تانرماندی رفته بود.

هوفمان هنگامی از پیغام مرکز فرماندهی خود آگاه شد که

۱ - Dieppe بندری در شمال فرانسه. رجوع شود به ص

۱۸ - س ۱۵

۲ - Brest بندری در شمال غربی فرانسه.

سوار یکی از ازدرا فکنها بود و می‌خواست جهت مبنی گذاری خارج شود . وی فوراً فرماندهان ازدرا فکنها را بنزد خود فراخواند و چون با آنها گفت که ممکن است حمله شروع شده باشد ، این موضوع باعث تعجب آنها نگردید ، زیرا همگی انتظار آنرا می‌کشیدند . اگر چه فقط سه فروند از شش ازدرا افکن هوفمان آماده بود ، ولی او فرصت نداشت تا سه ازدرا افکن دیگر مهمات خود را بردارند و ناجار پاسه ازدرا افکن از لوهار خارج شد . هوفمان سپس در اطاق فرماندهی کشته کلام سفید خود را مطابق عادتی بیشتر بیشتر سرگذشت و میان تاریکی خیره شد . در پشت سرش دو ازدرا افکن دیگر حرکات ازدرا افکن اورا تقلید می‌کرد و هر سه با یکدیگر کورکورانه بطرف عظیمت‌بین ناوگانی که تا آنوقت تشکیل شده بود می‌رفتند .

این سه ازدرا افکن لاقل وارد عملیات جنگی شده بودند ، ولی ۱۶۲۴۲ نفر سرباز کار آزموده که سابقاً جزئی از سپاه رومل در افرقا محظوظ می‌شدند اکنون در نرماندی حیران و سرگردان بودند و در دهکده‌ها و بیشه‌های جنوب شرقی کان در سنگرهای نشته انتظار حمله چشم بازان انگلیسی را می‌کشیدند . سربازان مذکور تنها افراد جنگک دیده آن منطقه بضمایر می‌آمدند .

از هنگامیکه فرمان آماده پاش رسیده بود ، افسران و سربازان در کنار تانکها و وسائط نقلیه خود را بستاده انتظار فرمان حرکت را می‌کشیدند . سرهنگی که متصدی تانکهای لشکر قوچ بود نمی‌توانست علت تأخیر را درک کند ، زیرا سپهبد فویش‌تینگر او را در ساعت دو بعد از ظهر از خواب بیدار کرده و نفس زنان باو گفته بود که متفقین بیاده شده‌اند و همچنین وضع را مختصرآ باطلایع او رسانیده و اظهار داشته بود که بموضع آنکه بلشکر فرمان داده شود بایستی ناحیه میان کان و ساحل را بیدرنگ از وجود دشمن پاک کند . ولی سرهنگک پس از این جریان دیگر خبری دریافت نداشته بود و با عصبانیت و بی‌صبری انتظار می‌کشید .

در این ضمن پریلر ، سرهنگک دوم نیروی هوایی آلمان ، که در نقطه دور دستی بس می‌برد . گزارش‌های شگفت انگیزی دریافت

می داشت . این شخص و همچنین معاونش، پس از حرکت هوا پیماهای جنگی دسته بیست و ششم از فرودگاه نزدیک لیل، در ساعت یک بعداز نیمه شب با استراحت پرداخته بود . هر دو نفر بعلت رفعینگی از فرماندهی عالی نیروی هوایی آلمان چندین بطری کنیاک عالی نوشیده بودند و چون پریلر صدای زنگ تلفن را در این وقت شنید، تصور کرد که این صدا از مسافت بعیدی می رسد و پس از آنکه کم کم حواسش جمع شد، دست چپ خود را دراز کرد و در تاریکی به جستجوی گوشی تلفن پرداخت که روی میز کنار بسترهش قرار داشت .

کسی که تلفن می کرد افسر عملیات دسته دوم هواپیماها بود که به پریلر گفت ، « ظاهرآ یک نوع حمله صورت گرفته است . بعقیده من بهتر است که هواپیماها را بحال آماده باشند درآورید . »

پریلر اگرچه خواب آلود بود ، ولی دیگر غضبش بجوش آمد، زیرا دید که ۱۲۴ هواپیمای تحت فرمان او در بعد از ظهر گذشت هزار ناحیه لیل فر اخوانده شدند و واقعه ای که از آن بیم داشت روی داده است . پریلر کلاماتی بربان راند که ذکر آنها جاین نیست ، ولی پس از آنکه از فرماندهان نیروی هوایی و تمام افسران فرماندهی عالی نیروی هوایی انتقاد کرد ، از شخصی که باو تلفن می کرد پرسید : « چه کسی رایعال آماده باش درآرم ؟ خود بحال آماده باشند آمده ام ، معاونم هم همینطور ، ولی شما احمقها نمی دانید که فقط دو هواپیما در اختیار من است ! » این را گفت و گوشی را سرجایش کوبید .

چند دقیقه بعد تلفن دوباره زنگ زد . پریلر فریاد کشید و پرسید : « باز چه خبر است ؟ » همان افسر سابق پاسخ داد : « پریلر - جان ، خیلی متأسفم . اشتباه شده بود . گزارش غلطی بما داده بودند . وضع خوب است . خبری از حمله نیست . » پریلر آنقدر عصبانی شده بود که نمی توانست جواب بدهد . بدتر از همه آنکه نمی توانست دو باره بخوابد .

على رغم آشفتگی و تردید و عدم تصمیمی که در طبقات عالی فرماندهی وجود داشت، سربازان آلمانی که با دشمن در تماس بودند

عکس العمل سریعی از خود نشان دادند. هزاران تن از آنها بحرکت در آمدند و بر خلاف تصور زنرالها در مرآکن فرماندهی روند شدند و رومل، می‌دانستند که حمله آغاز شده است. از هنگامیکه نخستین دسته‌های چتربازان انگلیسی و آمریکائی فرود آمدند، این سربازان آلمانی با آنها در نقاط مختلفه بمبارزه پرداختند. هزاران تن از آنان در استحکامات ساحلی حاضر بودند که بهر صورت حمله دشمن رادفع کنندواگرچه از عوائق کاربیم داشتند ولی تصمیم خود راگرفته بودند. در مرآکن فرماندهی لشکر هفتم، یک فرمانده عالیرتبه که گیج نشده بود افسران ستاد خود را احضار کرد. این شخص زنرال- پیژل بود. وی در اطاق نقشه خود که بسیار روشن بود در بر این افسران ایستاد و مطابق معمول با صدائی آهسته و آرام ولی با کلامانی کهاین بار اضطراب و نگرانی شدید او را نشان می‌داد گفت: «آقایان، اطمینان دارم که قبل از طلوع آفتاب حمله شروع خواهد شد. آینده ما بتوپط بطرز جنگیدن ما خواهد بود. از همه شماها خواهش می‌کنم تمام سعی خود را بکار ببرید و آماده قبول همه نوع رحمت باشید.» در آلمان، تنها کسی که ممکن بود با عقیده پیژل موافق باشد - یعنی افسری که در نتیجه استعداد عجیب خود توانسته بود پیچیده ترین اوضاع را درک کند و پیروزیهای بسیاری بست آورد - در اینوقت در خواب بود. در مرکن فرماندهی سیاه «ب» اوضاع آنقدر وخیم بنظر نمی‌آمد که اختیاجی بوجود فیلد مارشال رومل احساس شود.

۷

در اینوقت نخستین نیروهای امدادی سربازان رسید. در منطقه لشکر ششم انگلیسیها، شصت و نه هواییمای بی‌موتور بیز مین رسید و چهل- و نه فروردند از آنها در محل صحیحی فزدیکر انوبل فرود آمد. واحد- های کوچکتر از هواییمای بی‌موتور سابقاً رسیده بودند - مانند قوای سرگرد هوارد که نزدیک پلها فرود آمدند و تعدادی هواییمای

بی موتور که مهمات حمل می کردند - ولی بغير از آنها هواپیما های دیگری نیامده بود . چتر بازان کار خود را بخوبی انجام دادند و اگر چه وقت کافی برای بالا کردن تمام نقاط از همان نداشتند، ولی توافق ندیدند مقداری از آنرا با دینامیت منفجر کنند و راه را برای زیستن قوا هموار سازند . پس از ورود هواپیماهای بی موتور ، منطقه ای که در آنجا قوا پیاده شد منظره بسیار عجیبی بخود گرفت و در پرتو ماه شبیه گورستان شد : موتورهای خرد شده با بالهای در هم شکسته و اطاقهای مخروبه و دنبالهای کچ و معوج در همه جا بهش می خورد . اگر چه ممکن بینظر نمی رسید که کسی در این واقعه جان بسلامت برد باشد ، ولی تعداد تلفات زیاد نبود . اکثر سربازان بیشتر در نتیجه تیر اندازی توبهای ضد هوایی مجرح و شده بودند.

هواپیماهای بی موتور ، فرمانده لشکر ششم بنام سر لشکر گیل و همچنین اعضاء ستاد او را با نفرات ، مهمات سنگین و توب - عای ضد تانک بزمیں نشاندند . سربازانی که پیاده می شدند انتظار آتش شدید تویخانه دشمن را داشتند ، ولی بر خلاف ، سکوت و آرامش عجیبی یافتند . گروهبان هاتلی منتظر بود که با « یهی رائی گرمی » مواجه شده و یکمک خلبان گفته بود : « بمحض آنکه بزمیں نشستیم خارج شو و بگوشه ای پناه بین ». ولی تنها علامم جنگ از دور پیدا بود . هاتلی می توانست آتش اسلحه را به بیند و صدای مسلسل را که از نزدیک هانویل بلند می شد بشنود . در اطراف او عده ای از باز مشغول بیرون آوردن مهمات از هواپیماهای بی موتور شکسته و سوار کردن توبهای ضد تانک بر روی چیپ بودند . سربازان از اینکه سفر هوایی آنها بیان رسانیده است احسان خوشی می کردند . هاتلی با تفاق سربازانی که با خود آورده بود در اطاق خراب شده هواپیما خود نشست و قبل از آنکه عازم رفتن برآنویل شود با آنها جای صرف کرد .

در آنسوی صحنه نبرد فرانسیسی ، در شبه جزیره شربورگ نخستین دسته از هواپیماهای بی موتور فرود آمدند . معاون فرماندهی بنام ژنرال پرات در جای کمک خلبان نشته بود . پرات از اینکه

برای اولین بار سوار یک هواپیمای بی‌موتور شده بود لنت می‌برد. در پشت سرش، پنجامو دو هواپیمای بی‌موتور، که یک هواپیمای داکوتا هر چهار فروند از آنرا می‌کشید در حرکت بود. در این هواپیماها جیب و توب ضد تانک و تمام وسایل طبی و حتی یک ماشین خاک بر داری یافت می‌شد. در روی دماغه هواپیمای بی‌موتور زنرال پرات، علامت عقاب بخصوص لشکر صد و یکم و در دو سوی جایگاه خلبان، یک پرچم ایالات متحده بچشم می‌خورد. ناتال متخصص چراحتی که با آن عده حرکت می‌کرد از بالا ببقایای گلوله‌ها و وسائل نقلیه‌ای که می‌سوخت نگاه کرد و دید که «دیواری از آتش» بطرف او می‌آید. هواپیماهای بی‌موتور که هنوز به هواپیمای جلوی خود وصل بودند از اینسو با آنسو می‌رفتند و از میان آتش توپهای ضد هوائی بسیار شدید عبور می‌کردند.

هواپیماهای بی‌موتور، بر خلاف هواپیماهای سربازان، از جانب دریای هاش وارد و از طرف شرق بشیه جزیره نزدیک شدند. هنوز چند دقیقه‌ای گذشته بود که نورهای منطقه ایس دیل در چند فرسنگی سنت مر اگلیر که می‌باشی در آنجا. فرود آیند پیدا شد. طنابهای نایلونی یکی می‌باشد که از دیگری از هواپیماها جدا شدند و هواپیماهای بی‌موتور بطرف زمین پایین آمدند. هواپیمای بی‌موتور ناتال از آن منطقه فراتر رفت و در ناحیه‌ای بزمی خورد که آلانها در آنجا تی‌هائی آهنه بمنظور جلوگیری از فرود آمدن هواپیماها نصب کرده بودند. ناتال که در جیبی واقع در داخل هواپیما نشسته بود از میان یکی از دریچه‌های کوچک بیرون نگاه کرد و با حالتی وحشت زده دید که بالهای هواپیما جدا شد و هواپیما بسرعت از تیرهای آهنه گذشت. سپن صدای شکافته شدن چیزی بگوش رسید و هواپیما درست در پشت جیبی که ناتال در آن نشسته بود دو قسم شد. بقول ناتال: «بهتر تو انتیم خارج بشویم.»

در آن نزدیکی، هواپیمای بی‌موتور خرد شده‌ای دیده می‌شد. این هواپیما که با سرعت صد میل در ساعت از روی سر اشیبی مزرعه‌ای پائین آمد و بود نتوانسته بود متوقف شود و در میان بوته خاری افتاده بود

ناتال دید که خلبان از جای مخصوص خود بپیرون پرت شده و با دو یا شکسته دومیان بوته خار افتاده است. ژنرال پرات که در زیر فشار چهار چوبه محل خلبان خرد شده بود در همان لحظه مردہ بود. او نخستین ژنرال از طرفین بود که کشته شد.

پرات از جمله اشخاص محدودی از لشکر صد و یکم بود که کشته شد. تقریباً تمام هواپیماهای بی موتوور این لشکر یا در روی فرودگاه‌ای‌سی‌ویل و یا در مجاورت آن پائین آمدند و اگر چه اکثر آنها بکلی خراب شدند، ولی مهمات آنها سالم بمقصد رسید. این عمل بسیار مهمی بود، زیرا فقط عدد محدودی از خلبانها بمنظور یائین آمدن و آنها در روز روشن تمرين کرده بودند. (۱)

لشکر هشتاد و دوم، برخلاف لشکر صد و یکم، با اشکالات زیادی مواجه شد، زیرا بی تحریکی دنچاه خلبان هواپیمای بی موتوور آن نزدیک بود همه سربازان را نایبود کند. نصف این عده توانستند در منطقه صحیح در شمال غربی سنت مرگلین بنامن بنشینند؛ باقی هواپیماها در میان خوارها و ساختمانها و رو دخانه ها و یا در وسط مردانهای مندره افتادند. مهمات و وسائل نقلیه‌ای که بشدت مورد احتیاج بود در اطراف پرآکنده شد و عده زیادی از بین رفتند. در همان لحظات اول، هیچده خلبان کشته شد. یکی از هواپیماهای بی موتوور و پر از سرباز،

۱ - همچنین آمریکائیها باندازه کافی خلبان هواپیمای بی موتور نداشتند. ژنرال گویون می‌گوید: «فکر نمی‌کردیم که باندازه کافی داشته باشیم. ضمن حمله، هر محل کمک پر خلبانی را یک سرباز اشغال کرده بود. باور کردیم نیست اگر بگوییم باین سربازان طرز راندن و یائین آوردن هواپیماهای بی موتور یاد داده نشده بود و با وجود این بعضی از آنها که خود را در کنار خلبان تیر خورده‌ای یافتند، هواپیمارا رهبری کردند و از میان آتش تویخانه دشمن گذشتند. خوشبختانه راندن و یائین آوردن آن نوع هواپیمای بی موتوری که در اختیار داشتیم سخت نبود، ولی کانیکه برای اولین بار و آنهم در جنگ مجبور شدند چنین کاری بکنند لحظات هولناکی گذرانندند.»

طولانی ترین روز

دودکش خانه‌ای را کج کرد و در پشت حیاط افتاد و روی زمین چرخید و بدیو ارسنگی ضخیم خورد و در هم شکسته شد. حتی صدای آه و ناله از درون آن بگوش نرسید.

پر اکنده شدن هواپیماهای بی‌موتور برای لشکر هشتاد و دوم مصیبت بزرگی بود، زیرا جمع کردن توپها و مهمات سالم ساعتها وقت لازم داشت. در این ضمن سربازان مجبور بودند با اسلحه‌ای که همراه داشتند تیراندازی کنند، ولی در هر صورت این کار طبق قاعده مخصوصی بود؛ سربازان می‌باشند تا رسیدن نیروهای امدادی با هر چه دردست داشتند بجنگند.

در این وقت سربازان لشکر هشتاد و دوم که قسمت خلفی منطقه اشغالی یعنی پل‌های روی دود و مردره را حفظ می‌کردند در جای خود موضع گرفته و با حملات اولیه آلمانها مواجه شده بودند. این سربازان وسیله نقلیه و توب و ضد تانک تداشتند و فقط چند بازوکا و مسلل و خمپاره انداز جمع کرده بودند، ولی نمیدانستند که در اطراف آنها چه می‌گذرد و چه مواضعی متصرف آنها در می‌آیند و بجه محمله‌ای رسیده‌اند، سربازان لشکر صد و یکم نیز همین حال را داشتند، با این فرق که توانسته بودند، قسمت اعظم مهمات خود را بازیابند و اگرچه افراد هر دو لشکر هنوز متفرق بودند، ولی گروههای کوچکی بطرف هدفهای اصلی پیش می‌رفتند و سنگرهای دشمن را بتدریج تغییر می‌کردند.

درست سرت هر آگلیز، در آنحال که مردم وحشت‌زده از پیش پرده‌ها نگاه می‌کردند، افراد هنگ ک پانصد وینجم از لشکر هشتاد و دوم با کمال احتیاط از خیابانهای خلوت می‌گذشتند. زنگ کلیسا خاموش بود. روی برج کلیسا هنوز جتر نجات سرباز وظیفه سیتل آویزان بود و گاهی از ویلای مخرب به شعله‌ای زیباه می‌کشید و چند دقیقه‌ای در خیابان میدان روشن می‌شد. گاهی نیز صدای گلوله‌ای در دل شب بر می‌خاست. ولی جز آن خبری نبود و در اطراف، سکوت وحشت انگیزی حکمران بود. سرهنگ دوم کراوس که پیش‌بیش دیگران می‌رفت، انتظار داشت که برای تصرف سرت هر آگلیز نبرد خونینی در گیرد، ولی با استثناء چند نفری از آلمانها که در گوش و کنار ینهان شده تیراندازی

می‌کردند، اکثر آنها از شهر بیرون رفته بودند. سربازان تحت فرمان کراوس بیدرنگ از موقعیت استفاده کردند؛ ساختمانهارا اشغال کردند، راهها را بستند، مسلسلها را در جای مخصوص خود نصب کردند و سیمهای تلفن را بزدیند. دستهای دیگر بتدریج سربازان دشمن را در نقاط مختلف شهر از بین برداشتند و در حالیکه هانند مایه از گوشهای بگوشه دیگر و از دری بسوی در دیگری حرکت می‌کردند، بطرف میدان کلیا در مرکز شهر پیش میرفتند.

سربازی که از پشت کلیا حرکت می‌کرد پس از رسیدن به میدان، مسلسل خود را در پشت درختی نصب کرد و باطراف میدان که در پرتو ماه روشن بود نگریست. ناگهان چشمش بیک چترنجات و یک سرباز مرده آلمانی افتاد. در گوشة دیگری، اجداد خرد شدهای قرار داشت در آتحال که وی در تاریکی نشسته می‌خواست به بینند چه واقعه‌ای رخ داده است، احساس کرد که شخصی پشت سرش ایستاده است و چون پسرعت بمسلسل سنگین خود چسبید و بعقب برگشت، چشم بیک جفت چکمه افتاد که نکان می‌خورد. این چکمه‌ها متعلق بچتریار مرده‌ای بود که از درخت آویخته بود و با او خیره نگاه می‌کرد. سرباز با او حشمت قدم بعقب نهاد.

در این هنگام سربازان دیگر وارد میدان شدند و با جادی که از درخت آویخته بود برخوردند. بعضی از آنها با خشم و غضب شدیدی در جای خود خشک شده ناظر این وضع بودند. سرهنگ دوم کراوس بمحض آنکه وارد میدان شد و چشمش با جاد سربازان افتاد، فریاد کشید: «آه، خدایما!» میس بترجم آمریکائی کهنه‌ای را که هنگ پانصد و پنجم در ناپل آنرا برآفرانش بود از جیب خود بیرون آورد. وی پسر بازان گفته بود که قبل از پیده دم آن بترجم را بر فراز سنت - هر اگلیز با هتزاز در خواهد آورد. آنگاه بطریف شهرداری رفت. تشریفات دیگری صورت نگرفت. جنگ در میدان شهر بپایان رسیده بود. شهری که بین طریق پر چشم آمریکائی بفرانش با هتزاز درآمد نخستین شهر فرانسوی بود که بوسیله آمریکائیها آزاد می‌شد.

بمرکز فرماندهی لشکر هفتم آلمانها پینامی از ژنرال مارکس

باين مضمون رسيد: «ارتباط با سنت من اگلیز قطع شده است.» در این وقت ساعت چهار و سی دقیقه صبح بود.

جز ایر من مارکوف درسه میلی ساحل یوتا ازدواج شده سنگی تشکیل یافته است. در نقشه‌های عظیم و پیچیده متفقین، سختی از این جز ایر تا سه هفته قبل از روز حمله به میان نیامده بود. مرکز فرماندهی عالی باین نتیجه رسیده بود که ممکن است دشمن توپهای سنگی در آنجا نصب کرده باشد. بنابراین هی باستی باین نکته توجه کرد. فاچار ۱۳۲ سرباز را برای تصرف این نقاط قبل از حمله متفقین تربیت کردن و چون نفرات مذکور در حدود ساعت چهار و سی دقیقه صبح با آنجا رسیدند اثری از توب و سرباز ندیدند، بلکه با مرگ روی و شدند. توضیح آنکه چون افراد سرهنگ دوم دان از ساحل فرانس رفتند، ناگهان در زمینهای پرازمینی گرفتار شدند. این مینها بمحض تصادم با شخصی با جسمی بیهوا پرت می‌شد و ساقمه‌های کوچکی باطراف می‌فرستاد. مه متوان در همان لحظات زخمی و دوسرباز کشته شدند. متوان رویین می‌گوید: «هرگز فراموش نمی‌کنم که سربازی روی زمین در از کشیده بود و ساقمه ازدهانش خارج می‌شد.» باین ترتیب تا آخر آن روز تعداد کشتگان به نوزده نفر رسید. متوان دان در همان حال که جان می‌داد خبر فرستاد که: «ماموریت بیان رسیده است.» این سربازان نخستین کسانی بودند که از راه دریا بدز هیتلر حمله کردند، ولی بطور کلی عملیات آنها در جریانات حمله متفقین فقط پیروزی بی-فایده و تلغی بود.

در منطقه انگلیسیها، تقریباً روی ساحل و در مه میلی شرق «ساحل شمشیر»، سرهنگ دوم آت وی و سربازانش در معرض آتش مسلسل دشمن و در کنار سیمهای خاردار و زمینهای مین‌گذاری شده که از توپهای ناحیه مروبل حفاظت می‌کرد قرار داشتند. موقعیت آتوی بسیار وخیم بود. وی اگرچه ظرف چندین ماه تصریم هرگز انتظار نداشته بود که تمام مرحله حمله از طرف زمین و هوا به توپخانه‌های ساحلی دشمن طبق نتیجه صورت گیرد، ولی هرگز نیز خود را برای مقابله با بهم خوردن کامل آن نقشه نکرده بود. مع-

الوصف، بطریقی این وضع پیش آمد.

حمله هواپیماهای بمب افکن بجایی نرسید و هواپیماهای بی موتور حامل توپ و شعله انداز و خمیاره انداز و تردنگ و دستگاههای کشف میں گم شدند. از هفتاد نفر سرباز گردان آت وی فقط سدو پنجاه نفر باقی ماند و آنها نیز برای گرفتن توبهای دشمن که بوسیله دویست سرباز نگهداری می شد فقط تفنگ و نارنجک و یک مسلل سنگین و نظائر آنها در اختیار داشتند. ولی با وجود این، توانستند اشکالات را بخوبی هر تفع کنند.

این سربازان مقداری از سیمهای خاردار اطرافرا قطع کردند و چند مین مخصوص کار گذاشتند. یک دسته از آنها راهی از میان قطعه زمین می گذاری شدهای باز کرد. این کار بسیار دشواری بود. زیرا سربازان روی چهار دست دوا و در زین پرتو ماه بتویها نزدیک می شدند. فرمانده لشکر ششم، بنام ژنرال گلیل با آت وی چنین دستور داده بود: « طرز فکر شما باید طوری باشد که در این حمله مستقیم، شکست بخطاطر تان راه ندهید. » آت وی هنگامیکه باطراف نگریست، دید که تعداد تلفات زیاد است، ولی در هر صورت توبهای دشمن را می بایستی خاموش کند، زیرا این توبهای باعث نابودی سربازانی می شد که قرار بود از ساحل «شمیر» عبور کنند. عقیده او، وظیفه ای که بهده آتش محول شده بود عادلانه نبود، ولی در هر صورت چاره ای غیر از آن وجود نداشت و مجبور بود حمله کند. همچنین می دانست که قسمت آخر نقشه دقیق او با شکست مواجه خواهد شد. توضیح آنکه به سه هواپیما بی موتوری که قرار بود روی مواضع توبهای فرود بیاند می بایستی علامت مخصوصی بددهد که عبارت بود از گلوله ای که از خمیاره انداز پرست و در آسمان مثل ستاره پخش می شد. آت وی نهاین گلوله و نه این خمیاره اندازها را در اختیار داشت و اگرچه هفت تیرهایی که شعله ای جهت علامت دادن برتاب می کرد در میان مهمات او بود، ولی آت وی فقط در صورت موقوفیت حمله می بایستی آنرا بکار برد. بنابراین آخرین امید او بدريافت کملک از بين وفت.

هواپیماهای بی موتور بموقع خود رسیدند. هواپیماهاییکه آنها

طولانی ترین روز

را می‌کشیدند با چراگهای مخصوص فرودآمدن علامت دادند و سپس هواپیماهای بی‌موتور را رها کردند. فقط دو هواپیمای بی‌موتور هر کدام حامل بیست نفر رسید. سومی پس از رها شدن، صحیح و مالم بانگلستان باز گردید در اینوقت سربازان از صدای آرام هواپیمایی بی‌موتور که بطرف توپهای دشمن میرفتند آگاه شدند. آت وی مأیوسانه باین هواپیماها که در پرتو ماه یائین می‌آمدند و بچپ و راست میرفتند نگاه کرد و دانست که خلبانان بدنبال علامتی می‌گردند که وی نمی‌توانست بفرستد. در آنحال که هواپیماهای بی‌موتور حرکت می‌کردند، آلمانها دست بحمله زدند و مسللهای خود را که تا آنوقت برای جلوگیری از سربازان هتفقین بکار میبردند متوجه هواپیماها کردند و گلوله‌های زیادی بطرف آنها انداختند، بطوریکه پارچه‌های کرباسی اطراف آنها سوراخ سوراخ شد، و باوجود این، هواپیماها به حرکت خود ادامه دادند و بستجوی علامت پرداختند. آت وی که کاری نمی‌توانست بکند، با جشم گریان ناظر این وضع بود.

سپس هواپیماهای بی‌موتور از مقصود خود منصرف شدند. یکی از آنها منحرف گردید و در چهار میلی آن نقطه بزمیں نشست. دیگری باندازه‌ای در ارتفاع یائین حرکت میکرد که بعضی از سربازان تصور کردند ممکن است بخود توپهای دشمن اصابت کند. ولی در آخرین لحظه اوچ گرفت و در بیشه‌ای افتاد. عدمهای از سربازان از محل اختفاء خود بیرون آمدند تا بکمک مجروحان بشتایند، ولی افسران آنها با حالی پریشان و صدائی آهته با آنها گفتند: « حرکت نکنید از مواضع خود بیرون نیایید! » دیگر درنگ چاین نبود آت وی فرمان حمله را صادر کرد. یکی از سربازان صدای او را شنیده می‌گفت: « همه کمک کنید! باید این توپها را بگیریم. » و همه با هم رفقتند.

مینهایی که کارگذاشته بودند با صدای مهیبی منفجر شدند و راهی از میان سیمهای خاردار بار کردند. ستوان کلاؤینگ فرماد زد: « بطرف بالا حرکت کنید! بطرف بالا حرکت کنید! » دوباره صدای یوق در تاریکی شب بلند شد و سربازان آت وی درحالیکه فریاد می-

کشیدند و تیر خالی می‌کردند از میان دود انفجارات و سیاههای خاردار عبور کردند. در مقابل آنها و در آنسوی زمینهای مین گذاری شده و سنگرهای پراز سر باز و آشیانه‌های مسلسل، تویهای دشمن قرارداشت. ناگهان شعله‌های قرمزی روی سر سربازان ظاهر و فوراً آتش مسلسل و تفنگ‌ببر و آنهار یاخته شد. سربازان در میان گلوله‌های مهلك خم می‌شدند، هی دویستند، بزمین می‌افتدند، بر میخاستند و دوباره می‌دویستند. سپس بمیان گودالهای که در نتیجه اصابت گلوله ایجاد شده بود غوطه می‌خوردند، بالا می‌آمدند و مجدداً پیش می‌رفتند. صدای انفجار مین گوش را کر می‌کرد. یکی از سربازان آه و نالهای شنید و دیگری فریاد زد: «جلو نرویدا جلو نرویدا همه‌جا مین است.» در طرف چیز سرجوخه معجزه وحی روی زمین نشته و با دست سربازان اشاره می‌کرد که دور شوند و فریاد می‌زد: «نژدیک من نیائید!» در برابر اینهمه آتش و انفجار و فریاد سربازان، سروان جفرسن در جلو مشغول نواختن بوق بود. ناگهان سربازی صدای انفجار مین شنید و دید که جفرسن بخاک افتاد، و اگرچه سرباز بطرف او دوید، ولی جفرسن فریاد زد: «خمشو! خمشوا!» و بعد در همان حال که روی زمین دراز کشیده بود یوقرا بdest گرفت و دوباره آنرا بصدای درآورد. در این وقت در میان فریاد و آه‌های سربازان و انفجار فارینجیکها، نفرات پشت سرهم وارد سنگرهای شدند و تن‌بتن بادشمن بتبیر دین‌داختند یکی از سربازان پس از رسیدن بخت بدی، ناگهان خود را بادونفر آلمانی روبرو دید. یکی از آنها بسرعت جعبه‌ای را که مخصوص صلیب سرخ بود بعلامت تسلیم شدن روی سر گرفت و گفت: «روسکی! روسکی!» این دونفر از «داوطلبان» روسی بودند. سرباز لحظه‌ای هتر ده هاند که چه کند و چون باطراف نگریست، دید که آلمانها تسلیم می‌شوند و پشت سرهم از میان خندقها بیائین حرکت می‌کنند. او نین دو نفر اسیر را تحويل داد و راه خود را بطرف تویها دریبیش گرفت.

در آنجا آتوی و سروان داوولینگ و قرب چهل سرباز بادشمن بختی می‌جنگیدند. سربازانی که خندقها و سنگرهای را از وجود دشمن یاک کرده بودند در اطراف استحکامات بتوانی می‌دویستند و تیراندازی

مي كردن و در ميان شاكافها نارنجك مي انداختند . جنگ خونين و وحشيانه اي در گرفته بود .

دوسرا باز وظيفه بنام ماور و هاكيينز و يك منف نفنگچي كه در ميان آتش و خمياره انداز مي دويدند يك قسم توپخانه رسيدند و دري باز در مقابل خود يافتند و سراسمه داخل آن شدند . يك توپجهي آلماني مرده در گذرگاه آنها روی زمين افتاده بود و مثل اينكه کي در آن اطراف نبود . ماور آن دونفر سرياز ديگر را کثار در گذاشت و خود از دھليزى عبور گرد و باطاق بزرگى رسيدكه در آن يك عراده توب سنگين روی سکوئي نصب كرده و در نزديك آن مقدار زيادي گلوله روپهم انبائته بودند . ماور شتابان بسوی دوستاش باز گشت و با هيچان نقشه خودرا با آنها گفت و اظهار داشت که بغير افتاده است که در ميان گلولهها چند نارنجك منفجر كند ، ولی اين اشخاص در اينكار توفيق نيافتند و در همان حال كه مشغول گفتگو بودند ، انفجارى صورت گرفت و تفنگچي فوراً كشته شد . هاكيينز از ناحيه شكم زخم برداشت . ماور نصور گرد که «هزاران سوزن داغ پشت او را شاكافته است» و در آتحال نمي توانست بايستد ، زيرا ياهایش مثل پاهای اشخاص محترض كه دиде بود پيچ و قاب ميخورد . ماور يقين حاصل گرده بود که مي ميرد و چون نمي خواست باين ترتيب جهان را وداع بگويid تصميم گرفت از سايرين کمك بخواهد . اين بودكه «از مادرش است مداد كرد .»

در نقاط دیگر ، آلمانها تسلیم مي شدند . يكى از سريازان که بنفرات داولينگ رسيده بود ، ديدكه آلمانها يكديگر را باختار از در خارج مي كنند و «تقريباً استدعا دارند که تسلیم شوند .» همان اسان داولينگ لولهای دو توب را با منفجر كردن دو گلوله در هر لوله در يك زمان خراب كردن و بطور موقت دو توب ديگر را ازكار انداختند . در اينجا بودكه داولينگ چشم به آتوی افتاد . آتوی در حال يكه با دست راست قمتچپ قله سينه خود را گرفته بود در مقابل سرهنگ ايشاد و باو گفت : «توپهارا همان طور که دستور داديد ازكار انداختيم .» باين ترتيب فبرد بپایان رسید .

این جنگ درست پانزده دقیقه طول کشیده بود، سپس آتوی شعله زردی را بعلامت پیروزی بالسمان پرتاب کرد. یکی از هوایپماهای انگلیسی آنرا دید و درست يك ربع قبل از آنکه کشتی ایس توza شروع بگلهوله رینزی توبهای کند، آن علامت را بکشی مذکور رسانید. در همان زمان یکی از افسران متصدی علامت در دسته آتوی پیغامی بوسیله کبوتر فرستاد (وی این کبوتر را در تمام جریانات نبرد با خود برده بود) باین ترتیب که يك کپول پلاستیکی پیاپی بست و روی يك قطعه کاغذ کلمه «چکش» را که علامت رمز بود نوشته و آنرا در میان کپول گذاشت. لحظه‌ای بعد، آتوی جسد پیحان سوان داولینگ را که ضمن ارسال گزارش خود مرده بود بیدا کرد.

آنگاه آتوی گردان رنجیده خود را از صحنۀ خونین جنگ بیرون برد. کسی با او نگفته بود که پس از خراب شدن توبهای آن محل را نگاهدارد، زیرا سربازانش و ظایف دیگری در پیش داشتند. از دویست سرباز آلمانی در آن ناحیه فقط بیست و دونفر اسیر و بقیه یا کشته و یا زخمی شدند، در صورتی که آتوی نصف گردان خود یعنی هفتاد نفر کشته و زخمی داد. عجب آنکه چهار توب دشمن فقط نصف اندازه‌ای بود که متفقین تصور کرده بودند، اگرچه عده‌ای آلمانی ظرف چهل و هشت ساعت بعد با آن ناحیه آمدند و با دو توب باقیمانده شروع بگلهوله باران ساحل کردند، ولی توبهای مرویل تا چند ساعت بعد نتوانستند کاری انجام دهنند.

آتوی جون و سایل طبی و وسائل نقلیه باندازه کافی در اختیار نداشت، مجبور شد کسانی را که بستخنی مجرد شده بودند در همان جا بگذارد. ماور را با تخته‌ای حمل کردند، ولی جون هاکینز شدیداً زخمی شده بود نتوانستند اورا حرکت دهند. هر دونفر جان بسلامت بینند، حتی ماور که پنجاه و هفت قطعه خمپاره بینش اصابت کرده بود. آخرین مطلبی که ماور بیاد دارد این است که ضمن دورشدن از توبهای هاکینز را شنید که فریاد میزد، «رفقا، محض رضای خدا، هر آنکه نکنید». سپس صدایش بتدریج ضعیفتر شد. خوشبختانه ماور از حال رفت!

طولانی ترین روز

سپیده دم نزدیک می شد. تا آنوقت هیجده هزار سرباز جنگیده بود. این افراد ظرف کمتر از پنج ساعت بیش از حد انتظار زنسال آینه اور و فرماندهانش کار کردند. سربازانی که باهواییما حمل شدند دشمن را سرگردان و خطوط ارتباطی او را قطع کردند و دو طرف ناحیه حمله را در نرماندی بتصوف درآوردند و تاحد زیادی از رسیدن قوای اهدادی دشمن جلوگیری کردند.

در منطقه انگلیها، سرگرد هوارد که باتفاق افراد خود پلهای عهم رودخانه های کان و اورن را در دست داشت، نزدیک سپیده دم پلهای روی رودخانه دیورا خراب کرد. سرهنگ دوم آتوی و نفرات لاغر و افسرده او توبهای مردویل را از کار انداختند و بعد در تیه های مشرف بر کان موضع گرفتند. باین ترتیب وظایف عمدۀ انگلیها پیاپیان رسید و همگی میدانستند هادامی که خطوط ارتباطی مهمی در دست دارند می توانند از شدت حمله آلمانها بگاهند و یا آنرا بکلی متوقف سازند.

در قسمت دیگر پنج ناحیه حمله در نرماندی، آمر و کائیها با وجود دشواری زمین و مأموریتهای مختلف، کار خود را نیز بخوبی انجام دادند. سرهنگ دوم کراوس هر اکنار ارتباطی عمدۀ سنت مرالیز را بتصوف درآورد. در قسمت شمال شهر، سرهنگ دوم و انبرورت با گردان خود راه عمدۀ شربورگ را قطع کرد و آماده دفع حمله دشمن شد. سرتیپ گوین و نفر اتش نیز در اطراف پلهای مهم دو رودخانه مردره و دو و پانچار نشستند و قسمت خلفی ساحل یونا را که متفقین قرار بود پانجا پیاده شوند زیر نظر گرفتند. هنوز لشکر حدود یکمین متفرق بود. نزدیک سپیده دم تعداد افراد آن ازشش هزار و شصت نفر بهزار و صد نفر رسید. جمعی از این عده با وجود اشکالات بسیار بمحل توبهای سن مارتین دووارویل (۱) رسیدند، ولی دیدند که آلمانها توبهای را برده اند.

عدد دیگری می‌توانستند سدهای مهم لابارکت (۱) را بینند.
این سدها در صورت باز بودن ، قسمت بالای شبه‌جزیره را زیر آب
می‌پوشاندند. اگرچه هیچکدام از راههای که ساحل یوتا منتهی هی -
گردید گرفته نشده بود، ولیکن سر بازان می‌کوشیدند با آنها بر سند و
در آنوقت حاشیه‌غربی ناحیه‌آبگرفته در پشت خود ساحل را در دست داشتند.
سر بازان متفقین باین ترتیب از طریق هوا بقاره اروپا رسیدند
و جای پایی سر بازانی را که می‌باشد از راه دریا بخشکی پیاده شوند
بازکردن و منتظر ورود کشتیها شدند تا بداخل اروپای هیتلری حمله
کنند. قوای آمریکا در دریا در این هنگام در دوازده میلی ساحل
یوتا و امدها قرار داشت . ساعت شش و نیم صبح یعنی وقت پیاده
شدن آنها بخشکی درست یک ساعت و چهل و پنج دقیقه باقی بود .

۷

در ساعت چهار و چهل و پنج دقیقه صبح ، زیر دریائی کوچک
X۲۳ بفرماندهی ناوبان آن در یک میلی ساحل فرماندهی بروی آب
ظاهر شد . در بیست میلی آن زیر دریائی X۲۰ نیز بالآمد . این دو
زیر دریائی که در جای خود موضع گرفته بودند ، می‌باشد هر کدام
یک قسمت از منطقه حمله را برای انگلیسیها و کانادایها مشخص و معلوم
کنند . سپس هریک دکلی برافراشتن که روی آن نوری می‌تابید .
بعد سایر دستگاهها از قبیل می‌سیم و دوربین را منظم کردن و منتظر
شدن تا نخستین کشتهای انگلیسی نورها را بهینند .

ناوبان آن دریچه را بازکرد و بطور خشک و رسمی پراهر و
کوچک زیر دریائی رفت . موج بمصره کوچک آن می‌خورد و آن
برای آنکه با موج بسرده نشود دو دستی محکم بترده چسبید .
کارکان خسته و فرسوده زیر دریائی بدنیال او آمدند و آنها نیز بترده
ها چسبیدند و در حالیکه آب تازائی آنها مرسید ، با عصبانیت شروع

با استنشاق هوای سرد کردند . این اشخاص از قبل از سپیده دم چهارم زوئن در آبهای ساحل «شمپیر» هانده و هر روز بیش از بیست و یک ساعت در زیر آب گذرانده بودند و رویهم فته می از پیرون آمدن از بندربرت سموث در روز دوم زوئن ، شصتو چهار ساعت در زیر آب میس برد بودند . حتی در این وقت ، رنج و عذاب آنها پایان نیافرید . در سواحل بریتانیا ، ساعت میان هفت و هفت و نیم صبح بود . (۱) بنا بر این زیر دریائیهای کوچک می باشد تا ورود نخستین کشتیهای مخصوص حمله به ان حال بمانند و در اینصورت ممکن بود در معرض گلوله توپهای ساحلی آلمانیها قرار بگیرند . سپیده دم نزدیک می شد .

A

سربازان منتظر فرا رسیدن این سپیده دم بودند ، ولی مثل آلمانها با نگرانی و اضطراب انتظار آنها نداشتند ، زیرا گزارش جدیدی بمرأکن فرماندهی رومل و روندشتدت رسیده بود و در منطقه حمله ، استکاههای ساحلی دریا سالار کرده که صدای نزدیک شدن نه یک یا دو کشتی بلکه تعداد زیادی کشتی شنیده بود و چون بیش از پنجم کمی قبل از ساعت پنج صبح برس لشکر شایدل رئیس ستاد رومل تلفن کرد و در کمال وضوح باو گفت که میان مصبهای ویر و اورن تعدادی کشتی متوجه کن میشود و بیadas است که دشمن بزوادی بمناندی حمله می کند . فیلد مارشال روندشتدت در مرکز فرماندهی خود در خارج پاریس بجهنن نتیجه ای رسیده بود ، ولی عقیده داشت که حمله قریب الوقوع متفقین بمناندی برای انصراف خاطر آلمانهایت و حمله حقیقی نیست . با وجود این ، روندشتدت نیز دست بفعالیت زد و فرمان داد دولشکر مسلح که در مجاورت پاریس قرار داشت بطرف ساحل حرکت کند . در واقع این دو لشکر تحت فرمان خود هیتلر بود و کسی اجازه

۱ - بعلت اختلافی که ساعت تابستانی انگلیس با ساعت سایر ممالک دارد . رجوع شود به ص ۳۰ ، س ۱۰ مترجم

نداشت آنها را بچائی بفرستد ، ولی روندشتد که تصور می‌کردهیتلر با نظریه‌او مخالفت نخواهد ورزید ، فرمان منکورا صادر کرد. گفتیم در این هنگام روندشتد هنوز عقیده داشت که متفقین فقط برای انصراف خاطر آلمانها می‌خواهند بترماندی حمله‌کنند و لذا برای جلوگیری از آنها از مرکز فرماندهی عالی نیروهای آلمان تقاضاکرد که قوای ذخیره را بفرستد و متنکر شدکه «مرکز فرماندهی غرب عقیده دارد که اگر این عملیات ، حمله اصلی دشمن باشد ، فقط جلوی آنرا با یک اقدام فوری می‌توان گرفت . در اینصورت می‌بایستی از قوای ذخیره موجود استفاده کرد . این قوا عبارت از دو لشکر مسلحند و اگر زود متمکز شوند و حرکت کنند می‌توانند همین امر را ساحل برمند در تحت این شرائط ، مرکز فرماندهی غرب اجازه می‌خواهندکه از این دولتشکر استفاده کنند.» روندشتد فقط برای حفظ ظاهر چنین درخواستی کرد . درخواست مذکور بمرکز فرماندهی هیتلر در پرچتسکادن در ناحیه خرم و زیبایی جنوب باین فرستاده شد و باداره سیهید یودل رئیس عملیات نظامی ، رسید . یودل در آن ساعت در خواب بود و اعضاء ستادش عقیده داشتند که اوضاع آنقدر وخیم نیست که او را از خواب بیدار گنند . بنابراین ابلاغ درخواست را بعد محول کردن در در نزدیکی آن محل در دامنه‌گوهی ، هیتلر و معموقه‌اش او بروند نیز در خواب بودند . هیتلر طبق معمول در ساعت چهار بعد از نصف شب باطاق خواب رفته و طبق تجویز و پرشک مخصوصش دکتر مورل شبت خواب نوشیده بود (هیتلر در آن وقت نمی‌توانست بدون آن شبیت بخوابد) در ساعت ۵ بعد از نصف شب ، آجودان دریائی هیتلر در پاسالارپوت کامن در اثر تلفن مرکز فرماندهی یودل از خواب بیدار شد . شخصی که اکنون نامش را بخاطر ندارد باز گفت که متفقین «بطريقی در فرآنه بیاده شده‌اند ». هنوز خبر قطعی نرسیده بود و طبق گفته آن شخص ، گزارش‌های رسیده مبهم بود . این دو نفر نمی‌دانستند که آیا باید هیتلر را بیدار گنند یا نه ؟ و پس از قدری گفتگو تضمیم گرفتند اورا بهمان حال بگذارند . بعقیده پوت کامن در هر صورت مطلب مهمی وجود نداشت که باوگفته شود و هر دو

میتر سیدنی که اگر هیتلر را بیدار کنند ممکن است عصبانی شود و تصمیم عجیبی بگیرد! بنابراین یوت کامر صبر کرد که صبح خبر را بگوش بیشوا بر سانده و چراغ را خاموش کرد و دوباره بخواب رفت. در قرائمه، زنراهای مرآکز فرماندهی فن روند شدند و رومل در حال انتظار برمی بردند، بدین معنی که سربازان را به حال آماده باش در آورده و قوای ذخیره را فراخوانده بودند و انتظار اقدام بعدی متفقین را می کشیدند. هیچ کس نمی توانست دامنه و سعت حمله متفقین را درک کند و حتی کسی قادر نبود که تعداد کشتهای آنها را حدس بزند و اگر چه از قرائمه اینطور برمی آید که نرماندی مورد نظر متفقین است، ولی کسی نمی دانست که حمله در کجا صورت خواهد گرفت. زنراهای آلمانی تا آنجا که می توانستند رحمت کشیده بودند، بقیه من بوظ سربازان عادی بود که سواحل را حفظ می کردند. این سربازان ناگهان حائز اهمیت شدند. افراد لشکر چشم بدریا دوخته بودند و نمی دانستند که زنراهای برای تمرين، فرمان آماده باش داده اند با آنکه قضیه جدی است.

سرگرد پلوسکات در اطاق خود مشرف بر ساحل امدها از ساعت يك بعد خبری از رؤسائے خود دریافت نداشته بود و احساس تنهایی میکرد و نمی دانست که چرا از مرآکز فرماندهی تبیهای و لشکرها گزارشی نمی رسد. ولی چون تلفن در تمام شب خاموش مانده بود، پلوسکات این امر را علامت خوبی می دانست. زیرا نشان می داد که واقعه مهمی روی نداده است. اما از خود می پرسید که فرود آمدن چتن بازان و پرواز هواییماها چه معنی دارد؟ پلوسکات از این رنج می برد. یکبار دیگر با دوربین توپخانه بطرق چپ نگاه کرد، شبه جزیره تاریک شربورگ را از نظر گذرانید و دو باره بافق خیره شد. همان توده های هم کم ارتفاع و همان نور مهتاب لرزان و همان دریای آرام و پر از نقاط سفید بنظرش رسید. هیچ چیز تغییر نیافته و همه جا را مه فرآگرفته بود.

در پشت سر او سگش دست و پا دراز کرده و خفته بود. نزدیک او سروان ویل کینگ و ستوان تین با یکدیگر آهسته گفتگو

میکردند. پلوسکات پیش آنها رفت و گفت: «هنوز خبری نیست، در فکر مکه منصرف بشوم.» ولی مجدداً بطرف شکاف رفت و دید که شخصتین پرتوهای خورشید در آسمان ظاهر شده است. این بار تصمیم گرفت طبق معمول نگاهی بافق بکند. باحالی خسته و افسرده دوباره دوربین را بچپ چرخاند و افق را از نظر گنرانی، ولی چون چشمش به مرکز خلیج افتاد سر جایش خشک شد و خیره نگاه کرد.

افق در میان مه رقیق و پراکنده بطرزی سحر آمیز از کشتی پرشده بود. کشتیهای بسیاری باندازه و نوعهای مختلف بچپ و راست می - رفته و گفته ساعتها در میان دریا هانده‌اند. ناوگان عظیم و وحشت انگیزی بچشم میخورد که بطریقی ناگهان ظاهر شده بود. پلوسکات بآنکه سختی بگوید خیره مینگریست و حیران راه می رفت. در آن لحظه بود که دنیادربر این چشمی وینان شد و اطمینان حاصل کرد که «کار آلمان تمام شده است.»

سبیش ویل کینینگ و وین رفت و با خونسردی عجیبی با آنها گفت: «حمله شروع شده است. خود قان به بینید» بعدگوشی را برداشت و بسرگرد بلوک در مرکز فرماندهی لشکر سیصد و پنجاه و دوم تلفن کرد و گفت: «بلوک، حمله شروع شده است. ده هزار کشتی فزدیک میشود.» پلوسکات در همان لحظه احساس میکرد که این مقدار بنظر باورنکردنی می‌آید.

بلوک فوراً گفت: «پلوسکات! حواست کجاست. آمریکائیها و انگلیسها باهم اینقدر کشتی ندارند. هیچکس اینقدر کشتی ندارد.» انکار بلوک باعث شد که پلوسکات از حال بهت و حیرت بیرون بیاید. این بود که فریاد زد: «خودت بیا اینجا و ببین. عجیب است! باورنکردنی است!»

بلوک پس از لحظه‌ای برسید: «کشتیها بکدام طرف حرکت می - میکنند؟» پلوسکات در همان حال گهگوشی را در دست داشت از شکاف سنگر بیرون نگاه کرد و پاسخ داد: «درست بطرف من..»

بخش سوم

روز

۱۰

هیچ روزی چنان سپیده دمی نداشته بود . در هوای تبره و خاکستری، ناوگان عظیم متفقین در کمال عظمت در آبهای پنج ساحل نرماندی که برای حمله در نظر گرفته شده بود حرکت میکرد. همه نجا کشی بچشم میخورد. در طول افق از حاشیه ناحیه‌ی بوئنا در شب هنر اسپورت گرفته تا ساحل «شمیر» نزدیک مصب رودخانه اورن ، پر جمهای جنگی در انتظار و کشتیهای عظیم و رزم ناوهای مخفف و ناو شکنهای تانک هائند در حرکت بود . در پشت سر آنها کشتیهای فرماندهان با آنتنهای فراوان پیش هیرفت و در عقب آنها کشتیهای پر از سرباز و قایقهای مخصوص پیاده کردن افراد، آهته‌سینه امواج

را می‌شکفت. در اطراف کشتیهای که در جلو حرکت می‌کردند تعداد زیادی قایق پر از سرباز بیچاره راست میرفتند و انتظار دریافت فرمان پیاده کردن افرادی را می‌کشیدند که می‌بایستی پیشتر از سایرین با محل بر سند.

در این ناوگان عظیم، همه‌مه شدید و جنب و جوش زیادی برپا بود. در آنحال که قایقهای گشته از میان کشتیهای جنگی می‌گذشت، صدای چرخیدن ماشینها غوغایی بی‌می‌کرد و چون وسایط نقلیه‌ای که هم در آب و هم در خشکی قادر به حرکت بود بوسیله دستگاههای مخصوصی بخارج از کشتی فرستاده می‌شد صدای چرخ این دستگاهها بلند می‌شد. قایقهای سرباز پیاده کن که حامل افرادی رنگ پریده بود در میان امواج باینسو و آنسو میرفت و بهلوی فولادین کشتیها می‌خورد. بلند گوها پشت سرهم فریاد میزدند که «صف بایستید!» و در آنحال نگهبانان ساحلی، قایقهای مخصوص حمله را دسته دسته می‌گردند. در روی کشتیها، سربازاندو دستی بندها چسبیده بودند و انتظار می‌کشیدند که نوبت پائین‌آمدن آنها از نزدیکهای لفزان یا تورها بر سر و سوار قایق بشوند. از بلندگوها مطالب زیادی یمنظر تر غیب و تشجیع نفرات پیش می‌شد. از این قبیل: «جنگید تا افراد را با محل بر سانید، بجنگید تا خودتان را نجات دهید...». «لشکر چهارم! بروید پدرشان را بسوزانید...». «دونکرک را بخطاطر بیاورید(۱)». همچنین بنجان فرانسه این شعار پیش می‌شد که: «حاضریم روی شنهای فرانسه عزیز بیمیم، ولی بر نگردیم...». «ای پدر ما که در آسمانی، نام تو مقدس باد...»(۲) سربازانی که در کنار نزد هما صف کشیده بودند از جای خود حرکت می‌کردند تا با رفقای خودکه سوار قایقهای دیگری می‌شدند تودیع کنند. سربازان و ملوانان که پی‌از گذراندن

۱- دونکرک Dunkirk بندی در شمال فرانسه است که سربازان انگلیسی و فرانسوی در اوائل جنگ دوم از آنجا بانگلستان گریختند.

۲- مقدمه دعائی است در مسیحیت.

ساعت متمادی در کشتن با هم دوست شده بودند موقتی یکدیگر را آرزو میکردند. صدعا نفر نشانی هنال خود را بهم دادند تا آن احتیاجی باشد از آن استفاده کنند. سربازی با زحمت راه خود را از میان نهرات باز کرد و بجهت جوی برادر خود که باهم دوقلو بودند پرداخت و عاقبت او را یافت. برادرش تبسم کنان دست خود را پیش آورد، ولی سرباز گفت: «نه، همانطور که قرار گذاشتیم، وقتی بفرانسه رسیدیم با هم دست خواهیم داد». بعدبا هم وداع کردند ولی هرگز پس از آن یکدیگر را ندیدند. در روی یکی از کشتهای کشیشی میگفت: «از اینجا ببعد بچای شما دعا خواهیم کرد. کاری که امر و زانجام می‌دهید در حکم دعاست».

در تمام کشتهای افسران مطالب پر جوش و خروش خود را با عبارات قابل ملاحظه و جالبی که مناسب حال بود بیان می‌ساختند. مرهنگ دومی که افرادش می‌بایستی در سواحل امها و یوتا قبل از سایرین پیاده شوند و موانع را از پیش با بردارند، تصویر میکردد بهترین جمله را برای ختم مطلب خود یافته است، لذا فریادزد: «اگر جهنم یا مد عظیم پیش بیاید، آن موانع لعنی را از میان ببرید! از نزدیکی او صدای مردی بلند شده میگفت: «فکر میکنم فلاپی هم میترسد». دیگری قصد داشت آوازی را با صدای بلند بخواند و در آتحال قدم باساحل بگذارد. متوجه که رهبری عده‌ای مهندس را بعده داشت و بطرف ساحل یوتا میرفت، ساکت و خاموش بود، زیرا در فکر بود که قسم مناسبی از نمایشنامه هائزی پنجم اثر شکسپیر را که درباره حمله دیگری بفرانسه و در خصوص صحنه جنگی بود بخواند، ولی فقط بیت اول آنرا بخاطر داشت که چنین بود: «رفقای عزیز، بار دیگر در صف دشمن رخنه کنیم...» ناچار از تعقیب منظور خود منصرف شد. سرگردی که می‌بایستی در وهله اول پساحل «شمیر» برود قصد داشت که مقداری از همان نمایشنامه را بخواند و چند بیتی از آنرا هم یادداشت کرده بود که با این عبارت ختم میشد: «کسی که بعداز این روز زنده بماند و صحیح و سالم بخانه برگردد، هرگاه اسم این روز را ببرند از جا خواهد جت».

هر لحظه بمیز انسرعت افزوده میشند. تزدیک سواحلی که آمریکائیها قرار بود پیاده شوند تمدد زیادی قایق بکرجیهای که در اطراف کشتی بزرگ مریبوط بخود دور میزدند میبیوستند. سربازان با لباس خیس و قیاقه پریشان در حالیکه دچار تهوع شده بودند در این قایقها انتظار رسیدن بذرمانندی در سواحل آمدها و یوتا را میکشیدند. در منطقه مخصوص انتقال دادن سربازان از کشتی بقایق، فعالیت زیادی بچشم میخورد. این عمل کار بسیار بیجهیده و خطرناکی بود. سربازان باندازه‌ای مهمات با خود داشتند که بزمخت میتوانستند حرکت کنند. همگی آنهای این نجات غریق واسلجه وکیسه آذوقه و وسائل سنگیندی و ماسک ضد گاز و جعبه کمکهای اولیه بزمخت میباشدند. همگی از این اتفاق نجات مقداری اضافی نارنجک و مواد محترقه حمل میکردند. گذشته از این، بسیاری از نفرات مقداری آلات و ابزار که لازمه کارشان بودند با خود میبردند. بعضی از آنها که از روی عرضه‌های پرآب آماده رفتن بینان قایق میشدند، لااقل سیصد پوند وزن داشتند. اینهمه تجهیزات و اسباب مورد احتیاج بود و بعقیده یکی از سرگردان سربازان مذکور آنقدر بار با خود داشتند که «مثل منگ پشت حرکت میکردنند.» یکی از ستوانها میگفت که افرادش آنقدر زیربار مهمات و اسباب خم شده بودند که قادر بجنگیدن نبودند. سرباز وظیفه‌ای در روی عرضه بقایقی که ببدنه کشتی او میخورد نگاه میکرد و با خود میگفت که اگر بتواند وارد قایق بشود نصف جنگ را برده است.

عدم زیادی از سربازان در حالیکه از تووها بیائین میآمدند قبل از آنکه مورد اصابت گلوله دشمن قرار گیرند نجذع تلفات محضوب شدند اما سروخهای که دو قرقه سیم کلفت و چند تلفن صحرائی حمل میکرد میزان بالا و بیائین آمدن قایقی را که در کنار کشتی او بود آندازه گرفت و چون در لحظه‌ای که تصور میکرد برای انتقال بقایق مناسب است بیائین پرید، بتة قایق افتاد و از حال رفت. در آن ضمن گروهبانی که از بالا نگاه میکرد ناگهان دید که مردی در تور گرفتار شده واقعی حمله پای او را سخت بیدنه کشتی کوبیده و خرد کرده بطوریکه فریاد و زاری او بلند است. خود این گروهبان با سر از

میان تور توی قایق افتاد و دنیانهای جلویش خرد شد . افرادی که بقایق های روی عرش کشته سوار میشدند و بعد فایقهای آنها را باجر انتقال در دریامی گذاشتند چندان وضع بهتری نداشتند اتفاقاً یکی از جر انتقالها خراب شد و قایق سرگردی را با نفراتش بین نرده کشته وسطع آب همانطور معلق نگاه داشت . این اشخاص مدت بیست دقیقه بهمان حال باقی ماندند و اتفاقاً از آنجا فاضل آب کشته خارج میشد . سرگرد مذکور میگوید : « مسترحها مرتباً مورد استفاده قرار میگرفت و در تمام آن مدت محتویات آنها روی ما سازیر بود . »

ارتفاع امواج باندازه‌ای بود که بسیاری از فایقهای حمله که جر انتقالها وصل بودند شدیداً باینطرف و آنطرف حرکت میکردند . یک قایق پراز تنگ دار در همان حال که از کشته بدریا گذاشته میشد ناگهان بموج عظیمی بر خورد و دویاره عرش کشته پرتاب شد . موج عقب نشت و فایقها روی طنایهای سیم افتاد و سریازان را باطراف انداخت .

نفراتی که در چنگ تجمعه داشتند معنی میکردند که سریازان تازه کار را با اوضاع آشنا کنند . سرجوخهای با آن عدد که اطرافش حلقه زده بودند میگفت : « میخواهم همه‌شما سرتان را زیر لبه بالائی دیوارکشی نگاه دارید . دشمن بمحض آنکه ها را به بیند شروع بتیراندازی خواهد کرد . اگر سالم ماندید چه بهتر ، وگرنه آنچه محصل خوبی برای مردن است . » در آن حال که سرجوخه مذکور افراد دسته خود را وارد قایقی میکرد که بجر انتقال وصل بود ناگهان صدای آه و نالهای شنید و دید که قایقی در آنطرف واژگون شده است و سپس فریاد سریازی بگوشش خورده که میگفت : « احمقها ، خدا حافظ ! » سرجوخه بنفرات خود در قایق نگاه کرده بود که صورت‌همه زرد و بدون حالت شده است .

ساعت پنج و سی دقیقه صبح بود . تختین سریاز ها آماده بیاده شدن بساحل می‌شدند . متفقین بازحمت فراوان خود را برای حمله از طریق دریا آماده کرده بودند . فقط سه‌هزار نفر بیش از فرستادند

این افراد می‌باشند استحکامات را خراب کنند و جزء آنها فنگچهای
و متصدیان تانکها نیز دیده می‌شدند . هر قسمت از ساحل که برای
پیاده شدن نفرات در نظر گرفته شده بود اسم و رمز مخصوصی داشت .
برنامه پیاده شدن بساحل امها و یوتا طبق نقشه بسیار دقیقی
تنظیم شده بود : در ساعت شش و بیست و پنج دقیقه صبح ، سی و
دو تانک که هم در آب و هم در خشکی حرکت می‌کرد می‌باشند ساحل بررسی
و در کنار آن موضع یکی داشت در نخستین مرحله حمله دفاع کند . در
ساعت ۰۳۰۶ یعنی هنگام شروع حمله اصلی ، قایقهای می‌باشند تانکهای
بیشتری پیاده کنند . یک دقیقه بعد در ساعت ۰۳۱۴ نفرات مخصوص
حمله موظف بودند شناکان خود را ساحل بررسانند . دو دقیقه بعد
در ساعت ۰۳۲۶ مهندسانی که کارشان تخریب استحکامات زیر آبی بود
می‌باشند بر سندو راه را از میان ومانع پاک کنند برای این کار خطرناک
 فقط بیست و هفت دقیقه وقت داشتند . از ساعت هفت صبح بعد ،
در هر شش دقیقه ای ، قسمت اعظم سربازان می‌باشند به پنج ساحل
موردنظر پیاده شوند .

این بر قاعده عمدۀ پیاده شدن در دو ساحل بود . نقشه را طوری
تنظیم کرده بودند که اسلحه سنگین مثل توپ در ظرف یک ساعت و
نیم ساحل امها بررسی کنند . حتی قرار شده بود که جراثمالها و نظائر آن
پیش از ساعت ۰۷ و سی دقیقه وارد شوند . این برنامه باندازه‌ای
پیچیده بود که طرح کنندگان آن نیز انتظار نداشتند که دقیقاً اجرا
شود و در هر حال این موضوع را در نظر گرفته بودند .

نخستین گروههای حمله بملت وجود مه نمی‌توانستند که سواحل
نرم‌اندی را بینند و هنوز چندین میل تا ساحل فاصله داشتند . بعضی از
کشتهای جنگی متفقین و توبهای ساحل دشمن مشغول تیراندازی
بیکدیگر بودند . ولی این عملیات برای سربازان در میان قایق‌جنبه
شخصی نداشت : در واقع کسی مستقیماً آنها تیراندازی نمی‌کرد . ناخوشی
دریا هنوز برگزیرین دشمن آنها محسوب می‌شد . کرجیهای حمله
باسی نفر سرباز و مقادیر زیادی مهمات باندازه‌ای در آب فرو میرفت
که موج از یکسوی آنها وارد و از روی دیگر خارج می‌شد . با هر

موج ، کرجیها بالا و پائین می‌رفتند . در یکی از کرجیها عده‌ای سر باز دراز کشیده بودند و موج از روی آنها رد می‌شد و انسان تصور می‌کرد همگی مرده‌اند . ولی کانیکه از ناخوشی دریارانچ نمی‌بیندند از دیدن ناوگان عظیمی که اطرافتان حرکت می‌کرد مبهوت می‌شوند . یکی از آنها آرزو می‌کرد که کاش دوربین عکاسی را با خود آورده بود .

در سی میلی آن‌ناحیه ، ناوبان هوفمان که سوار از دراونکن خود بود ناگهان چشمی بهم عجیبی افتاد که در جلوش برخاسته بود . در همان حال که نگاه می‌کرد دیدگه هواپیمایی از میان مه سفیدی بیرون می‌آید و باین نتیجه رسید که آن مه پرده‌ای از دود است . هوفمان بهمراهی دو از در افکن دیگر برای تحقیق در این قضیه بجلو رفت و از منظره‌ای که دید و حشت کرد ، زیرا باصف پایان نایابنی از کشته‌های جنگی که تقریباً شامل تمام ناوگان انگلی می‌شد مواجه گردید . هر جا که نگاه می‌کرد کشته جنگی ، رزم ناو و ناوشکن در حرکت بود . هوفمان می‌گوید : « اینطور احسان می‌کرم که در یکنجری پاروئی نشسته‌ام » تقریباً در همان لحظه ، بارانی از گلوله‌در اطراف از در افکنهای شروع بریختن کرد . هوفمان جسور با آنکه میدید تعداد کشته دشمن بطرزی باور نکردنی زیاد است ، بازبدون اندکی تزدید فرمان حمله داد . طی چند لحظه بعد فقط هیچ‌ده از در بطرف ناوگان متفقین انداخته شد . و این تنها حمله نیروی دریائی آلمان در آن روز بود .

ناوبانی انگلی بنام لوید که روى یك ناوشکن نروزی بود از دور حرکت از درها را دید . چند نفر دیگر تیز آنها را مشاهده کردند و یکی از آنها فوراً کشته را بعقب برگرداند . دو از در از عیان دوکشتنی گذشت ، ولی ناوشکن نروزی را توانستند از جلوی از درها دور گشتند . ناخدا ای آن فریاد زد که آنرا بعقب بچرخانند تا از در از کنار آن عمور کند ، ولی وقت نبود . ناوبان لوید که از روی کشته با دوربین نگاه می‌کرد تشخیص داد که یکی از از درها بزیر اطاق فرماندهی اصابت خواهد کند و تنها فکری که بخاطر این رسید این بود که « ناچه

ارتفاعی بهوا هر تاب خواهم شد ؟ » چند لحظه کشته نروزی بطرف عقب پیچید و ناویان لوید انتظار داشت که نجات یابد ، ولی سودی نیخشد . از در باطاق دیگر بخار اصابت کرد و کشته از روی آب بلند شد ، تکان خورد و واژ وسط شکست و چنان در آب فررفت که قسمت عقب و جلوی آن درست عدد ۷ را تشکیل داد . در نتیجه سی نفر کشته شدند . ناویان لوید که آسیبی ندیده بود در حدود بیست دقیقه شناکرد و در آن حال ملوان باشکسته ای را آنقدر روی آب نگاه داشت که ناویان آن دورا بالاکشید .

این واقعه برای هووفمان که بسلامت با آن طرف پرده دود رفته بود علامت خطر بود و اگرچه خبر را به لوهاؤرسانید ، ولی نمی دانست که دستگاه رادیوی او در نبیر دی که روی داده بود از کارافتاده است . در کشته فرماندهی بنام آگستا که در آبهای سواحل مخصوص آمریکائی ها حرکت می کرد سپهبد برادرلی (۱) در گوشه ای خود پنهان گذاشت و سپس با دوربین پکرجی های ویژه پیاده کردن سربازکه بطرف ساحل می شناختند خیره شد . افراد او که جزء سپاه اول آمریکا بودند بسرعت وارد قایقها می شدند . تا چند ساعت قبل وی چنین تصور می کرد که سربازان لشکر ۷۱۶ آلمان که محافظت ساحل را بعهده داشتند خسته و فرسوده شده اند و تعداد آنها نیز بمراتب کمتر است . ولی پس از حرکت از انگلیس ، اداره جاسوسی خبر داد که یک لشکر دیگر آلمانی بنایه حمله انتقال یافته است . چون این خبر دیررسیده بود ، برادرلی نمی توانست دستورهای تازه ای سربازان خود که تعليمات لازمه را فرا گرفته بودند بدهد ، در این وقت نفرات لشکرهای اول و ۳۵۲ بیست و نهم بطرف ساحل آمده اند و نمی دانستند که لشکر آلمان که افرادش بسیار کارآزموده و جنگلریده بودند در استحکامات موضع گرفته اند .

گلوله اندازی کشته ها که بعقیده برادرلی کار او را آسانتر می کرد قرار بود بنزودی شروع شود . در چند میلی او ، دریادار زووزار که اهل

فرانسه و سوار یکی از کشتی‌ها بود با فران و ملوانان خود گفت ، «اگر چه تیراندازی بر زمین خودمان کار بسیار بد و نایندی است ، ولی می‌خواهیم که شما امر و زجنین کاری بکنید ». در چهار میلی‌ساحل امدها ، یک فرمانده آمریکائی دگمه‌ای را فشار داد و گفت : «گوش کنید شاید این بزرگترین جشتنی باشد که شما بجهه‌ها در آن شرکت می‌کنید بنابراین همکی خارج شویم و بر قسمی !»

ساعت پنج و پنجاه دقیقه صبح بود . کشتیهای انگلیسی پیش از بیست دقیقه بود که با ساحلها تیراندازی می‌کردند ، در این وقت گلوله ریزی کشتیها در منطقه آمریکائی‌ها شروع شد . توپهای تمام کشتی‌ها ناگهان بعداً در آمد و چون هدفهای معینی از ترمانی را با گلوله زیر و رو می‌کردند مداری وحشت‌انگیز آنها از چپ و راست بر می‌خاست آسمان خاکستری رنگ در آثر شعله سوزان توپها روش می‌شد و در طول سواحل ابرهای تیره‌ای از دود سر با آسمان می‌کشید .

در ساحلهای «شمیر» و جونو و طلا ، توپهای کشتی‌ها هزاران خروار فولاد علیه توپهای قوی آلمانی در لوهارو اطراف مصبه رودخانه اورن پرتاب کردند . رزم ناوها و ناوشنکنها هزاران گلوله با آشیانه‌های مسلل و سنگرهای استحکامات دشمن انداختند . حتی یک کشتی انگلیسی با دقت کامل چهار توپ آلمانی را از هسافت شش میلی از کار انداخت در نزدیک امدها ، دو کشتی بزرگ آمریکائی ، توپهای آلمانی را که روی پوافت دوهوک نسب شده بود مورد هدف قراردادند تا راه را برای پیشرفت تفکیک‌داران هموار کنند . در نزدیکی ساحل یوتاچنین بنظر می‌رسید که کشتی‌ها از شدت شلیک گلوله بیک طرف خم شده‌اند در این وقت کشتیهای عظیم در پنج یا شش میلی ساحل حرکت می‌کردند ناوشنکنها کوچک جلوتر پیش می‌رفتند و هدفها و استحکامات ساحلی را مورد اصابت گلوله قرار می‌دادند .

شلیک وحشتناک کشتی‌ها در تمام کسانی که شاهد و ناظر آن بودند تأثیری عمیق می‌کرد . یکی از افران از دیدن کشتی‌های پر عظمت بخود می‌باید . می‌گفت : «آیا این آخرین باری است که این منظره دیده می‌شود ؟» یکی از سربازان که از مشاهده شعله توپهای بوجشت

افتاده بود از خود می پرسید چگونه سپاهی می تواند در برابر آنهمه گلوله مقاومت کند. وی انتظار داشت که کشته ها در دو یا سه ساعت دیگر لنگر بیندازند. در قایقهای مخصوص حمله، سربازان خسته و کوفه و خیس شده کلاه خود فولادی خود را با دو دست محکم می گرفتند و ببالا نگاه می کردند و هورا می کشیدند.

در این هنگام صدای تازه ای بلند شد که اول شبهه صدای پرواز زنبور عظیمی بود و بعد زیاد شد و سپس نه هزار هوایمای بمب افکن سر رسیدند و دسته دسته از روی کشته ها گذشتند. آنگاه ظاهرآ بدون توجه به آتش تویهای کشته ها، این هوایمایها به بمباران گردن ساحلها پرداختند و پس از بالارفتن برگشتند و دوباره کار را از سرگرفتند. تعداد آنها باندازه ای بود که انسان تصویر می کرد نمی توانند تماماً در آسمان جابگیرند. افراد با چشم انداز آسود و قیافه ای که دستخوش عیجان شده بود ببالا می نگریستند و فکر می کردند لحظه قاطع فرا رسیده است، دشمن گرفتار و تویهای معدوم و سواحل در اثر گلوله سوراخ سوراخ خواهد شد. سیصد و پیست و نه خلبانی که مأمور بمباران ناحیه امه ها شده بودند در اینوقت بعلت دود ضخیم نمی توانستند هدفها را خوب تشخیص دهند و چون می ترسیدند همادا سربازان متفقین آسیب به بینند، سیصد هزار بمبی را که با خود داشتند در محلی دورتر از ساحل امه ها ریختند.

چون آخرین انفجار گلوله در نزدیکی ساحل صورت گرفت سرگرد پلوسکات نصور کرد که باید اطاق زیر زمینی او متزلزل شده است. گلوله دیگری بصخره ای که زیر اطاق او بود اصابت کرد و شدت آن بحدی بود که پلوسکات بدور خود چرخ خورد و بعقب پرناب شد و بزمین افتاد و برش گرد و خاک فرو ریخت. وی اگرچه بعلت گرد و خاک نمی توانست به بینند ولی صدای داد و فریاد افرادش را می شنید گلوله پشت سر هم بصخره می خورد. پلوسکات در اثر زمین خوردن به اندازه ای گیج شده بود که نمی توانست جرف بزند.

صدای زنگ بلند شد. از مرکز فرماندهی لشکر می صدو پیغام و دوم شخصی پرسید: «جهه خبر است؟»

پلوسکات بزم حمت جواب داد : «داریم گلوله باران می شویم» درموضعی که در آن نواحی پشت سرش قرار داشت بمب منفجر می شد . گلوله های دیگری بقامت فوچانی صخره می خوردواز شکافدهای اطاق زیر زمینی مقادیر زیادی خاک و سنگ پندرون می ریخت . زنگ تلفن دوباره بصدأ در آمد . این بار پلوسکات نمی توانست تلفن را پیدا کند . ناجار آنرا بهمان حال گذاشت . سر تا پایش را گرد سفیدی پوشانده و لباسش پاره شده بود .

بن از آنکه باران گلوله یک لحظه قطع شد ، پلوسکات چشمتش به تین و ویل کنینگ افتاد که روی زمین دراز کشیده بودند . بعد از یک کنینگ را صد آزاد و باو گفت : «بهتر است تا وقتی فرصت داری بموضع خودت برگردی . » ویل کنینگ با قیافه ای عیوس نگاهی باو کرد ، زیرا محل دیدبانی او در فاصله دوری قرار داشت . پلوسکات از آرامش موقت استفاده کرد و بتوضیخانه خود تلفن زد و تعجب کرد از اینکه حتی یکی از تویهای او هم از کار تیغتاده است . در صورتی که تویهای با ساحل فقط یک میل و نیم فاصله داشتند . عجب تر آنکه در میان افراد او کسی زخمی یا کشته نشده بود . پلوسکات از خود می پرسید شاید متفقین محله ای دیدبانی را بجای مواضع تویها گرفته باشند ، زیرا خساراتی که بم محل دیده بانی خود او وارد شده بود این نکته را ثابت می کرد .

در همان لحظه که باران گلوله دوباره شروع شد ، تلفن زنگ زد . همان شخص سابق می خواست بدانند محل دقیق اصابت گلوله ها کجاست .

پلوسکات فریاد زد : «بخدنا همهجا گلوله می بارد . می خواهید چکنم ؟ بروم پیرون و سوراخه ارا با خط کش اندازه بگیرم ؟ » گوشی را روی جایش کویید و باطراف نگاه کرد . ظاهرآ کسی در اطراف او زخمی نشده بود ، زیرا ویل کنینگ بیناهگاه زیر زمینی خود رفت و تین در مقابل یکی از شکافهای بیناهگاه ایستاده بود . پلوسکات سپس دید که سگش مفقود شده است ، ولی دیگر مجال فکر کردن در باره او را نداشت . دوباره تلفن را بز داشت ، بطرف شکاف دوم

کر فلیوس راین

رفت و بیرون نگاه کرد . بینظرش رسید که تعداد کرجیهای حمله بیشتر شده است و نزدیکتر آمده‌اندو طرف مدت کوتاهی در تیررس آتش توپخانه قرار خواهندگفت.

می‌فوراً بر هنگ اوکر فرماندهی هنگ‌تلفن زد و گفت: « تمام توپهای من صحیح و سالمند » .

اوکر گفت: « خوب ، بهتر است فوراً بمنکر فرماندهی خودت برگردی . »

پلوسکات با فران توپخانه خود تلفن زد و با آنها گفت: « دارم بر می‌گردم یادتان باشد که تا وقت نزدیک شدن دشمن با محل تیر - اندازی نکنید . »

کشتهایی که لشکر اول امریکا را حمل می‌کرد با محل اعده‌ها نزدیکتر می‌شد و سبازان پلوسکات در پشت توپها انتظار پیش آمدن آنها را می‌کشیدند .

در اینوقت صدای رادیوی انگلستان بلند شده

« اینجا لندن است . از طرف فرماندهی عالی دستوری فوری بشما ابلاغ می‌کنم . زندگی بسیاری از شما مربوط بر عرت و دقت شما در انجام دادن آنست . این دستور مخصوصاً بکسانی داده می‌شود که در سی و پنج کیلومتری ساحل اقامت دارند . »

میشل هاردله در مقابل پنجه منزل مادرش در ویه‌ویل در قسمت غربی ساحل امده‌ایستاده بود و بحرکت کشتهای نگاه می‌کرد ، توپها هنوز گلوله می‌انداختند و هاردله می‌توانست اصابت آنرا بزمین احسان کند . تمام آن خانواده یعنی مادر هاردله ، برادر ، برادر زاده و مستخدمه‌اش در اطاق نشمین گردآمده بودند و تردیدی نداشتند که به ویه‌ویل حمله خواهد شد . هاردله نسبت بس نوشت و بیان خود در ویه‌ویل خونسرد بود و می‌دانست که در اینوقت منهدم خواهد شد . پشت سرش ، رادیو لندن دستور خود را که بیش از یک ساعت تکرار کرده بود باز ادامه داد و چنین گفت:

« فوراً از شهر بیرون بروید و ضمن حرکت بهن همسایه‌ای که خبر نداشته باشد اطلاع بدید . از راههای شلوغ عبور نکنید . بیاده

طلولانی ترین روز

بن وید و با خودنام چیزی نباید که آنرا باسانی نتوانید حمل کنید. بر عت هر چه تمامتر میان داشت بن وید . زیاد دور هم جمع نشود مبادا شما را با عده‌ای سریاز اشتباه کنند...» هاردله می خواست بداند آیا آن سریاز آلمانی باز هم با قوه و صبحانه نزد توپها خواهد رفت یا نه . نگاهی ساعت کرد و با خود گفت وقت آن است که آن سوار برسد . ناگهان دید که سریاز آلمانی سوار همان اسب فربه و با همان قوطيهای قهوه بطرف توپها رود . سریاز با رامی از راه اصلی گذشت . از س پیچ عبور کرد و چون چشمش بکشتها افتاد لحظه‌ای روی زمین خشک شد و بعد از سیمه‌از اسب پائین آمد و بنمین خورد . دو باره بر خاست و بکوشاهی پناه برد ولی اسبش همانطور آهسته بطرف دستکنه رفت . ساعت شش و پانزده دقیقه بود .

۲

در اینوقت صفووف متحرک کرجیهای حمله در حدود یک میلی ساحل یوتا و امدها قرار داشت و به یاده شدن سه هزار سریاز آمریکائی فقط پانزده دقیقه مانده بود .

هنگامیکه کرجیها با صدای مهیبی پیش می آمدند ، افرات سفید و طویلی دریشت آنها در روی آب ظاهر می شد . سریازان برای آنکه مقاصد خود را بیکدیگر بفهمانند مجبور بودند با صدای بلند حرف بزنند . هنوز صدای انفجار گلوله از هر گوشه‌ای بلند بود و غرش هوابیمهای متفقین که سواحل را می کوییدند گوش را کسر می کرد . عجب آنکه توپهای «دیوار آتلانتیک» خاموش بود . سر - بازان خطوط ساحلی رامی دیدند و از اینکه دشمن تیراندازی نمی کرد در تعصب بودند . بعضی هاتصور می کردند آسانی و سهولت میتوانند بیاده شوند . کرجیها سینه آب را می شکافتند و امواج سر دو کف آسود را روی سریازان می ریختند . سرنشینان آشفته و پریشان این کرجیها با اندازه‌ای رویهم انباشته شده بودند و بقدری مهمات همراه داشتند که

جائی برای استفراغ بجن روی لباس یکدیگر نداشتند ا خبرنگاری کی از روزنامه ها که با اولین دسته سربازان نهاده جم بود سرباز جوانی را دید که استفراغ می کرد و سر را در نهایت بد بختی و تنفس تکان می داد . خبر نگار چون او را دید باطراف افیان گفت: «موردندارد که این جوان از اختراع این کرجی لعنتی در خود احساس غرور کند . »

بعضی از افراد فرست و مجال نداشتند که فکر بد بختی خود باشد ، زیرا سخت مشغول بیرون ریختن آب از کرجی خود بودند . بسیاری از قایقهای اصولا پس از جدا شدن از کشتی اگر قفار امواج شدند . سربازان در ابتداء باین موضوع توجهی نمی کردند و آنرا جزء بد بختی های جنگ میدانستند . یکی از تفنگداران میدید که آب در کرجی او مرتب بالا می آید و فکر نمی کرد قضیه جدی باشد ، زیرا باو گفته بودند که کرجیهای حمله غرق نخواهند شد . ولی ناگهان صدای بی سیم بلند شد و شخصی که کمک می خواست می گفت : «اینجا کرجی شماره ۸۶۰ است . داریم غرق می شویم داریم غرق می شویم !» سربازان پس از شنیدن این خبر فوراً شروع بخارج کردن آبهای کر دند . قایقی که پشت سر آنها حرکت می کرد با اشکال دیگری مواجه بود . گروهبانی با عده ای تفنگدار بیش از یک ساعت بود که آب داخل قایق را بخارج می ریخت . قایق آنها مقدار زیادی مهمات بمنظور تسخیر یوانت دوهوک حمل می کرد و باندازه ای آب داخل آن شده بود که از بیم غرق شدن آن میرفت . تنها امید سرنیشان در این بود که از بار قایق بکاهند . آنجه را که لازم نداشتند بدربیا ریختند ، در میک بسته که باین ترتیب باهوش امواج برتاب شد مبلغ هزار و دویست دلاری بود که یکی از سربازان در طامن بازی برده بود و در بسته دوم دندانهای مصنوعی سرباز دیگری بود .

ده قایق در آبهای امدها و هفت قایق در آبهای یوتا غرق شدند . قایقهائی که پشت سر آنها می آمدند تعدادی از هنر و قین رانجات دادند ولی عده ای ساعتها در آب ماندند . بعضی از سربازان که فالهوفر باد شان بگوش کسی نرسید با مهمات خود در آب فرو رفتهند ، در صورتیکه با ساحل مقدار زیادی فاصله نداشتند .

سر بازانی که بطرف ساحل یوتا می‌رفتند ناگهان قایقی را دیدند که از میان امواج بالا آمدو منفجر شد. چند لحظه بعد سرهائی روی آب پیدا شد و آنها ایکه زنده هانده بودند سعی می‌کردند خود را بقطعنات قایق بچسبانند. در همان زمان انفجار دیگری رویداد. کارگنان یک کرجی که سی و دو تنک حمل می‌کرد پس از آنکه کرجی را نزدیک ساحل رسانندند در آنرا باز کردند. در این کرجیها از جلو باز می‌شد و روی زمین می‌افقاد، ولی در همان لحظه تصادفاً در کرجی مذکور بین برخورد و یکی از تانکها بین از صد یا بهوا پرتاب شد و پس از واژگون شدن، در آب فرو رفت. گروهبان جانسن که شاهد این منظره بود از وحشت بر جای خود خشک شد. و فیتش نیز جزء عده زیادی بود که در این واقعه جان سپردند.

دهها نفر از افرادی که بسوی ساحل یوتا بیش می‌رفتند به - اجاد کشتگان بر خوردن و آه و فریاد مفروقین را شنیدند. یکی از آنها آن منظره را پنهانی یاد دارد. این شخص افسر بیست و چهار ساله‌ای بود که یکی از کرجیها را رهبری می‌کرد، و در آنحال صدای زخمیها و مفروقین را می‌شنید که استفاده و استمداد می‌کردند. سایر سربازان کاری نمی‌توانستند بکنند، زیرا افسر مذکور بآنها گفته بود که سربازان باید قطع نظر از تلفات ساحل یاده شوند. این افسر در حالیکه می‌کوشید آه و فریاد مفروقین را نشنیده بگیرد به نفرات امن داد که بآنها توجه نکنند. غیر از این هم کاری نمی‌توانست بکند. سربازان موج موج جلو می‌آمدند و در آنحال یکی از آنها نکاهی با ججاد کشتگان انداخت و گفت «اینها چه خوبی بختند که از ناخوشی دریا دیگر عناب نخواهند گشید.»

منظرة مردگان در آب و زحمت عبور از دریا و فکر رسیدن بشنهای ساحل یوتا حواس سربازان را سر جای خود آورده بود. سر-جوخدای که بغازگی بیست ساله شده بود ناگهان شروع بلعنت کردن هیتلر و موسولینی کرد که او را بآن حال انداخته بودند. رفقایش از عصبانیت او تعجب کردند، زیرا هرگز نشنیده بودند که فحش و لعنت از دهانش بیرون بیاید. در بسیاری از قایقهای سربازان اسلحه‌ای

خود را می‌شمردند. عده‌ای از آنها باندازه‌ای نسبت بهمهمات خود علاقمند شده بودند که یکی از سربازان توانست از رفیقش مشتبی فشنگ برای تفنگ خود بگیرد. دیگری که نمی‌باشد قبلاً از ساعت ۹ صبح پیاده شود و بطور قاجاق سوار قایق دیگری شده بود تا خود را بتیپ خودش برساند. اگر چه سایر سربازینان قایق مقدار زیادی مهمات داشتند، ولی او دست خالی حرکت می‌کرد و میدید که آن اشخاص، مهمات خود را «مثل جان شیرین» در آغوش گرفته‌اند. عاقبت پس از زحمات زیاد موفق شد یک فشنگ از هر هشت نفر سربازینان قایق بگیرد.

در آبیهای ساحل امه‌ها فاجعه‌ای روی داد. توضیح آنکه نیمی از تانکهای که هم در آب و هم در خشکی قادر به حرکت بودند و می‌باشد پیش‌بین حمله کنندگان باشند در آب فرو رفتند. مطابق نقشهٔ فبلی قرار بود که شصت وجهه‌دار تانک را در دو یا سه میلی مساحت وارد آب کنند و از آنجا آنها را ساحل ببرند. سی و دو عراده از این تانکها بمنطقةٔ لشکر اول اختصاص داده شده بود. کرجیهای حامل آنها بمواضع خود رسیدند و درها را باز کردند و بیست و نه تانک را در میان امواج خروشان گذاشتند. این تانکها دارای «دامنی» از کرباس بودند تا بتوانند روی آب آسانتر حرکت کنند. ناگهان در اثر فشار امواج، کرباسها پاره شد و پایدها شکست و آب بینان موتورها راه یافت و بیست و هفت عراده از تانکها در آب فرو رفت. سربازان دست و مازنان بیرون آمدند و کمریند نجلات خود را باد کردند. بعضی از آنها توانند تخته‌های نجات را روی آب بیندازند، ولی جمعی دیگر در میان تابوت فولادین خود به دریا رفتند.

دو تانک تیرخورده که تقریباً هم سطح آب حرکت می‌کردند بطرف ساحل پیش می‌رفتند. کارکنان سه تانک دیگر در قایقی بودند که در شیخ باز نمی‌شد، ناچار بعداً پس از ساحل قدم گذاشتند. سی و دو تانک دیگر سالم ساحل رسیدند. افسرانی که متصدی کرجیهای حامل این تانکها بودند تصمیم گرفتند که تانکها را مستقیماً روی ساحل پیاده کنند. ولی خراب شدن تانکهای لشکر اول در همان لحظات اول تلفات

بسیاری بیار آورد.

سریازان از دوعلی می‌توانستند مردگان و زنگان را در آب به بینند. مردگان آهته با امواجی که بطرف ساحل می‌رفت حرکت می‌کردند، گوئی می‌خواستند بر قایق آمریکائی خود به پیوندند! زنگان در آب بالا و یائین می‌رفتند و دیوانه‌وار تقاضای کمکی می‌کردند که کسی نمی‌توانست بآنها برساند. یکی از گروهبانها که قایق مخصوص مهارت‌ش صحیح و سالم در حرکت بود بعده‌ای سریاز برخورد که در آب فریاد می‌زدند و خواهش می‌کردند که آنها را نجات دهند، ولی کسی نمی‌توانست بکمک آنها بستابد. گروهبان مزبور دندانها را روی چم فشار داد و با قایق از آنجا سریعاً گذشت، ولی لحظه‌ای بعد حالت بهم خورد. ناوبانی عده‌ای از معزوقین را نیز دید، و کلکنان کرجی او بیدرنگ کرجی را بسوی آنها راندند، ولی قایق تند روی جلوی آنها را گرفت و با بلندگوبانها فریاد زد، «شما کشتی نجات نیستیدا در ساحل پیاده شویدا» در قایق دیگری، گروهبانی از گروه مهندسان، دعای مخصوص مجرمین را خواند.

در این هنگام صدای بمباران شدید بلندمی‌شد و کرجیهای حمله بساحل آمدها فزدیکتر می‌شدند. گشتهای مخصوص یاده کردن سریاز که در نزدیک ساحل بودند نیز شروع بگلوله‌اندازی کردند و هزاران موشك از روی سریازان گذشت. نفرات نمی‌توانستند باور گنند که ممکن است آلمانها در مقابل اینهمه تیراندازی جان سالم بدریبرند. ساحل را مه غلیظی پوشانده بود و ازیر تگاههای آن دود بر میخاست. با وجود این، هنوز توپهای آلمانی ساکت بودند. قایقهای فزدیکتر می‌شدند. سریازان از میان امواج خروشان می‌توانستند جنگلی از موانع ساحلی را مشاهده کنند. از این موانع در تمام نقاط یافت می‌شد و روی آنها را سیم خاردار پوشانده و در آنها مین کارگذاشته بودند و همانطور که سریازان انتظار داشتند، این موانع واستحکامات دارای منظره بدوزنده‌ای بودند. در پشت این استحکامات، خبری از آلمانها نبود و کسی از آنان دیده نمی‌شد. قایقهای ساحل نزدیکتر می‌شدند ولی باز تپخانه دشمن خاموش بود. نخستین قایقهای بیش از صد متر تا ساحل فاصله نداشتند که ناگهان توپهای

آلمانها بفرش درآمد، در صورتیکه سر بازان تصور می‌گردند ممکن است توپهای مذکور در اثر بمباران متفقین منهدم شده باشند. در میان آن غوغای و همه‌مه یک صدا از سایر صدایها مشخص‌تر بگوش می‌رسید و آن صدای مسلسل ازدحامه قایقهای بود. توپخانه می‌غیرید، خمیاره مثل باران فرو می‌ریخت، و در طول تمام ساحل امدها، توپهای آلمانی به قایقهای حمله تیراندازی می‌گرد.

ساعت پیاده شدن متفقین فرارسیده بود. سر بازان به ساحل امدها قدم نهادند، و در آنحال هیچ پرچم جنگی در اهتزاز نبود و صدای شیبوری برنمی‌خاست. ولی این سر بازان در تاریخ اهمیت داشتند، زیرا در شمال افریقا و سیل و سالرنو جنگکیده بودند و اکنون می‌خواستند از ساحل دیگری عبور کنند، لذا نام آنرا «امدهای خون آلود» گذاشتند.

شدیدترین آتش توپخانه دشمن از صخره‌ها و پرتابهای مرتفع کنار ساحل یعنی از دو قسمت ساحل هلالی شکل در غرب و شرق بر. می‌خاست. در اینجا آلمانها قوای خود را متمرکز کرده بودند تا از عبور سر بازان از دونقطه‌ای که منتهی به ویه ویل و کولویل می‌شد ممانعت کنند. سر بازان در تمام نقاط ساحلی با آتش توپخانه دشمن مواجه شدند، ولی نفراتی که بسوی دو نقطه مخصوصی پیش می‌رفتند بیشتر گرفتار شدند، زیرا توپهای آلمانی روی صخره‌ها مستقر شده و تقریباً مشرف بر کرجیه‌ائی بودند که در امواج خروشان بطرف ساحل می‌آمدند و در واقع بعلت آهستگی می‌توان گفت که کرجیه‌ای منبور در حرکت نبودند بنابراین بخوبی در نیروی توپخانه دشمن قراردادشند، کارکنان قایقهای که شدیداً می‌کوشیدند آنها را از میان موائع بیشمار عبور دهند، در اینوقت خود را با آتش توپهای روی صخره‌ها روبرو می‌دیدند.

بعضی از قایقهای که ببلت وجود موائع و آتش توپهای روی صخره نمی‌توانند راهی برای خود بیابند، از هدف دور شدند و سعی می‌گردند در نقطه‌ای پیاده شوند که کمتر در معرض دشمن باشد. دیگران که می‌کوشند در نقطه مورد نظر پیاده شوند باندازه‌ای زیر باران گلوله آلمانها بودند که چون در آب عمیق غوطه می‌خوردند، باز مسلسلهای آلمانی

آنها را هدف قرار می‌دادند. بعضی از کرجیها بمحض رسیدن با ساحل دو قطعه می‌شدند. افسری که درجه ستوان دومی داشت باسی نفر سیز بار خود در نزدیکی ویدویل مورد اصابت گلوله قرار گرفت و همگی از قایق بیرون ریخته شدند. افسر نوزده ساله مذکور وحشت زده در جند متری محلی که فایقش غرق شده بود روی آب آمد. در این وقت سایرین نیز از زیر آب سربر آوردند. کارکنان کرجی و مهمات سربازان غرق شده بود و در آن نزدیکی یکی از سربازان که دستگاه سنگین رادیورا به پشت داشت دست و پا می‌زد و فریاد می‌کشید: «شما را بخدا رحم کنید. دارم غرق می‌شوم» ولی کسی نمی‌توانست برای نجات او بستاخ و آن بیچاره در اعماق دریا فرو رفت. رنج و عذاب افسر مذکور و بقایای سربازان تازه آغاز شده بود و سه ساعت طول کشید که بساحل برسند. بعد این افسر فهمید که وی تنها کسی از آن گروهان است که سالم مانده و بقیه کشته و یا شدیداً زخمی شده‌اند.

در تمام ساحل آمدها، باز شدن در کرجیها باعث تشید آتش توپخانه دشمن می‌شد. قایقهای لشکر بیست و نهم پس از آنکه نزدیک محل پیاده شدن رسیدند در میان شنها متوقف شدند و سربازان پس از بازشدن در آن، قدم در آبی گذاشتند که چند یا عمق داشت. هدف و مقصود آنها فقط این بود که از میان آب بکنرند، از ساحل شنی و پراز مواعن واستحکامات عبور کنند و سپس متدرجآ از ریگها بالا بروند و در گوشه‌ای از دیوار که آنها از لحاظ اطمینان مشکوک بنظر می‌رسیدند بگیرند، ولی چون بار سنگینی بردوش داشتند و نمی‌توانستند باسانی در آب عمیق شنا کنند و از طرف دیگر پناهی نداشتند، گرفتار باران گلوله دشمن شدند.

افرادی که در نتیجه ناخوشی دریا و همچنین گذراندن ساعت‌زیادی در کشتی و کرجی بکلی فرسوده شده بودند مجبور بودند در آبی شنا کنند که عموماً از روی سرشان می‌گذشت. یکی از سربازان مشاهده کرد که نفراتیکه قدم در آب می‌گذاشتند در زیر آتش دشمن از پا درمی‌آمدند و چون نوبت او فرا رسید در آب جست و درحالیکه بار مهمات را بریشت داشت با کمال تعجب دید که گلوله در اطراف او می-

بارد. چند دقیقه بعد آتش مسلسل بار کوله و لباس و قمه اورا سوراخ کرد. سرباز مذکور کسی راکه باو تیر اندازی می کرد می دید ، ولی نمی توانست جوابش را بدهد، زیرا تفنگش می از رسیدن او ساحل پیر از شن شده بود. عاقبت از روی ساحل برخاست و در گوشه ای پناه گرفت و بکلی غافل از این بود که گلوله یکبار به پشت و بار دیگر پیا راست او اصابت کرده است.

در تمام طول ساحل ، تعداد زیادی از سربازان از پا در می افتدند . عده ای فوراً کشته می شدند و عده ای دیگر در حالیکه موج آهسته آنها را در بر می گرفت برای یافتن پیشک بطور غم انگیزی فریاد می زدند . یکی از سربازان . رفیق خود را دید که کشته شده و جسدش در میان امواج افتاده است. این همان سروانی بود که قصد داشت آواز خوانان ساحل پیاده شود و چون سروان دیگری از کنارش گذشت یادش آمد که وی دیگر از سر درد رنج نخواهد کشید ، زیرا گلوله بمنزش اصابت کرده بود ،

ظرف چند دقیقه قتل عام ، یک گروهان کامل از پا در آمد. کمتر از یک ثلث سربازان موفق شدند خودرا سالم باحال بر مانند . افران آنها کشته یا سخت زخمی شده بودند و سربازان با قیمانده بدن اسلحه وحشت زده در پایه صخره ها تمام روز بدور هم گرد آمدند . یک گروهان دیگر در همان محل ، تلفات زیادتری داشت ، زیرا با آن دستور داده شده بود که قیمت غربی و یهول را از وجود دشمن پاک کنند و ضمن حمله عده زیادی از آنها کشته شد . یک کرجی که جلوتر حرکت می کرد بیدرنگ مورد اصابت گلوله توپ قرار گرفت و دوازده سرباز در همان لحظه بهلاکت رسیدند . بقیه سربازان بطرف صخره ها حمله بر دند. نفرات یکی پس از دیگری از پادر آمدند. یکی از آنها که بازو که همراه داشت ، ضمن حرکت مجبور شد خودرا بزمین بیندازد. چند لحظه بعد برخاست و دوباره بطرف جلو دوید ، و چون بریگهای ساحل رسید ، مسلسل دشمن پای او را سوراخ کرد و در همان حال که روی زمین دراز کشیده بود چشمش بدو نفر آلمانی افتاد که از بالای صخره ها باو نگاه می کردند. وی بیدرنگ شروع آرنجهها تکیه

کرد و بامسلل دستی خود هر دونفر آلمانی را آز پا در آورد. چون سروانی که فرماندهی آن دسته را بهده داشت بیائین صخره رسید، دید که از هفتاد تفنگدار، سی و پنج نفر باقی مانده است و تا غروب نیز این عده بدوازده نفر تقلیل یافت.

سر بازانی که مأمور پیاده شدن در ساحل امده بودند بادشواری های فروانی روبرو شدند، زیرا دریافتند که اشتیاها در منطقه دیگری پیاده شده‌اند. بعضی از آنها تا محل پیاده شدن اصلی خود تقریباً دو میل فاصله داشتند. قسمتی از سرشنیان قایقهای لشکر بیست و نهم بالافراد لشکر اول مخلوط شدند. نظریاً تمام کرجیهای مخصوص پیاده کردن افراد در قسمت شرقی منطقه اصلی ساحل رسیدند و بعلت انحراف قایق راهنمای شد جریان آب و مه و دود ساحل که علامات ساحلی را از نظر پنهان می‌کرد سربازان هدفهای خود را گم کردند. گروههایی که برای تسخیر نقطه مخصوصی تربیت شده بودند هرگز بآن فرسیدند. دسته‌های کوچکی از سربازان در نیجه آتش توپخانه آلمانها در قسمت غیر قابل تشخیصی بدون افسر و مهمات متوقف شدند.

مهندسان قوای زمینی و دریائی که کارشان تخریب موانع و باز کردن راه از میان آنها بود نه تنها پرآکنده شدند، بلکه در لحظات حساس از انجام دادن برنامه خود عقب ماندند. این اشخاص مأیوسانه در هر جا که بودند دست بکار می‌شدند، ولی می‌دیدند که کاری ازیش نمی‌برند. در ظرف چند دقیقه‌ای که به پیاده شدن سربازان بعدی باقی مانده بود، مهندسان فقط پنج راه و نیم از یازده راهی را که قرار بود بازکنند ازموانع پاک کردند. این عده که در کمال شدت کار می‌کردند موانع دیگری داشتند. توضیح آنکه پیاده نظام جلوی دست و پای آنها می‌گرفت و سربازان در پشت موانعی که آنها قصدداشتند منهدم کنند موضع می‌گرفتند و کرجیها در اثر فشار امواج تقریباً بطرف آنها می‌آمدند. در این کرجی سربازان لشکر اول جادا شتند و کرجی مستقیماً بمبیان موانع می‌رفت. تاگهان انفجار عظیمی روی داد و کرجی واژگون شد و سرشنیان آن بهوا پرتاب شدند. اجاد کشتگان و اعضاء بدن آنها در اطراف پرآکنده شد. مهندس منکور می‌گوید، عده‌ای از مغروفین سعی می‌کردند از میان

آبی که سطح آنرا بنزین پوشانده بود شناکنان بگذرند ، و در آن حال که نمی‌دانستیم با آنها چه کنیم ناگهان تن بی سری بهوای برید و در نزدیکی ما با صدای خفیقی در آب افتاد . » در این انفجار دونفر زنده هاندند و اگر چند بختی سوخته بودند ولی آنها را از میان امواج بیرون گشیدند . بیکی از واحد های مهندسان قوای بری و بحری که وظیفه مخصوصی داشتند ، خدمات و خسارات بسیار وارد آمد ، زیرآلمانها بقایه های آنها که پر از مواد منفجره بود تیراندازی کرده بودند و بدنه این قایقهای بحال اشتعال در کنار ساحل افتاده بود . هنگامی که دشمن شروع تیراندازی کرد ، تعدادی قایق لاستیکی برآز مهمات در آب منفجر شد . مثل این بود که آلمانها اشخاصی را که در میان موائع کار می‌کردند برای هدف مخصوصی در نظر گرفته بودند . توضیع آنکه چون مهندسان مشغول کار بودند ، سربازان آلمانی از محله های پنهانی دقیقاً بینهایی که روی موائع قرار داشت تیراندازی می‌کردند و گاهی نیز مثل اینکه صبور می‌کردند که مهندسان وسایل منفجر کردن موائع را فراهم سازند . سپس خود آلمانها موائع خود را با خمیاره انداز از بین می‌بردند و این عمل در موقعی صورت می‌گرفت که مهندسان هنوز از آن منطقه بیرون نرفته بودند . در اوآخر روز نسبت تلفات تقریباً به پنجاه درصد رسید .

ساعت ۷ بامداد بود . دومین قسمت از سربازان متفقین قدم به ساحل درهم کوفته امها گذاشت . سربازان در میان آب وزیر آتش شدید تریخانه دشمن دست و پامیز دند . کرجیهای مخصوص پیاده کردن سرباز متفقاً بگورستان کرجیها و قایقهای مشتعل می‌پیوستند . هر کدام از دسته های کرجیها مقداری کشته و زخمی داشت ، و در تمام قسمت ساحل هلالی شکل ، مردگان آهته در آب بیکدیگر پهلو میزند . در طول ساحل ، ابزار و آلات شکته بچشم میخورد . تجهیزان سنگین ، جمبه های مهمات ، رادیو های شکته ، تلفن های صحرائی ماسکه های ضد گاز ، آلات سنگین بندی ، قمقمه ها و کلاه خود های فولادی و سایر اشیاء در تمام نقاط پراکنده شده بود . قرقه های بزرگی از سیم و طناب و جمبه های غذا و اسباب کشف میں و مقدار زیادی اسلحه

از نفنگ خرد شده گرفته تا بازوکای شکسته در روی شنها افتاده بود. بندۀ شکسته کزجیها بطور عجیبی در میان آب تا شده بود و از تانکهای مشتعل سوونهای سیاه و بلندی به آسمان پرمی خاست. دریک نقطه، میان این اروآلان شکسته جنگ گیتاری دیده می شد.

در روی شن، دستهای کوچکی از زخمیها افتاده بودند. سربازانیکه از کنار آنها می گذشتند می دیدند که بعضی از زخمیها که قادر بنشتن هستند می نشینند و گواینکه فکر می کردند در معرض تیر دشمن قرار ندارند. این اشخاص قیافه آرامی داشتند و ظاهرآ از مناظر و صدای اطراف غافل بودند. یکنفر پیشک یاد دارد که نفراتی که شدیداً زخمی شده بودند نسبت یکدیگر در نهایت ادب رفتار میکردند. این پیشک در طرف چند دقیقه‌ای که روی ساحل گنرا نداند، میدید که تعداد زخمیها بسیار زیاد است و نمی دانست از کجا شروع کند. وی در یک نقطه بسیار جوانی برخورد که در میان شنها نشته و پیش از زانو تا لگن خاصه زخمی شده بود، بطوریکه انسان تصور می کرد جراح با چاقو آنرا باز کرده است. زخم او باندازه‌ای عمیق بود که آن پیشک بخوبی ضربان سرخرگ ران او را می دید. سرباز جوان که وحشتی عظیم او را فرا گرفته بود آهته پیشک گفت که تمام محتویات قرصهای ضد باکتری را روی زخم خالی کرده است و پس از او پرسید: «خوب میشوم، نه؟» پیشک نمی دانست چه جواب دهد، و پس از تزریق مقداری مرفن پاسخ داد: «البته خوب میشوم!» بعد آن قسمت از راس را که کاملاً از هم باز شده بسود روی هم گذاشت و آنرا با سنجاق بست! و این تنها کاری بود که می توانست بکند.

نفرات دسته سوم که وارد این هرج و مرچ و اوضاع مرگبار در ساحل شدند در آنجا متوقف ماندند. چند لحظه بعد نفرات دسته چهارم رسیدند و آنها نیز از حرکت بازماندند. سربازان پهلوی‌پهلو در میان شن و سنگ قرار داشتند و بعضی نیز در پشت موانع خم میشدند یا خود را بین اجراد کشتگان پنهان میکردند. این اشخاص در اثر تیراندازی دشمن که فکر کرده بودند متوقف شده و همچنین در نتیجه

پیاده شدن در ساحل عوضی و نیافتن حفره هایی که امیدوار بودند بعلت بمباران هواپیماها ایجاد شده باشد و نیز از دیدن زخمیها و کشته‌گان بکلی حواس خود را باخته بودند و مثل این بود که گرفتار فلوج عجیبی شده‌اند . چنانکه یکی از مهندسان پسر بازی برخورد که در کنار آب نشسته بود و ظاهرآ توجهی با آتش مسلسل دشمن نداشت . مهندس مذکور می‌گوید ، «این شخص همانجا که نشسته بود سنگ در آب می‌انداخت و زار زار می‌گریست .»

ولی این حال زیاد دوام نداشت ، زیرا چند نفری پس از آنکه در کردنده که ایستادن در روی ساحل مترادف با منگ خواهد بود بیا خاستند و شروع بحرکت کردند .

در ده میلی آن منطقه معین در ساحل یوتا ، افراد لشکر چهارم بسرعت پیاده شدند . سومین دشنه از قایقهای حمله رسید و با وجود آین از طرف دشمن مقاومتی ندید . اگرچه گاهی گلوله‌ای منفجر و صدای مسلسلی بلند می‌شد ، ولی بطور کلی جنگ شدیدی که نفرات لشکر چهارم انتظار آن را داشتند بوقوع نپیوست و حتی بعضی از آنها تصور می‌کردند که این نیز نوعی تمرین نظامی است . بعقیده جمعی دیده این پیاده شدن آسانش از تمنجهای بود که ماهها در انگلیس دیده بودند . یکی از آنها قدری مایوس بود از اینکه پیاده شدن آنطورها که فکر می‌کرد سخت نبود ! حتی موانع آن منطقه آنطور که انتظار میرفت زیاد و تسخیر نایابیس نبود . فقط چند مخروط بتونی و برآمدگیهای فولادین در روی ساحل دیده می‌شد و روی چند تائی از آنها می‌نصب شده بود . در نتیجه مهندسان توائیستند با آسانی بآنها دست یابند . مهندسانی که در تخریب متخصص شده بودند با زحمت شکافی در موانع و رخنه‌ای در دیوار ساحلی ایجاد کردند و بدین طریق تمام ساحل را ظرف یک ساعت بتصرف درآوردند .

در این قسمت از ساحل ، تانکها با «دامنهای» کرباسی شل ، صف کشیده بودند . این تانکها که هم در آب و هم در خشکی حرکت می‌کردند بزحمت از میان آب بیرون آمده و از اولین دسته حمله که بطری ساحل پیش میرفتند محافظت کرده بودند . ظاهرآ آلمانها از

دیدن تانکها و مشاهده بمباران متفقین سخت مروع شده بودند . با وجود این ، حمله بدون منگ و بدینختی صورت نگرفت . یکی از سربازان بمحض رسیدن ساحل ، تانکی را دید که مورد اصابت گلوله قرار گرفته و نصف بدن سربازی از دریچه تانک بیرون آمده است . دیگری از دیدن سر بری تندی که در اثر انفجار گلوله توب با آن وضع در آمده بود از حال رفت . شخصی بیکنفر سرباز آمریکائی برخورد که روی ساحل نشسته و بر میله‌ای تکیه کرده بود و بنظر میرسید که خواهید است ، و چنان آرام و طبیعی بود که آن شخص شدیداً میل داشت پیش بروند او را با تکان دادن بینار کند ، در صورتیکه آن سرباز مرد بود .

سرتیپ تئودور روزولت روی شنها راه میرفت و گاهی شانه خود را که در مفاصل داشت آهسته می‌مالد . این مرد پنجاه و هفت ساله تنها افسر بود که با اولین دسته سربازان قدم ساحل می‌گذاشت و خود اصرار کرده بود که چنین وظیفه‌ای با ارجاع شود . اگرچه نخستین تقاضای او مورد موافقت قرار نگرفته بود ، ولی روزولت تقاضای دیگری کرده بود . سرتیپ مذکور در فامه خود خطاب بژنرال بیلارقون افس فرمانده لشکر چهارم یادآور شده بود که «بودن من با سربازان باعث دلگرمی آنها خواهد شد» و بارتمن با اکراه تقاضای او را یدبیرفته بود ، ولی این موافقت همیشه خاطر او را ناراحت می‌کرد . می‌گوید : « وقتی در انگلستان با تئودور خدا حافظی کردم ، هرگز انتظار نداشتم که او را دوباره زنده ببینم .» روزولت که اراده‌ای قوی داشت بسیار سرزنش دارد . یکی از گروهبانها او را دید که عصائی دریک دست و نقشه‌ای در دست دیگر دارد و طوری راه میرود که گوئی در روی ملک شخصی خود قدم می‌زند . گاهگاهی خمپاره‌ای بر روی ساحل منفجر و مقدار زیادی شن و خاک بهوا پرتاب می‌شد و روزولت با عصبانیت گردوخاک را از لباس خود میزدود .

بمحض آنکه سومین دسته از قایقهای حمله نزدیک شد ، ناگهان صدای انفجار گلوله و تیر اندازی آلمانها پرخاست و در حدود ده دوازده نفر بزمیں افتادند . چند لحظه بعد ، سروکله سربازی از میان دودی که

درنتیجه انفجار گلوله توب تولید شده بود بیرون آمد. صورتش سیاه و کلاه خود و تجهیزاتش ازین رفتہ بود. این مرد در حالیکه مات و مبهوت و خیره نگاه می‌کرد، در جستجوی پیشک فریاد می‌کشید. روزولت بطرف او شتافت و دست در گمرش حلقه کرد و آرام باو گفت: «فرزنده، ترا دوباره سوار قایق می‌کنیم و بمنزل می‌فرستیم.»

تا آنوقت فقط روزولت و چندتن دیگر از افسران می‌دانستند که بجای پیاده شدن در ساحل یوتا در محل دیگری قدم گذاشته‌اند، ولی این اشتباه نتایج بدی نداشت؛ تویهای سنگینی که می‌توانست سربازان را ازین بیرد در ساحل یوتا هنوز دست نخورده باقی بود. این اشتباه چند علت داشت. یک قایق راهنمای در اثر دودی که علامات و مشخصات ساحل را از نظر پنهان کرده بود و همچنین بعلت بادشیدی که در آن ناحیه می‌وزید از میر خود منحرف شده و نخستین دسته سربازان را بیک می‌لی جنوب ساحل اصلی هدایت کرده بود. باین طریق سربازان، بجای آنکه ساحل مقابل مخرج سوچهار، یعنی دو راه از پنج راه عمده‌ای که لشکر صدویکم بسوی آن در حرکت بود، بروند، در حوالی مخرج دو پیاده شدند، عجب آنکه در این لحظه سرهنگ دوم کول با عده‌ای از نفرات لشکر صدویکم و هشتاد و دوم بقسمت غربی مخرج سوم رمیده بود. این اشخاص اولین سربازانی بودند که بوسیله هواپیما بیکی از راهها رسیدند. کول با اطراقیانش خود را در باطلاقهای پنهان کرد و بانتظار وقایع بعدی فشرت، زیرا منتظر بود که نفرات لشکر چهارم بزودی بر سند.

در ساحل، نزدیک مخرج دوم، روزولت می‌باشدی تصمیم مهمی اتخاذ کند؛ قرار بود در لحظات بعدی می‌هزار سرباز و پانصد وسیله نقلیه پیاده شوند روزولت مجبور بود تصمیم بگیرد که آیا نفرات را در این محل جدید و نسبت آرام که فقط یک راه داشت مستقر کند یا دسته‌های حمله را با همای آنها بساحل دریاهای اصلی که دارای دو راه بود ببرد، وی میدید که اگر آن راه منحصر بفرد تسخیش نشود، سرباز و مهمات در روی ساحل بطور وحشتناکی انباشته خواهد شد. پس از آنکه روزولت با فرماندهان گروهان مشورت کرد، همکنی تصمیم گرفتند

که بجای پیش رفتن بطرف هدفهای اولی که در پشت ساحل اصلی قرار داشت، بهتر است که لشکر چهارم از همان راه منحصر بفرد پیش روی کند و هر جا موضع آلمانی را ببیند آنرا بتصرف درآورد . بنابراین لازم بود که قبل از آنکه دشمن بوضع خود ترتیبی بدهد، سریعاً اقدام شود. از طرف آلمانها مقاومت شدیدی صورت نگرفت و افراد لشکر چهارم بسرعت از ساحل بپیشوی ادامه دادند . روزولت بیکی از سرهنگها روگرد و گفت : «هن با سربازها میروم . بقوای دریائی خبر بدشید که افراد را پیاده کند. میخواهم از همینجا جنگ را شروع کنیم . »

در نزدیک ساحل یوتا، لوله‌های توپ ناوشکن آمریکائی با اسم کوری از شدت شلیک سرخ شده بود و ملوانها با لوله آب روی آنها میریختند. تقریباً از همان لحظه‌ای که ناویان هوفمن برای تیراندازی موضع گرفت و لنگر انداخت ، تویهای کوری شروع بگلوله باران دشمن گردند و یک دسته از تویهای آلمانی را از کار انداختند. آلمانها با تویهای دیگر جواب دادند. کوری تنها ناوشکنی بود که دشمن آن را هدید. چند هواییمای مخصوص ایجاد دود برای حفاظت دسته‌ای از کشتیها که کارشان بسیاران سواحل بود تعین شده بود ، ولی هواییمای کوری مورد اصابت گلوله واقع وسقوط کرده بود . چنین بمنظور هرسید که توییجهای دشمن در روی پرتابهای کنار دریا این ناوشکن را دیده بودند، زیرا مرتب با آن تیراندازی میکردند. در اثر نور و شعله تویها چنین استنباط میشد که محل تویهای دشمن در نزدیک دهکده سن مارکوف قرار دارد. هوفمن تصمیم گرفت قبل از آنکه دین شود، ناوشکن را از آن نقطه دور کند .

ولی کوری در آب کم عمق و در مجاورت صخره‌های زیر آبی نوک تیز قرار داشت و قبل از گذشتن از آن صخره‌ها امکان دور کردن ناو شکن در میان نبود . لذا فرمانده آن مجبور شد تا چند دقیقه‌ای با تویهای آلمانی ، گریبه و موش بازی کند و سعی کرد که با یک رشته حرکات تکان دهنده ، ناو شکن را از معرض تویهای دشمن دور نگاه دارد . در آن ضمیم نیز تویهای کشتنی بدشمن تیراندازی

می‌کرد . در آن حوالی ناو شکن دیگری که از گرفتاری کوری مطلع شده بود ، توبهای دشمن را در سن هارکوف نیز هدف قرار داد . هو فمان که در معرض آتش توبخانه آلمانها واقع بود با زحمت زیاد کوری را از صحنه عملیات دور کرد ، و چون مطمئن شد که از صحره‌هانجات یافته است فرمان داد که کشتی بسرعت حرکت کند . هو فمان بعقب نگریست و دید گلوله مرتب باشی که ناو شکن از خود در آب بجا می‌گذارد ، می‌افتد و ستونی از آب بر پا می‌کند . سپس نفسی بر احتی کشید ، زیرا دانست موفق شده است . ولی بخت باو یاری نکرد . ناو شکن با سرعت زیاد بطرف مینی که در آب از نظر پنهان بود پیش می‌رفت .

در این هنگام چنان انفجار شدیدی روی داد که گفتی ناو - شکن از پهلو از میان آب بهوا پرتاب خواهد شد . شدت تصادم به - اندازه‌ای بود که هو فمن گیج و بی‌حس شد و تصور کرد که زلزله‌ای بوقوع پیوسته است . گلی سن که از سوراخی در اطاق فرستنده و گیرنده ناظر جریان بود احسام کرد که او را در «دستگاه مخلوط گشته بتون» انداخته‌اند ، زیرا بطرف سقف پرتاب شد و بشدت پائین افقاد و زانویش خرد شد .

انفجار مین ناو شکن را تقریباً دو قسمت کرد . در عرض هرثه اصلی ، شکاف عمیقی ایجاد و جلو و عقب کشتی بطرف بالامترف شد . تنها چیزی که ناو شکن را نگاه داشت ساختمان زیر هرشه بود . در نتیجه آب به آتشخانه و موتورخانه راه یافت . فقط چند نفری در اطاق دیگر بخار جان‌سلامت برداشت و بقیه در اثر انفجار دیگر بخار فوراً کشته شدند . بعد سکان از حرکت باز ماند .

اگر چه قوه برق از بین رفته بود ، ولی کوری در آخرین شنبه‌های مرگ باز دیوانه وار حمله می‌کرد . هو فمن ناگهان دریافت که چند نفر از کارگران کشتی با دست گلوله را در توب می‌گذارند و آتش می‌کنند .

توده شکته‌ای از فولاد که روزگاری کوری نام داشت مسافتی در دریا پیمود و میس متوقف شد . در اینوقت آلمانها

مجدداً شروع بثليک کردند و هومن فرمان داد که کار کنان کشته آن را ترک کنند.

ظرف چند دقیقه لااقل نه گلوله ببدنه خرد شده ناوشكش اصابت کرد و مکی از آنها مهمات کشته را منفجر ساخت. دیگری باعث ایجاد دود شد. نجات یافتنگان که داشتند خفه می شدند برای رسیدن بقایق و نخنچه نجات دست و یا می زدند.

آب در حدود شصت سانتیمتر در روی عرضه اصلی بالا آمده بود که هومن ، پس از یکبار نگاه کردن باطراف ، خود رادر آب انداخت و باشنا خود را بتحته نجاتی رسانید. در پشت سرش ، کوری در دریا فرو رفت و دکلها و قسمتی از ساختمانهای فوقانی آن بالای آب باقی ماند. این تنها ضایعه نیروی دریائی بود. از دویست و نود و چهار نفر کارکنان ناو شکن ، سیزده نفر کشته یا مفقود و سی و سه نفر زخمی شدند. تعداد این تلفات تا آنوقت بیش از تلفاتی بود که در نتیجه پیاده شدن سربازان ساحل یوتا بقوای آمریکا وارد آمده بود.

هومن اشتباهآ خودرا آخرین کسی می دانست که از کوری جدا شد. فعلاً کسی نمی داند که آخرین فرد چه شخصی بود ، ولی پس از آنکه قایقها و نخنچهای نجات حرکت کردند ، سربازان ، از روی کشتیهای دیگر ، ملوانی را دیدند که وارد قسمت عقب کشته شد و پرچم آنرا که گلوله بآن اصابت کرده بود برداشت و شنا کنان از بدن خرد شده ناو شکن بالارفت و بدکل عمدی رسید و با آنکه از اطراف گلوله می ریخت ، پرچم را آرام بدکل بست و بسالا کشید و دو باره شنا کنان دور شد. پرچم لحظه‌ای آویزان بود و سپس گسترده شد و در اثر وزش نسیم ، باهتزاز در آمد.

موشکهای حامل طناب بطرف صخره پوانت دو هوك پرتاپ شد. میان سواحل یوتا و آمهها ، سومین حمله آمریکائیها از طریق دریا ادامه داشت. آلمانها با اسلحه دستی به تفنگداران مرهنگک دوم «رادر» تیراندازی می کردند و سربازان متفقین می کوشیدند به توپخانه ساحلی دشمن که طبق اطلاعات آنها از دو طرف موقعیت آنها

را تهدید می‌کرد دست یابند . نه کرجی حمله حامل ۲۲۵ نفر از افراد گردان دوم تفنگ داران در قسمت کوچکی از ساحل و در زیر صخره‌ها دور هم جمع شده بودند تا از نارنجک و آتش توپخانه آلمانی در آمان باشند . ولی این حال زیاد دوام نیافت . در نزدیکی ساحل، یک ناو شکن انگلیسی و ناو شکن آمریکائی، مواضع دشمن را در روی صخره‌ها گلوله باران می‌کردند .

قرار بود که تفنگداران سرهنگ دوم «رادر» پس از حمله متفقین، خود را ببای صخره‌ها پرسانند، ولی قایق راهنمای راه خود را گم کرد و ناوگان کوچک‌ترها بطرف بوانت دو پرسه در سه میلی شرق آن ناحیه برد . رادر از این اشتباه واقف شد، ولی پس از آنکه کرجیهای حمله را بمسیر اصلی باز گردانید، مقدار زیادی از وقت گرانبها از دست رفت . این جریان باعث اتفاق پانصد نفر سرباز امدادی شد که بقیه گردان دوم تفنگ داران و گردان پنجم سرهنگ دوم شنايدر بود . قرار بود بمحض آنکه سربازان از صخره بالا بروند . رادر با شعله علامت پنهان و بدین وسیله به تفنگ دارانی که در قایقهای منتظر بودند بفهماند که حمله را شروع کنند و اگر قبل از ساعت ۷ صبح، علامتی نرسد، شنايدر باید درک کند که حمله بر بوانت دوهوك به نتیجه نرسیده است و باید بطرف ساحل امدها در چهار میلی آن نقطه برود . در اینجا تفنگ داران او می‌باشد بدبانی لشکر بیست و نهم بروند، بسوی غرب منحرف شوند و بطرف بوانت دوهوك بشتابند و آنرا از پشت مورد حمله قرار دهند . در این وقت ساعت ۷ و ده دقیقه بود و چون علامتی نرسیده بود، قوای شنايدر بسوی امدها حرکت کرد و رادر و دویست و بیست و پنج تفنگدار تنها ماندند .

منظرة عجیب و پر از هیجانی بچشم می‌خورد . موشکها پاشت سه هم می‌غزیدند و طنابها و نرdbانهای طنابی را با چنگلک ببالا پرتاب می‌کردند . گلوله بطرف قسمت فوفانی صخره انداخته می‌شد و مقدار زیادی خاک و خاشاک بر روی تفنگ داران می‌بردیخت . سربازان در طول ساحل بر از سوراخ ناگهان بحرکت در می‌آمدند و نرdbانها وطنابها و موشکهای دستی را با خود حمل می‌کردند . گاهی آلمانها از بالای

صخره سن می کشیدند و نارنجک و سایر مواد منفجره بسوی حمله کنندگان پرتاب می کردند . تفنگ داران از پناهگاهی به پناهگاه دیگر می شناختند و با هم بقسمت فوقانی صخره تیراندازی می کردند . در نزدیکی پوانت دوهوك ، در دریا ، دو وسیله نقلیهای که می توانست هم در آب و هم در خشکی حرکت کند و نزدبانهای بلندی از اداره آتش نشانی لندهن قرض کرده بود می کوشید که به مهاجمان ملحق شود . تفنگداران از بالای نزدبانها به لبه صخره ها با مسلسل و تفنگ تیر اندازی می کردند .

حمله بسیار شدید بود . بعضی از افراد منتظر گیر کردن چنگلک نمی شدند و در حالیکه اسلحه بر دوش داشتند با چاقوچای دستی درست می کردند و مثل مور و هلمخ از صخره ها بالا می رفتند . پس از آنکه چند چنگلک گیر کرد ، سربازان مثل دسته های زنبور بطنابه اجسادیدند ، ولی آلمانی طنابهارا پاره کردند و سربازان فریادکنان بزمین افتادند . یکی از آنها دوباره طنابش پاره شد و بار سوم خود را بحفره ای درست در زیر صخره رسانید . یکنفر گروهبان بنام پتی سعی کرد که از طناب ماده ای بالا ببرود و اگر چه خود متخصص بالا رفتن از طناب بود ، ولی طناب باقی از تیر و گلی بود که وی نتوانست کاری انجام دهد . ناچار از نزدبانی بالا رفت ، ولی هنوز مقدار زیادی نرفته بود که بپائین پرتاب شد و دو باره سعی خود را از سر گرفت . گروهبان شاین که از نزدبان دیگری بالا می رفت نزدیک بود از صخره پرتاب شود . ولی تصادفاً لاستیک نجات خود را باو نمود (۱) و مدتی که بنظرش یک عمر رسید تقلای کرد ، و چون در جلو و پشت سرش سربازانی وجود داشت ، مجبور شد بطریقی راه خود را آدامه دهد .

در این هنگام ، عده ای مشغول بالا رفتن از طنابهایی بودند که از بالای صخره آویزان و مثل هاردر نوسان بود . ناگهان گروهبان پتی که برای سومین بار بالا می رفت ، مورد اصابت قطبات خاک و گل قرار گرفت . آلمانها روی لبه صخره خم شده و به تفنگدارانی که بالا

۱ - این لاستیکها فوراً خود بخود باد می کردند .

می آمدند تیر اندازی می کردند . آلمانها با وجود گلوله های که از نزد بانه ای آتش نشانی و ناو شکنها انداخته می شد باز مأیوسانه می جنگیدند . پتی ناگهان دید که سربازی که در کنار او بالا می رفت خشک شد و از صخره دور گردید . شتابین هم او را دید . دیگری نیز او را مشاهده کرد ، در آنحال که همگی وحشت زده ناظر بودند ، آن سرباز از طناب بیانین افتاد و بلبه صخره خورد و بزمین پرتاب شد . پتی وحشت زده از حرکت بازماند و قادر نبودست بمیله دیگری بگیرد و با خود گفت که بالا رفتن میس نیست . ولی در اثر گاؤله مسلسل آلمانها ، مجبور شد راه خود را ادامه دهد و چون مرتبآ صدای گلوله بلند می شد ، عقل پتی سرجایش آمد و مأیوسانه یکی دو مت بالا رفت .

سر بازان همه جما خود را روی قسمت فوقانی صخره ها و میان سوراخه ائی که از گلوله ایجاد شده بود می انداختند . یکی از گروه بانها که قایق مهمات خود را با ساحل رسانده بود ، بالای پوانت دوهول منظره باور نکردنی و عجیبی دید . زمین آن ناحیه چنان در اثر اصابت گلوله های کشته ها و هواپیماهای متفقین قبل از یاده شدن سوراخ سوراخ شده بود که بصورت حفره های داخل ماه در آمده بود و هنگامی که سربازان بالا می رفتهند و در حفره ها پناه می گرفتند ، سکوت عجیبی حکم فرماید . آلمانها از تیر اندازی دست کشیده بودند و هیچ سرباز آلمانی در آن ناحیه دیده نمی شد . مهاجمان بخوبی می دیدند که حفره های عمیق بطری خشکی ادامه دارد و دشته وحشت انگیز و خالی از بشر در بر ابر شان گستردۀ شده است .

سر هنگ «رادر» نخستین مرکز فرماندهی خود را در گوشه ای زیر لبه صخره برقرار کرد . از آنجا افسری که متصدی علامات بود پیغام فرستاد که تمام نفرات بطرف بالا حرکت کنند . در پایی صخره پیشک مخصوص تفنگداران ، که در بیماری کودکان تخصص داشت ، سرگرم رسیدگی بکار مجر و حان کنار ساحل بود . هر لحظه از قدرت تفنگداران بعلت تلفات کاسته می شد ، بطوری که در آخر آن روز فقط نود نفر از ۲۲۵ نفر اصلی قادر به محمل اسلحه بودند . بدتر از همه آنکه

سی و کوشن سریازان بمنظور تحریب توبیهایی که در محل نبود بی‌فایده و عبت بود. خبری که زانماریون، یکی از رؤسائے نهضت مقاومت پنهانی فرانسویها، بلند فرستاده بود صحت داشت، سنگرهای درهم شکسته در بالای پوانت دوهوک خالی مانده و آلمانها توبیها را نصب نکرده بودند (۱).

در این هنگام، در این صبح وحشت‌انگیز، آخرین مرحله حمله‌از دریا شروع شد. سرلشکر دمپزی فرمانده لشکر دوم انگلیسی‌ها در قسمت شرقی ناحیه فرماندی، با حالتی آمیخته بشادی و غم و با تشریفاتی پرشکوه و با خونسردی کاملی که انگلیسی‌ها همیشه در موارد پر از هیجان از خود نشان می‌دهند قدم باشل گذاشت. نفرات او ساعتها انتظار آن‌عوزرا کشیده بودند. این اشخاص که بواسطه حمله می‌برند می‌خواستند شکست مونینخ و دونکرک (۲) و عقب نشینی‌های ننگ آمیز و روزهای تاریک‌نهانی خود و بمبارانهای مغرب دشمن را جبن‌ان‌کنند. با این عده تعدادی سریاز کانادائی نیز حرکت می‌کردند که می‌خواستند تلفات خونینی را که در دیپ داده بودند تلافی کنند جمعی سریاز فرانسوی هم که مشتاقانه بامید دیدار می‌بین می‌جنگیدند همراه این عده بودند.

شفع و نشاط عجیبی در قیافه‌ها دیده می‌شد. بمحض آنکه سریازان بطرف ساحل رونهادند، از بلندگوئی در قایق نجاتی در آبهای

۱ - دو ساعت بعد، یکی از پاسداران، تعداد پنج عناده توب در محلی مخفی در یک میلی آن ناحیه پیدا کرد. در اطراف هر توپ مقداری گلوله رویهم انباشته شده بود، ولی تفنگ‌داران دلیلی‌فیا فتند که نشان دهد توبیچیهای هم با آن محل آمدند باشند. شاید آلمانها این توبیها را برای نصب روی پوانت دوهوک بآینجا پرده بودند.

۲ - در سال ۱۹۳۸ هیتلر قصد داشت قمی از ناحیه آلمانی-نشین چک‌اسلواکی را با آلمان ضمیمه کند. برای این منظور نخست وزیر انگلیس و فرانسه و همچنین موسولینی را بمونیخ دعوت و آنها را مجبور به قبول نظریه خود کرد.

«شمثیر» آهنگی برخاست و از قایقی که در آبهای ساحل «طلا» حرکت می‌کرد آهنگ «نمی‌دانیم بکجا می‌رویم» بلند شد. کانادائی‌هاشی که بطرف ساحل جونو می‌رفتند ناگهان آهنگ شیوری را شنیدند که از میان آب نواخته می‌شد. حتی بعضی از افراد آواز می‌خواندند. کماندوهای تیپ لر دلوات با لباس پاکینه و کلاه بره پر زرق و پر-رق خود با شنیدن آهنگ‌کنی انبانها آماده نبرد می‌شدند و چون قسایقهای آنها بکنار گشتی فرماندهی رسید، مراسم احترام را بجای می‌آوردند. ملوانی ۱۸ ساله که از بالا می‌نگریست در دل خود آنان را تحیی و تمجید می‌کرد.

بسیاری از سریازان حتی بموانع و آتش دشمن با حالتی آمیخته بخونسردی نگاه می‌کردند. در روی یکی از کرجیهای حمله، فاحدائی از نیروی دریائی انگلیس که مشغول تعاسای مینهای کنار ساحل بود، روبکر جی بیان کرد و گفت: «رفیق، باید نفراتم را بساحل برسانی. تو آدم‌خوبی هست» در روی کرجی دیگری، سرگردی از لشکر یانزدهم خیره به مینهای که از روی بموانع بخوبی پیدا بود تگاه کرد و بیکی از جاموسان گفت: «ترا بخدا با این نارگیلهای لعنی کاری نداشته باش، و گرنه مسافت مجانی و مفتی بجهنم خواهیم کرد.» در ساحل جونو ناگهان از طرف دشمن به کماندوهای نیروی دریائی انگلیسی شلیک شد و سریازان مجبور شدند در آب غوطه زند و زیر کرجی پناه بگیرند. ولی سریازان فلاندر چنین نکرد، بلکه چوبدستی خود را زیر یغله گذاشت و آرام در قسمت جلوی عرش بقدم زدن پرداخت. خودش بعدها گفت که این عمل تنها کاری بود که می‌بایستی بکند (در این ضمن گلوله‌ای به جعبه نقشه او خورد). در کرجی دیگری که بطرف ساحل «شمثیر» می‌رفت، سرگرد کینگ مشغول خواندن نمایشنامه هائزی پنجم اثر شکسپیر بود و در میان غرش هاشینها و ترشح آبهای و مدادی تفکرها با بلندگو این مطلب را از شکسپیر نقل می‌کرد که: «کسانی که در انگلیس در بستر خفته‌اند، از اینکه در اینجا نبوده‌اند بخود دشام خواهند داد.»

چند نفر از سریازان، هشتاقانه منتظر شروع نبرد بودند.

دولاسی ، گروهبان ایرلندی کسه از دووالا (۱) تمجید گرده بود با همکارش کنار تردهای کرجی استادمو در حالی که با هم از آن مشروب سرگرم بودند موقر آنه بسیازان نگاه می‌کردند . دولاسی که خیره بسیازان انگلیسی در اطراف می‌نگریست ، رو بدوستی کرده پرسید : « فکر نمی‌کنی که بعضی از این جوانها یک‌گمی ترسو باشند؟ » و چون بنزدیک ساحل رسیدند ، دولاسی با فرایاد فریاد زد : « خیلی خوب ، بروم ۱ » کرجی او متوقف شد و سیازان بیرون پریدند . رفیقش در ساحل پر از دود فریاد کشید : « حرامزاده‌ها ، حالا بیایید بیرون و با ما بجنگید ! » بعد زیر آب از نظر ناپدید شد . لحظه‌ای بعد فاسماز- گویان بالا آمد و غرشکان گفت : « پدر سوخته‌ها ، می‌خواهند قبل از اینکه بساحل برسم غرقم کنند ! »

بنزدیک ساحل «شمیر» ، سیاز وظیفه باکستر ، ازلشکر سوم انگلیسی‌ها ، قایق خود را که حامل توب و در میان کشتی بود بکار انداخت و پس از آنکه دزدانه از بالای سلاحها نگاه کرد وارد آب شد . دشمن سرخختن گروهبان یل که در روی صندلی بالاتر از او نشسته بود فریاد زد : « باکستر ، صندلیت را قدری بالاتر بکش تا بهینی کجا می‌روی ! » باکستر جواب داد : « خیر ، خوب می‌بینم ! » بعد در آن حال که کنار ساحل بودند ، گروهبان که تحت تأثیر جریانات قرار گرفته بود باز همان کاری را کرده باعث منافعه و دعوای آنها شده بود یعنی چندبار با محت روی کلاه خود باکستر کوفت و فریاد زد : « بکوب ، بکوب ! »

بعد از آنکه کماندوها بساحل «شمیر» رسیدند ، میلین که در تیپ لردلوات کارش نواختن فی انبان بود ، کرجی خود را در آب انداخت . از دورستون بلندی از دود بین می‌خاست و صدای انفجار خمیاره شنیده می‌شد . هنگامی که میلین بطرف ساحل می‌رفت ، لوان باو فریاد زد که نی انبان بنوازد و او نیز در حالی که تا کمر در آب

بود لولهٔ نی انبان را بر لب نهاد و شروع بنواختن کرد و از ساحل بالا آمد و در کنار دریا ، بدون آنکه بگلوهه متوجهی کند ، ایستاد و با نواختن نی انبان ، سریازان را بساحل رهبری کرد . یکی از کماندوها نگاهی باوکرد و گفت : «احسنست؟» ولی دیگری که از کنارش گذشت با او گفت : «احمق ، روی زمین دراز بکش!»

انگلیسها در طول سواحل جونو و طلا و شمشیر مثل مور و ملن از ساحل بالا آمدند . تعداد زیادی کرجی که مرتب از آن سرپاژ پیاده می‌شد . تقریباً همه جا در منطقه حمله ، امواج و موائع زیرآبی بیش از خود دشمن باعث مراحتم می‌گردید .

نخستین کسانی که قدم بساحل گذاشتند مردان قورباغه‌ای بودند و قرار بود که از میان موائع راهی باز کنند و قبل از آنکه نخستین دسته سریازان بر سند چارف بیست دقیقه دست بتخربب موائع بزنند . در بعضی نقاط بیش از سایر قسمت‌های فرماندهی از این موائع وحشت‌انگیز وجود داشت . گروهبانی در فیروزی دریائی انگلیس از میان تعداد زیادی ستونهای فولادی و مخر و طهای بترنی شناکمان گذشت . وی در فاصله کوتاهی که در پیش داشت می‌بایستی دوازده مانع عمدۀ را از پیش بر دارد . هنگامیکه یکی دیگر از مردان قورباغه‌ای چشمش بموائع زیر آبی که در اطرافش بود افتاد بس دستهٔ واحد خود گفت که هیچ کاری نمی‌شود کرد . با وجود این ، منصرف نشد و مانند سایر مردان قورباغه‌ای بکار یار داخت و چون یک یک آن موائع را نمی‌توانستند منفجر کنند ناچار همه را باهم منفجر ساختند . حتی ضمن کار آنها ، تانکهایی که هم در آب و هم در خشکی قادر به حرکت بودند مراحتم آنها می‌شدند و در پیش سر تانکها نیز نخستین دسته‌های سریاز بیسدرنگ می‌رسیدند . مردان قورباغه‌ای که شتابان از میان آب بیرون می‌رفتند با گرچیهای حمله که در اثر امواج خروشان و از گون شده و بموائع برخورده بودند مواجه می‌شدند . مینها منفجر می‌شد و سیخهای فولادین و مانند آنها بدن کرجیها را می‌شکافت و گرچیها در تمام نقاط ساحلی در گل فرومی‌ماندند . کناره‌های ساحل بصورت انبار اسباب و آلات شکسته در آمده و قایقها روی آنها انشalte شده بود . یکی از متصدیان تلگراف می‌گوید که

پیاده شدن سر بازان واقعاً یک «ترازدی» بود و چون کرجی اونزدیک ساحل رسید، وی مشاهده کرد که مقدار زیادی کرجی در گل فرو رفته و می سوزد و همچنین توده هائی از فلن در روی ساحل انباشته شده و دهها تانک بیول دوزر در حال استعمال است.

در ساحل طلاکه جونز با مهندسان انگلیسی سعی میکرد موائع آنجا را بردارد، یک کرجی پرازرس باز آماده پیاده کردن نظرات بود. ولی ناگهان موج عظیمی با آن برخورد و کرجی بیهلو خم شد، قدری از میان آب بیرون آمد و بتعادل از اجسام سه گوشه فولادین که مین در آنها نصب شده بود برخورد. جونز مشاهده کرد که این کرجی بسختی منفجر گردید و چنین بخاطر من آمد که فیلم مفحکی می بیند، زیرا افرادی که بحال خبردار ایستاده بودند ناگهان مثل اینکه در اثر جهش فواره با آسمان پرتاب شوند از جا کنده شدند و روی فواره، اعضاء بدن آنها مثل قطرات آب پر اکنده گردید.

قایقهای یکی پس از دیگری بموائع بر می خوردند. از شانزده کرجی که حامل کماندوهای انگلیسی و عازم خلیج طلا بود چهار کرجی از بین رفت، یازده کرجی آسیب دید ولی ساحل رسید، و فقط یکی از آنها توانست بکشتی اصلی باز گردد. گروهبان گاردن با نظرات در نزدیکی ساحل در آب افتادند و تقریباً تمام مهمات خود را از دست دادند و مجبور شدند که زیر گلوله های مسلسل شناکنان خود را با ساحل بر سانند. در آنحال که در آب دست و پا می زدند، گاردن شنید شخصی می گوید، «شاید مزاحم آلمانها باشیم. مثل اینکه اینجا یک ساحل خصوصی است.» عده ای دیگر ضمن پیاده شدن، گرفتار آتش خمباره شدند. ستون الدورت و چهل نفر سر باز در حالیکه گلوله در اطراف شان منفجر می شد بقسمت جلوی کرجی رفتند و در آنجا الدورت سرمش را بلند کرد تا به بیند چه خبر است و شنید که عده ای دیگر در قسمت عقب کشته در روی عرش می زوند. جمعی از الدورت پرسیدند: «کی از اینجا خارج می شویم؟» وی جواب داد: «بجه ها، هجله نکنید، هنوز نوبت ما نرسیده است.» پس از لحظه ای، دیگری پرسید: «تاکی باید صبر کنیم؟ انبار کشتن پر از آب شده است.»

کرجیها منروقین را از آب بیرون می‌کشیدند و بعضی را سلامت بساحل می‌گذاشتند و عده‌ای دیگر را بناوشکن کانادائی می‌بردند، ولی پنجاه کماندو ناگهان خود را دریک کرجی یافته‌ند که تانکهای خود را پیاده کرده بود. باین کرجی دستور داده شده بود که مستقیماً بانگلیس باز گردد و هرچه آن نفرات عصبانی اعتراض کردند، ناخدا از مسیر خود منحرف نشد. یکی از افسران که رانهایش زخمی شده بود چون از قصد ناخدا اطلاع یافت، فریاد زد: « همه‌تان دیوانه‌اید » این بیکفت و خود را بدریا انداخت و شناکنان بطرف ساحل رفت.

دشوارترین قسم حمله، رهاشدن از همین موانع بود. نفرات بمحض آنکه از این موانع خلاص می‌شدند، می‌دیدند که مقاومت دشمن کمتر می‌شود و اگرچه در بعضی از نقاط آلمانها سخت دفاع می‌نمودند، ولی در بعضی نقاط تقریباً مقاومتی نشان نمیدادند. در قسم غربی ساحل طلا، تعدادی از سربازان انگلیسی در آبهای قدم گذاشتند که در بعضی جاهای در حدود دو متر عمق داشت و ضمن اینکه در میان امواج دست و پا می‌زدند ناگهان انفجار خمیاره و رگبار مسلسل عده زیادی از آنها را از پا درآورد. این دفاع از طرف لشکر سیصد و پنجاه و دوم آلمانها که سیار کارآزموده و دردهکده لوهامل مستقر شده بود صورت می‌گرفت. سربازان یکی پس از دیگری با عماق دریا فی و می‌رفتند. سرباز وظیفه ویلسن ناگهان فریادی کشید و چون نگاه کرد سربازی دید که در آب فرو می‌رود. در هر حال ویلسن شناکان بچلو رفت. سابقاً هم آلمانها او را بمسلسل بسته بودند، با این تفاوت که در دونکرک درجهت دیگری حرکت کرده بود (۱).

سریاز وظیفه دیگری که می‌دیدیگران در اطراف کشتی‌های شوند ضمن حرکت بیک کرجی مسلح برخورد که موتور آن کل می‌کرد، ولی خود کرجی در آب متوقف شده بود. کرجی‌بان در مقابل سکان خشک شده بود و از وحشت قدرت آنرا نداشت که بطرف ساحل برود

۱- اشاره بعقب نشینی انگلیسها و متفقین آنها از دونکرک و فرار این عده بانگلستان، در اوائل جنگ دوم.

طولانی ترین روز

سر باز وظیفه اورا کنار ند وزیر رگبار مسلسل، کرجی را با ساحل راند. وی از اینکار در خود سخت احساس غرور می کرد، ولی ناگهان گلوله ای بقوطی سیگار او اصابت کرد و او خود را بزمیں آنداخت چند دقیقه بعد دریافت که دنده و پشت او خون آمود شده و همان گلوله درست از میان تنش گذشته است.

سر بازان انگلیسی تقریباً هشت ساعت صرف تخریب موائع و استحکامات دهکده لوهامل کردند و درایران حمله متقدن، تقریباً دویست نفر کشته و زخمی دادند. عجب آنکه بجز برخورد با موائع، سربازانی که در دو قسم آن پیاده می شدند، مقاومت زیادی از طرف دشمن نمیدیدند. اگرچه چند نفری کشته و زخمی شدند، ولی تعداد آنها کمتر از آن بود که انتظار می رفت. عده دیگری چنان باشد و حدت پیاده شدند که توانستند از ساحل فرات بروند و نخستین هدفهای خود را در ظرف کمتر از یک ساعت بتصرف درآورند. سوگرد هالیس که تا آن لحظه نوی نفر سرباز آلمانی را کشته بود بیدرنگ قدم با ساحل گذاشت و بتهائی یک سنگرا تسخیر کرد. این سرگرد دلیل با تارنجک و تفنگ دوآلمانی را در اوا Ital و روز کشته و بیست تن دیگر را اسیر کرد کرد و تایلان آن روز ده نفر دیگر را ازیا درآورد.

در قسم راست دهکده لوهامل چنان آرامشی برقرار بود که مهاجمان مأیوس شدند. یکی از بیشکان که ناظر پیاده شدن سربازان و رسیدن وسایط نقلیه بود میدید که «بن شکان کاری جن پیاده می کردن مهمات نداشتند». شخص دیگری چنین می گفت که پیاده شدن در آن نقطه شبیه یکی از تمرینهای سابق است. عدهای از ملوانان انگلیسی بسرعت قدم با ساحل گذاشتند و عمدها از برخورد با دشمن احتراز کردند و بطرف غرب راندند و پس از طی مختصه راه با مریکائیهای که در نقطه دیگری بودند ملحق شدند و انتظار داشتند که نخستین دسته از آمریکائیها را در ساحل امدها نزدیک ظهر به بینند.

آمریکائیها در اثر مقاومت سربازان لشکر میسد وینجاه دوم آلمانها قادر بحرکت نبودند. انگلیسیها و کانادائیها با فراد لشکر هفت‌صد و شانزدهم آلمانها برخوردند که در میان آنها «داو طلبان» روی وله‌ستانی

نیز خدمت هیکر دند. انگلیسی‌ها از تانکهایی که قادر بحرکت در آب و خشکی بود و همچنین از آلات مجهز بخوبی استفاده کردند. بعضی از این آلات پرمهای داشتند که مقداری زنجیر با آنها وصل کرده بودند و چون این زنجیرها زمین را می‌کوبیدند، مینها منفجر می‌شدند. آلات مجهز دیگری پلهای کوچک و «فرش‌های فولادین» راحمل می‌کردند برای این فرشها روی زمین نرم گشته شده می‌شدند و سربازان از روی آنها می‌برد تا روی شن گذاشته شود یا حفاظه‌های ضد تانک را پر کنند، این گذشتند حتی مکدسته از این آلات، کنده‌های عظیم درخت را با خود می‌برد تا روی شن گذاشته شود یا حفاظه‌های ضد تانک را پر کنند، این اختراعات با نضمam تسهیلی که در اثر بمباران شدن طولانی ساحل فراهم شده بود کارانگلیها را آسانش کرد.

با وجود این، در بعضی نقاط آلمانها سخت مقاومت می‌کردند. دریک قسمت ساحل جونو، افراد کانادائی راه خود را از طریق سنگرهای خندق‌ها بازکردن و در شهر کورسل کوچه پکوچه جنگیدند و عاقبت توائیستند فراتر بروند. ولی تمام این مقاومتها در ظرف دو ساعت از بین رفت. در بعضی نقاط، کار دشمن بسرعت یکسره شد. یکی از سربازان کانادائی بنام اش ورت که با نفرات و تانک ساحل کورسل قدم نهاده بود مشاهده کرد که چند سرباز کانادائی شنی نفر اسیر آلمانی را در پیش یک تپه شنی بچلو می‌رانند. اش ورت بفکر افداد که از موقعیت استفاده کند و یک کلاه خود آلمانی را بعنوان یادگار بردارد این بود که از ساحل بالا دوید و دید که هوش نفر آلمانی بزمین افتاده‌اند و چون خم شد تا کلاه خود یکی از آنها را بردارد دید که گلوبی او بزیده شده است - در واقع تمام آنها گلوبی خود را بسیزه بودند. اش ورت که حالت بهم خورده بود از آن محل دور شد.

گروهبان دولاسی که او نیز در منطقه کورسل بود، دوازده نفر آلمانی را که دست روی سر گذاشته و تقریباً بعیل خود از خندق بیرون آمده بودند اسیر کرد و لحظه‌ای خیره بصورت آنها نگریست. بعد دولاسی که برادرش در شمال افریقا در جنگ با آلمانها کشته شده بود، سرباز کنار خود گفت: «فژاد برتر را بهین از جلو چشم من دورشان کن!» پس از آنجا بگوشیده‌ای رفت تا برای تسکین غضب خود فنجانی چای

درست کند، و ضمن اینکه قوطی آب را روی پریموس گرم می‌کسرد، افسر جوانی که پشت لباس تازه سین شده بود بالعنی خشن باو گفت: «گر و هبان، حالا وقت چای درست کردن نیست.» دولاسی نگاهی باو کرد و باشکیابی وصیری که طی بیست و پیکسال خدمت آندوخه بود، پاسخ داد: «سر کار، ما مثل بجهه‌ها سر باز بازی نمی‌کنیم. این یک جنگه واقعی است. لطفاً پنج دقیقه دیگر برگردید و دلک فتحان چای خوب بخوردید،» افسر نیز طبق گفته او رفتار کرد.

حتی در آنوقت که نبرد در منطقه کورسل ادامه داشت، سر بازان مهمات را روی ساحل پیاده می‌کردند و در آنمدت حرکت از ساحل باسانی انجام می‌گرفت. سروان موردگه متصدی انتظامات در روی ساحل بود اجازه نمیداد که کسی در ساحل جونو وقت خود را بیهوده تلف کند. بسیاری از سر بازان از دیدن این افسر بلند قامت و ریش دار و موقر تعجب می‌کردند که بهن گروهی از سر بازان تازه وارد می‌گفت: «من رئیس هیئت پذیرائی این دسته ام. پیش بروید.» کسی حاضر نمی‌شد که با نگهبان ساحل جونو مباحثه کند، یکی از سر بازان بخطاطر آورد که این شخص چماقی در پیک دست و قلاuded سگ در نهای را در دست دیگر داشت. این منظره سخت در ناظر آن اثر می‌کرد. یک خبرنگار جنگی هنوز مباحثه خود را با او بیاد دارد. به خبرنگار مذکور که با اولین دسته از سر بازان کانادائی ساحل رسیده بود، اطمینان داده بودند که می‌توانند یک خبر بیست و پنج حرفی را بوسیله دستگاه فرستنده دوموجی نگهبان ساحل پکشتن فرماندهی جهت ارسال آمریکا بفرستند. ظاهرآ کسی این موضوع را به مورد نگفته بود، چون او خبره با آن خبرنگار نگاه کرد و گفت چون جنگ است فرست این کارهاییست. خبرنگار هم ناجار پذیرفت. در چند قدمی آنها، در روی سبزه های آنبوه ساحل، جسد خردشده پانزده سر باز کانادائی [که پس از رسیدن بکنار دریا بیمین برخورده بودند] قرار داشت. (۱)

۱ - خبرنگاران در ساحل جونو هیج وسیله مکاتبه و مخابره نداشتند، تا آنکه خبرنگار یونایتدیرس با دو سبد کبوتر نامه برواردد.

در ساحل جونو که ادایها تلفات زیادی دادند ، زیرا تلاطم دریا و صخره‌های زیر آبی نوک تیز در قسم شرقی ساحل و موانع بسیار باعث مزاحمت کرجیهای حمله شده بود بدتر از همه آنکه بعبارانهای هوائی و دریائی موانع ساحل را یا از بین نبرده و یا اصلاً بمیها یا آنها اصابت نکرده بود و در بعضی نقاط سریازان بدون حفاظت تانکها بساحل پیاده شدند . مقابله شهرهای برنس (۱) و سنت اوپن-سورمر (۲) عده‌ای از کماندوهای کاسادائی با آتش شدید توپخانه دشمن روبرو شدند . از یک گروهان سریاز تقریباً نصف نفرات ضمن دویند بساحل از بین رفتند . آتش توپخانه دشمن چنان در آن نقطه مستمر کر شده بود که ترس و وحشت عظیمی ایجاد کرد . یکی از تانکها که برای پناه بردن بگوشهای از ساحل شتابان از ساحل بالا می‌رفت ناگهان از روی جمعی کشته و مجروح گشت . سروان فلاندر فرمانده کماندوها که از پشت تپه‌های شنی نگاه می‌کرد از واقعه باخبر شد و بدون توجه بگلوه ، یائین آمد و فریاد زد : « اینها نفرات هستند ! » فلاندر با چوبستی خود بدربیچه تانک کوفت ، ولی تانک همچنان پیش می‌رفت . ناگهان سوزن نارنجکی راکشید و آنرا بطرف زفجیرهای تانک انداخت و آنرا خراب کرد . سرتینین وحشت‌زده تانک وقتی از

مشد . مخبرین فوراً اخبار مختصری نوشتند و آنها را در کپسولهای پلاستیکی گذاشتند و کپسولها را بیای کبوتران بستند . بدینخانه باز کبوترها چنان سنگین بود که بعضی از آنها بزمین افتادند ، ولی چندتا از آنها مدت کوتاهی پرواژکرده و بطرف خطوط آلمانها رفتند . یکی از مخبرین بلند شد و درحالیکه مشت خود راگره کرده بود باعصبانیت فریاد زد : « ای خائنین ! ای خائنین بی‌شرف ! » ولی چهار کبوتر دیگر «وفادار» ماندند و در ظرف چند ساعت ، اخبار را بوزارت اطلاعات در لندن رساندند .

۱- Bernieres

۲- St.-Aubin-sur-Mer

واقعه باخبر شدند که سراز دریچه آن بیرون آوردند . اگر چه جنگ خونینی بریا بود ، ولی کانادائیها و کماندوهادر مدت کمتر از نیمساعت توانستند در سواحل بریز و سنت اوین سورمر پیاده شوند و بطرف خشکی بنشتابند . دسته های بعد با دشواری کمتری مواجه شوند و در ظرف یک ساعت محیط ساحلی باندازه ای آرام گردید که بقول یکی از کارکنان بالونها «بدرین دشمنان ماحشرات شنی بودند که با موج بما نزدیک میشدند و ما را دیوانه می کردند » اگرچه در پشت سواحل ، جنگهای خیابانی تقریباً دو ساعت سربازان را مشغول داشت ولی این قسم از سواحل چونو مانند قسم غربی آن بتصرف متفقین درآمد .

کماندوهای دسته چهل و هشتم جنگ کنان از سنت اوین سورمر گذشتند و پس از انحراف بطرف مشرق در طول ساحل برآه افتادند وظیفه آنها بسیار دشوار بود . ساحل چونو با ساحل شمشیر هفت میل فاصله داشت . کماندوهای منکور برای از بین بندهن این شکاف و متصل ساختند و ساحل پیکدیگر مجبور شدند که با ساحل شمشیر بروند . دسته دیگر از کماندوها ، یعنی دسته چهل و یکم قرار بود در لیون سورمر در حاشیه ساحل شمشیر پیاده شوند و پس از انحراف بطرف دست راست بسوی غرب بروند . هر دو می باستی در ظرف چند ساعت در نقطه ای که تقریباً میان دو ساحل بود بهم بیرونندند . نقشه اصلی چنین بود ، ولی کماندوها تقریباً در یک زمان با اشکال روی و شدند . در لانگرون ، دریک میلی شرق چونو ، نفرات دسته چهل و هفتم خود را در منطقه مستحکمی در شهر یافتند . هر خانه ای بصورت سنگ درآمده بود . مین ، سیم خاردار ، دیوارهای بتوئی ضخیم کوچمه را مسدود کرده بود . از این موضع بود که دشمن با گلوله از مهاجمان استقبال کرد . دسته چهل و هشتم ، بدون تانک و توپخانه کاری نمی توانستند بکند .

در ساحل شمشیر ، در شش میلی ، نفرات دسته چهل و یکم پس از پیاده شدن بطرف غرب رفتند و از آنجا در لیون سورمر به پیشوی خود ادامه دادند . فرانسویها آنها گفتند که پادگان آلمانی از آن ناحیه بیرون رفتند . این اطلاع ظاهراً درست بنظر می آمد ، تا اینکه

کماندوها بحوالی شهر رسیدید . در آنجا آتش توپخانه دشمن سعرا ده تانک را منهدم ساخت . از ویلاهای که ظاهرآ از آنها خطری متوجه کسی نمی شد تاگهان صدای مسلسل برخاست ، زیرا آلمانها ویلاها را بصورت سنگر در آورده بودند . بعد بارانی از خمباره بر روی کماندوها ریخته شد ، بطوزی که این دسته هم مانند استه دیگر مجبور به توقف گردید . در این هنگام هیچ کنم در مرکز فرماندهی عالی متفقین آگاه نبود که شکاف عمیقی بطول شصت میل در سواحل ایجاد شده است ، یعنی شکافی که اگر تانکهای رومل سریعاً از آنجا حرکت نمی کردند ، میتوانستند ساحل بر سند و با حمله بردن به پهپ و راست در طول ساحل ، انگلیسیها را بدرباری بزینند .

لیون سور من یکی از نقاط پر درد من ساحل شمشیرین بود . انتظار میرفت که از سه ساحل منصوب با انگلیسیها ، ساحل شمشیر بیش از همه تولید من احتمت کند . بسر بازان گفته شده بود که تلفات زیادی خواهد داد . شخصی با خونسردی بیکی از سر بازان اظهار داشته بود که « تمام ما در حمله اول از بین خواهیم رفت » این قضیه با بدینی بیشتری به کماندوها اعلام و با آنها مکرر گفته شده بود که : « در هر صورت باید با ساحل بر سیم و آنجا بمانیم چون قضیه تخلیه یا بازگشت در میان نیست » کماندوهای دسته چهارم انتظار داشتند که در روی ساحل معدوم بشونند ، زیرا آنها گفته بودند که هشتاد درصد تلفات خواهد داشت ، و بکانی که می بایستی قبل از پیاده نظام مانکهای که قادر به حرکت در آب و خشکی بود ، در ساحل بر سند باید انتظار شست در حد تلفات داشته باشند . اسمیث رائندۀ یکی از این تانکها ، یقین داشت که امید نجاتی در میان نیست شایع شده بود که تانکها نمود در حد تلفات خواهد داشت . اسمیث مطمئن بود که این رقم درست است . زیرا هنگامی که دسته او خاک انگلیس را ترک می کرد ، دید چادرهای گریاسی بر پا گردید و می گفتند که این چادر برای سر بازان مقتول در جنگ تهیه شده است ناهر دسته از آنها را بشهر خود بفرستند .

قامداتی چنین بنظر میرسید که این پیشگوئیها بتحقیق خواهد

پيوست، در بعضی قسمتهای اول سربازان زیرآتش مسلسل و خمیاره دشمن قرارگرفتند. در نیمی از ساحل شمشیر، تعداد زخمی و کشته کنار ساحل افتاده بود. اگر چه کسی به تحقیق نمی‌داند که سربازان پس از پیاده شدن از قایق تا چه اندازه تلفات دادند، ولی ظاهراً دسته دوم ایست یورک در همین لحظات اولیه دوست نفر تلفات داد. دسته عای بعدی از مشاهده اجساد مقتولین بالباس‌های خاکی رنگ بوحشت افتادند. بعضی از این دسته‌ها اجسادی دیدند که رویهم مثل توده هیزم انبائته شده بودند. سربازی که در میان مردگان می‌دوید، از دیدن آن همه جسد متوجه شد. دیگری از دیدن نفرات دسته دوم ایست یورک که «مثل خوش» روی زمین افتاده بود هات و مبهوت ماند. بقول اين شخص، اگر نفرات‌منذكور جداگانه و بطور پراکنده حمله کرده بودند باان سرنوشت دچار فمیشدند.

جنگ در روی ساحل اگر چه خونین بود، ولی زیاد دوام نیافت (۱) حمله در روی ساحل شمشیر بسرعت صورت گرفت و از طرف دشمن مقاومت شدیدی دیده نشد. فقط در ابتدای کار بود که عده‌ای کشته شدند. پیاده شدن باندازه‌ای با موقیت انجام یافت که دسته‌های بعدی از اینکه فقط گاهگاهی تیری از طرف دشمن آنداخته می‌شد تعجب می‌کردند. اگر چه دود غلیظی ساحل را پوشانده بود و یزشکان بفرياد زخميه‌ها می‌رسيدند و تانکهای مخصوص با زنجير مينها را منفجر می‌کردند و تعدادی تانک و وسائل نقلیه در طول ساحل ریخته شده بود و گاهی در اثر انفجار گلوله‌ای شن و ماسه بهوا پرتاپ ميشد. ولئن سربازان آن کشدار را که انتظار داشتند نديند و ساحل در نظر اين سربازان تهبيج شده که انتظار قتل عامی را داشتند بسیار آرام بود.

در بسیاري از نقاط در روی ساحل شمشير، حقی آرامشی عادی بچشم می‌خورد. گاهی چند تن از فرانسویها با افتخار و سبلندی برای سربازان دست‌تکان می‌دادند و فریاد می‌زنند: «زنده بادانگلیها!»

۱- در باره چگونگي جريان جنگ در روی ساحل شمشير عقاید مختلفي وجود دارد.

یکی از سربازان انگلیسی مردی فرانسوی را دید که ردى ساحل ایستاده و ظاهر آجریان جنگ را برای عده‌ای از مردم شرح می‌دهد. سرباز مذکور همگی رادیوane دانست، زیرا سواحل پراز مین بود و گاهی صدای گلوله ای برخیاست. ولی این وضع همه جا دیده می‌شد. فرانسویها سربازان را در آغوش می‌گرفتند و می‌بوسیدند و ظاهر آز مخاطرات اطراف غافل بودند. شخصی که نشانها و علامات زیاد و پراز زرق و برق بخود آویخته بود با کلاه خود درخشانی از برق بطرف ساحل می‌رفت و بعد معلوم شد که این شخص شهردار دهکده کوچکی است و تصمیم گرفته بباید و رسمآ بقوای متفقین خوشن آمد بگوید.

بعضی از آلمانها نیز دست کمی از فرانسویها نداشتند. یکی از سربازان متفقین، پس از پیاده شدن، ناگهان بگروهی از «آلمانها» برخورد (که بیشتر آنها روسی و از «داوطلبان لهستانی بودند) و می‌خواستند تسلیم شوند. سرباز دیگری از همه بیشتر تعجب کرد، زیرا دید چهار نفر آلمانی با چمدان بسته ظاهر آ منتظر اولین کشی هستند تا از خاک فرانسه دور شوند.

از هرج و مرچی که روی سواحل طلا، وجونو بچشم می‌خورد، سربازان انگلیسی و کانادائی دور شدند و بمسیر خود ادامه دادند. پیش‌رف آنها مرتب و منظم و دارای نوعی عظمت بود. در ساعتی که در دهکده ها و شهرها می‌جنگیدند، نمونه‌های قهرمانی و شجاعت در اطراف افغانستان دیده می‌شد. یکی از سرگرد های انگلیسی دریروی دریائی که هردو دستش قطع شده بود، نفرات خود را تشویق می‌کرد که قبل از رسیدن آلمانها بیش روی کشند. زخمی ها با شجاعتی آمیخته بنشاط منتظر رسیدن پیشک بودند. بعضی از آنها ضمن مشاهدة سربازان فریاد می‌زدند: «شمارا در برلن خواهیم دید.» سربازی که از ناحیه شکم زخمی شده بود بدیواری تکیه داده بود و کتابی مطالعه می‌گرد. در این هنگام، سرعت ضروری بود. از ساحل طلا، سربازان بنهر بایو که در هفت میلی آن ناحیه قرار داشت عازم شدند (در این شهر کلیسای بزرگی ساخته شده بود). از ساحل جونو، کانادائیها

بطرف راه میان بایو و کان و فرودگاه کاربیکه (۱) در ده میلی آن تا حیه شناختند. از ساحل شمشیر، سربازان انگلیسی شهر کان (۲) رونهادند. این افراد چنان نسبت بتصرف این هدف اطمینان داشتند که حتی بخبر نگاران گفته شد که یک مصاحبه مطبوعاتی در ساعت چهار بعد از ظهر در قسمت معینی از شهر کان تشکیل خواهد شد. کماندوهای لردلووات که از ساحل شمشیر به پیش روی خود ادامه می دادند بكمك سربازان زنرال گیل شناختند که از هواپیما در نزدیکی پلهای اورن و کان فرود آمده و آنها را تسخیر کرده بودند. لوات به گیل قول داده بود که درست ساعت ظهر اورادر آن دو نقطه ملاقات کند. در پشت تانکی که پیشاپیش نفرات حرکت می کرد، نوازنده نی انبان هنوز آهنگ می نواخت.

برای ده نفری که در زیر دریائی کوچک انگلیسی کار می کردند دیگر اشکالی وجود نداشت. در آبهای ساحل شمشیر، ناویان آنر زیر دریائی X۲۳ خود را از میان کرجیهای که بطرف ساحل می رفتند بیرون برد. تنها چیزی که در میان امواج خروشان از این زیر دریائی دیده می شد پر چمهای آن بود که در قسمت فوقانی آن که تقریباً هم سطح آب بود قرار داشت و در آن وزش باد تکان می خورد. پیشکار جاشومان یکی از کرجیها نزدیک بود « از تعجب در آب بیفتند »، زیر امشاهده کرد دو پر چم روی آب وظاهرآ بدون هیچ پایه ای بطرف او در حرکت است. بعد که ملتافت شد این پر چمها متعلق بزر دریائی X ۲۳ است تعجب کرد که این زیر دریائی کوچک در منطقه حمله چه می کند. سپس زیر دریائی منکور بدنبال یک کشتی افتاد که می باستی بوسیله آن کشیده شود. نام مناسب این کشتی « بطرف جلو » بود. از آنجا که زیر دریائی عملیات خود را بیان رسانده بود، ناویان آنر و چهار نفر دیگر آماده مراجعت با انگلیس شدند.

۱- Carpiquet

۲- Caen

کسانی که در اثر اقدام این زیردریائی راهشان مشخص شده بود بطرف فرانسه حرکت کردند . همگی خوش بین بودند . دیوار آتلانتیک در هم شکسته شده بود . مسئله مهم این بود که آلمانها چه وقتی بخود خواهند آمد ؟

۲

در آن صبح زود ، بر جتسکادن آرام ولی هوای آن گرم و گرفته بود . در کوههای اطراف ، مقداری ابر در ارتفاع کم دیده می شد . در محل دژمانند هیتلر در دامنه کوه و بر فراز اوپرزالس برگ (۱) ، سکوت حکمفرما و پیشو اخفته بود . در چند فرسنگی مرکز فرماندهی او ، جریان عادی روزانه ادامه داشت . سپهبد یودل ، رئیس عملیات مرکز فرماندهی کل نیروهای آلمان ، در ساعت شش بیدار شد و صبحانه معمولی خود را که عبارت از یک فنجان قهوه ، یک عدد تخم مرغ نیم بند و یک قطعه نان سرخ شده بود صرف کرد و در اطاق بی سرو صدای خود با رامی مشغول مطالعه گزارش‌های شباهه شد .

خبری بدی از ایتالیا می رسید . روم در بیست و چهار ساعت قبل سقوط کرده و قوای فیلتسارتل کسلرینگ (۲) ضمن عقب نشینی : مورد حمله نخست متفقین قرار گرفته بود . یودل فکر می کرد ممکن است متفقین ، قبل از آنکه کسلرینگ بتوانند قوای خود را بموضع جدیدی در شمال ببرد ، حمله را شروع کنند . یودل باندازه‌ای نگران شکست در ایتالیا بود که بمعاون خود زنرال وارلیمنت دستور داد که جهت تحقیق در اوضاع جنگ سفری بمرکز فرماندهی کسلرینگ بعمل آورد .

از جبهه روسیه خبر جدیدی نمی داشت . اگرچه یودل در امور هربوط بجهه شرق اختیاراتی نداشت ، ولیکن از مدتها پیش

توانسته بود خودرا در موقعیتی قرار دهد که به هیتلر در مورد جبهه روسیه «توصیه‌هایی» بکنند. همه انتظار داشتند که حمله تاستانی روسها بر ودی آغاز شود، در طول جبهه دو هزار میلی، دویست لشکر آلمانی یعنی بیش از یک میلیون و پانصد هزار نفر سریاز متصرکشده بودند و انتظار حمله روسها را می‌گشیدند. ولی در صبح آنروز، در جبهه روسیه خبری نبود. اگرچه آجودان یودل گزارش‌های از مرکز فرماندهی روند شدت در خصوص یک حمله هوایی متفقین بنامندی بودی داده بود، ولی یودل تصور نمی‌کرد که اوضاع این قسمت وخیم باشد، و در هر صورت آنرا هنوز وخیم نمی‌دانست در آن لحظات، تمام فکر و حواس او متوجه جبهه ایتالیا بود.

در سریازخانه‌ای در اشتورب (۱) که در آن حدود قرار داشت ژنرال وارلیمنت، معاون یودل، از ساعت چهار صبح مشغول بررسی گزارش حمله متفقین بنامندی بود. وی درخواست روند شدت را بمنظور استفاده از قوای مسلح ذخیره‌داریافتداشته و برس این موضوع باسر لشکر بلومن تریت، رئیس ستاد روند شدت بوسیله تلفن گفتگو کرده بود. در این‌亨گام، وارلیمنت به یودل تلفن کرد و باوگفت که بلومن تریت در خصوص قوای مسلح ذخیره تلفن کرده و اطلاع داده است که مرکز فرماندهی قوا در غرب می‌خواهد آنرا بیدرنگ بمنطقه حمله اعزام دارد.

یودل لحظه‌ای بفکر فرورفت، سپس پرسید: «آیا مطمئنید که این همان حمله‌است؟» و قبل از آنکه وارلیمنت بتواند پاسخی بدهد یودل گفت: «طبق گزارش‌هایی که بمن رسانیده است، این حمله ممکن است بمنظور انصاف خاطر ما و اغفال‌ما صورت گرفته باشد. مرکز فرماندهی در غرب باندازه کافی قوای ذخیره در اختیار دارد و باید با این قوا حمله را دفع کند. فکر نمی‌کنم که موقع استفاده از قوای ذخیره فرماندهی کل نیروهای آلمان رسانیده باشد. باید منتظر روشن شدن وضع باشیم.»

اگر چه وارلیمنت می‌دانست که بیاده شدن متفقین در نرماندی بیش او آنچه یودل تصور می‌کرد جدی است، ولی حس می‌کرد که مباحثه با او سودی ندارد. فقط از یودل پرسید: «بادر نظر گرفتن وضع نرماندی، باز هم همانطوری که دستور فرمودید بایاتالیا بر روم؟ یودل پاسخ داد: «بله، بله، چنانه؟» بعد گوشی را بزمیں گذاشت.

وارلیمنت همگوشی را سرجایش گذاشت و رو به سر لشکر بوتلار برآndن فلن (۱) رئیس عملیات نظامی، کرد و تصمیم یودل را باطل اع او رسانید و گفت، «دلم بحال بلومن تریت می‌سوزد! خودم میدانستم که در صورت حمله متفقین، چه نقشه‌ای باید بکشیم؛ با این تصمیم یودل کاملاً مخالفم.»

وارلیمنت متعجب بود از اینکه یودل فرمان هیتلر را در خصوص قوای مسلح ذخیره جدی تلقی کرده است. درست است که این قوا جزو ذخایر فرماندهی عالی و تحت فرمان مستقیم هیتلر بود، ولی وارلیمنت مانند روند شدت همیشه چنین احساس کرده بود که در صورت حمله جدی یا غیر جدی متفقین، قوای مسلح می‌بایستی فوراً در واقع خود بخود مورد استفاده قرار گیرد. بنظر وارلیمنت این قضیه کاملاً منطقی می‌آمد، زیرا مردی که در محل بدفع حمله دشمن اشغال داشت، می‌بایستی بتواند از تمام قوای موجود بطرزی که شایسته میداند استفاده کند، خصوصاً آنکه چنین مردی روند شدت بود که در فن لشکرکشی مهارت داشت. یودل می‌توانست دستور اعزام قوای ذخیره را صادر کند، ولی نمی‌خواست خود را بدرد سر بیندازد. بعقیده او هیتلر هماز اعزام قوای ذخیره خودداری می‌کرد. وارلیمنت باین نتیجه‌پردازی که «تصمیم یودل نمونه‌ای از هرج و مرچ رهبری در مملکتی است که می‌خواهد رهبر ساین ممالک باشد!» ولی کسی جرأت مباحثه‌با یودل را نداشت. ناچار وارلیمنت به بلومن تریت در مرکز فرماندهی در غرب تلفن کرد. دیگر استفاده از قوای ذخیره بستگی به هوس مردی داشت که یودل او را یک تابعه نظامی می‌دانست - یعنی

هیتلر

از محل اقامت فیلد مارشال رومل تا بنچتسکادن مدت دو ساعت فاصله بود. رومل در این وقت در منزل خود در هر لینگن (۱) در اولم (۲) اقامت داشت. ظاهراً در این آشتفتگی کسی بیاد او نبودا در بایگانی دقیق میاه «ب» خبری دیده نشد که نشان دهد رومل حتی از پیاده شدن متفقین بنرهاندی خبر داشته باشد.

در مرکز فرماندهی قوا در غرب (در خارج از پاریس)، تضمیم یودل باعث بهت و حیرت گردید. سیهپندر زیرمان، رئیس عملیات نظامی، بخاطر دارد که روندشتدت بسیار خشمگین بود، بطوریکه از ناراحتی نمیتوانست حرف بزند. زیرمان هم این موضوع را باور نمیکرد. شب گذشته بمراکز فرماندهی فیروزهای آلمان تلفن کرده و بسرهنگ دوم فریدل، افسر نگهبان، گفته بود که روندشتدت دو لشکر مسلح ذخیره را بحال آماده باش درآورده است، ولی علیه این تضمیم اعتراض نشده بود. صبح هم دو باره با آن محل تلفن زد و با سرلشکر بوتلار براندن فلن، رئیس عملیات نظامی، گفتگو کرد، ولی جواب تلخی شنید. بوتلار طبق دستور یودل فریاد زد: «این تضمیمات منوط و مربوط به فرماندهی عالی قوات است! شما بدون تصویب قبلی، نصیباً مستی قوای ذخیره را بحال آماده باش درآورده باشید». فوراً از حرکت آنها جلوگیری کنید. قبل از آنکه پیشوا تضمیم بگیرد، نباید کاری بکنید!» وقتی زیرمان خواست دلیل و برهان بیاورد، بوتلار بتندی گفت: «همافطور که بشما دستور میدهند عمل کنید!»

اقدام بعدی هریوط به روندشتدت بود، زیرا چون مقام فیلد مارشالی داشت، می‌توانست مستقیماً با هیتلر حرف بزند، و شاید می‌توانست بیدرنگ قوای ذخیره را اعزام دارد. ولی فن روندشتدت ته آن ساعت و نه در تمام آن روز به هیتلر تلفن نکرد. حتی تایج وخیم حمله نیز نمی‌توانست فن روندشتدت اشرافی را وادار سازد که

از هیتلر که بقول او یک «سر جوخه بی بندوباری» بود خواست و تمنی کند . (۱)

ولی افسانش دست از تلفن کردن بمرگز فرماندهی کل بر-نمی داشتند و بیهوده می کوشیدند که تصمیم را فسخ کنند . برای این این منظور با وارلیمنت، بوتالر - براندن فلز ، و حتی با شمونت، آجودان هیتلر حرف زدند. این کشمکش عجیب از دور ساعتها ادامه داشت. زیرمان می گوید: «وقتی اخطار گردید که در صورت نگرفتن قوای مسلح، پیاده شدن متفقین عملی خواهد شد و نتایج غیرمتوجهه ای روی خواهد داد، در جواب گفتند که ما صلاحیت قضاوت نداریم و حمله در نقطه دیگری بوقوع خواهد بیوست.» (۲) هیتلر هم که اطرافش را نظامیان چاپلوس و متملق گرفته بودند در دنیای خیالی و آرام بخش بر جتسکادن همچنان در خواب بود.

در مرگز فرماندهی رومل در لاروش گویون، سرنشکر شپایدل، رئیس ستاد او، از تصمیم یودل هنوز اطلاع نداشت و تصور می کرد که دولتکر مسلح بحرکت درآمده است. شپایدل می دانست که لشکر مسلح بیست و یکم بطرف منطقه ای در جنوب کان (۳) حرکت می کند

۱- طبق گفته بوتالر - براندن فلز، هیتلر بخوبی از عقیده روندشتدت نسبت بخود آگاهی داشت و یکروز گفته بود: «تا وقتی این فیلد مارشال غروند می کند، اشکالی وجود ندارد.»

۲- هیتلر آنقدر مطمئن بود که حمله «واقعی» در پادوکاله صورت خواهد گرفت، که لشکر پانزدهم را در موضع خود تا ۴۴ زوئه نگاه داشت. در این وقت هر اقدامی دین شده بود.

عجب آنکه هیتلر تنها کسی بود که در ابتداء می گفت حمله متفقین در فرماندی صورت خواهد گرفت .

ژنرال بلومن تریت می گوید: «خوب یادم هست که یودل در ماه آوریل ضمن یک مکالمه تلفنی بمن گفت که پیشوا اطلاع قطعی دارد که ممکن است هتفقین در فرماندی پیاده شوند .»

۳- کان Cannes در شمال غربی فرانسه است. با کان Caen

ومدتی طول می‌کشد که تانکهای آن بطرف شمال برود ، ولی خبر داشت که تعدادی از نفرات آن با دشمن مشغول نبودند است. بنابراین در مرکز فرماندهی همگی خوشبین بودند و حتی میکردند که متفقین بدریا ریخته خواهند شد. دریابان روگه ، آجودان دریائی رومل ، نیز خوشبین بود ، ولی جریان عجیب دید که از علت آن سر در نیاورد ، یعنی مشاهده کرد که دولکدلاروش فوکو و زنش پارامی در میان قصر حرکت می‌کنند و پیزدهای گرانبهای گوبلن را از روی دیوار بر می‌دارند .

در مرکز فرماندهی سپاه هفتم ، یعنی سپاهی که در واقع مسئولیت دفع حمله متفقین را بعده داشت ، خوشبینی بیشتری دیده میشد ، زیرا بنظر اعضاء ستاد آن چنین می‌آمد که لشکر سیصد و پنجاه و دوم مهاجمان را میان ویهول و کولویل یعنی ساحل امها بدریا ریخته است. جریان قضیه آنکه افسری در میکی از سنگرهای مشرف بر ساحل توانسته بود گزارش امیدبخشی درباره چنگ با اعضاء ستاد منکور بدهد. این گزارش چنان مهم بنظر آمد که تمام کلمات آن مورد قبول واقع شد. افسر نامبرده چنین گفته بود که دشمن در کنار ساحل سعی میکند به پشت استحکامات پناه برد و تعداد زیادی وسائط تقلیه شامل دهانک در کنار ساحل افتاده و میوزد و مأموران تخریب استحکامات دست از فعالیت کشیده‌اند و سربازان دیگر از قایق پیاده نمیشوند و قایقهای در مسافت دور از ساحل موضع گرفته‌اند. افسر منکور در بیان گفته بود که: «آتش توپخانه ما تلفات فراوانی بدشمن وارد آورده و تعداد زیادی کشته و زخمی روی شنها افتاده است» (۱)

→ در جنوب آن کشور اشتباہ نشود (۲).

۱- این گزارش میان ساعت هشت و نه هستقیماً بسرهنگی گل. مان، رئیس عملیات لشکر سیصد و پنجاه و دوم، بوسیله سرهنگی بنام گوت داده شد که فرماندهی استحکامات شرف به قسم آخر ویه ویل از ساحل امها را بعده داشت. طبق گفته خود زیگل‌مان، این خبر چنان ویرا از باده غرور سرمست کرده بود که تصور نمود با قوای →

این نخستین خبر خوش بود که سپاه هفتم دریافت داشته بود. روحیه افران باندازه‌ای خوب بود که هنگامیکه زنرال فن زالموت، افسر فرمانده سپاه پانزدهم، پیشنهاد کرد که حاضر است لشکر سیصد و چهل و ششم بیاده نظام خود را بکمک سپاه هفتم بفرستد، باو گفته شد که احتیاجی بمساعدت او نیست.

اگر چه همه کس خوش بین بود، ولی باز زنرال پمنل، رئیس ستاد سپاه هفتم، می‌کوشید که دقیقاً از اوضاع آگاه شود. چنین کاری آسان نبود، زیرا وی تقریباً وسیله مخابره‌ای در اختیار نداشت. در آنوقت تمام خطوط تلگرافی و تلفنی در نتیجه خرابکاری فرانسویها و سربازان متفقین و همچنین بمباران از طریق دریا و هوا قطع شده بود. پمنل با عضاء ستاد رومل گفته بود که من مثل ویلیام فاتح^(۱) بوسیله گوش و جسم می‌جننم. پمنل در حقیقت نمی‌دانست وضع وسائل مخابرہ او تا چه اندازه خراب است. وی تصور می‌کرده فقط تعدادی سرباز بوسیله هواپیما در روی شبه جزیره شربورک بیاده شده است و نمی‌دانست که متفقین قسمت شرقی شبه جزیره یعنی ساحل یوتا را بتصرف درآورده‌اند.

اگر چه پمنل نمی‌توانست دقیقاً حدود جفرافیائی منطقه حمله را تعیین کند، ولی این نکته را می‌دانست که حمله واقعی صورت گرفته است و سعی می‌کرد که آنرا بررسی خود در مرکز فرماندهی رومل و روندشتدت بفهماند. ولی گوشش او تمی نداد. این دو مرکز فرماندهی در گزارش صبحانه خود یاد آور شده بودند که، «در زمان حاضر نمی‌توان گفت که آیا این حمله برای انحراف خاطر

– ناچیزی از دشمن سروکار دارد. در حدود ساعت یازده، اخبار بعدی حتی خوش‌بینی بیشتری ایجاد کرد. زنرالکرس، فرمانده لشکر سیصد و پنجاه و دوم، چنان اطمینان داشت که ساحل امها را از وجود دشمن پاک کرده است که قوای ذخیره خود را برای تقویت جناح راست لشکر در منطقه انگلیسها فرستاد.

۱ - ویلیام فاتح پادشاه انگلیس بود (۱۰۲۸-۱۰۸۷)

ما صورت گرفته است یا حمله واقعی است.» زنرالها سعی می‌کردند که نقطه‌ای را که بیشتر مورد حمله قرار گرفته است پیدا کنند، درصورتیکه در تمام طول ساحل نزماندی، هر سریاز ساده‌ای می‌توانست آن نقطه را پنهان نشان دهد.

در نیم میلی ساحل «شمیر» سر جوخه هگر با حالی پریشان و دستی لرزان ماشه مسلسل خود را پیدا و شروع بتراندازی کرد و چنین بنظرش رسید که تمام زمینهای اطراف او منفجر می‌شود. سریاز هجده ساله صدا می‌کرد و وجودش را ترس و رعب تبدیدی فرا گرفته بود. از همان لحظه که خطوط اشکر هفت‌صد و شانزدهم روی ساحل شمیر در هم شکسته شد، هگر سعی کرد که جلوی پیش‌رفت دشمن را بگیرد و نمی‌دانست چند نفر سریاز انگلیسی را از پای در آورده است. وی این عده را ضمن پیاده شدن آنها ساحل کشته بود و در گذشته همیشه از خود پرسیده بود که کشتن دشمن چگونه است و این موضوع را با دوستانش هوف، زاکسلر، کلوگ در میان نهاده بود. در این هنگام هگر از قصبه با خبر شد و باین نتیجه رسید که آنکار بسیار آسان است. هوف باندازه کافی عمر نکرد تا بهبیند کشتن دشمن چقدر سهل است، زیرا ضمن عقب نشینی، گلوله‌ای به پیشانی او اصابت کرد. هگر جد او را با دهان باز درزیر بوئه خاری گذاشت و از آن نقطه دور شد و بجستجوی دوست دیگر خود زاکسلر پرداخت. کلوگ در اثر اصابت قسمتی از خمپاره به سرش، در کنار او افتاده بود واز صورتش خون می‌چکید. هگر یقین داشت که ظرفکه مدت کوتاهی همگی کشته خواهند شد. نوزده سریاز دیگر یعنی باقیمانده یک گروهان نیز با او در خندقی در مقابل یک سنگ زیر زمینی کوچک انتظار می‌کشیدند و چون آتش مسلسل و خمپاره و تفنگ از همه جانب روی سرشار می‌دیخت، می‌دانستند که باید یا کشته و یا تسلیم شوند. ولی سروانی که در سنگر زیرزمینی با مسلسل تیرانداری می‌کرد، آن موضوع را نمی‌دانست. این سروان اصرار داشت که همگی مقاومت کنند. هگر دشوار ترین لحظات زنگی خود را می‌گذرانید و از

شدت پریشانی نمی‌دانست بجهه چیز تیز اندازی می‌گند و هر وقت آتش دشمن قطع می‌شد خود بخود هاشه را می‌کشید و فقط تکان خوردن مسلسل را احساس می‌کرد . صدای آن قوت قلبی باو می‌داد . پس از شروع گلوله ریزی دشمن ، سربازان به سروان فریادکنان می‌گفتند : «بگذارید داخل سنگر بشویم ».

شاید پیش آمدن دو تانک بود که باعث تغییر عقیده آنسروان شد . همگی صدای حرکت آنها را شنیدند . یکی از تانکها توقف کرد و دیگری به پیشوی ادامه داد و پس از خرد کردن بوته خاری ، از کنار سه گاو که با کمال فراغت مشغول چرا بودند گذشت . ناگهان سربازانی که در خندق بودند دیدند که لوله توپ آن تانک آهسته یائین آمد و آماده تیراندازی شد ، ولی در آن لحظه ناگهان تانک منفجر شد . غلت آن بود که یکی از سربازان با آخرین گلوله بازوکای خود مستقیماً آنرا هدف قرار داده بود . همگی و دوستش کلوگ که هنوز از چگونگی واقعه خبر نداشتن با نهایت تعجب دیدند که دریچه تانک باز شد و از میان ستونی از دود مردی که مایوسانه می‌خواست فرار کند بیرون آمد . لباسش آتش گرفته بود و هنوز از میان دریچه بیرون نیامده بود که از حال رفت و بدمش در کنار تانک آویزان شد . در اینوقت همگی بدوش گفت : « خدا کند که بوضع بهرمیم ».

تانک دوم که از راه احتیاط دورتر از تیررس بازوکا قرار گرفته بود شروع به تیراندازی کرد و عاقبت سروان ناعیمه بسرربازان فرهان داد که داخل سنگر زیرزمینی بشوند . همگی و سایر کسانی که جان‌سلامت برده بودند وارد سنگر شدند و به کابوس قازه‌ای بین خوردن . در سنگر زیرزمینی که باندازه نصف یک اطاق نشین هم نبود ، تمددی کشته و زخمی دیده می‌شد . بیش از سی نفر چنان بهم فشرده شده بودند که جای نشستن و حتی چرخیدن نبود . هوا تاریک و گرم و هضنا پر از همهمه بود . زخمیها ناله می‌کردند . سربازان بین بانهای مختلف حرف می‌زدند ، زیرا عده‌ای از آنها روسی و لهستانی بودند . در این ضمن ، آن سروان ، بدون توجه باینکه زخمیها فریاد میزدند «تسلیم شوید ! تسلیم شوید !» با مسلسل از میان تنها شکاف سنگر تیر -

اندازی می‌کرد.

لحظه‌ای سکوت بن قرار شد و بعد شخصی از خارج فریاد زد که بهتر است بیرون بیاید. سروان با خشم و غضب بسیار دوباره دست پماشة مسلسل برد. مجدداً صدای آن شخص بلند شدکه می‌گفت بهتر است تسلیم شوید.

سر بازان در اثر بوی تنی که از مسلسل سروان بلند می‌شد و هوای خفه کننده را بیشتر آلوده می‌کرد سرفه می‌گردند. هر وقت سروان می‌خواست مسلسل را پر کند، زخمیها فریاد می‌زدند «تسلیم شوید» عاقبت شخصی از خارج بزمیان آلمانی فریاد زد و یکی از زخمیها که ظاهرآ بیش از دو کلمه انگلیسی نمی‌دانست چند بار گفت: «آهای، بچه‌ها! آهای، بچه‌ها!

تیراندازی از خارج متوقف شد و هکر و سایرین درک گردند که چه واقعه‌ای روی خواهد داد. در قبه کوچکی روی سرشار سوراخی بود. هکر و دیگران مردی را روی شانه بلند گردند تا بهینه‌دارند برین چه خبر است. این مرد ناگهان فریاد کشید: «شعله‌انداز! دارند شعله‌انداز را حاضر می‌کنند!»

هکر می‌دانست که شعله با آنها نمی‌رسد، زیرا میله فلزی که برای رساندن هوا در پشت منگر زیرزمینی نصب کرده بودند از قسمت‌های پیچ در پیچ ساخته شده بود. ولی ناگهان صدای شعله انداز بلند شد. در این وقت هوا فقط از شکاف باریکی که سروان با مسلسل از آنجا تیراندازی می‌کرد و همچنین از سوراخ روی قبه، داخل منگر زیر زمینی می‌شد.

بندریج درجه حرارت زیاد تر می‌شد. بعضی از سروان که وحشت گرده بودند خواستند روی زمین بیفتندو از میان یاد دیگران خود را بدر منگر برسانند، ولی در اثر فشار سروان حتی نتوانستند کنار شکاف حتی تجنبید. هوا بطور عجیبی کشیف شده بود.

در این هنگام ستوازی فریاد زد: «همه بفرمان من با هم نفس بکشید، یک... دوا... یک... دوا...» هکر دید که رنگ زرد

دهانه لوله هوا مبدل بسرخی و سپس بصفیدی شد . ستوان همچنان عی گفت : « یک ... دوا ... » و مرد زخمی فریاد می زد « آهای، بچه ها ! » در یک گوشه سنگر ، گوینده دستگاه فرستنده ، سریازان متفقین را بیمارزه می طلبید که وارد شوند .

ستوان فریاد زد : « سرکار! زخمیها دارند خفه می شوند . باید تسلیم شویم ! »

ستوان جواب داد : « ممکن نیست ! باید بجنگیم و رامرا باز کنیم . سریازها و اسلحه هایشان را بشمر ! »

در تمام گوشه های سنگر عده ای فریاد زدند ، « نخیر ، نخیر ! »

کلوگ به همکن گفت : « فقط تو و سروان مسلسل در دست دارید . این دیوانه بیرون نمی کنند . »

در این هنگام سریازان بعلامت مخالفت ، گلن گدن تنفسکهای خود را بیرون کشیدند و آنها را روی زمین انداختند . همکن هم ضامن مسلسل خود را بست و آنرا یک گوشه ای انداخت .

چند نفر از سریازان در نتیجه شدت حرارت از حالت رفتند . زانوهایشان خم و گردشان کچ شد و بهمان حال ماندند ، چون بعلت کمبود جا نمی توانستند بزمیں بیفتند ! ستوان جوان همچنان به سروان التماس می کرد ، ولی سودی نداشت . کسی نمی توانست بطرف در برود ، زیرا شکاف در نزدیکی آن قرار داشت و سروان هم بسا مسلسل خود در آنجا بود .

سروان ناگهان دست از تبر اندازی کشید و از متصلی دستگاه فرستنده پرمید : « تمامی بر قرار شد ؛ » آن شخص پاسخ داد ، « هنوز خیر . » در این وقت بود که سروان طوری باطراف نگریست که گفتی برای نخستین بار آن محل پر از سریاز را می بیند و مثل اینکه مات و مبهوت شده است . بعد مسلسل خود را بزمیں انداخت و با خونسردی گفت : « در را باز کنید . »

شخصی تنفسگی را که یک قطعه پارچه سفید با آن بسته شده بود از میان شکاف بالا برد و سریازی از خارج فریاد زد : « خیلی خوب ،

یکی میکی بیرون بیائید»

سر بازان ، نفس زنان و در حالیکه چشمها یشان از دیدن روشنائی خبره شده بود ، پشت سر هم از سنگر زیر زمینی بیرون آمدند. اگر یکی از آنها اسلحه و کلاه خود را بسعت نمی انداخت ، سر بازان انگلیسی که در دو طرف خندق ایستاده بودند بزمین شلیک می کردند ، و پس از آنکه سر بازان آلمانی با آخر خندق می رسیدند ، انگلیسها کمر بند و بند کفش و بلوز نظامی آنها را پاره می کردند و دکمه های شلوار شان را می بردند (۱) و بعد آنها می گفتند که دمر روی زمین دراز بکشند.

هگر و کلوگ نیز در حالیکه دستهایشان بیلا بود با آخر خندق رفتهند و ضمن اینکه یکی از سر بازان انگلیسی کمر بند کلوگ را قطع می کرد ، افسری باوگفت : «ظرف دو هفت بیکر رفقای ترا در بولن خواهیم دید ». کلوگ با صورت خون آلود و باد کرده خود بشوخی جواب داد : «تا آنوقت مادر انگلیس خواهیم بود ». مقصودش این بود که بیک باز داشتگاه فرستاده خواهد شد ، در صورتیکه افسر انگلیسی درست تفهمید که چه می خواهد بگوید و فریاد زد : « این اشخاص را مساحل بپرید ». سر بازان آلمانی در حالیکه شلوار خود را با دست نگاه داشته بودند از آنجا حرکت کردند و از کنار تانکی که هنوز می سوخت و گاوهایی که همچنان آرام مشغول چرا بودند گذشتند.

پانزده دقیقه بعد ، هگر و سایرین مشغول کار در میان موانع شدند و بجمع کردن مینها پرداختند. کلوگ به هگر گفت : « آن روز که این چیزها را نصب می کردی ، هیچ بخاطرت می آمد که ممکن است روز دیگر آنها را جمع کنم؟ » (۲)

- ۱ - مقصود انگلیسها در بریدن کمر بند و بند کفش و دکمه شلوار اسرا آلمانی این بود که نتوانند با آسانی فرار کنند (۳)
- ۲ - متأسفانه نتوانستم هویت آن سروان متعصب آلمانی را که می خواست در سنگر زیر زمینی مقاومت کند بدست بیاورم ، ولی ←

سر باز وظیفه دامسکی بهیچوجه حوصله جنگیگین نداشت
دامسکی یکی از اهالی لهستان و جزء لشکر هفتصد و شانزدهم بود، و
از مدت‌ها پیش تصمیم گرفته بود که اگر متفقین حمله کنند، فوراً
بطرف یکی از کرجیها فرار کند و تسلیم شود. ولی فرصت چنین کاری
فرام نشد، زیرا انگلیسی‌ها، پس از بمباران شدید ساحل، از طریق
هوای دریا پیاده شدند، و فرماده توپخانه‌ای که دامسکی زیر دست
او کار می‌کرد فرمان عقب‌نشینی داد. دامسکی می‌دانست که اگر بطرف
دشمن فرار کند، یا بدست آلمانی‌ها ازبیشت‌سر و یا بدست انگلیسی‌ها
از جلو گشته خواهد شد. ولی در هرج و مرچی که ضمن عقب‌نشینی
پیش آمد، دامسکی بدهکدهٔ تراسی گریخت و در آنجا در منزل یک
بیرون فرانسوی ینهان شد و تصمیم گرفت در همانجا بماند تا پس از
تصرف آنده‌کده بدست انگلیسی‌ها، خود را تسلیم کند.

دامسکی در همان لحظات که از وسط مزارع می‌گذشت، بیک سر جو خه آلمانی که سوار اسب بود بر خورد و دید یک سر باز دیگر
که‌أهل‌روسیه بود در جلو او حرکت می‌کند. سر جو خه نگاهی به دامسکی
کرد و با تسم از او پرسید: «اینطور تنها کجا می‌روی؟» هن دویک
لحظه بصورت یکدیگر خبره شدند، و دامسکی دانست که سر جو خه
حدس زده است که او مشغول فرار است. سپس سر جو خه در همان
حال که متبسم بود باو گفت: «بهتر است باما بیائی.» دامسکی از این
حرف تعجبی نکرد و ضمن اینکه با آنها برآ افتاد، بخاطر شرسید
که بخت هرگز با او یار نبوده و مسلمًا هم یار نخواهد بود.

در ده میلی آن نقطه، تقریباً در مجاورت کان، سر باز وظیفه

— همگر می‌گوید که اسمی گوندلاخ بود و افسر جوان دیگر ستوان لو تک
نام داشت. همگر در او اخر روز دوست گم شده خود زاکسل را پیدا
کرد که او نیز در میان موائع مشغول کار بود. در آتش انگلیسیها
اسرای آلمانی را با انگلستان برداشتند و مش روز بعد همگر و صد و
پنجاه نفر آلمانی دیگر را از طریق نیویورک بیکی از باز دانستگاهها
در کانادا فرستادند.

ویگت که جزء یک دسته مخابرات بود تصمیم داشت تسلیم شود. ویگت مدت پانزده سال در شیکاگو زندگی کرد. ولی هیچ وقت تابعیت آمریکا را نپذیرفته بود. در سال ۱۹۳۹ زنش برای دیدار مادر بیمار خود بالمان رفت و مجبور شد در آنجا بماند. سال بعد ویگت، با وجود مخالفت دوستان، تصمیم گرفت که زنش را با آمریکا باز گرداند و چون در زمان جنگ نمی‌توانست از راههای معمولی بالمان برود، راه بربیج و خمی از طریق آقیاتوس کبین و زایون پیمود و از آنجا به ولادی وستک رفت و با قطار خود را بمسکو رسانید و عاقبت از راه لهستان وارد آلمان شد. این سفر تقریباً چهار ماه طول کشید، و چون قدم پناخ آلمان گذاشت، دیگر نتوانست خارج شود. ویگت ساعتها نفس کشیده بود که پس از دیدن آمریکائیها، آنها چه بگویندو باین نتیجه رسیده بود که بطرف آنها بود و فریاد بزنند: «آهای، بجهه‌ها، من اهل شیکاگو هستم!» ولی دسته او در نقطه دور دستی قرار داشت. ویگت تقریباً دور دنیارا گشته بود که بشیکاگو برگرد و حالا تنها کاری که می‌توانست بکند این بود که در کامیون بشنید و بسداهائی که از چند فرنگی می‌رسید گوش فرا دهد و بیاد شیکاگو آه بکشد. (۱) در آنسوی ساحل امدها، سرگرد پلوسکات در گودالی سختی نفس می‌کشید و تقریباً بزمت شناخته می‌شد، زیرا کلاه خودش مفقود و لباست یاره و صورتش آلوده بخون شده بود. پلوسکات پس از حرکت از سنگر زمینی خود در سنت انورین، بیش از یک ساعت و نیم بود که در یک سرزمین مشتعل و بدون سکنه می‌دوید. هوا - بیهاءی جنگی در پشت پر تگاههای ساحلی باطراف پروازی کردنده هر جنبدهای را به مسلل می‌ستنده و در این ضمن هم کشته شده بود و در گوش. را بیماران می‌کردند. ماشین او در هم شکسته شده بود و در گوش ای می‌ساخت. دود از بوتهای خار و سبزه با آسمان بلند می‌شد. پلوسکات بسیارانی بر خورد که در اثر آتش توبخانه یا مسلل هوا.

۱ - ویگت هرگز نتوانست بشیکاگو برگرد و فعلاً در آلمان در خطوط هوایی پان آمریکن کار می‌کند.

یماها کشته شده و در خندقها افتاده بودند . اگر چه در ابتداء قصد داشت بدد ، ولی هوا یماها مانع شدند و چند بار او را بسلسل مستند . ناچار شروع بخزیدن کرد و پس از مدتی دریافت که فقط یک میل حرکت کرده و تا مرکز فرماندهی او در آرام (۱) سه میل دیگر باقی است . در هر حال براه افداد و از دور یک خانه بیلاقم دید و نصیم گرفت وقتی نزدیک آن رسید ، از خندق شروع بدیدن کندو از ساکنان خانه آب بخواهد .

وقتی با آن حوالی رسید ، با کمال تعجب دوزن فرانسوی را دید که آرام در هوای آزاد نشته اند و مثل اینکه نسبت بگلوه و بمب مصون باشند با یکدیگر گفتگو می کنند . سپس آندو نگاهی باو گردند و یکی از آنها از روی کینه خندق کنان باو گفت : « خیلی بد است ، نه ؟ » پلوسکات در حالیکه طنین خنده آنها در گوش باقی بود ، روی دست و یا بحرکت خود ادامه داد ، ولی نسبت بفرانسویها د اهالی فرماندهی و جنگ فقرت انگیز در خود احساس تنفس شدیدی کرد .

سرجوخه ونش از تیپ ششم چتر باز چشمی بچشم نجاتی افتاد که از شاخه درختی آویخته بود . در زیر این چتر نجات آبی آنگ ، بسته کریاسی بزرگی دیده می شد . از دور صدای تفنگ و سلسل بگوش می رسید ، ولی ونش و دسته خمباره اندازش اثری از دشمن نمیدیدند ، سه ساعت بود که راه می رفته و اکنون در بیشه کوچکی که درده میلی جنوب غربی ساحل یوتا در قسمت بالای کارانتان قرار داشت حرکت می گردند .

سرجوخه ریشتر نگاهی بچشم نجات کرد و گفت : « مال آمریکائیهاست ؛ شاید مهمات باشد . » سریاز وظیفه فریدولین حسنه زد که ممکن است حاصل غذا باشد و گفت : « خدایا ، چقدر گرسنه ام ! » ذش روی دست و پا حرکت کرد و سریازان گفت ، « در خندق بمانید ، شاید حیله باشد و آمریکائیها ضم آنکه می خواهیم آن بسته

را پائین بیاوریم ناگهان حمله کنند ، شاید دامی گستردۀ باشند.» سپس ونش دقیقاً بجلو نگریست و چون اطمینان یافت که خبری نیست ، دو نارنجچک بدبور تنۀ درخت بست و سوزن آنها را کشید. درخت منفجر شد و بزمین خورد و با آن کیسه چتر نجات پائین افتاد . ونش لحظه‌ای صبر کرد ، ولی ظاهراً کسی متوجه انفجار نشد. بعد با دست بسیاران فرمان حرکت داد و فریاد زد : «برویم به عینم آمریکائیها چه برایمان فرستاده‌اند.»

فریدولین با چاقو جلو دودید و کیسه کرباسی را پاره کرد و چون چشمی بمحتویات آن افتاد ، با خوشحالی فریاد کشید : « چه خوب اغذاست ، غذاست.»

سپس آن هفت نفر سریاز دلیر با لذت مشغول نگاه کردن به قوطیهای آب پر تقال و آناناس و جعبه‌های شکلات و سیگار شدند و غذاهای مختلفی یافته‌اند که نظیر آنها را سالها ندیده بودند. فریدولین تا می‌توانست خود را سیر کرد و حتی مقداری نسکافه بگلو ریخت در رویش شیر غلیظ خورد و گفت : « نمی‌دانم این چیست ، ولی هر چه هست خوشمزه است.»

عاقبت علیرغم اعتراض فریدولین ، ونش تصمیم گرفت از آن نقطه دور شوند و جنگ را شروع کنند ، بعد همگی در حالی که جیبه‌ایان از سیگار پر شده بود ، از بیشه بیرون رفته و پشت سر هم بطرف صحنۀ نبرد حرکت کردند و چند دقیقه بعد مانجا رسیدند. ناگهان یکی از افراد دستۀ پنج بزمین افتاد ، زیرا تیری به پیشانی او اصابت کرده بود.

ونش فریاد زد «ادشمن!» و همگی پنهان شدند و ضمن آن گلوه از روی سر شان عبور کرد. یکی از سریازان اشاره بهند درخت کرد و گفت : « مطمئنم که اورا آن بالا دیدم»

ونش دورین خود را بیرون آورد و دقیقاً بنوک درختان خیره شد و چنین احسان کرد که حرکت مختصّی روی یکی از آنها دید ، ولی مطمئن نبود . بعد مدتی دور بین را ثابت نگاه داشت و این بار متوجه شد شاخ و برگه دو باره تکان می‌خورد . لذا تفنجک خود را

بdest گرفت و گفت ، « ببینم چه خبر است . » پس از ادای این جمله ، تیری خالی کرد .

در ابتداء چنین بخيالش رسید که تيرش اصابت نکرده است . زيرا ديد که دشمن کمکم از درخت يائين مي آيد . وتش اين بار به نقطه اي از تند درخت که بدون شاخ و برگ بود شليک کرد و بصدای بلند گفت : « حال ديگر پائينت مي آورم . » آندك آندك پاهای دشمن و بعد قسمت بالاي بدنش پيدا شد . وتش چند بار شليک کرد و دشمن آهسته آهسته از درخت يائين افتاد . سربازان از خوشحالی فرياد زدند و بطرف جند دويدند و به نخستين سرباز آمريکائي خيره شدند . موئ س اين سرباز سياه و خودمش جوانی بسيار خوش اندام بود . از گوشه لبشن قطرات خون مي چكيد .

سرجوخه ريشتر جي بهای سربازرا باز رسی کرد و كيفی يافت . كم محتوى يك نامه و دو عکس بود . يكى از اين عکسها سرباز آمريکائي را نشان مي داد که کنار دختری نشته بود و ظاهرآ زن او بود . ديگری آن جوان را با همان دختر در ميان عده اي که در ايوان نشسته بودندو شايد خانواده او بود نشان مي داد .

وتش از ريشتر يرسيد : با اين عکسها چه مي خواهی بكنی ؟ « ريشتر ياسخ داد : « فكر کردم بهتر است بعداز جنگ آنها را باين نشانی که روی پاکت است بفرستم . »

وتش که فكر مي کرد شايد ريشتر ديوانه شده باشد ، باو گفت ، « اگر آمريکائيها مارا اسir كنند و اين عکسها را در دست تو به يشند ، سرهان را مي بزنند . » و ضمن ادای اين جمله ، آنگشت خود را بعلامت چاقو روی گلوي خود کشيد . بعد باو توصيه کرد که نامهها و عکسها را برای پزشکان بجا بگذارند ، و از آن نقطه دور شوند .

پس از آنکه نفرات حرکت کرددند ، وتش چند لحظه اي بجند آن سرباز آمريکائي خيره شد که بقول او « مثل سکي که زير ماشين رفته باشد ، سست و بيحال و آرام در گوشهاي افتاده بود . » بعد بدن بال سربازان راه افتاد .

در چند فرسنگي آن نقطه ، سرلشکر فالی همراه آجودان و

راننده‌اش یا ماشین خود که دارای برجمی برنگ سیام، سفید و قرمز بود از یک جاده فرعی بطرف دهکده پیکوویل حرکت می‌کرد. از ساعت یک بعد از نصف شب، که عازم رن برای شرکت درمانور نظامی شده بود، نقریباً هفت ساعت می‌گذشت، ولی بعلت پرواز هوایپیماهای دشمن و انفجار بمب درناواحی دوردست مجبور شده بود بین ماعتات سه و چهار صبح مسیر خود را تغییر دهد.

این عده در چند فرسنگی مرکز فرماندهی واقع در شمال پیکوویل حرکت میکردند که قسمت جلوی ماشین مورد اصابت گلوله قرار گرفت. شیشه جلو خرد شد، و آجودان فالی که کنار راننده نشسته بود در اثر گلوله درگذشت. ماشین مدتی بهج و راست منحرف شد و عاقبت بدیوار کوتاهی خورد و درهایش بشدت باز شد و فالی و آجودانش می‌ون افتادند. هفت تیر فالی در چشمین پرتاب شد و خودش روی دست و پا بطرف آن حرکت کرد، ولی در این وقت راننده با وجود گیج بودن ناگهان چند سرباز آمریکائی را دید که بطرف ماشین میدوند. فالی فریاد زد: «نکشیدا نکشیدا» و همچنان مشغول خزینه بطرف هفت تیر بود، صدای تیری بلند شد و فالی درحالیکه یک دستش هنوز بسوی هفت تیر دراز بود پر جا سرد شد.

یکی از سربازان نگاهی بجسد فالی کرد، سپس خم شد و کلاه او را برداشت و دید که روی تسمه عرق گیر آن کلامه «فالی» نوشته شده است. ژنرال مذکور لباس خاکستری هایل بسینی بتن داشت و روی بخیه شلوارش نوار قرمزی تا یائین دوخته شده بود. روی شانه نیم قنه اش سدوشیهای طلائی پارچه دیده می‌شد و تکمه‌های قرمزی که مزین بیرگهای طلائی و بشکل برگ بلوط بود یقه اورا می‌پوشانید. یک صلیب آهنی که بنوار سیاهی وصل بود از گردنش آویزان بود. بنظر سرباز آمریکائی چنین می‌آمد که ژنرالی را کشته است، ولی کاملاً باور نمیکرد.

مرکز فرماندهی دسته دوم هوایپیماهای جنگی آلمانی بفرودگاه نزدیک لیل تلفن کرد. خلبان پریلن گوشی را برداشت و شنید که افسر مسئول عملیات جنگی هنگوید: «پریلن، حمله شروع شده است.

بهتر است بصحنه عملیات بروی.»

پریلر با عصبانیت فریاد زد، «احمقها! حالا می فهمید امی- خواهید که من با دوهوا پیما چکنم؟ هواپیماهای زیر فرمان من کجاست؟ می توانید آنها را پس بفرستید؟»

افسر مذکور با خونسردی کامل گفت، «پریلر، هنوز دقیقاً نمیدانم که هواپیماهای تو در کجا به زمین نشته اند، ولی قصد داریم آنها را بفرودگاه پوا (۱) بفرستیم. تمام کارمندان زمینی خودت را انتقال بدده. ضمناً بهتر است خودت بمنطقه حمله بروی، موفق باش.» پریلر بر خود مسلط شد و با آرامی پرسید، «ممکن است بگوئید که منطقه حمله کجاست؟»

افسر جواب داد، «فرمانندی، در نزدیکی کان.» پریلر بعد از آن قریب یک ساعت مشغول تهیه وسائل حرکت کارمندان شد و بعد با تفاوت و دارزیک، همکار خود، آماده پرواز شد تا نخستین حمله نیروی هوایی آلمان را در روز روشن آغاز کند. پریلر، قبل از آنکه سوار هواپیمای خود شود، بطرف دارزیک رفت و با او گفت، «فقط ما دو نفر باقی مانده ایم و نباید از هم جدا شویم. هر کاری که من می گویم بکن. دنبال من بیا و حن کاتم را تقلید کن.» این دونفر مدت‌ها با هم بسیار بودند و پریلر احساس می‌کرد که باید وضع را کاملاً روشن کند. این بود که بهمکارش گفت، «ما تنهامی رویم و فکر نمی‌کنم که برگردیم.»

پس از آنکه در ساعت نه صبح بطرف غرب حرکت کردند و در ارتفاع کم پرواز درآمدند، نزدیک آب ویل (۲) چشمستان به هواپیما- های متفقین افتاد و پریلر دید که هواپیماها نزدیک یکدیگر حرکت نمی‌کنند و با خود گفت، «اگر چند فرورد هواپیما داشتم همه‌شان را نابود می‌کردم.» در این وقت بحوالی لوه‌اور رسیدند. پریلر برای حفاظت خود هواپیما را بداخل ابرها راند و چند دقیقه بعد هر دو

هوایما از میان ابرها بیرون آمدند و با منتظره عجیبی مواجه شدند، صدحا کشتن جنگی باندازه های مختلف پشت سرهم در دریای هائش حرکت میکرد. تعداد زیادی کرجی، سربازان را روی ساحل می گذاشت و در پشت وروی ساحل دود سفید انفجار باسما می رفت. شنها از کشت رسریاز سیاه شده و تانک و مهمات مختلف در طول خط ساحلی صف کشیده بود. پریلر دوباره وارد ابرها شد تا به بینند چه کاری می تواند بکند. در نزدیکی ساحل آنقدر هوایما و کشتی جنگی و در روی ساحل باندازه ای سرباز دیده می شد که پریلر احساس کرد فقط یکبار می تواند حمله کند و بعد باید رهسپار عدم بشود.

پریلر تقریباً با خونسردی بوسیله میکروفن گفت: «جه منظره ای! چه منظره ای! هر جا نگاه کنی همه چیز می بینی. باورگن که حمله همین است.» بعد به ودارزیک گفت: «داریم وارد می شویم! موفق باشی!»

هر دو هوایما با سرعت چهارصد میل در ساعت و با ارتفاع کمتر از صد و پنجاه پا بطرف منطقه انگلیسی ها عازم شدند. پریلر مجال نشانه گیری نداشت، فقط دکمه مسلسل را فشار داد و احساس کرد که گلوه پرتاب می شود و در آنحال که از روی سربازان می گذشت میدید که همگی با تعجب باو نگاه می کنند.

در روی ساحل «شمثیر»، کیفر، فرمانده فرآنسوی ها، آن دو هوایما را دید و بگوشه ای پناه برداشت. در این وقت شش نفر اسیر آلمانی خواستند از هرج و مرچ استفاده کنند و بگزینند، ولی نفرات کیفر آنها را باعسلل ددو کردند. در روی ساحل جونو، یکی از سربازان کاذب ادائی صدای هوایما را شنید و دید که آنقدر در ارتفاع کم پرواز می کنند که صورت خلبانها بیدامت. او نیز مثل سایرین روی زمین دراز کشید، ولی تعجب کرد از اینکه دید فقط یک نفر با رامی مشغول تیراندازی است. در قسمت شرقی ساحل امدها، یکی از ملوانهای آمریکائی چشمش با آن دو هوایما افتاد که در ارتفاع کم پرواز میکردند و از میان بالونها می گذشتند. در این وقت تمام لوله های توپهای کشیها بطرف آنها متوجه شدند، ولی پریلر و همکارش بدون آنکه صدمه ای به بینند

صحیح و سالم از آن منطقه بیرون آمدند و بطرف خشکی رفتند و بعد در میان ابرها از نظر نایدیدند. یکی از سربازان انگلیسی در این هنگام گفت: «خواه آلمانی باشد، خواه آلمانی نباشد، اگر موفق بشوید، خیلی شجاعید.»

۴

در تمام خطوط ساحلی فرماندهی، حمله ادامه داشت. برای فرانسویهایی که در صحنه جنگ واقع شده بودند، ساعت پرازه رنج و مرگ و وحشت و گاهی افتخار و سبلندی فرار سیده بود. در اطراف سنت-مرالکلین، که در این هنگام سخت در معرض گلوله قرار داشت، کشاورزان، مثل اینکه از جریان بی خبر بیاشند، سرگرم کار خود بودند و گاهی یکی از آنها زخمی یا کشته می‌شد. در خود شهر، هر ده علائی راکه نشانه سلط آلمانها بود بر می‌داشتند. حتی یک تنف سلحانی تابلوی دکان خود را که کلمه‌ای آلمانی رویش نوشته شده برداشت و نابلسوی دیگری بین بان فرانسوی بچایش گذاشت.

در چند فرسنگی آن شهر، در دهکده کوچک ساحلی مادلن، گازنژل بسیار عصبانی و پریشان بود، زیرا نه تنها در اثر جنگ مسقی دکان او از بین رفته بود، بلکه خود نیز زخمی شده بود و در این هنگام عده‌ای سرباز آمریکائی اورا با چند نفر دیگر بطرف ساحل یوتامی بردند. زنش ازستوانی که متصدی بازداشت بود پرسید: «چرا شوهرم را می‌برید؟» آن افسر بین بان فرانسه پاسخ داد: «برای آنکه از او بازجوئی کنیم، و چون نمیتوانیم اینجا با اولحرف بن نیم مجبوریم که او را با چند نفر دیگر بانگلیس بفرستیم.»

خانم گازنژل نمی‌توانست باور کند، این بود که فریاد زد: «چرا، مگر این چدکرده است؟»

افسر جوان ناراحت شد و با آرامی شرح داد که فقط طبق دستورات هائی که باو رسیده است عمل می‌کند.

خانم گازنژل با چشمی اشک آلود گفت: «شوهرم در این بمباران کشته می‌شود.»

افسر جوان گفت : « نود در صد احتمال می رود که کشته نشود . »

سپس گازن زل زن را در آغوش گرفت و بوسید و با سربازان حرکت کرد و نمی دانست بکجا برده می شود . دو هفته بعد آمریکائی ها او را بنزماندی باز گردانند و عنبر خواهی کردند که « اشتباه شده است . »

زان ماریون ، یکی از رؤسائے نهضت مقاومت پنهانی در شهر ساحلی گران کان ، مایوس نشسته بود ، زیرا از حرکت کشتهها در ساحل یوتا و امهها و پیاده شدن سربازان اطلاع داشت و ناراحت بود از این که گران کان فراموش شده است . ماریون تمام صبح را در انتظار رسیدن سربازان گذراند ، و چون زنگ گفت که ناآشکن در مقابل شهر در حرکت است ، خوشحال شد و فریاد زد ، « توب ! همان تویی که راجع بآن باتو حرف می زدم ! » چند روز قبل ، ماریون بلندن خبر داده بسود که آلمانها یک عراده توب روی ساحل نصب کرده اند ، بطوریکه فقط قسمت چپ ، یعنی ناحیه ای را که بساحل یوتا معروف شد ، هدف قرار می دهد . در این هنگام ماریون اطمینان یافت که انگلیسها پیغامش را دریافت داشته اند ، زیرا آن ناآشکن بدقت از دور دریشت توب قرار گرفت و شروع بتیراندازی کرد . ماریون هر بار که صدای شلیک را می شنید با چشم اشک آلو داز چابه می خاست و فریاد می زد : « پیغام بآنها رسید ! پیغام بآنها رسید ! » و چون ناآشکن ، توب دشمن را از کارانداخت و مهمات آن توب با غرش مهیبی منفجر شد ، ماریون فریاد زد : « عالی است ! عالی است ! »

در شهر بایو که کلیساي معروفی دارد ، گیوم مرکادر ، یکی دیگر از رؤسائے نهضت مقاومت پنهانی در منطقه ساحل امدها ، کنار پنج هزار نفر ایستاد و اشک از چشم می دارید . قسمت اعظم سربازان آلمانی که طرف چهار سال و حشت انگلیز گذشته در منازل اهالی مستقر شده بودند ، از آن شهر بیرون می رفتدند . ماریون صدای شلیک و تیراندازی را از دور می شنید و می دانست که جنگ شدیدی بریا شده است و در این وقت اگر چه میل داشت که باعده ای از دوستان باقی آلمانها را از

شهر بیرون براند ، ولی رادیو دستورداده بودکه آرام باشند و سورشی بریا نکنند . اطاعت از آن دستور کاردشواری بود ، ولی من کادر بصیر و شکیبایی خوگرفته بود . لذا بزنش گفت ، « بهمین زودی آزاد می - شویم . »

مثل اینکه تمام اهالی بایو چنین احساسی داشتند . آلمانها اگر چه آگهی کرده بودند که مردم باید در منازل خود بمانند ، ولی اهالی در حیاط کلیسا مجتمع شده بودند و به کشیش که اخبار حمله متفقین را تعریف می کرد گوش می دادند . این کشیش در برج ناقوس ایستاده بود و میتوانست جریانات روی ساحل را بهبیند و در حالیکه دو دست را بدور دهائش حلقه گرده بود با صدای بسیار بلند و قایع را بگوش همشهریهای خود می رساند .

از جمله کسانیکه خبر حمله متفقین را از دهان کشیش شنیدند آن ماری بروکس ، آموزگار نوزده ساله کودکستان ، بودکه مدت کوتاهی بعد از این جریان بایکی از سربازان آمریکائی ازدواج کرد . این دختر در ساعت هفت سوار دوچرخه شده و بطرف منزه پدر خود در کول و بل در پشت ساحل امها رفت ، بسرعت از آشیانه های مسلل آلمانها و سربازانیکه بطرف ساحل میرفند گذشته بود .

چند نفر از آلمانها برایش دست تکان داده ، چند نفر دیگر باوگفته بودند که مواظب باشد . ولی کسی او را متوقف نمکرده بود . در اینوقت هواییما با مسلل تیراندازی می کردند و آلمانها بکوشهای پناه می پردازند ، ولی آن ماری در حالیکه گیسوان باقهائش در اثر وزش نسیم بر روی شانه هایش میرقصید و دامن آبی او بادکرده بود برآه خود ادامه میداد و احساس میکرد که از خطی معمون است و نمی دانست که ممکن است زندگی او بخطر بیفتند .

آن ماری در این هنگام کمتر از یک میل باکول و بل فاصله داشت . در راهها کسی دیده نمی شد و ابری از دود بطرف داخله فرانسه در حرکت بود در بعضی نقاط شعله های آتش زبانه می کشید . ناگهان چشمی بخرابیهای چندین خانه دهقانی افتاد . آن ماری برای نخستین بار در خود احساس خوف و وحشت کرد و دیوانه وار دویست و چون

طولانی ترین روز

چهار راه کول ویل رسید ، کاملاً ترس بر او مستولی شد. در اطرافش غرمش توب بر میخاست و تمام آن منطقه بلکی از سکنه خالی شده بود، و چون مزرعه پدرش میان کولویل قرار داشت، تصمیم گرفت که پیاده راه بیفت. لذادوچرخه خودرا روی شانه اش گذاشت و از میان مزارع عبور گرده و پس از آنکه بروی تیه کوچکی رفت . شانه پدر خودرا دید که هنوز بر باشد . از آنجا شروع بتعویض کرد.

آن ماری در ابتدا چنین می پنداشت که کسی در آن خانه نیست ، زیرا جنب و جوشی در آنجا دیده نمی شد . این بود که پدر و مادر خود را از دم در صدا زد و بطرف منزل دوید. پنجره های آن ازین رفته و قسمتی از سقف خراب شده و سوراخی میان در ایجاد شده بود . ناگهان در باز شد پدرش و مادرش بین ون آمدند . دختر ک خود را در آغوش هردو انداخت و چون پدرش گفت : « دختر جان ، این روز بزرگی برای فرائسه است » آن ماری شروع بگریستن کرد . در آن نزدیکی یک سرباز آمریکائی بنام لیوه و میجنگید ، و این همان جوانی بود که بعداً با ماری ازدواج کرد (۱).

در آن هنگام متوفین در نرماندی سخت می جنگیدند . یکی از رؤسائے نهضت مقاومت پنهانی ، در ترنی که بسوی پاریس می رفت از عصیانیت لب می گزید . این شخص ژیل ، معاون رئیس اطلاعات نظامی منطقه نرماندی بود که بیش ازدوازده ساعت در ترن گذرانده بود . مسافت بنظرش بایان ناپذیر می آمد، زیرا ترن در شب با هستگی حرکت کرده و در هر ایستگاهی متوقف شده بود. عجب آنکه در این وقت ژیل خبر حمله را از یکی از باریرها شنید و اگر چه نمیدانست که

۱ - آن ماری از دخترانی است که در زمان جنگ با یکی از سربازان آمریکائی ازدواج کرد ولی با آمریکا نرفت ، و فعلاً با شوهرش در همان محل که برای نخستین بار یکدیگر را دیدند یعنی در مزرعه بزوکس نزدیک کولویل (در پشت ساحل امه ها) ازندگی می گند و دارای سه فرزند است . شوهرش یک آموزشگاه رانندگی را اداره می کند .

متفقین بکدام نقطه از فرماندی حمله برده‌اند ، ولی میخواست هرچه زودتر به کان برگردد . عصبانیت او از این لحاظ بود که پس از سالها زحمت ، رؤسای او این روزرا برای دعوت اوبیاریس انتخاب کرده‌اند . بدین از آنکه نمی توانست از ترن خارج شود و ایستگاه بعدی هم پاریس بود .

ولی نامزد او زانین بوتان در کان پس از شنیدن خبر حمله ، سخت مستغول فعالیت شده بود . در ساعت هفت دونفر خلبان انگلیسی راکه در خانه پنهان کرده بود از خواب بیدار کرد و با آنها گفت : «باید عجله کنیم . من شما را بدهکده‌گاو روس که تا اینجا دوازده کیلومتر فاصله دارد میبرم . »

دو خلبان انگلیسی از شنیدن این مطلب وحشت کردند . زیرا اگرچه منطقه آزادی آنها فقط در ده میلی قرار داشت ، ولی می‌باشی بطرف داخله فرانسه بروند . گاوروس در جنوب غربی کان واقع بود . یکی از آن دونفر عقیده داشت که می‌توانند بطرف شمال بروند ، شاید برسیازان انگلیسی برمند ، ولی زانین می‌گفت : «از اینجا تا ساحل پر از آلمانی است . بهتر است که صبور کنیم . »

ازنکی بعد از ساعت هفت ، آن دو خلبان انگلیسی لباس دهاتی پوشیدند و سوار دو چرخه شدند و با زانین برآه افتادند . ضمن راه حادته‌ای روی نداد ، واگرچه نگهبانان آلمانی چند بار آنها را متوقف کردند ، ولی شناسنامه‌های جعلی آنها مفید واقع شد و توانستند برآه خود آدمه دهنند . مسئولیت زانین در گاوروس بپایان رسید ، زیرا دو خلبان دیگر یک قدم بمتنزل نزدیکتر شدند . اگرچه زانین میل داشت که باز هم همراه آنها برود ، ولی مجبور بود که به کان بازگردد ، تا در آنجا بکمال خلبانهای که همکن بود هوایی‌های آنها سقوط کند بشتابید و آنها را فرار دهد و انتظار لحظه آزادی را که می‌دانست بزودی فرا خواهد رسید بکشد . لذا با اشاره دست با آنها تودیع کرد و سوار دو چرخه خود شد و بازگردید .

در زندان کان ، خانم لوشواليه انتظار داشت بعلت کمکی که بخلبانهای متفقین کرده بود اعدام شود ، ولی کسی که صحابه‌ها را با

طولانی ترین روز

طرف حلبی از زیر در اطاق زندان باو می‌رسانید ، آهسته باو گفت که باید امیدوار باشد ، زیرا انگلیس‌ها بیاده شده‌اند . خانم لوشوالیه پس از شنیدن این جمله شروع بداعماشواندن کرد . وی بسیار مایل بود بداند که آیا شوهرش که در همان زندان بود آن خبر را شنیده است یا نه و اگرچه شب گذشته صدای انفجار بگوشش خورده بود ، ولی تصور کرده بودکه به باران معمولی متفقین است . خانم لوشووالیه در این وقت امیدوار بود که فرصت آزادشدن بر سر و قبل از آنکه دیر شود بتواند از زندان بیرون بیاید .

ناگهان در راه ره سرو صدائی برخاست و خانم لوشووالیه روی زانو کنار شکاف زیر در خم شد تا بداند چه خبر است . صدای سربازان آلمانی بگوش می‌رسید که فریاد می‌زدند : «بیرون بیرون!» بعد صدای پا و یهم خوردن درهای اطاقهای زندان شنیده شد و پس از آن دوباره سکوت برقرار گردید . چند دقیقه بعد ، در خارج از زندان صدای ممتد مسلسل بلند شد .

توضیح آنکه نگهبانان گشتایو که از شنیدن خبر حمله متفقین بوحشت افتاده بودند بسرعت دو مسلسل در حیاط زندان گذاشتند و مردان زندانی را بسته‌های ده نفری تقسیم کردند و آنها را بمسلسل بستند . این اشخاص باتهامات گوناگون ، درست یا نادرست توقيف شده بودند . در میان آنها دو کشاورز ، یک دندانساز ، یک فریشنده ، یک سرهنگ بازنشسته و مانند آنها که تعدادشان بنود و دونفر می‌رسید یافت می‌شد . از این عدد فقط چهل نفر عضو نهضت مقاومت ینه‌انسی بودند . این افراد ، در آندروز آزادی بخش ، بدون توضیح ، بدون دادرسی و بدون معادکمه بقتل رسیدند . شوهر خانم لوشووالیه بنام لوئی نیز چزء کشتگان بود .

اگر چه تیرباران زندانی‌ها مدت یک ساعت ادامه داشت ، ولی خانم لوشووالیه در اطاق زندان خود نمی‌دانست چه می‌گذرد .

◎

در انگلیس ساعت نه‌نیم صبح بسود . زنرا ال آیزنهاور در طی

شب گذشته در اطاق خود راه رفته و انتظار دریافت گزارش حمله را کشیده بود، و اگرچه با خواندن داستانهای گاوچرانان آمریکائی خواسته بود که خود را سرگرم کند، ولی موفق نشد. در این هنگام آینه‌هاور بطور جسته و گریخته اخبار حمله را دریافت داشت و بجزیانات امیدوار شد، ولی فرماندهان قوای دریائی و هوائی بیش از حد از پیشرفت حمله و پیاده شدن قشون بهینج ساحل نرماندی خشنود بودند و می‌دانستند که نقشه حمله عملی شده است. آینه‌هاور اگرچه می‌دید که منطقه‌ای که بتصرف سربازان متفقین درآمده است وسیع نیست، ولی نمی‌خواست اعلامیه‌ای را که بیست و چهار ساعت قبل با رامی نوشته بود صادر کند. فرمانده عالی قوای متفقین باین نتیجه رسیده بود که در صورت عدم موفقیت حمله، باید چنین اعلامیه‌ای پخش شود: «سربانان ما در منطقه شریبور گتو لوهار نتوانستند که جای یا رضایت بخشی بست آورند و بهمین مناسبت قشون را فراخواندم. تصمیم من به حمله در این زمان و براین مکان متکی به بهترین اطلاعات موجود بود. نیروهای زمینی و دریائی و هوائی تا آنجا که می‌توانستند شجاعت و فداکاری از خود نشان دادند و اگر قصوری دیده شود، مسئولیت آن بعهده شخص من است».

آینه‌هاور چون اطمینان یافت که سربازان پیاده شده‌اند، به سرهنگ دوبوی، آجودان مطبوعاتی خود، دستور داد که اعلامیه دیگری صادر گند و او نیز چنین اظهار داشت: «امروز صبح نیروی دریائی متفقین، با کمل نیروی هوائی، بفرمان ژنرال آینه‌هاور شروع به پیاده‌کردن سرباز در سواحل شمالی فرانسکرد».

این همان خبری بود که دنیای آزاد انتظار شنیدن آنرا داشت. همه‌جا مردم پس از شنیدن آن، عکس العملی که آمیخته به تسکین و شادی و نگرانی بود از خود نشان می‌دادند. روزنامه تایمز (۱) لندن در سرقاله خود بمناسبت روز حمله متفقین به فرماندی نوشت که: «هیجان پایان یافت».

بسیاری از مردم انگلیس این خبر را ضمن کار شنیدند . در بعضی از کارخانه‌های جنگی این اعلامیه بوسیله بلندگو پخش شد و مردان و زنان دست از کارکشیدند و مشغول خواندن سود رسمی شدند . کلیاهای دهکده‌ها درهای خود را گشودند . کسانی که اصلاحیکی‌گر را نمی‌شناختند باهم در قطارها مشغول گفتگو شدند . مردم در خیابانها بطرف سر بازان آمریکائی رفتند و دست آنها را فشردند . دسته‌های کوچکی از مردم در گوشة خیابانها ایستاده و برفت و آمد هوا ییماها خیره شدند .

خانم آن ، زن ناخدای زیر دریائی ۲۳ X ، پس از شنیدن آن خبر فوراً دریافت که شوهرش کجاست . چندی بعد یکی از افسران مسئول عملیات جنگی باو تلفن زد و گفت : «جرج حالش خوب است ولی نمی‌توانید حدم بزنید که مشغول چه کاری بوده است .» مادر یکی از ملوانها چنان بهیجان درآمد که نزد همسایه‌خود در آن سوی خیابان دوید و گفت : «پسرم هم در حمله شرکت کرده است . «همسایه‌اش که نمی‌خواست از او عقب بماند گفت : «یکی از خویشان منهم در حمله شرکت کرده است .» (چنین گفتگوئی با تغییر مختصری در تمام انگلیس جریان داشت .)

خانم گیل ، زن یکی از سر بازانی که با نخستین دسته سر بازان ساحل شمشیر پیاده شده بود ، مشغول شمشوی سه‌کوکه خود بود که خبر حمله را شنید و اگر چه سعی کرد جلوی اشک خود را بگیرد ، ولی نتوانست . این بودکه زیر لب گفت : «خدایا ، اورا بسلامت برگردان .» بعد بدخترش گفت : «رادیورا خاموش کن . ما نباید با تاراحتی خودمان مانع کار پدرت بشویم .»

خانمی انگلیسی که در یکی از بانکها کار می‌کرد ، اگر جم خبر را در او اخیر روز شنبه شنید ولی برای او فرقی نداشت ، زیرا شوهر آمریکائی او در ساحل امدها کشته شده بود . از ازدواج آنها فقط پنج روز می‌گذشت .

سپهبد سرگانکه بطرف مرکز فرماندهی آینه‌دار در پرستیمودت میرفت ، شنید که گوینده رادیویی «بی‌بی‌سی» از شنوندگان خواهش

میکند که باعلامیه مخصوصی گوش دهنند. مرگان برآنده خود دستور داد که اتومبیل را لحظه‌ای نگاه دارد سپس صدای رادیو را بلند کرد و بخبر حمله گوش داد. مرگان کسی بود که نقشه اصلی حمله را طرح کرده بود.

اهمالی ایالات متحده آمریکا خبر حمله را شب هنگام شنیدند. در قسمت شرقی آمریکا ساعت سه‌ومنی و سه‌دقیقه و در قسمت غربی ساعت دوازده وسی و سه دقیقه بود. در آینه وقت اکثر مردم در خواب بودند، ولی نخستین کسانی که آن خبر را شنیدند جزء هزاران نفری بودند که شبانه کار میکردند و قسمت عمده توبهها، تانکها کشته‌ها و هوایی‌ماهای را که در جنگ بکار گیرفت می‌ساختند. کارگران در تمام کارخانه‌های مهمات دست از کار کشیدند و پس از خواندن پرس‌داختند. در یکی از محله‌ای کشتی سازی در بروکلین، صنعا نفر مرد و زن در زیر شعاع خیره کننده چراگها روی عرشه کشته‌های نیمه تمام زانو زدند و دعا خواندند.

در تمام آمریکا، در شهرها و دهکده‌های اهمالی که رهائی آنها بخواب رفته بودند، چراگها روش شد. خیابانهای آرام در نتیجه روش شدن رادیوها پر از صدا و همه‌مه گردید. همایی‌گان یکدیگر را بیدار کردند تا اخبار را بهم برسانند. عده زیادی بیکدیگر تلفن زدند و در یکی از شیرها، زن و مرد در لباس خواب در ایوانها زانو زدند و پس از خواندن پرس‌داختند. در قلایر میان واشنگتن و نیویورک، هسافران از کشیش تقاضا کردند که من اسم دعا را بجا آورد. در شهر دیگری مردم در ساعت چهار صبح بکلیسا رفتند. در فیلادلفی، «زنگ آزادی» بصفا در آمد و در شهر تاریخی ورجینیا، زنگ‌گهای کلیسا در دل شب مثل زمان انقلاب (۱) شروع پنواختن کرد. در شهر بدفورد، در ویرجینیا، که جمعیت آن بیش از هزار و هشتصد نفر نبود، بخبر حمله اهمیت خاصی داشت، زینا فرزند، برادر شوهر یا معشوقی از هریاک از اهمالی

۱- اشاره بازقلاب مستعمرات انگلیس در آمریکا علیه دولت انگلیس که منجر باستقلال سینزده ایالت اولیه آمریکا شد.

طولانی ترین روز

آن شهر در جنگ شرکت کرده بود. مردم آن ناحیه نمیدانستند که تمام بستگان و فرزندان آنها در ساحل اعمدها بیاده شده‌اند. از جوهر و شش نفری که با آن نقطه رفتند، فقط بیست و سه نفر بخانه بازگشته‌اند.

زن ناخدا هوفمن که بوسیله دوستان از وضع شوهرش آگاه شده بود، توجه زیادی بخبر حمله متفقین نداشت، زیرا فکر می‌کرد شوهرش همانه یک ناوگان مخصوص مهمات هنوز در اقیانوس اطلس شمالی در حرکت است.

در من فرانسیسکو، خانم شولتس که شغلش پرستاری بود، هنگامیکه اعلامیه را در شب شنید، در بیمارستان کارمیکرد، و میل داشت که کنار رادیو بشیند بامید آنکه اسمی از لشکر هشتاد و دوم بشنود، زیرا احساس می‌کرد که این لشکر در حمله شرکت داشته است ولی خانم شولتس می‌ترسید که این خبر ممکن است باعث هیجان شخص بیماری بشود که در بیمارستان از بیماری قلبی درنج می‌برد. این شخص در جنگ اول بین‌المللی شرکت کرده بود و میخواست جریان واقعه را بشنود. این بود که با حسرت گفت: «کاش آنجا بودم» پرستار رادیورا خاموش کرد و با او گفت: «شما که جنگ خودتان را کرده‌اید.» سپس در گوش‌های در تاریکی نشست و اشک‌ریزان برای سلامتی فرزندش داج شولتش دعا کرد.

خانم روزولت در منزل خود نتوانسته بود براحتی بخوابد. در ساعت سه بعداز نصف شب بیدار شد و خود بخود رادیو را روشن کرد و در این وقت اعلامیه حمله متفقین را شنید. خانم روزولت می‌دانست که شوهرش عادت دارد در بحبوحه جنگ از نقطه‌ای بنقطه دیگر برود، ولی آنچه نمیدانست این بود که او شاید تنها زنی در آمریکا بود که شوهر و فرزندش قدم بساحل یوتا نهاده بودند. سپس در بیتر نشست و دعائی را که همیشه در خانواده او خوانده می‌شد بر زبان راند و گفت: «خدایا، در این روز ما را بیاری کن ... تا وقتی که سایه‌ها گسترده شوند و غروب درآید.»

گر نلیوس را بن

در نقطه‌ای نزدیک کرمن (۱)، در اتریش، خبر حمله با شادی زائدالوصی تلقی شد. خلبانان آمریکائی این خبر هیجان‌انگیز را از دستگاههای بلورین بسیار کوچک که بعضی از آنها در دسته مساوک جا می‌گرفت و بعضی بشکل مداد ساخته شده بود دریافت داشتند. سروجخه لانگ، که هواپیماش در سال قبل در آلمان سرنگون شده بود، نمی‌توانست آن خبر را باور کند. متصدیان بازداشتگاه می‌کوشیدند که از خوشبینی زیاد زندانیها بگاهند و با آنها می‌گفتند که «خیلی امیدوار نباشید. بگذارید ببینم این قضیه درست است یا خیر.» ولی در تمام سربازخانه‌ها، افراد در نهانی نقشه نرم‌ماندی را می‌کشیدند تا بیشتر قوای متفقین را معلوم کنند.

در این هنگام، زندانیها بیش از خود مردم آلمان از حمله متفقین اطلاع داشتند. تا آنوقت افراد عادی بطور رسمی خبری نشنیده بودند. عجب آنکه رادیوی برلن سه ساعت زودتر از صدور اعلامیه آیزنهاور، خبر حمله متفقین را پخش کرده بود. از ساعت شش و نیم صبح پی بعد، آلمانها اخبار زیادی در این خصوص بگوش جهانیان رسانده بودند، ولی چون امواج کوتاه بکار می‌بردند، مردم آلمان نمی‌توانستند از آن واقع شوند. با وجود این، هزاران نفر از آنها، خبر پیاده شدن متفقین را از منابع دیگری شنیدند، و اگرچه گوش دادن به رادیوهای خارجی مننوع و مجازات آن جنس طویل‌المدة بود، ولی بعضی از آلمانها رادیوهای سویسی، سوئیسی یا اسپانیائی را گرفته بودند. پس از آن خبر پسرعت پخش شد. بسیاری از کسانیکه آنرا شنیدند باور نمی‌کردند. ولی بعضی از زنها که شوهرها یا شوهرهایشان در فرماندی می‌جنگیدند، از شنیدن آن خبر بسیار مضطرب و نگران شدند. یکی از آنها خانم پلوسکات بود.

خانم پلوسکات با تفاق خانم زاور، زن یکی دیگر از افسران، در بعداز ظهر آن روز می‌خواست بسینما برود، ولی چون خبر حمله را شنید، بسیار وحشت کرد و فوراً بخانم زاور که از قضیه با خبر

طلولانی ترین روز

شده بود تلفن زد و با او گفت : « از رفتن بسینما منصرف شده‌ام . می‌خواهم بدانم چه برس شوهرم آمده است . شاید دوباره او را نهیتم . »

خانم‌زاورکه‌مثیل مردم پروس خیلی جدی و صریح‌اللهجه بود باو گفت : « نباید اینطور باشی ! باید بحرف پیشوا اطمینان داشته باشی و مثل زن یک‌نفر افسر رفتار کنی . »

خانم پلوسکات بتندی پاسخ داد : « دیگر با تو حرفی ندارم » و بسیس گوشی تلفن را مرجایش کوبید .

در برچت‌گادن اینطور بنتظر میرسیدکه اطرافیان هیتلر منتظر صدور اعلامیه رسمی متفقین هستند تا خبر را بگوش او برسانند . در ساعت ده صبح، آجودان دریائی هیتلر یوت‌کامر باداره یودل تلفن زد تا آخرین گزارش را دریافت دارد . در پاسخ باو گفته شدکه طبق خبر دقیقی متفقین بیاده شدند . یوت‌کامر و رفقاء او پس از کسب اطلاعات لازمه شروع بکشیدن نقشه‌ای کردند . بعد سریع شکر شموندت، آجودان پیشوا، هیتلر را از خواب بیدار کرد . هیتلر وقتی از خوابگاه خود بیرون آمد، هنوز لباس خانه بر تن داشت . آنگاه پیشوا با آرامی گزارش آجودانهای خود را گوش‌کرد و کسی را بدنیال یودل و فیلدмарشال کایتل، رئیس ستاد فرماندهی کل نیروهای آلمان ، فرمیاد . چون آن دو نفر وارد شدند هیتلر لباس پوشیده بود و با ناراحتی انتظار آنها را می‌کشید .

طبق گفته یوت‌کامر، میان آنها تبادل نظری صورت گرفت که بین از هیجان بود . هیتلر گرچه اطلاعات زیادی در دست نداشت ولی مانکه اخبار رسیده با اطمینان خاطر می‌گفت که حمله اصلی متفقین هنوز شروع نشده است . گفتگوی آنها بیش از چند دقیقه طول نکشید، و وقتی هیتلر از یودل و کایتل با فریاد رسید : « این همان حمله است یا نه ؟ » کنفرانس بهم خورده و هیتلر بلند شد و از اطاق بیرون رفت .

موضوع استفاده از دو لشکر مسلح که سخت مورد احتیاج فن- روندشتد بود حتی مطرح نشده بود .

کونیوس راین

در ساعت ده و پانزده دقیقه ، تلفن منزل رومل در هر لینگن بصدای آمد. کسی که تلفن می‌کرد سرشکر شپایدل، رئیس ستاد او بود و شپایدل خبر کاملی درباره حمله متفقین باو داد. رومل لرزان و نگران مطالب او را گوش می‌کرد.

این حمله نظیر حمله بر دیپ نیود . رومل با غریزه عجیب خود می‌دانست که روزیکه انتظار آنرا داشت ، یعنی روزیکه آنرا «طولانی ترین روز» می‌نامید ، فرا رسیده است و پس از آنکه آرام بگزارش شپایدل گوش فرا داد، با صدائی که نشانه هیجانی در آن نبود گفت : « چه حماقتی کرم . چه حماقتی کرم . »

بعداز آنکه رومل از کنار تلفن دور شد، زنش دریافت که آن مکالمه تلفنی روحیه او را تغییر داده و ناراحتی عجیبی در او ایجاد کرده است. رومل ظرف چهل و پنج دقیقه بعد دوبار با وجودان خود بنام لانگکه نزدیک شتراسبورگ آقامت داشت تلفن زد و هر بار ساعت مختلفی را برای هراجمعت به لاروش گویون تعیین کرد .

این موضوع باعث ناراحتی لانگکند، زیرا می‌دانست که فیلد مارشال رومل با آسانی تصمیم خود را عوض نمی‌کند . لانگ می‌گوید : « از صدایش ناراحتی شدید اورا احساس کرم ، و اینهم جزو خصائص ذاتی او نبود . » عاقبت ساعت حرکت تعیین شد و رومل با وجودان خود گفت : « درست سر ساعت یک از فرودین شنبادت (۱) حرکت می‌کشم . » لانگ پس از آنکه گوشی تلفن را سرجایش گذاشت ، چنین با خود استدلال کرده که شاید رومل ساعت حرکت را از آن لحاظ بتعویق اندداخته است که با هیتلر ملاقات کند، و نمی‌دانست که در بر جتگادن کسی جزو شموندت، آجودان هیتلر، از وجود رومل در آلمان آگاه نیست .

در ساحل یوتا شلیک هتفرق تویه‌سای آلمانی بعلت صدای کامیونها، تانکها و جیبها تقریباً شنیده نمی‌شد و لشکر چهارم با سعی بیشتر از آنچه تصور میرفت به پیشروی ادامه میداد. در مخرج شماره دو، یعنی تنها راهی که از ساحل بطرف خشکی امتداد داشت، دو زنرال مشغول اداره وسائط نقلیه بودند. یکی از آنها بارتمن، فرمانده لشکر چهارم و دیگری سرتیپ روزولت بود. روزولت روی راه پر از گُرد و غبار قدم میزد، بعضی خود تکیه می‌کرد و چنان آرام پیپ می‌کشید که گفتی در وسط میدان «تاپین» در نیویورک را میرود، و چون چشمش به سرگردی بنام جانسون افکار باوگفت، «جانی! ازدست راست برو، خیلی خوب کار می‌کنی. امروز برای شکار بسیار مناسب است، نه؟» روزولت از موقیتی که نصیب شده بود بخود می‌باید، زیرا توانسته بود بدون خطر لشکر چهارم را بتفطه‌ای دورتر از آنچه معین شده بود رهبری کند. (۱)

بارتن و روزولت، با وجود ظاهر آرامی که داشتند، باز باطنآ هی ترسیدند که مباداً لشکر چهارم در اثر حمله شدید آلمانها متوقف شود، و می‌خواستند که این لشکر پیوسته به پیشرفت خود ادامه دهد بنابراین می‌کردند که وسائط نقلیه در اثر تراکم از حرکت باز فماند. برای این منظور، دستور دادند که کامیونهای عظیم در روی جاده توقف نکنند. در بعضی نقاط چند وسیله نقلیه که مورد اصابت گلوة دشمن واقع شده بود ممکن بود که مانع پیشرفت شود. لذا آنها

۱ - کنگره آمریکا بپاداش خدمت سرتیپ روزولت، نشان افتخار، با عطا کرد و در ۱۲ ژوئیه، زنرال آیزنهاور اورا بفرماندهی لشکر نودم گماشت. ذلی روزولت هرگز از این انتصاب باخبر نشد، زیرا در شب همان روز در نتیجه سکته قلبی درگذشت.

را با تانک بطرفتا حیه‌ای با تلاقی راندند. در اینجا سربازان دست و پا زنان پیش میرفتند. در حدود ساعت یازده، بارتن خبر خوش دریافت داشد مبنی بر آنکه مخرج شماره سه که در یک میلی آن قسمت واقع بود بتصرف در آمده است. بارتن برای آنکه کار را تسهیل کند، تعدادی تانکرا بطرف مخرج شماره سه اعزام داشت و فرمان داد که لشکر چهارم بسوی آن منطقه بنشتابد.

هنگامی که افراد این لشکر با آن منطقه رسیدند، واقعه جالب توجهی روی نداد. سربازانی که بیکدیگر می‌رسیدند از خود احساساتی نشانی دادند که نتایج مضحکی داشت. مرلانو که با عده‌ای بوسیله‌هواپیما با آن نقطه برده شده بود شاید نخستین سربازی بود که بنفرات لشکر چهارم برخورد. مرلانو که با دوسرباز دیگر در میان موائع ساحلی در نزدیکی ساحل یوتای اصلی فرود آمده بود، در صورتش آثار خستگی نمودار و لیاسن کشیف و مندرمن بود و پس از دیدن نفرات لشکر چهارم، لحظه‌ای با آنها خیره نگریست و با عصبانیت از آنها یوسید: «شماها در این مدت کجا بودید؟»

سرجوخه‌ای از لشکر صدویکم بددیده بانی از لشکر چهارم برخورد که تفنگ بدوش می‌رفت. دیده بان لحظه‌ای بصورت سرجوخه نگاه کرد و بعد از او یوسید: «پس جنگ کجاست؟» سرجوخه که در هشت میلی منطقه فرود آمدن خود پائین آمده و تمام شب با تفاق دسته‌ای تحت فرمان ژنرال تیلر با دشمن جنگیده بود، زیر لب پاسخ داد، «جنگ پشت سرمن است. همینطور راست برو تا با آن برسی»

سربازی از لشکر صدویکم از راه کشیفی که بساحل منتهی می‌شد عبور نمی‌کرد. ناگهان چشمش سربازی افتاد که تفنگ بددست از حاشیه بوته‌ها در آن حوالی می‌گذشت. هردو پس از دیدن یکدیگر بگوشهای پناه برداشتند و بعد با کمال احتیاط، در حالیکه تفنگ خود را آماده کرده بودند، سر برداشتند و در سکوت عجیبی بصورت هم خیره شدند. یکی از آنها از دیگری خواست که تفنگ خود را بزمین بیندازد و دستها را بالا بگیرد و جلو بیاید. دشمن خیالی نیز همان فرمان را با داد. این وضع چندبار تکرار شد و هیچیک از آنها دست بردار

نیود. عاقبت چون فهمیدند که هر دو آمریکائی هستند، بلند شدند و بطر فهم آمدند و با یکدیگر دست دادند!

در سنت ماری دوپیون، كالدرون ناتوا چشمتش بعدهای سرباز آمریکائی افتاد که در برج کلیسا ایستاده بودند و صفحه بنرگی را تکان می‌دادند. پس از چند دقیقه، صف طویلی از سربازان ظاهر شد. پس از آنکه لشکر چهارم عبور کرد، كالدرون کودک خود را روی دوش گرفت، لوزتین کودک اگر چه پس از جراحی هنوز کاملاً خوب نشده بود، ولی كالدرون نمی‌خواست که پیش از دیدن منظره سربازان محروم بماند. در اینوقت یک سرباز تنومند آمریکائی بصورت كالدرون نیشختند زد و فریاد کشید: «زنده باد فرانسه!» كالدرون تبسی کرد و سری تکان داد، ولی از شدت احساسات قادر بسخن گفتن نبود.

از ساحل یوتا، لشکر چهارم بداخله فرانسه حرکت کرد. تلفات آن ۱۹۷ نفر و نسبت کم بود. شصت نفر از این عده در دریا غرق شده بودند. اگر چه لشکر چهارم ظرف هفتاد های بعدی با دشمن نبرد سختی کرد، ولی آنروز باعوقبیت روپرورد. تا غروب دویست و دوهزار نفر سرباز و هزار و هشتاد و سیله نقلیه بساحل رسید. باین ترتیب لشکر چهارم، با کمک سربازانی که با هواپیما بآن منطقه برده شده بودند، توانست تختین جای یا را برای آمریکائیها در فرانسه باز کند.

در روز ساحل امدها، سربازان وجب بوجب می‌جنگیدند. اگر کسی از دریا بآن نقطه می‌نگریست، منظمهای می‌دید که نشانه ویرانی و پریشانی کامل بود. وضع چنان وحیم بود که زنرال برادری در روزی کشته خود بفکر پیش‌تر این قشون و انتقال قوای بعدی بساحل یوتا و سواحل انگلیسها افتاد. با وجود این، سربازان در آن هرج و مرچ به پیشرفت خود ادامه میدادند.

زنرال کوتا که مرد پنجاه و یک ساله و عیوسی بود، در مقابل باران گلوله ایستاده بود و عصای خود را تکان می‌داد و سربازان اهر می‌کرد که از ساحل دور شوند. روی ریگها، پشت ساحلها و روی علفهای زیس پر تکاهها، سربازان در کنار هم خم شده بودند و از زین چشم باو می‌نگریستند و باور نمی‌کردند که ممکن است زنرالی بتواند

سر با بایستد و گشته نشود.

در مخرج ویه ویل، دسته‌ای از تفنگداران دور هم جمع شده بودند. کوتا پس از دیدن آنها فریاد کشید: «تفنگداران، برآم بیفتید». تفنگداران هم از جا بلند شدند. در نقطه دیگری، آلمانها یک دستگاه بولدوزر پر از مواد منفجره بجا گذاشته بودند و این خود برای منهم کردن موانع جلوی تانک کفایت می‌کرد. تراال بصدای بلند از سر بازان پرسید: «جه کسی حاضر است اینرا برآند؟» ولی کسی جواب نداد. مثل اینکه سر بازان از شدت گلوله‌ای که روی ساحل همی‌بارید بر جا خشک شده بودند. در آینوچت کوتا عصبانی شد و غرش کنان پرسید: «یکی از شما آنقدر شجاعت دارد که بتواند این ماشین لعنی را برآورد؟»

سر بازی موخر مائی آهسته از روی شناها بلند شد و باتانی بسوی کوتا آمد و جواب داد: «من حاضرم.»

کوتا دستی بیشت او زد و گفت: «احسن، حالا از ساحل دور بشویم.» بعد بدون آنکه به وشت سرگاه کند برآ افتاد و سر بازان هم شروع بحرکت کردند.

ایس سرمهق و نمونه دامی بود. سرتیپ کوتا که معاونت فرماندهی لشکر بیست و نهم را بعهده داشت، از همان لحظه ورود بساحل چنین رویه‌ای اتخاذ و نیمه راست منطقه لشکر خود را تحت نظر گرفته بود. تر هنگ کنام از لشکر صد و شانزدهم، نیمه چب را اداره می‌کرد. وی دستمال خون آلووی بمچ مجروح خود بسته بود و از میان کشتگان و زخمیها می‌گذشت و سر بازان را امر بحرکت می‌داد و می‌گفت: «اینجا دارند ها را قتل عام می‌کنند. بیاید بطرف خشکی برویم و آنجا گشته شویم!» سر بازی با نگاهی آمیخته بتعجب باو نگریست و پس از گذشتن او از سایرین پرسید: «این احمق دیگر کیست؟» بعد از جا برخاست و با دیگران بطرف پرتگاهها رفت.

در نیمی از ساحل املاکه برای بیاده شدن لشکر اول اختصاص داده شده بود، سر بازان کار آزموده جنگیهای سیل و سالن و

زودتر از آن هرج و مر ج خلاص شدند. سر جو خهای نفرات خود را جمع کرد و آنها را از میان زمین پر از مین بروی پر تگاههای کنار ساحل برد و در آنجا آشیان مسلسل را با بازوکا ویران کرد. در نزدیکی او، سر جو خه دیگری از اینکه مجیور بتوق福 شده بود ختمگین بود. بعضی از سربازان یاد دارند که او تقریباً نفرات را با زور چکمه از روی ساحل و زمینهای پر از مین به پیش برد و در آنجا سیمهای خواردار دشمن را نابود کرد. چند لحظه بعد، سروانی او را در راهی واقع پر روی پر تگاهها دید و مشاهده کرد که این سر جو خهها را می‌ینی گذاشت. سپس سر جو خه در برابر چشم ان حیرت زده سروان با خونسردی باو گفت، «وقتی از این راه بالا میرفتم، با روی این مین گذاشتم. ولی آنوقت هم منفجر نشد.»

سر هنگ ک تیلر افس فرمانده لشکر شانزدهم در منطقه لشکر اول بالا و پائین میرفت و توجهی با آتش توپخانه دشمن نمی‌کرد و می‌گفت: «دو نوع بشن در روی این ساحل وجود دارد؛ یکی آنها که مرده‌اند، دیگر کسانی که بزودی خواهند مرد. بیاید از این جهنم فرار کنیم.»

در تمام نقاط، سر جو خهها و زنرالهای شجاع راه را برای پیشرفت قشون باز می‌کردند. نفرات پس از آنکه برآه می‌افتدند، دیگر امکان توقف آنها در بین نبود، مثلاً مهندسی از روی اجاد دوستان خود گذشت و از میان زمینهای پر از مین روی تپه رفت. ستوان از یکنفر زخمی نگاهداری می‌کرد که گلوله‌ای بیشتر گردش خورده و از دهانش بیرون آمده بود، و با وجود این، نمی‌خواست بزمین بنشیند. ستوان مذکور می‌گوید: «من از دیدن او قوی‌دل شدم و بصورت سرباز قدیمی کار آزموده‌ای در آمدم.» سر جو خه دیگری روی تپه رفت و بنفراتش فریاد زد: «بیاید بالا! خبری از دشمن نیست» ولی در اینوقت صدای مسلسل از طرف چپ او بلند شد. سر جو خه چرخی زد و دو سه نارنجک با آن طرف پرتاب کرد و دوباره بسر بازان گفت: «بیاید بالا! حالا دیگر از دشمن خبری نیست.» سمن اینکه سربازان پیشروی می‌کردند، یک کرجی از ساحل

بالا رفت و از میان موافع گذشت. کرجیهای دیگر نیز بدنبال آن آمدند. بعضی از تاوشکنها در پشتسر آنها باندازه‌ای ساحل نزدیک می‌شدند که احتمال در گل نشستن آنها میرفت و در آنحال نیز باستحکامات دشمن در طول خطوط ساحلی تیراندازی می‌کردند. مهندسها با کمک آنها عمل تخریب موافع را که تقریباً هفت ساعت قبل شروع کرده بودند بیان رساندند. در تمام نقاط در ساحل امها، موافع از پیش با برداشته شد.

سر بازان پس از آنکه دیدند می‌توانند پیش‌رفت کنند، دیگر بیمی نداشتند، و با حالتی آمیخته بخشم و غصب بچلو میرفتند. در نزدیکی پرتگاهی در ویهول، یک نفر تفنگدار و یک سروان، آشیانه مسلسلی دیدند که سه نفر آلمانی در آن بود. سپس در کمال احتیاط آنرا دور زدند. ناگهان یکی از آلمانها چرخید و چشمی با آن دونفر افداد و فریاد زد؛ «بیته! بیته! بیته!» سروان آمریکائی فوراً آن سه نفر را از پا در آورد و رو به تفنگدار کرد و از او پرسید: «نمی‌دانم بیته یعنی چه؟» (۱)

سر بازان از ساحل وحشت انگیز امها بطرف خشکی پیش میرفتند. در ساعت یک وسی دقیقه، ژنرال برادلی پیغامی باین مضمون دریافت داشت: «سر بازانی که سابقاً مجبور بتوقف شده بودند، اکنون از تیمهای پشت ساحل بالا می‌روند.» تا آخر آن روز، نفرات لشکر اول و بیست و نهم یک میل پیش‌روی کردند، در این جریانات عده‌ای کشته و عده‌ای زخمی شدند و رویهم رفته تعداد تلفات بالغ بر دوهزار و پانصد نفر بود.

▼

هنگامی که سرگرد پلوشکات بمرکز فرماندهی خود بازگشت، ساعت شش صبح بود. سرگرد بصورت شبعی در آمده بود که زیاد شباht بقیافه اصلی خود نداشت. تمام وجودش را رعشه فرا گرفته بود

۱ - بیته (Bitte) یعنی خواهش می‌کنم. (م)

و تنها کلمه‌ای که می‌توانست بر زبان برآورد «کنیاک» بود، وقتی از این مشروب برایش آوردند، بدنش جنان می‌لرزید که دستش قادر به بلند کردن گیلاس نبود.

در اینوقت یکی از افسران گفت که آمریکائیها پیاده شده‌اند. پلوسکات خیره باو نگریست و با اشاره دست او را از حضور خود دور کرد. همکارانش بدور او گردآمدند و یکزبان باو گفتند که بزودی مهمات توبیها تمام خواهد شد. همچنین بوی اظهار داشتند که این قضیه را باطلاع تیپ رسانده‌اند و سرهنگ دوم اوکر گفته است که مهمات در راه است، ولی از آن هنوز خبری نیست. پلوسکات برخاست و به اوکر تلفن کرد. اوکر با صدای آرام باو گفت: «پلوسکات، هنوز زنده‌ای؟»

پلوسکات توجهی بایمن سؤال نکرد و پرسید، «چه برس مهمات آمده است؟»

اوکر پاسخ داد، «در راه است.»

خونسردی سرهنگ باعث عصبانیت پلوسکات شد، این بود که با فریاد پرسید، «کی؟ چه وقت میرسد؟ مثل اینکه شماها نمی‌فهمید که این طرفها چه خبر است.»

ده دقیقه بعد، اوکر دوباره به پلوسکات تلفن زد و باو گفت، «همین الان خبر رسیدنکه مهمات از بین رفته است. نزدیک غروب برایتان می‌فرستیم.»

پلوسکات اظهار تعجبی نکرد، زیرا بتجربه دریافتنه بسود که عیج وسیله نقلیه‌ای نمی‌تواند در راهها حرکت کند. همچنین میدانست که توبیها به نسبتی که گلوله پاکار می‌برند، در نزدیک غروب بدون مهمات خواهند بود. مسئله مهم این بود که آیا مهمات یا آمریکائیها زودتر بتوبیها خواهند رسید؟ پلوسکات بینفرات خود امر کرد که برای جنگ تزنی آماده باشد و می‌خود بدون داشتن هدف معین مشغول گردش در میان قصر شد. در اینوقت احساس تنهائی و بی‌فایندگی می‌کرد و خیلی هایل بود بداند سکتم کجاست.

۸

سر بازان انگلیسی که موضعی در روی پلهای اورن و ترعة کان بددت آورده بودند بیش از سیزده ساعت بود که آنها را محافظت میکردند، و اگرچه عده‌ای از سر بازان لشکر ششم بنفرات او ملحق شده بودند، ولی باز تعداد افراد در نتیجه آتش شدید خمپاره و اسلحه‌ای دستی، تقلیل یافته بود. سر بازان هوارد توائستند چند حمله متفاصل دشمن را دفع کند. سپس نفرات با نگرانی و خستگی در مواضع خود در دو طرف پل مشتاقامه منتظر ورود نیروی امدادی از طرف دریا شدند. سر بازان وظیفه گری در تزدیکی پل ترعة کان، سوراخی حفر کرده بود واز آنجا بخارج می‌نگریست و انتظار ورود کماندوهای لرد-لوات را می‌کشید که تقریباً یک ساعت و نیم بیش می‌بایستی وارد شده باشند. گری می‌خواست بداند که روی ساحلها چه می‌گذرد و نی دانست که زد و خورد در آن ناحیه ممکن است شدیدتر از آن باشد که در حوالی پل روی داده است، و می‌ترسید که سرش را بلند کند، زیرا بنظرش چنین می‌آمد که سر بازان دشمن از محل اختفاء خود بهتر و دقیق‌تر می‌توانند تیراندازی کنند.

در این ضمن دوست او که در کشارش دراز کشیده بود ناگهان گفت: « مثل اینکه صدای نی انبان می‌آید. » گری نگاهی تحقیر آمیز باو کرد و گفت: « مگر عقلت را گم کرده‌ای؟ » چند ثانیه بعد دوستش دوباره باو گفت: « باورگن صدای نی انبان می‌آید. » این دفعه گری حرف او را باور کرد.

کماندوهای لردلوات با کلامه بره سبن از جاده‌ای پائین آمدند. میلين جلوی همه حرکت میکرد و نی انبان می‌تواخت. سر بازان طرفین که باین منظره خیره شدند از تیراندازی دست کشیدند، ولی این حال زیاد دوام نیافت، و در آنحال که کماندوها بطرف پلها میرفتند، آلمانها تیراندازی را از سر گرفتند. میلين که بعلت نواختن نی انبان نصی-توائست صدای گلوههارا بشنود، فقط به بخت و اقبال خود تکیه داشت

که کشته نشود . در نیمه راه ، میلین برگشت و نظری بلر دلوات انداخت و دید بطرزی قدم بر میدارد که گوئی مشغول گردش در اطراف ملک خود است . سپس لرد منکور با دست با او اشاره کرد که بنواختن ادامه دهد .

سریازان بدون توجه به تبراندازی شدید آلمانها بطرف کماندوها دویجهند . لوانت معدتر خواست از اینکه «چند دقیقه دین رسیده است ». برای نفرات لشکر ششم ، لحظه براز هیجانی فرآ رسیده بود و اگرچه تا رسیدن قوای عمدۀ انگلیسها بتمام خطوط دفاعی آنها مدتی وقت لازم بود ؛ ولی سریازان از دیدن اولین دسته نیروی امدادی اظهار خوشوقتی میکردند ، و چون سریازان و کماندوها با کلاههای قرنی وسین خود بهم میبیوستند ، بیدا بود که روحیه آنها تغییر کرده است . گری که جوانی نوزده ساله بود احسان میکرد که « چند سال جوانتر شده است »

۹

در این روز که سرفوتش رایش سوم تعیین میشد و رومل دیوانهوار بسوی فرماندی در حرکت بود و فرماندهان او در نزدیکی صحنه نبرد مأیوسانه میکوشیدند که جلوی هجوم متفقین را بگیرند ، همه چیز وابسته به لشکر بیست و یکم در پشت منطقه انگلیسیها لشکر دوازدهم « اس . ام » تحت فرمان هیتلر بود .

فیلد مارشال رومل بجاده طویل و سفیدی که در برآورش قرار داشت نظری افکند و برآنده خود گفت که تندتر بسیاند . رومل و همارادانش دو ساعت بود که حرکت میکردند و رومل تقریباً کلمه‌ای بر زبان نرانده بود . آجودان او سروان لانگ که در پشت سرش نشسته بود هرگز فیلد مارشال را چنان پریشان خاطر نمیبود و اگر چه میخواست درباره پیاده شدن متفقین حرف بزنند ، ولی رومل علاقه‌ای باین موضوع نشان نمیداد . ناگهان رومل بعقب نگاه کرد و به لانگ گفت : « از اول تا آخر حق با من بود . از اول تا آخر . » بعد دوباره نظر بجاده دوخت .

لشکر بیست و چهارم آلمانها نمی‌توانست که از شهر کان بگذرد. سرهنگ اویلن بروونیکوسکی، فرمانده تانکها با اتوسوموبیل فولکس-واگن خود از کنار صفتانکها یکی دوبار گذشت و دید که شهر در نتیجه حملات هوایی دشمن بصورت مخر و بدای در آمده است. در خیابانها بقایای خرد شده منازل ریخته شده بود و ظاهر آتمام اهالی می‌کوشیدند که از شهر خارج شوند. در راهها عده زیادی زن و مرد سوار دوچرخه مشغول فرار بودند. بروونیکوسکی تصمیم گرفت که عقب‌نشینی کند و شهر را دور بزنند و اگرچه می‌دانست که این کار ساعتها طول خواهد کشید، ولی چاره دیگری نمی‌دید. سرهنگ از خود می‌پرسید که سربازانیکه باید ضمن حمله تانکها باو کمک کنند کجا هستند؟

سرباز نوزده ساله‌ای بنام هرمن از لشکر مسلح بیست و یکم سپیار حوشحال بود، زیرا پیشاپیش سایرین برای دفع حمله انگلیسها حرکت می‌کرد و در اینوقت سوار موتوسیکلت (۱) خود شده بود. همگی انتظار داشتند که انگلیسها را باسانی بدریا ببریزند و اگرچه دوستان او فکر می‌کردند که مورد حمله دشمن قرار خواهند گرفت، ولی تا آن ساعت خبری نشده بود. عجب آنکه هنوز بتانکها نرسیده بودند و هرمن حدمن میزد ممکن است تانکها در روی ساحل مشغول حمله باشند. از آنجا خوش و خندان با یک گروهان سرباز پیشاپیش دیگران گذاشت تا شکافی را که میان سواحل جونو و طلا در آفریقای سین کماندوهای انگلیسی وجود داشت اشغال کند. نیروهای مسلح آلمانی می‌توانستند با اشغال این شکاف، مانع از بهم پیوستن قوای دشمن شوند و حمله متفقین را خنثی کنند، در صورتیکه سرهنگ منبور از این قضیه خبر نداشت.

در پاریس، در مرکز فرماندهی نیروهای آلمانی، سرلشکر بلومن تریت، رئیس ستاد فن روندستنت، بمرکز فرماندهی رومل تلفن

۱- موتوسیکلت غلط است. موتوسیکلت کلمه ایست فرانسوی و موتور سایکل انگلیسی (۲)

گرد و با شاید فقط یک جمله حرف زد که آنهم در دفتر روزانه سپاه «ب» ضبط شده است. طبق گفته بلومن تریت، مرکز فرماندهی کل نیروهای آلمان، لشکر دوازدهم «اس.اس» ویک لشکر دیگر را مأمور دفع حمله دشمن کرده بود، ولی هردو افسر می‌دانستند که فرست از دست رفته است. هیتلر و افسران عالیرتبه او این دولتشکر مسلح را بیش از ده ساعت بدون استفاده گذاشته بودند و در این روز مهم امید نمی‌رفت که یکی از آنها بتواند خود را بمنطقه نبرد برآورد. لشکر دوازدهم «اس.اس» فقط صبح روز هفتم زوئن بحوالی ساحل رسید و لشکر دیگر که در اثر حملات همتد دشمن تقلیل یافته بود در روز هشتم با آن حدود وارد شد. بنابراین فقط لشکر مسلح بیست و یکم می‌توانست مانع از پیشرفت متفقین بشود.

اتوموبیل رومل نزدیک ساعت شش عصر بدرنس (۱) رسید. در مرکز فرماندهی شهر، لانگ به لاروش گویون تلفن زد و رومل مدت پانزده دقیقه با اعضاء ستاد خود در پاره اوضاع جنگ گفتگو کرد. پس از آنکه رومل از اداره بیرون آمد، لانگ از وجنهای او دریافت که اخبار خوشی نشینیده است، و پس از آنکه براه افتاده سکوت برقرار شد. رومل که دستکشی بدست داشت، گاهی مشت خودرا بکف دست دیگر خود می‌کوبید، و با عصبانیت می‌گفت: «دشمن عزیزم، مونشگومری» (۲) بعداً اظهار داشت: «خدایا! اگر لشکر بیست و یکم موفق شود، ممکن است بتوانیم هتفتن را ظرف سه روز بدربیا برینیم.»

در شمال کان، برونیکوسکی فرمان حمله داد. نخست می‌و پنج تانک بفرماندهی گوتیر گ بصفته نبرد فرستاد تا تپه‌های پریر (۳) را در چهار میلی ساحل بتصرف درآورد. سپس تصمیم گرفت خود

Rheims ۱

۲- مونشگومری مارشال انگلیسی سیامدهی را در شمال افریقا

در سال ۱۹۴۲ شکست داد.

Periers ۳

کرنلیوس راین

با بیست و پنج تانک دیگر بطرف تپه بیه ویل (۱) برود .
ژنرال فویش تینکر ، فرمانده لشکر مسلح بیست و یکم .
و ژنرال مارکس فرمانده لشکر هفتاد و چهارم ، برای مشاهده
جریان حمله با آن نقطه آمده بودند . مارکس بطرف برو -
تیکووسکی رفت و باوگفت : « آینده آلمان در دست شماست اگر شما
توانید انگلیسها را بدربابریزید ، جنگ را خواهیم باخت . » سرهنگ
سلام داد و در پاسخ گفت : « ژنرال ، تا آنجا که بتوانم سعی می کنم . »
هستگامی که تانکها باطراف کشتزارها روی آوردند ، سرهنگ
بسرشکر ریشت فرمانده لشکر هفتاد و شانزدهم بخورد و دیدک
ریشت « از شدت غصه تقریباً دیوانه شده است » سر لشکر مزبور در
حالیکه اشک در دیدگانش حلقه زده بود ، باو گفت : « افراط معمود
شده اند . تمام لشکرم ازین رفته است . »
سرهنگ پاسخ داد : « تیمار ، من چه می توانم بکنم ؟ ما تا
آنجا که می توانیم می کوشیم . » سین نقشه را ببرون آورد و آن را به
ریشت نشان داد و گفت : « تیمار ، لطفاً روی نقشه نشان بدهید که
مواضع آنها کجاست . »

ریشت فقط سری تکان داد و گفت : « نمی دانم ، نمی دانم .
روم که روی صندلی جلوی ماشین نشسته بود سر بر گرداند
و به لانگ گفت : « امیدوارم که متفقین از راه در میان آنها و باره
بیاده نشده باشند . » بعد لحظه ای مکثکر دوم تفکر ازه گفت : « لانگ ،
میدانی ، اگر فرمانده کل قوای متفقین بودم ، جنگ را طرف چهارده
روز تمام می کنم . » بعد برگشت و بجلو خیره شد . در آنوقت لانگ
دریافت که رومل بصورت فرد بدبخت ویریشانی درآمده است . اتوه ویل
آنها در تمام شب حرکت کرد .

تانکهای بروتیکوسکی از تپه ای تز دیلک بیه ویل بالا رفتهند .
این تانکها تا آنوقت با مقاومت دشمن مواجه نشده بودند ، ولی به محض
آنکه نخستین تانک بالای تپه رسید ، غرش توب از دور بخاست .

طاولانی ترین روز

برونیکوسکی نمی‌دانست که آیا تانکهای انگلیسی برخورد کرده است یا اینکه تیراندازی از طرف توبهای ضد تانک شروع شده است بنظر او جنین می‌آمد که دشمن از چند طرف تیراندازی می‌کند . ناگهان اولین تانک او بدون آنکه گلوله انداخته باشد منفجر شد . دو تانک دیگر که تیراندازی می‌کردند بر وی تیه ظاهر شدند و مثل اینکه عملیات آنهائوئیری در انگلیسیها نداشت . در اینوقت بود که برونیکوسکی دریافت که تعداد توبهای دشمن بیشتر است و برد زیادتری دارد . تانکهای بر و نیکوسکی یکی بعد از دیگری منهدم شدند و ظرف کمتر از پانزده دقیقه ، شش تانک او از بین رفت . برونیکوسکی هرگز جنگی با آنقدر ندیده بود و چون کار دیگری نمی‌توانست بکند ، ناچار فرمان عقب نشینی داد .

سرپناز وظیفه هر مس نمی‌دانست که تانکها کجا هستند ، و اگر چه یک گروهان از تیپ صد و نود و دوم در لوکسور من با خل رسیده بود ، ولی باز از قوای مسلح اثری دیده نمیشد . از انگلیسیها نیز اثری نبود و عرصه قدری تومید شد ، لکن منظره ناوگان متفقین اورا سـحال آورد : کشتهایا و کرجیها در طول ساحل مشغول رفت و آمد بودند و کشتهای بزرگ و کوچک پیش می‌آمدند : هر مس پس از دیدن این منظره بدعوتش گفت : « چه قشنگ است . مثل رژه است . » سپس هر دو روی سبزه دراز کشیدند و سیگاری بدست گرفتند ، چون ظاهـرـاًـ اـکـسـیـ باـهـاـ دـسـتـورـیـ نـدـادـهـ بـودـ .

انگلیسوا که روی تیمهای پریر موضع گرفته بودند ، بیست و پنج تانک سروان گوتبرگ را قبل از آنکه در موضعی قرار بگیرند که تیراندازی آنها مؤثر واقع شود متوقف کردند و ظرف چند دقیقه ده تانک او را از بین برداشتند از آنچه که آلمانها در صدور فرمان تأخیر شد .

۱- انگلیسیها اگرچه در روز حمله بیش از سایرین پیشرفت کردند ، ولی نتوانستند هدف اصلی خود یعنی کان را بگیرند . بر و نیکوسکی با تانکهای خود بیش از شصت هفته در آنجا بود و بعد تسلیم شد .

کردند و مدتی از وقت خود را صرف دور زدن کان نمودند . انگلیسیها از موقعیت استفاده بردن دو مواضع خود را بر فراز تپه ها مستحکم کردند . گوتبرگ چنان خشمگین بود که بیوته دشناک می داد و ناجار قوای خود را به بیشه ای در مجاورت دعکده لوییه (۱) منتقل کرد و بسیار بازان امر کرد که تانکها را در داخل گودالها بگذارند ، بطوریکه فقط قبه آنها بالا باشد . گوتبرگ اطمینان داشت که انگلیسیها در جند دقیقه دیگر بطرف کان روی خواهند نهاد .

ولی حمله از طرف انگلیسیها صورت نگرفت . کمی بعد از ساعت نه بعداز ظهر ، گوتبرگ منظره شگفت انگیزی دید . توضیح آنکه از دور غرش هواییما بگوشش رسید و در روشنائی ضعیف خورشید که هنوز باقی بود تمداد زیادی هواییماهای بی موتور مشاهده کرد که بطرف ساحل پیش می آمدند . این هواییماهای در دنبال هوایی دیگر حرکت می کردند . سپس هواییماهای بی موتور جدا شدند و چرخ زنان پائین آمدند . و در نقطه ای نزدیک ساحل بزمین نشستند . گوتبرگ همچنان بزمین و زمان دشناک می داد .

برونیکوسکی نیز تانکهای خود را در بی ویل در گودالهای مخفی کرده بود و در آتحال که نگاه می کرد دید که افران آلمانی هر یک همراه بیست ناسی نفر از طرف ساحل پیش می آیند و بطرف کان عقب نشینی می کنند . برونیکوسکی توجه می کرد که چرا انگلیسی ها دست بحمله نمیزنند . بنظر او چنین می آمد که دشمن میتواند کان و تمام آن منطقه را ظرف چند ساعت بتصرف در آورد . در دنبال این عده سر جو خهای حرکت می کرده که دست خود را بکمر دو سیار زن از قشون آلمان حلقه کرده بود . این سه نفر مست بودند و چهارهایی کشیف داشتند و از نیسو با آنسو افغان و خیزان می رفتند و سرود « آلمان ماقوق همه » را باصدای بلندی خواندند . برونیکوسکی تامد تی که آنها از نظر ناپدید شدند بآنها خیره مینگریست و سپس فریاد زد : « جنگ

را باختیم . »

اتوموبیل سیاه رومل در لاروش گویون آهسته از کنار خانه های کوچکی که در دو طرف راه واقع بود گذشت و از جاده اصلی منحرف شد و از کنار شانزده درخت زیب فون عبور کرد و وارد دروازه های قصر دوکه ای لاروش فوکوشد . سپس نزدیک در توقف کرد و لانگ از آن پیرون پرید و جلوتر از مایرین بسراغ سر لشکر شایدل رفت تاورد فیلد مارشال رومل را با او اطلاع دهد . در این وقت در سر آی بن رگ آهنگ یکی از ایرانی های واگن از اداره رئیس ستاد بکوش می رسید . هنوز آهنگ تمام نشده بود که ناگهان در بازشد و شایدل قدم به پیرون نهاد .

لانگ بسیار خشمگین بود و بی آنکه توجه داشته باشد که با ذنر الی سخن می گوید ، بتندی با و گفت : « چطور ممکن است در چنین وقتی بتوانید ایران گوش بدید ؟ »

شایدل تبسی کرد و بطمنه پاسخ داد : « فکر نمی کنی اگر فدری موسيقی گوش کنم ، همان حمله متفقین خواهد شد » از پائین راه رو ، رومل در حالی که نیم تنہ خاکستری آبی بردن و عصای مارشالی در دست راست داشت ظاهر شد و بطرف اداره شایدل رفت و دستها را بیشتر گذاشت و مشغول مطالعه نقشه ای شد . پس از آنکه شایدل در را بست ، لانگ چون می دانست که گفتگوی آندو هدتی طول خواهد کشید ، باطاق غذاخوری رفت و با حالی خسته و فرسوده در براین یکی از میز های طویل نشست و یکی از نگویان را دستور داد که یک فنجان قهوه برایش بیاورد . در نزدیکی او افسری که مشغول خواندن روزنامه بود سر برداشت و بالطف و مهر یافی از او پرسید : « این سفر چطور گذشت ؟ » لانگ جوابی نداد و فقط خبره باو نگاه کرد .

در شب هجزیره شربورگ نزدیک سنت مر اگلین ، سرباز وظیفه شولس در سنگری که برای خود گنده بود لم داد و با آهنگ زنگ کلیسا ای که از دور نواخته می شد گوش کرد . شولس با وجود آنکه تقریباً هفتاد و دو ساعت نخواه بایده بود ، باز نمی توانست چشم بهم بگذارد

یعنی از شب چهارم زوئن که حمله بتعویق افتاد و او متفوق طاس بازی شد دیگر نحظه‌ای استراحت نکرده بود . بخاطر ش آمدکه بیوه و آنمه زحمت کشیده بود که هر چه را برده بود بیازد (۱) ، و هیچ بالائی هم برسش نیامد . در واقع چون در تمام روز حتی یک تیرهم خالی نکرده بود ، قدری از خود شرم داشت .

در پشت ساحل آمدها و در زیر پرستگاهها ، یزشکی باحال است خسته و فرسوده در گودالی که در اندر اصابت گلوله ایجاد شده بود بیزد ، زیرا آنقدر از زخمیهارا معالجه کرده بود که مباره آنها از دستش بیرون رفته بود . وی اگرچه سخت احساس خستگی می‌کرد ، ولی باز قبل از خفقتن می‌خواست نامه‌ای برای خانواده خود بنویسد . لذا نامه هوائی می‌جاله شده‌ای را از جیب بیرون آورد و با کمل نور چراغ قوه دستی مشغول نوشتن شد . در بالای نامه با خط بد نوشته « محلی در فرانسه » و بعد چنین شروع کرد : « پدر و مادر عزیزم ، می‌دانم که تا کنون از خبر حمله مطلع شده‌اید . حال مخوب است » بعد دست از نوشتن کشید زیرا از شدت خستگی نمی‌توانست بیشتر بنویسد .

سرتیپ کوتا در نزدیکی ساحل بچراغهای کم نور کامیونهاتگاه می‌کرد و بداد و فریاد دزوانها و نگهبانهای ساحلی گوش می‌داد . در بعضی از نقاط از چند کرجی موخته هنوز شعله بر می‌خاست و پر تو قرنز آن در آسمان تیره شب منعکس می‌شد . امواج با ساحل می‌خورد و از دور صدای مسلل بگوش می‌رمید . در این وقت سرتیپ کوتا کامیونی را متوقف کرد و روی رکاب آن سوار شد و بازوی خود را در اطراف در حلقه کرد . آنگاه لحظه‌ای با ساحل نگریست و پر اندیگفت : « جوان را بالای تپه بین . »

در مرکز فرماندهی رومل ، لانگ مثل سایرین این خبر بدرآ شنید که حمله لشکر مسلح بیست و سهکم بچائی نرسیده است . این بود که از رومل پرسید : « قربان ، تصور می‌فرمایید که بتوانیم آنها را

۱ - مولش تصور کرده بود که چون در جنگ کشته می‌شود پس بهتر است آنچه برده بود بیازد .

عقب بزن تیم ۶۴»

روم شانها را بالا نداشت و دستها را از همگشود و پاسخ داد، «امیدوارم بتوانیم . تا کنون من تقریباً همیشه در کارها موفق بوده‌ام .» بعد دستی بشانه او زد و گفت: «تو خیلی خسته‌ای . چرا نمی‌روی بخوابی؟» بعد از آنجا برگشت و از راه رو باداره خود رفت و در را آهسته از پشت سر بست .

در خارج ، هیچ خبری در دو حیاط بزرگ سنگ فرش شده نبود و لاروتنگویون آرام بود . طولی نکشید که این دعکده ، که بیش از سایر دهکده‌های فرانسه در آن آلمانی بود ، آزاد شد و بعد تمام اروپای هیتلری نیز از چنگ دشمن بیرون آمد . رایش سوم ظرف کمتر از یک‌مال بعد از این تاریخ مضمحل شد . در جاده وسیع اصلی در آتسوی دروازه‌های قصر جنبه‌جوشی دیده نمی‌شد و پرده‌های پنجره‌های هنازل افتداد بود و زنگ کلیساًی سنسانسون نیمه شب را اعلام می‌کرد .

پایان

یادداشتی درباره تلفات

***

ارقام مبهم و متناقضی طی صالهای گذشته در باره تلفات متفقین در بیست و چهار ساعت حمله ذکر شده ولیکن هیچکدام از آنها دقیق نبوده است . شاید بهترین وسیله همان باشد که تخمینی بزنیم ، زیرا بعلت ماهیت حمله ، هیچکس نتوانسته است که رقم دقیقی بدست دهد . بطور کلی ، بیشتر مورخان و قایع نظامی می برآزند که مجموع تلفات متفقین به ده هزار نفر و بقیده جمع دیگری به دوازده هزار نفر رسید .

تمداد تلفات آمریکائی ها را شش هزار و شصت و سه نفر می دانند . این رقم طبق گزارشی است که میاه اول آمریکا بعد از عملیات جنگی تهیه کرده و نشان می دهد که ۱۴۶۵ نفر کشته ، ۳۱۸۴ زخمی و ۹۲۸۷ مفقودالاثر و ۲۶ نفر اسیر شدند . این رقم شامل تلفات لشکر ۱۰۱۹۸۲ است که به ۲۴۹۹ نفر کشته و زخمی و مفقودالاثر بالغ می شود . کانادائی ها ۹۳۶ نفر تلفات داشتند که ۳۳۵ نفر از آنها در جنگ کشته شدند . اگرچه انگلیسی ها رقمی ذکر نکرده اند ، ولی گفته می شود که در حدود ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ نفر تلفات دادند و از این عدد ۶۵۰ کشته و زخمی و مفقودالاثر جزء لشکر ششم بوده است .

هیچکس از تلفات آلمانها خبر ندارد . ضمن مصاحبه خود با افسران ارشد آلمانی باین نتیجه رسیدم که قشون آلمان تخمیناً چهار الی نه هزار نفر تلفات داد ، ولی طبق گزارش رومل تلفات ماه زوئن از این قرار بود ، ۲۸۵ ژنرال ، ۳۵۴ فرمانده و تقریباً ۲۵۰۰۰ سرباز .